



# Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

## na období 2014 – 2020



*Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD)*

vznikla díky spolufinancování z Operačního programu Technická pomoc v roce 2014 v rámci projektu  
„Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Rýmařovsko o. p. s.“  
(reg. č. projektu CZ.1.08/3.2.00/14.00352)

## Obsah

Obsah.....	2
1. Popis území a zdůvodnění jeho výběru .....	6
1.1 Území MAS .....	6
1.2 Zdůvodnění výběru.....	7
2 Analytická část .....	9
2.1 Socio-ekonomická analýza .....	9
2.1.1 Obyvatelstvo.....	9
2.1.2 Technická infrastruktura .....	24
2.1.3 Doprava .....	33
2.1.4 Vybavenost obcí a služby.....	43
2.1.5 Školy a školská zařízení.....	47
2.1.6 Zdravotnická zařízení a zařízení sociální péče .....	54
2.1.7 Sociální služby.....	55
2.1.8 Bydlení .....	63
2.1.9 Ochrana životního prostředí.....	68
2.1.10 Život v obcích.....	91
2.1.11 Podnikání, výroba, zaměstnanost, zemědělství .....	97
2.1.12 Řízení obcí, informovanost, spolupráce .....	122
2.1.13 Bezpečnost .....	136
2.1.14 Turistický ruch .....	146
2.2 SWOT analýza .....	159
2.3 Analýza problémů a potřeb.....	165
3 Strategická část.....	181
3.1 Stanovení vize, strategických cílů a specifických cílů a opatření.....	181

3.1.1 Mise a vize .....	181
3.1.2 Stanovení specifických cílů s přiřazením realizačních indikátorů.....	186
3.1.3 Integrační a inovační rysy strategie.....	210
3.2 Vazba na strategické dokumenty .....	216
3.3 Akční plán .....	247
3.3.1 Popis programových rámců.....	247
3.3.2 Programový rámec PRV.....	250
3.3.3 Programový rámec IROP.....	267
3.3.4 Programový rámec OP Zaměstnanost.....	277
3.3.5 Vazba na horizontální téma .....	290
4 Implementační část .....	293
4.1 Popis řízení včetně řídící a realizační struktury MAS .....	293
4.1.1 Orgány RÝMAŘOVSKO, o.p.s. .....	293
4.1.2 Historie MAS .....	309
4.1.3 Zkušenosti s rozvojem území.....	309
4.1.4 Definování odpovědnosti za realizaci .....	317
4.1.5 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie.....	320
4.1.6 Popis způsobu vyhodnocování SCLLD .....	323
4.1.7 Nastavení implementace strategie a jejího monitoringu .....	324
4.2 Popis administrativních postupů pro vyhlašování výzev MAS, hodnocení a výběr projektů s uvedením plánované personální kapacity .....	324
4.2.1 Propagace projektů.....	325
4.2.2 Postup při vyhlášení příjmu výzev.....	326
Realizace projektů.....	330
Popis animačních aktivit .....	332

<i>Spolupráce mezi MAS na národní úrovni.....</i>	333
<i>Přeshraniční spolupráce MAS – mimo SCLLD.....</i>	334
5 <i>Přílohy .....</i>	335
5.1 <i>Finanční plán a indikátory pro programové rámce .....</i>	335
5.1.1 <i>e) Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření (příp. podopatření) SCLLD v jednotlivých letech .....</i>	336
5.1.2 <i>f) Financování SCLLD v jednotlivých letech podle specifických cílů operačních programů/opatření EZFRV (PRV) .....</i>	366
5.1.3 <i>h) Financování podle programů a ESI fondů (Podpora v tisících Kč) .....</i>	376
5.1.4 <i>Indikátory podle jednotlivých specifických cílů a opatření (příp. podopatření) SCLLD ...</i>	382
5.2 <i>Mapa území a seznam obcí .....</i>	403
5.3 <i>Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství apod. do přípravy SCLDD .....</i>	407
5.4 <i>Analýza rizik .....</i>	412
5.5 <i>Čestné prohlášení.....</i>	417

## Úvod

Více odvětvová Integrovaná strategie území MAS je zpracovaná na základě komunikace s obyvateli, neziskovými organizacemi a spolky, podnikateli a obcemi v regionu. Je doložená realizací plánování v rámci MAS, obsahující kompletní problematiku území s definováním všech rozvojových směrů. Strategie je vytvářena na základě poptávky komunity se zohledněním principů udržitelného rozvoje. Jsou jasně definovány a podloženy jednotlivé požadavky a potřeby regionu s vyčíslením jejich měřitelných indikátorů bez přímé vazby na dotačně podporované oblasti.

Strategie je vytvořena na základě reálných potřeb zjištěných na základě průzkumu regionu, přístup k tvorbě strategie je založen na hodnocení vztahu mezi potřebou, předpokládaným naplněním, reálným přínosem a dopady strategie.

Ve svém akčním plánu zahrnuje strategie konkrétní a adresná opatření včetně návrhů typů projektů v nich obsažených, definuje implementační strukturu a procesy, stanovuje indikátory pro měření úspěšnosti realizace projektů. Jsou zde definovány cílové skupiny, tzn. pro koho budou jednotlivé cíle strategie výhodné, komu pomůže jejich naplnění. Při tvorbě strategie byly zohledněny vzájemné vztahy a vazby v území s ohledem na možná rizika.

## 1. Popis území a zdůvodnění jeho výběru

### 1.1 Území MAS

Mikroregion Rýmařovsko (území MAS) se nachází v severovýchodní části České republiky, nedaleko hranic s Polskem a svou rozlohou je největším mikroregionem okresu Bruntál. Region je součástí Moravskoslezského kraje, na jehož rozloze  $368 \text{ km}^2$  žije 17 744 obyvatel (k 1. 1. 2015). Hustota tedy činí jen cca 48 obyvatel na  $\text{km}^2$ . Rýmařovsko je regionem rozkládajícím se v oblasti Jeseníků a jeho součástí je nejvyšší hora Moravy - Praděd. Až třetina území mikroregionu Rýmařovsko leží v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a jeho předností je pestrá a bohatá krajina. Významná část mikroregionu je rovněž pokryta zalesněnými plochami (cca 50 % území). Charakter krajiny společně s vysokou úrovní srážek v zimním období, které zajišťují pro danou zeměpisnou šířku dobré sněhové podmínky, vytváří významný potenciál pro další rozvoj cestovního ruchu, zejména rekreace celoročního charakteru a zimních sportů.

Území MAS RÝMAŘOVSKO se nachází v západní části Moravskoslezského kraje České republiky. Zahrnuje jednu z turisticky nejatraktivnějších oblastí Hrubého Jeseníku, jehož dominantou je nejvyšší moravská hora Praděd. Třetina území Rýmařovska je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, jižní část představuje Přírodní park Sovinecko, více než polovinu území pokrývají lesy. Významným rysem území je pestrá a bohatá příroda. Charakter krajiny poskytuje v každém ročním období mimořádné podmínky pro turistiku a rekreaci. V zimě nabízí ideální sněhové podmínky s nejdelší dobou lyžování v České republice.

Mikroregion sdružuje 14 obcí s necelými 18 tisíci obyvateli. Město Rýmařov je spádovým městem a tvoří přirozené centrum pro okolní obce. Součástí Rýmařova jsou místní části Ondřejov, Jamartice, Stránské, Harrachov a Janovice. Dalšími členy jsou obec Stará Ves se Žďárským Potokem, Dolní Moravice s Horní Moravicí a Novou Vsí, Malá Morávka s Karlovem pod Pradědem, Malá Štáhle, město Břidličná s Vajglovem a Albrechticemi, Jiříkov se Sovincem, Křížovem, Valšovský Dolem, Těchanovem a Kněžpolem, Ryžoviště, Horní Město s Rešovem, Dobřečovem, Skálami a Stříbrnými Horami, Tvrdkov s Rudou a Mirotínkem, Velká Štáhle, Dětřichov nad Bystřicí s místní částí Krahulčí, Václavov u Bruntálu a Lomnice u Rýmařova s místní částí Tylov.

Jak vyplývá z celé následující části, Region Rýmařovsko, který je v působnosti MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s., je jednotným územím z hlediska sociálního, ekonomického, geomorfologického, environmentálního a kulturního. Přestože lze najít řadu komparativních výhod regionu, je třeba se zabývat zejména základními jednotícími charakteristikami a příležitostmi. Jsou to především převážně kopcovitá území s vysokým podílem lesů, anebo jedna z nejatraktivnějších oblastí ČR z hlediska podmínek pro cestovní ruch. Spolupráce mezi subjekty a partnery v rámci regionu je ověřena realizací více společných projektů i úspěšnou účastí v Programu LEADER.

Priority územního plánování kraje jsou stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Formulují požadavky na udržitelný rozvoj území vyjádřené v Politice územního rozvoje České republiky v souladu s charakterem území kraje a místními podmínkami (struktura osídlení, přírodní a hospodářské podmínky) tak, aby byly uspokojeny potřeby současné generace, a přitom nebyly ohroženy podmínky života generací budoucích.

## 1.2 Zdůvodnění výběru

Příprava na zapojení aktérů probíhala od druhé poloviny roku 2003. Před zahájením prvních setkání v regionu byly postupně v obcích zveřejněny dvě výzvy o vytvoření místního partnerství. Výzvy byly zveřejňovány prostřednictvím úředních desek, na plakátovacích plochách, případně byli někteří kandidáti – potencionální předkladatelé projektů osloveni cíleně, přímo. O účast na přípravě projevilo zájem téměř 20 subjektů, a to v podstatě ze všech obcí mikroregionu. Partneři přípravy záměru LEADER vyznávají princip partnerské spolupráce při rozvoji území regionu, založený na úzké spolupráci místních klíčových subjektů (samospráv, firem, zemědělských podniků a zájmových organizací a spolků). Dalším principem, který subjekty vyznávají je princip komunitního přístupu zdola nahoru, založeném na plánování záměru dle místních specifik a potřeb. V neposlední řadě je to princip programování prostřednictvím, kterého se Místní akční skupina snaží o vzájemnou shodu na rozvojových prioritách vyjádřenou strategickým plánem rozvoje. Projekty realizované v rámci záměru musí být maximálně ohleduplné k životnímu prostředí. Ustavující zasedání místní akční skupiny Rýmařovsko se uskutečnilo dne 1. 4. 2004, kdy se podepsala zakladatelská smlouva obecně prospěšné společnosti, a zakladateli bylo 22 subjektů. Konkrétně deset obcí a dvanáct ostatních subjektů (právnické a fyzické osoby, neziskové organizace). Společnost RÝMAŘOVSKO, o.p.s. byla

zapsána do obchodního rejstříku 23. 7. 2004. V následujících letech se počet společníků postupně zvyšoval, na valné hromadě dne 14. 10. 2004 byl jednohlasně schválen vstup obce Malá Morávka, zastoupené tehdejším starostou Petrem Pechou a obce Ryžoviště, zastoupené starostkou Evou Lašákovou. Na zasedání valné hromady dne 20. 12. 2005 byl jednohlasně schválen vstup obce Václavov u Bruntálu, zastoupené starostkou Jarmilou Pavlíkovou, dále firmy INFOGOLD s.r.o., zastoupené jednatelem Mgr. Vlastimilem Sedláčkem a SKI Karlov s.r.o., zastoupené Františkem Příkaským. Na valné hromadě 12. prosince 2007 byli do MAS přijati další tři společníci obec Lomnice, firma Horymas SK Horní Město a soukromý zemědělec Jan Hoško z Václavova u Bruntálu. Aktivní práce místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO, o.p.s. a úspěšná realizace projektů, stejně jako vhodná prezentace, to vše přispívá k průběžnému zvyšování počtu společníků a partnerů. Současný počet společníků po poslední valné hromadě činí 30 členů, s poměrem 14 zástupců veřejného sektoru (obcí) a 16 členů soukromého sektoru (právnických a fyzických osob, neziskových organizací). Mezi tím dochází k navazování vzájemné spolupráce s řadou dalších subjektů, která vede k uzavírání partnerských smluv. Partnery se stávají fyzické osoby, právnické osoby, jiné místní akční skupiny, jimž záleží na prohlubování spolupráce, realizaci projektů na principech LEADER.

## 2 Analytická část

### 2.1 Socio-ekonomická analýza

#### 2.1.1 Obyvatelstvo

##### 2.1.1.1 Obecná charakteristika

K 1. 1. 2015 žilo na území MAS RÝMAŘOVSKO ve 14 obcích 17 316 obyvatel. Kromě měst Břidličná a Rýmařov lze všechny obce zařadit mezi malé, ve všech těchto obcích je počet obyvatel do 1 000 obyvatel. Mezi obce s největším počtem obyvatel patří město Rýmařov (8 659 obyvatel) a Břidličná (3 513 obyvatel).

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny základní údaje týkající se jednotlivých obcí MAS RÝMAŘOVSKO:

Tabulka 1: Základní obecné údaje MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	Počet obyvatel 1. 1. 2015	Rozloha (km <sup>2</sup> )	Hustota (počet obyvatel/km <sup>2</sup> )
Břidličná	3 513	25,84	136
Dětřichov nad Bystřicí	443	28,31	16
Dolní Moravice	387	22,24	17
Horní Město	913	31,65	29
Jiříkov	294	35,22	8
Lomnice	502	27,23	18
Malá Morávka	696	61,61	11
Malá Štáhle	138	2,80	49
Rýmařov	8 659	60,73	143
Ryžoviště	640	18,80	34
Stará Ves	517	44,09	12
Tvrdkov	214	19,88	11
Václavov u Bruntálu	483	25,79	19
Velká Štáhle	345	9,57	36
Celkem	17 316	413,76	43

Zdroj: rozloha - vrstvy ÚAP, Počet obyvatel k 1. 1. 2015 dle evidence obyvatel MVČR včetně cizinců

### 2.1.1.2 Vývoj počtu obyvatelstva

V níže uvedené tabulce je srovnání počtu obyvatel v jednotlivých obcích, výchozím rokem je rok 2011, kdy bylo provedeno poslední sčítání lidí, bytů a domů. Srovnávaným rokem je rok 2014, tj. poslední kalendářní rok, ke kterému jsou známá požadovaná data.

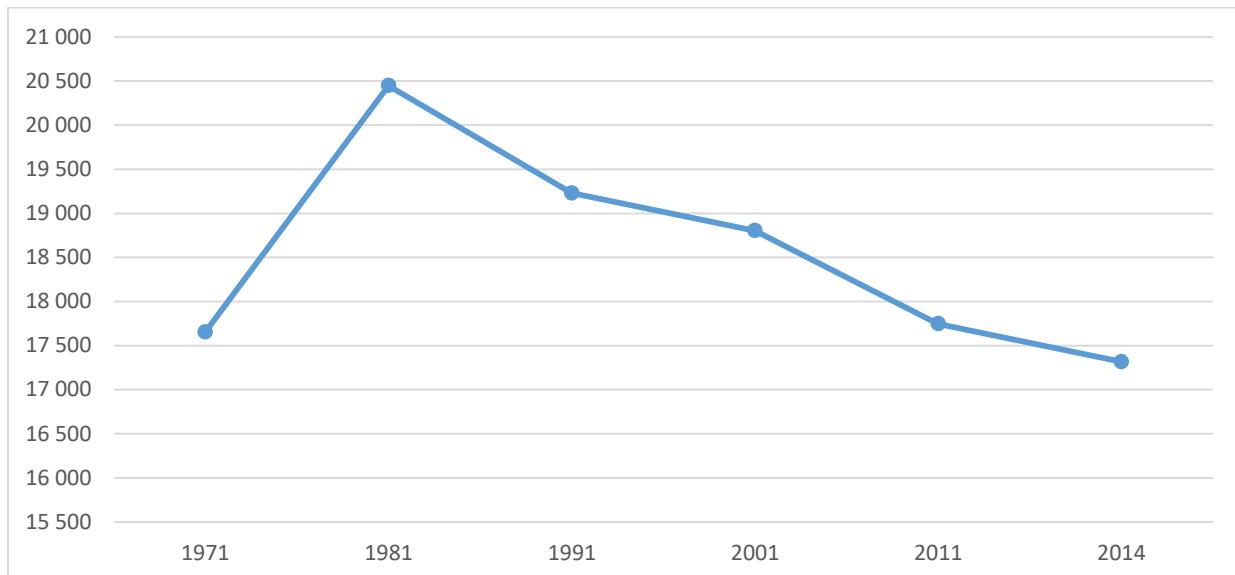
Tabulka 2: - Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	1971	1981	1991	2001	2011	2014
Břidličná	3 849	4 070	4 000	3 777	3 423	3 384
Dětřichov nad Bystřicí	619	558	506	499	453	438
Dolní Moravice	422	363	348	360	409	377
Horní Město	998	1 521	984	1 024	958	901
Jiříkov	133	392	315	304	302	274
Lomnice	683	695	614	549	517	499
Malá Morávka	772	807	706	753	692	670
Malá Štáhle	147	141	143	142	151	137
Rýmařov	7 843	9 868	9 350	9 131	8 609	8 466
Ryžoviště	704	788	703	667	621	624
Stará Ves	754	574	508	525	528	514
Tvrdkov	240	225	287	247	227	214
Václavov u Bruntálu	491	445	441	486	499	473
Velká Štáhle	-	-	325	340	358	340
<b>Celkový počet obyvatelstva na území MAS</b>	17 655	20 447	19 230	18 804	17 747	17 316
<b>Vývoj počtu obyvatel</b>	-	+2 792	- 1 217	-426	- 1 330	- 431

Zdroj: ČSÚ, data k 31. 12. 2014

Z hlediska dlouhodobého vývoje počtu obyvatel je pro region charakteristické trvalé snižování počtu obyvatel. Tento negativní trend vyplývá z výrazného poklesu porodnosti a stěhování obyvatelstva za prací do velkých měst či jiných pracovně zajímavějších částí ČR. Největší úbytek byl zaznamenán mezi rok 1981 – 1991, kdy došlo k úbytku přes 1 200 obyvatel.

**Graf 1: Vývoj počtu obyvatel MAS RÝMAŘOVSKO v letech 1971 - 2014**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že klesající tendence z hlediska počtu obyvatelstva je vykazována dlouhodobě, od roku 1991.

### 2.1.1.3 Migrace

Od roku 1991 do roku 2014 bylo území MAS RÝMAŘOVSKO postiženo migračním odchodem obyvatel do jiných regionů. Pozitivní migrační saldo vykazovaly pouze Dolní Moravice (90), Stará Ves (70), Velká Štáhle (22) a Tvrdkov (1). Naopak největší odliv zaznamenal Rýmařov (1 062) a Břidličná (697).

Tabulka 3: Migrační salda obcí MAS RÝMAŘOVSKO v letech 1991 - 2014

<b>rok/obec</b>	<b>Břidličná</b>	<b>Dětřichov nad Moravou</b>	<b>Dolní Moravice</b>	<b>Horní Město</b>	<b>Jiříkov</b>	<b>Lomnice</b>	<b>Malá Morávka</b>	<b>Malá Štáhle</b>	<b>Rýmařov</b>	<b>Ryžoviště</b>	<b>Stará Ves</b>	<b>Tvrdkov</b>	<b>Václavov u Jihlavy</b>	<b>Velká Štáhle</b>
<b>1991</b>	-74	22	-	14	-	1	-11	-17	-108	-12	12	12	-1	-2
<b>1992</b>	-26	-7	3	8	-1	-15	-10	4	-46	8	5	10	6	5
<b>1993</b>	-55	-7	-8	-12	-7	-3	29	-	-1	9	22	1	3	1
<b>1994</b>	-40	12	-4	15	-1	-12	7	3	-73	-9	6	4	-11	3
<b>1995</b>	-19	4	9	-1	-2	-1	-6	-	-31	-15	-	-9	-3	-3
<b>1996</b>	-30	8	1	16	2	-8	-6	1	-59	-8	7	3	-3	-4
<b>1997</b>	-45	-6	-2	6	1	-10	-11	-3	-38	-7	8	-3	10	-5
<b>1998</b>	-32	-6	-3	-1	-5	-3	-7	3	-28	-12	1	-5	8	-1

<b>rok/obec</b>	Břidličná	Dětřichov nad Bystřicí	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle
<b>1999</b>	-16	3	1	-9	-3	-15	-9	-2	-10	13	-1	-5	4	5
<b>2000</b>	-37	-11	16	1	-1	-10	-11	-4	-32	-1	-4	3	-3	3
<b>2001</b>	-34	-4	7	10	1	-	-2	-	-41	-10	9	-5	1	15
<b>2002</b>	-66	-9	16	-3	-6	-3	-14	1	-26	-9	4	-2	13	-6
<b>2003</b>	-11	-4	6	-17	-3	-15	-10	-2	-30	-6	7	-5	-6	3
<b>2004</b>	-32	8	-2	-4	3	-6	-23	2	-73	12	-3	1	-18	2
<b>2005</b>	-35	2	12	-	7	6	-27	1	-84	-4	-2	1	-7	6
<b>2006</b>	-62	-7	15	-14	-1	11	-8	4	-80	6	-	-1	21	8
<b>2007</b>	-5	-10	18	-11	-10	13	-6	2	-80	-5	-	6	2	-6
<b>2008</b>	-3	-2	8	-5	16	-10	-	-4	-52	-14	-10	-6	25	5
<b>2009</b>	-21	-10	5	9	8	-3	-18	1	-35	7	10	-3	-10	1
<b>2010</b>	-17	-3	2	-5	-2	-6	-9	-2	-16	-3	2	6	-15	3

<b>rok/obec</b>	Břidličná	Dětřichov nad Bystřicí	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle
<b>2011</b>	-15	-7	-2	-4	-8	-19	10	-	-5	-18	3	2	-13	4
<b>2012</b>	-19	-14	6	4	5	-4	1	2	-37	3	3	-3	-9	-6
<b>2013</b>	-2	-1	-12	-30	-28	-31	-2	-9	-47	4	4	-3	-13	-7
<b>2014</b>	-1	1	-2	-20	-6	4	-4	-7	-30	-4	-13	2	-	-2
<b>celkem</b>	-697	-48	90	-53	-41	-139	-147	-26	-1 062	-75	70	1	-19	22

Zdroj: ČSÚ, data k 31. 12. 2014

#### 2.1.1.4 Věková struktura

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny počty obyvatel dle věkové struktury, a to v členění dle věkových kategorií od 0 do 14 let, od 15 do 64 let a nad 65 let.

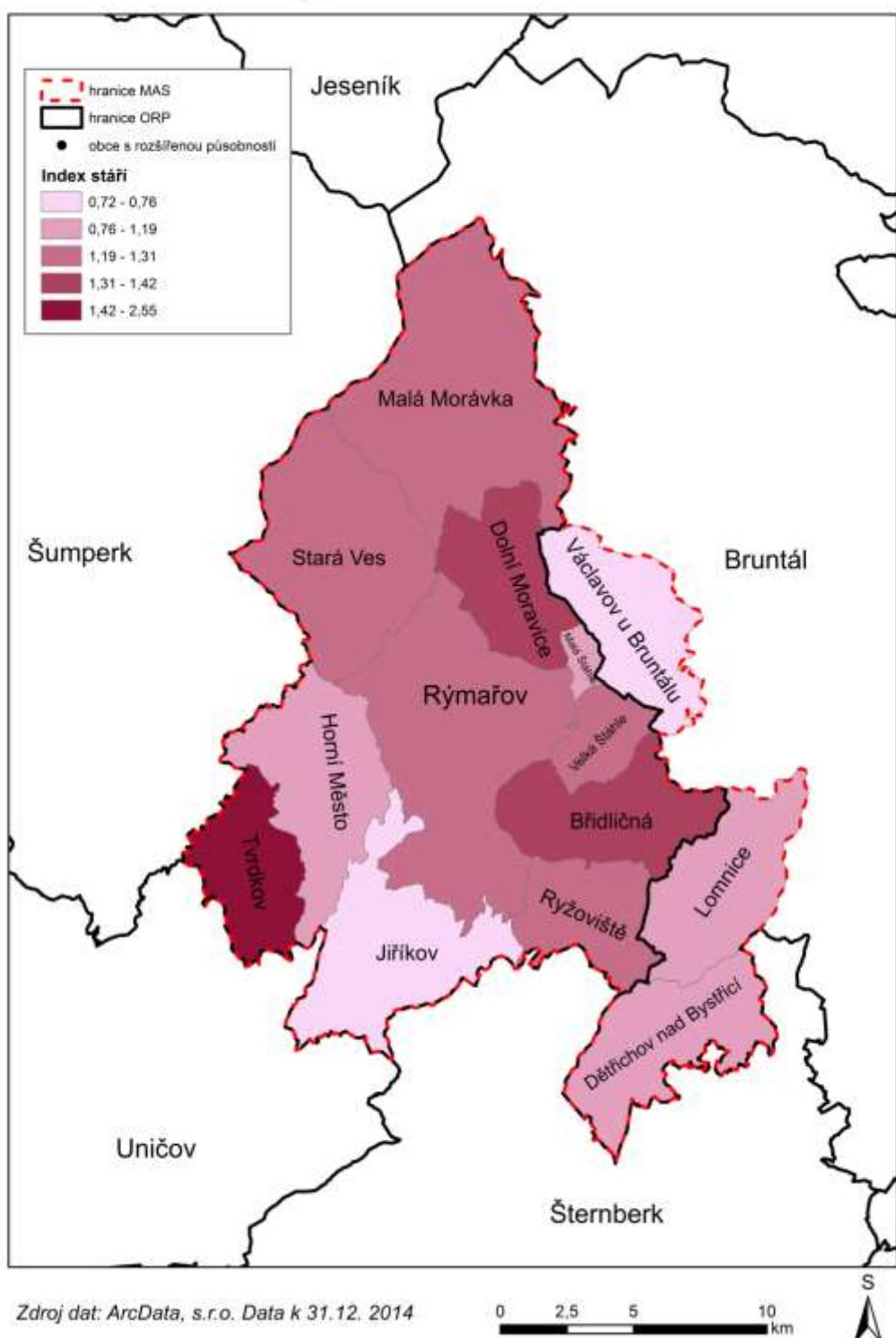
Tabulka 4: Věková struktura k 31. 12. 2014

Obec	Celkem	Obyvatelé ve věku 0-14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15-64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem	Index stáří
<b>Břidličná</b>	3 384	456	2 284	644	1,41
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	438	66	294	78	1,18
<b>Dolní Moravice</b>	377	49	259	69	1,41
<b>Horní Město</b>	901	127	617	157	1,24
<b>Jiříkov</b>	279	52	180	47	0,90
<b>Lomnice</b>	499	75	333	91	1,21
<b>Malá Morávka</b>	670	76	469	125	1,64
<b>Malá Štáhle</b>	137	22	90	25	1,14
<b>Rýmařov</b>	8 466	1 197	5 688	1 581	1,32
<b>Ryžoviště</b>	624	94	404	126	1,34
<b>Stará Ves</b>	514	66	365	83	1,26
<b>Tvrdkov</b>	214	21	148	45	2,14
<b>Václavov u Bruntálu</b>	477	75	345	57	0,76
<b>Velká Štáhle</b>	341	45	237	59	1,31
<b>Celkem za MAS</b>	17 316	2 421	11 706	3 189	1,32

Zdroj: ČSÚ, data k 31. 12. 2014

Obrázek 1: Index stáří

## MAS Rýmařovsko - Index stáří



Věková struktura obyvatel MAS se projevuje vysokým podílem osob v poproductivním věku (18,4 %) a nízkým počtem dětí ve věku 0-14 let (pouze 14 %). Nejvyšší hodnotu indexu vykazuje obec Tvrdkov (2,14), následují obce Břidličná a Dolní Moravice (shodně 1,41) a Velká Štáhle (1,31). Věková skladba obyvatel v Dolní Moravici však může být ovlivněna věkem obyvatel domova důchodců, který je zde umístěn. Naopak obce Václavov u Bruntálu a Jiříkov vykazují hodnoty opačné, tj. Václavov u Bruntálu (0,76) a Jiříkov (0,72), což znamená, že v těchto obcích je vyšší podíl osob ve věku do 14 let nad osobami ve věku vyším než 65 let.

**Index stáří** je velmi často používanou charakteristikou věkové struktury obyvatelstva, která vypovídá o stárnutí populace. Vyjadřuje, kolik obyvatel ze starších věkových skupin připadá na sto dětí. Konkrétně v tomto případě kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku.

Je-li výsledná velikost indexu nižší než sto, je podíl sledované dětské složky obyvatel vyšší než podíl starších osob, a naopak převyšuje-li výsledná hodnota indexu sto, je počet osob ve věku nad 65 let vyšší než počet dětí v populaci.

Podíl počtu obyvatel ve věku 0-14 let se v posledních letech zvyšuje. Je to však dáno zvyšováním porodnosti silných populačních ročníků ze 70. let minulého století. Lze ale předpokládat, že toto zvýšení nebude mít dlouhodobý vliv, což je zřejmé z nových statistik, kdy opět začíná docházet k poklesu porodnosti. Je třeba brát v úvahu také to, že stále pokračuje trend odchodu mladých lidí z venkovských oblastí. Vlivem prodlužující se délky života naopak dochází k postupnému zvyšování počtu osob ve věku nad 65 let, které nemají mnoho důvodu k odchodu, a proto ve většině případů zůstávají.

V níže uvedené tabulce je uveden podíl v % obyvatel ve dvou sledovaných skupinách, tj. obyvatel ve věku do 14 let a obyvatel ve věku nad 65 let.

Tabulka 5: Podíly obyvatel v % k 31. 12. 2014

Obec	Celkem	Obyvatelé ve věku 0-14 let podíl v %	Obyvatelé ve věku 15-64 let podíl v %
Břidličná	3 384	13,47518	19,03073
Dětřichov nad Bystřicí	438	15,06849	17,80822
Dolní Moravice	377	12,99735	18,30239
Horní Město	901	14,09545	17,42508
Jiříkov	279	18,63799	16,84588
Lomnice	499	15,03006	18,23647
Malá Morávka	670	11,34328	18,65672
Malá Štáhle	137	16,05839	18,24818
Rýmařov	8 466	14,13891	18,6747
Ryžoviště	624	15,0641	20,19231
Stará Ves	514	12,84047	16,14786
Tvrdkov	214	9,813084	21,02804
Václavov u Bruntálu	473	16,27907	12,26216
Velká Štáhle	340	12,64706	17,64706
<b>Celkem za MAS</b>	<b>17 316</b>	<b>13,98129</b>	<b>18,41649</b>

Zdroj: ČSÚ, data k 31. 12. 2014

Největší podíl obyvatel ve věku 0-14 let je v obcích Jiříkov (19,37 %), Malá Štáhle (16,78 %) a Václavov u Bruntálu (15,72 %). Největší podíl obyvatel ve věku nad 65 let je v obcích Tvrdkov (21,30 %) a Dolní Moravice (19,02 %).

### 2.1.1.5 Vzdělanostní struktura

Vzdělanost obyvatel představuje významný faktor ovlivňující hospodářské podmínky a soudržnost obyvatel obce. Dále je vysoká úroveň lidského kapitálu jedním ze základních předpokladů pro rozvoj obce či regionu. S rostoucí vzdělaností koreluje pokles nezaměstnanosti, roste sociální kapitál, občanská společnost a angažovanost v komunitách. Obecně deklarovaná vzdělanost obyvatelstva ČR roste, avšak její prostorová distribuce je značně nerovnoměrná.

Z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva lze říci, že v MAS RÝMAŘOVSKO je jednoznačně největší podíl obyvatel se středoškolským vzděláním. Vzdělanostní struktura MAS RÝMAŘOVSKO kopíruje trend Moravskoslezského kraje, přesto v porovnání s daty za celou Českou republiku vykazuje menší míru vzdělanosti obyvatelstva.

**Tabulka 6: Vzdělanostní struktura obcí v MAS RÝMAŘOVSKO v roce 2011 (%) dle dat dostupných k poslednímu sčítání k 26. 3. 2011**

Obec	Bez vzdělání, základní včetně neukončeného	Střední včetně vyučení bez maturity	Úplné střední s maturitou	Nástavbové a VOŠ	Vysokoškolské
Břidličná	24,8	43,2	23,3	2,6	6,1
Dětřichov nad Bystřicí	32,9	41,7	19,3	1,4	4,7
Dolní Moravice	34,5	37,5	18,2	2,5	7,3
Horní Město	34,1	44,9	15,1	2,4	3,5
Jiříkov	32,2	41,6	20,8	2,0	3,4
Lomnice	28,9	44,4	20,2	2,4	4,1
Malá Morávka	21,1	38,5	28,0	1,9	10,5
Malá Štáhle	27,6	40,5	25,0	1,7	5,2
Rýmařov	22,6	40,2	25,3	3,8	8,1
Ryžoviště	31,1	46,0	18,8	1,0	3,1
Stará Ves	22,0	40,0	28,4	2,5	7,1

<b>Tvrdkov</b>	29,9	47,8	13,6	3,8	4,9
<b>Václavov u Bruntálu</b>	28,8	43,6	20,0	3,5	4,1
<b>Velká Štáhle</b>	27,7	42,8	25,3	1,7	2,5
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	25,1	41,5	23,5	3,1	6,8
<b>Moravskoslezský kraj</b>	21,0	36,6	27,0	3,7	11,7
<b>Česká republika</b>	19,1	34,8	28,6	4,3	13,2

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

**Tabulka 7: Vzdělanostní struktura obcí v MAS RÝMAŘOVSKO v roce 2001 (%) dle dat dostupných k poslednímu sčítání k 26. 3. 2011**

<b>Obec</b>	<b>Bez vzdělání, základní včetně neukončeného</b>	<b>Střední včetně vyučení bez maturity</b>	<b>Úplné střední s maturitou</b>	<b>Nástavbové a VOŠ</b>	<b>Vysoko-školské</b>
<b>Břidličná</b>	30,5	41,2	21,5	2,0	4,8
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	34,2	44,4	17,1	1,5	2,8
<b>Dolní Moravice</b>	40,9	43,7	12,2	1,0	2,2
<b>Horní Město</b>	39,0	46,3	11,2	1,9	1,6
<b>Jiříkov</b>	42,6	39,7	14,0	1,0	1,6
<b>Lomnice</b>	38,6	41,3	13,9	2,5	3,7
<b>Malá Morávka</b>	25,9	41,0	23,6	2,9	6,6
<b>Malá Štáhle</b>	37,5	38,3	20,0	1,7	2,5
<b>Rýmařov</b>	26,4	40,9	23,1	3,4	6,2
<b>Ryžoviště</b>	35,6	45,1	16,1	1,1	2,1
<b>Stará Ves</b>	31,6	38,4	23,8	2,6	3,6
<b>Tvrdkov</b>	48,1	35,7	11,4	1,4	3,4

Václavov u Bruntálu	36,2	45,8	14,7	1,8	1,5
Velká Štáhle	36,6	45,6	14,6	2,2	1,0
MAS RÝMAŘOVSKO	30,2	41,7	20,7	2,6	4,8
Moravskoslezský kraj	26,1	39,3	23,7	3,1	7,8
Česká republika	23,8	38,5	25,2	3,5	9,0

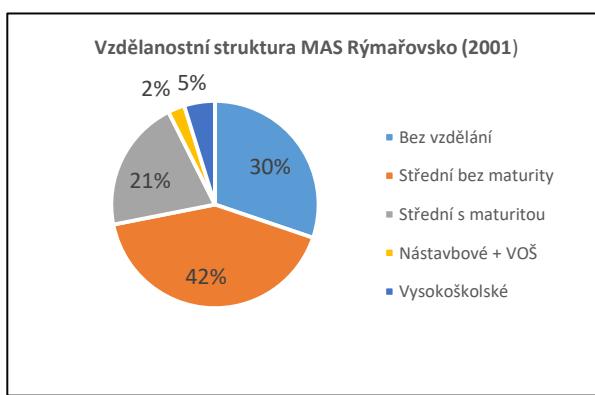
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001

Graf 2 – Vzdělanostní struktura MAS (2011)



Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 3 – Vzdělanostní struktura MAS (2001)



Zdroj: Vlastní zpracování

V období mezi roky 2001 a 2011 došlo ke změně vzdělanostní úrovni v obcích. Především přirozenou změnou se zmenšil počet obyvatel MAS RÝMAŘOVSKO v méně kvalifikovaných skupinách (bez vzdělání, neukončené základní a základní vzdělání a vyučení a střední bez maturity) – z celkových 71,9 % na současných 66,6 % - a opačně byla posílena složka obyvatelstva s maturitou, vyšším odborným vzděláním a vysokoškolským vzděláním.

Obecně však je úroveň vzdělanosti v MAS RÝMAŘOVSKO, co se týče vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, výrazně nižší než je průměr ČR a Moravskoslezského kraje. Varující je i tempo posílení vzdělanostní struktury, které bylo v posledním desetiletí výrazně nižší než u obou nadřazených územních jednotek.

Mezi roky 2011 - 2014 se populace MAS RÝMAŘOVSKO snížila o 431 osob, což ukazuje na převládající depopulační trend na Rýmařovsku. Tento trend je zřejmý i v období před rokem 2011, kdy se populace snižuje každoročně podobným tempem. Růst počtu obyvatel nezajistily ani zvýšené hodnoty přirozeného přírůstku, který byl způsoben populačním boomem silných ročníků ze 70. a počátku 80. let. Lze ale předpokládat, že toto zvýšení nebude mít dlouhodobý vliv, což je zřejmé z nových statistik, kdy opět začíná

docházet k poklesu porodnosti. Je třeba brát v úvahu také to, že stále pokračuje trend odchodu mladých lidí z venkovských oblastí.

Ani zvýšená porodnost v území nezastavila zvyšování indexu stáří. Tento fakt znamená, že obce budou muset do budoucna připravit komunitní infrastrukturu na nárůst obyvatelstva v postprodukтивním věku. To se zatím příliš nedaří především ve venkovských obcích MAS RÝMAŘOVSKO. Tento problém je jednoznačně nutné řešit, neboť poptávka po sociálních službách pro seniory zůstává stále vysoká a v budoucnosti v souvislosti s nastíněným populačním trendem bude i nadále růst.

Vzhledem k tomu, že analýza demografického vývoje indikuje konec populačního boomu, nebylo by vhodné významně rozšiřovat kapacity mateřských škol. Pakliže by k tomu došlo, je nutné mít zajištěné využití nových (a vzápětí uvolněných) prostor v budoucnu. Současný populační boom za pár let pozitivně ovlivní i obsazenost základních škol, která je v současné době nízká.

Aby bylo zabráněno postupnému snižování populace Rýmařovska, je nutné zajistit celý komplex opatření v oblasti ekonomické i sociální tak, aby byla zvýšena spokojenosť obyvatelstva se životem v této oblasti. Proto je třeba také posilovat komunitní infrastrukturu za účelem vytvoření příhodných podmínek pro rozvoj občanského a společenského života v obci, a tedy i za účelem přilákání nových obyvatel do obce a udržení stávajících. Celorepublikový trend růstu vzdělanosti se potvrdil i na příkladu Rýmařovska, nicméně i přes tento pozitivní vývoj je index vzdělanosti výrazně pod průměrnou hodnotou za Moravskoslezský kraj či celou Českou republiku. Nejkvalitnější jsou vzdělanostní poměry v Malé Morávce, až potom v Rýmařově, který ještě v roce 2001 dominoval vzdělanostním poměrům na Rýmařovsku. Je tak potvrzena dekoncentrační tendence lidského kapitálu z měst na venkov, avšak závislost venkovského obyvatelstva na městě stále přetrhává. Vzhledem k tomu, že nejprogresivnější typ služeb (služby pro podniky, finančnictví, poradenské služby apod.) se koncentruje do hierarchicky výše postavených středisek než je Rýmařov, je proto (pro malou velikost těchto center a jejich podřízenost především Ostravě či Olomouci) růst vzdělanosti obyvatelstva pomalejší v porovnání s ostatními městy s vyšším počtem obyvatel.

Hlavním úkolem obcí v následujících letech by mělo být vytvoření co nejlepších podmínek pro život obyvatel všech věkových skupin, především však nejstaršího obyvatelstva, protože připravenost obcí na prudký nárůst této složky obyvatelstva je doposud malá. Rovněž je třeba opatrně zvažovat rozšiřování kapacit mateřských škol; pakliže k tomu dojde, je třeba mít připraven plán na další využití nových prostor poté, co počet dětí v daném věku začne opět významně klesat. Doposud nebyl dostatečné využit potenciál strukturálních fondů pro zabezpečení těchto služeb. Rostoucí vzdělanostní úroveň obyvatelstva bude přinášet nové a snad i

inovativní impulzy pro rozvoj Rýmařovska (především v oblasti cestovního ruchu), což by měly územně plánovací koncepce jednoznačně podporovat. Proto bude třeba zvážit v územním plánu nabídky nových ploch pro bydlení a rekreaci za účelem urychlení tohoto pozitivního vývoje.

Na základě analýzy podmínek řešeného území (z hlediska hospodářského, soudržnosti obyvatel území a životního prostředí) a dostupných podkladů (koncepce rozvoje obce, regionu) by měly být formulovány **územně plánovací koncepce rozvoje obcí** vytvářející obecné základní rámce pro výstavbu a vyvážený (udržitelný) rozvoj v řešeném území. Tato koncepce by měla respektovat i sociodemografické podmínky obcí a problémy s nimi spojené:

- doplnit chybějící sociální infrastrukturu v návaznosti na komunitní plán sociálních služeb (např. domovy pro seniory),
- posoudit přiměřenost nabídky nových ploch, zejména pro bydlení především v obcích se zachovalým venkovským rázem a atraktivní krajinou,
- zkvalitnit a rozvíjet dostupnosti zdravotní péče v menších okrajových obcích zejména pro starší obyvatele,
- optimalizovat kapacity mateřských a základních škol s ohledem na krátkodobost zvýšeného počtu dětí v současném období.

Jedním z předpokladů spokojeného života občanů MAS RÝMAŘOVSKO je zajištění důstojného bydlení. Jeho dostupnost je ovlivňována především rozsahem bytové výstavby a využitím existujícího bytového fondu. Ačkoliv zájem samospráv, soukromých investorů a developerů stoupá, bytová výstavba narází na nízkou poptávku a ekonomickou konkurenčeschopnost domácností v regionu. Všechny obce správního obvodu kromě Malé Morávky, Dolní Moravice a Rýmařova se vyznačují podprůměrnou intenzitou bytové výstavby. Příčiny nižší bytové výstavby nejpravděpodobněji souvisí s nízkou atraktivitou bydlení způsobenou odlehlostí dopravní polohou, malou velikostí a vybaveností těchto sídel, nižšími pracovními příležitostmi a malou nabídkou připravených pozemků.

#### 2.1.1.6 Vyjížďka do zaměstnání a škol

Aktivita obyvatelstva v MAS RÝMAŘOVSKO je provázána s pracovními příležitostmi a školstvím v bezprostředním okolí. Z celkového počtu 8 931 zaměstnaných a studentů je 3 947 dojíždějících do zaměstnání a do škol. V rámci obce vyjíždí 70,9 % obyvatel. Do jiné obce okresu směruje za zaměstnáním 1 095 pracujících. 415 lidí vyjíždí do jiného kraje, především do Olomouckého. Dopravní prostředky závisí na dostupnosti cílového bodu a ekonomické situaci rodin. Nejčastějšími dopravními prostředky jsou

jednoznačně autobus a osobní automobil, dále vlak a s rozvojem cyklostezek i jízdní kolo pro kratší vzdálenosti – to však pouze v letních měsících.

**Tabulka 8: Vyjížďka za zaměstnáním a do škol**

		<b>Celkem</b>	<b>Podíl</b>
<b>Vyjíždějící celkem</b>		3 947	100,0 %
<b>v tom</b>	vyjíždějící do zaměstnání	2 684	68,0 %
	v tom	v rámci obce	1 052
		do jiné obce okresu	1 095
		do jiného okresu kraje	64
		do jiného kraje	415
		do zahraničí	58
	vyjíždějící do škol		32,0 %
	v tom	v rámci obce	400
		mimo obec	863

Zdroj: SLDB, 2011

## 2.1.2 Technická infrastruktura

Zajištění kvalitních podmínek pro bydlení je základní podmínkou udržitelného rozvoje venkova. Bez dostupnosti základní technické infrastruktury bude i nadále docházet k postupnému vylidňování zejména u mladší generace, která požaduje vyšší standardy bydlení, než mnohé obce v současnosti nabízejí. Mezi technickou infrastrukturu je zahrnuto především napojení regionu na rozvod elektrického proudu, úroveň vodovodních sítí a kanalizace, v neposlední řadě je také velmi významným bodem plynofikace.

Pro hodnocení aktuálního stavu a možného rozvoje technické infrastruktury na území MAS RÝMAŘOVSKO byly využity Dotazníky zaslané zástupcům všech obcí, jejich aktualizace proběhla v roce 2014.

**Tabulka 9: Technická vybavenost obcí na území MAS RÝMAŘOVSKO**

Obec	vodovod	plyn	kanalizace	ČOV
<b>Břidličná</b>	Ano	ano	ano	ano
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	Ano	ne	ano	ano
<b>Dolní Moravice</b>	Ano	ano	ano	ano
<b>Horní Město</b>	Ano	ne	ano	ano
<b>Jiříkov</b>	Ano	ne	ne	ne
<b>Lomnice</b>	Ano	ne	ne	ne
<b>Malá Morávka</b>	Ano	ano	ano	ano
<b>Malá Štáhle</b>	Ano	ne	ano	ano
<b>Rýmařov</b>	Ano	ano	ano	ano
<b>Ryžoviště</b>	Ano	ano	ne	ne
<b>Stará Ves</b>	Ano	ne	ano	ano
<b>Tvrdkov</b>	Ano	ne	ano	ano
<b>Velká Štáhle</b>	Ano	ano	ne	ne
<b>Václavov u Bruntálu</b>	Ano	ano	ne	ne
<b>Celkem</b>	14 ANO	7 ANO	9 ANO	9 ANO

Zdroj: Dotazníky pro zástupce obcí

Poznámka: U některých obcí není pokrytí příslušným druhem technické infrastruktury zdaleka úplné. Často nebývají napojeny některé malé místní části nebo i odlehlejší části samotného sídla. V tabulce je uvedena převažující hodnota v rámci každé obce.

### 2.1.2.1 Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektrickou energií je zajištěno elektrickým vedením 110kV procházejícím obcemi Břidličná, Rýmařov, Horní Město a Tvrdkov. Vedení vysokého napětí zajišťuje rozvod elektrické energie do všech obcí, vedení nízkého napětí zajišťuje dílčí vedení v obcích. Z nadřazených sítí technické infrastruktury prochází řešeným území vedení nadřazené přenosové soustavy 110 kV – VVN 597, propojující rozvodny 110/22 kV Břidličná a Zábřeh. Vedení 110 kV vytváří v území energetický koridor s ochranným pásmem 15 m od krajních vodičů. Distribuční soustava VN je tvořena nadzemním vedením VN – 22 kV a distribučními trafostanicemi VN/NN.

Situace zásobování v řešené oblasti elektrickou energií je v současné době vyhovující. Energetická soustava pracuje bez zásadních problémů. Pro eliminaci vlivu energetických zařízení na životní prostředí (hluk TR, elektromagnetické pole vedení), k zajištění jejich spolehlivého provozu, k ochraně života, zdraví a majetku osob je nutno respektovat ochranná pásma nadzemních vedení 400, 110 a 22 kV, ve smyslu ustanovení § 46 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast MAS jako taková nedisponuje významnými vlastními zdroji elektrické energie. V území se nachází dvě velké fotovoltaické elektrárny (s instalovaným výkonem nad 0,5 MW) zřízené na volné půdě v obcích Břidličná (1,5 ha) a Rýmařov, několik instalací na střechách domů a také malé vodní elektrárny. Celkový instalovaný výkon je v současnosti přibližně 2,9 MW.

**Tabulka 10: Zdroje elektrické energie na území MAS dle typu a instalovaného výkonu v MW**

Obec	typ energie		
	sluneční	vodní	Celkem
Břidličná	0,702	0,022	0,934
Dětřichov nad Bystřicí	0,010	-	0,010
Dolní Moravice	-	-	-
Horní Město	-	-	-
Jiříkov	0,004	-	0,004
Lomnice	0,100	-	0,100

<b>Malá Morávka</b>	0,062	0,083	0,145
<b>Malá Štáhle</b>	-	-	-
<b>Rýmařov</b>	1,231	0,214	1,445
<b>Ryžoviště</b>	-	-	-
<b>Stará Ves</b>	0,039	0,183	0,222
<b>Tvrdkov</b>	-	-	-
<b>Velká Štáhle</b>	-	0,022	0,022
<b>Václavov u Bruntálu</b>	-	-	-
<b>Celkový součet</b>	2,148	0,524	2,882

Zdroj: Přehled udělených licencí ERÚ (<http://licence.eru.cz>)

V tabulce jsou uvedeny všechny zdroje elektrické energie určené pro připojení do veřejné rozvodné sítě s platnou licencí ke dni 12. 10. 2014. U každého zdroje je uváděn instalovaný výkon, což však nevpovídá o celkovém množství dodávané energie, neboť ne všechny zdroje dodávají proud nepřetržitě (fotovoltaika, větrné apod.)

### 2.1.2.2 Zásobování plynem

Zásobování plynem je zabezpečeno společností Severomoravská plynárenská a.s. (člen RWE). Všechny obce však zásobovány zemním plynem nejsou – jedná se o tyto obce: Malá Štáhle, Stará Ves, Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov, Dětřichov u Bruntálu a Lomnice.

Existují sice studie na plynifikaci všech uvedených obcí, avšak další rozšiřování plynifikací je omezeno zejména ekonomickými aspekty. Zejména jsou to horší podmínky dotační politiky v porovnání s lety 1993 – 2000, dále je podstatně těžší pro obce prodat vybudovanou plynifikaci obcí za slušných podmínek. Ovšem nejzávažnějším důvodem je stále rostoucí cena plynu pro obyvatelstvo a neochota občanů při tomto stále rostoucím trendu zvyšování cen plynem vytápet své domy. S ohledem na útlum dotační politiky státu v oblasti zásobování zemním plynem, lze konstatovat, že další rozvoj plynifikace bude minimální. V současné době je nutným předpokladem pro plynifikaci zajištění finančních prostředků na realizaci ze stran obcí. Jedním z možných kroků k tomuto je sloučení obcí do větších zásobovaných celků. Pokud bude tento trend

zvyšování ceny pokračovat, pak hrozí u sociálně slabšího obyvatelstva přechod zpět k levnějším fosilním palivům.

Současná plynárenská zařízení jsou uložena v zemi a svým provozem prostředí zásadně neovlivní. K zajištění spolehlivého provozu, k zamezení nebo zmírnění účinků havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví a majetku osob je nutno respektovat bezpečnostní a ochranné pásmo VTL plynovodu a regulační stanice plynu, včetně ochranného pásmá STL plynovodu ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

#### **2.1.2.3 Zásobování teplem**

Zásobování obyvatel a terciární sféry v Rýmařově teplem horkovodní soustavou CZT je zajišťováno společností Teplo Rýmařov s.r.o. Jedná se o soustavu sestávající se ze tří kotlů na hnědé uhlí a dva plynové kotle, zmodernizovaná stávající uhelná kotelna (o výkonu 11,64 MW), vybudovaná nová plynová kotelna (o výkonu 8,20 MW) s nutností výměny parních rozvodů v téměř havarijném stavu za rozvody teplovodní a realizace šesti lokálních kotelen pro vytápění a přípravu TUV především pro objekty občanské vybavenosti. V Břidličné pak společností MOS s.r.o., která provozuje teplovodní síť CZT. Ostatní objekty jsou vytápěny decentralizovaně. Decentralizovaný způsob vytápění pro stávající i novou výstavbu s individuálním vytápěním rodinných domů, objektů druhého bydlení a samostatnými kotelnami pro objekty bytových domů a vybavenosti zůstane nejrozšířenějším způsobem vytápění.

#### **2.1.2.4 Zásobování vodou a od kanalizování**

Ve většině obcí je vybudována veřejná vodovodní síť; většinou však na ni nejsou napojeny všechny objekty a menší osady z důvodu rozptýlené zástavby, což zvyšuje ekonomickou náročnost rozširování sítě veřejných vodovodů nad únosnou úroveň. Proto ani do budoucna nelze očekávat 100% napojení všech objektů, jelikož část z nich zůstane zásobena pitnou vodou z lokálních zdrojů (především studní, u nichž však nelze zaručit vydatnost ani kvalitu vody).

V současnosti je většina obcí ve sledované oblasti napojena na skupinový vodovod Bruntál. Napojení obcí je v převážné míře vyhovující, část starších vodovodních řadů však nevyhovuje z technického hlediska a bude nutné je ve výhledu zrekonstruovat. Na SV jsou napojeny obce Břidličná, Dolní Moravice, Malá Morávka,

Malá Štáhle, Rýmařov a Velká Štáhle. Systém obecního vodovodu zásobuje obyvatelstvo v obci Horní Město a menší část obyvatel v Jiříkově (asi 20 % obyvatel) a Tvrdkově (asi 35 % obyvatel). V obci Stará Ves vodovod vybudován je, není však zprovozněn.

Problémy zjištěné při dotazníkovém šetření obcí byly zmíněny pouze u obcí Dětřichov, Malá Morávka, Rýmařov, Stará Ves, Velká Štáhle a Lomnice. Ostatní obce problémy neuvedly.

**Tabulka 11: Pitná voda a kvalita**

	Dětřichov	Malá Morávka	Rýmařov	Stará Ves	Velká Štáhle	Lomnice
<b>Existují v obci problémy v zásobování pitnou vodou?</b>	Částečně	ano		není zasíťována řádem celá obec		ano
<b>Problém s kvalitou?</b>		ano	místní část Stránské a Harrachov		ano ve dvou lokalitách	ne
<b>Problém s kvantitou?</b>	Z důvodu zastaralosti vod. Řádu	ano	místní část Stránské a Harrachov	ano	chybí napojení lokality Kodýtkov	ano

Co se týká problémů se zásobováním vody, jsou problémy v 5 obcích.

V posledních dvou letech se nová kanalizace budovala pouze v obcích Dolní Moravice, Staré Vsi a Václavově.

**Tabulka 12: Vodovodní řady - obnova a zaměření**

	Dolní Moravice	Dětřichov	Rýmařov	Stará Ves	Tvrdkov	Václavov
<b>Byly v obci vybudovány nové vodovodní řady za poslední dva roky?</b>	ano	ne	ano - Vodovod Na Stráni	ano	ne	ano
<b>Je k dispozici jejich zaměření?</b>	ano	ano	ano	ano	ano	
<b>v elektronické podobě</b>	ano	ano	ano	ano	ne	

Pouze v Tvrdkově a Velké Štáhlí se plánuje rozšiřovat stávající vodovod.

Kanalizace - již jen malá část obcí a jejich částí nemá vybudovanou kanalizaci. Jedná se o obce Ryžoviště, Velká Štáhle a Lomnice. V některých obcích je kanalizace zavedena pouze částečně, případně pouze pro svod dešťové vody. Obyvatelé velké části obcí používají k odstraňování odpadních vod žumpu či septik. S přihlédnutím k velikosti sídel a charakteru osídlení nepředpokládáme, že by ve výhledu bylo ekonomicky únosné zejména v menších sídlech (do 300 obyvatel) budovat nové kanalizace a centrální ČOV. Z tohoto důvodu doporučujeme řešit likvidaci odpadních vod přímo u zdroje. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých objektů lze využít stávající septiky či žumpy pro osazení malých domovních ČOV. Jako další alternativu je doporučováno využití stávajících septiků (žump) pro mechanické předčištění odpadních vod s následným dočištěním na zemních (půdních) filtroch.

Tabulka 13: Kanalizace a napojení obyvatel

	Horní město	Dolní Moravice	Jiříkov	Dětřichov	Malá Morávka	Břidličná	Malá Štáhle	Ryžoviště	Rýmařov	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Václavov	Lomnice
<b>Kanalizace</b>		ano	ne	ano					90%				ne	ne
1. Jednotná dešťová a splašková, kolik procent obyvatel je přibližně napojeno?	ne	ne		ne	ne	15%			60%		ano/30 %			
2. Oddílná dešťová kanalizace, kolik procent obyvatel je přibližně napojeno?	ano 50%	ne		ano/80 %	Ano/20 %	90%			20%	10%	ano 15 %			
3. Oddílná splašková kanalizace, kolik procent obyvatel je přibližně napojeno?	ano 90%	ano/61 %		ano/80 %	ano/50 %	75%	ano/86 %		30%	75%	ne			
4. Nemáme žádnou kanalizaci							x				x		x	
5. Jiná varianta		ne												
<b>Vlastník splaškové kanalizace</b>	ano	ano		obec	Obec	město	obec		město	obec	obec			

V období po roce 2007 byla nově zprovozněna kanalizace s ČOV v obci Malá Štáhle. Místní části Rýmařova nejsou povětšinou odkanalizovány. Dále chybí kanalizace a ČOV v Jiříkově, Lomnici, Ryžovišti, Velké Štáhlí a Václavově u Bruntálu.

Tabulka 14: ČOV v obcích MAS RÝMAŘOVSKO

	Horní město	Moravice	Dolní	Jiříkov	Dětřichov	Břidličná	Malá Štáhle	Ryžoviště	Rýmařov	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Tvrdkov	Lomnice
<b>ČOV v obci</b>	ano	ano	ne	ano		ano	ano		ano	ano	ano	ano	*	ano
<b>napojení na ČOV v jiné obci – název obce</b>		ne	ne	ne		ne				ne	ne			
<b>počet domovních ČOV (počet objektů s vlastním čištěním)</b>		3 ks	1	1		cca 20	3	9	10%	cca 15	3	1	8	cca 10 %
<b>žumpy, jímky k vyvážení, procenta</b>	ano 10	110 ks/39 %	99	130/70 %	40%	10%	6 a 66	90%	10%	20%	ano/ 60%	95%	50%	
<b>biologické domovní čistírny, procenta</b>		ne			0/0 %	5%	0,02%	3 a 33		méně než 1 %		ne		
<b>jiné, např. kořenové čistírny , procenta</b>		ne			0/0 %	5%	0			0		ne		

\* čov pouze u školky a obecního domu

Nová kanalizace byla v posledních letech rekonstruována pouze v Dětřichově a Břidličné a je zde k dispozici i elektronické zpracování dokumentace stejně jako ve Staré Vsi a Rýmařově. Z oslovených obcí se nevyjádřili všichni k této oblasti. Nicméně u nikoho, z těch co odpověděli, není 100% obyvatel napojených na kanalizaci.

9 obcí plánuje rozšíření kanalizace v následujících letech.

### 2.1.2.5 Telekomunikace a internet, radiokomunikace

Prostřednictvím telekomunikačních služeb Telefónica O<sub>2</sub> a.s. Czech Republic je v řešeném území zajišťován místní, meziměstský a mezinárodní telefonní styk spolu s dalšími službami jako je TELEFAX, POSTFAX, veřejná radiokontaktní služba, veřejná datová služba, pronájem digitálních okruhů pro přenos dat, služby euroISDN, INTERNET On Line a propojení s veřejnou sítí mobilních telefonů v systému GSM – O<sub>2</sub>, T-Mobile a Vodafone. Provoz pevného telefonního spojení je zajištěn prostřednictvím digitální a částečně analogové ústředny.

Pokrytí území MAS RÝMAŘOVSKO signálem mobilních operátorů vykazuje následující nedostatky: Vodafone, T-Mobile – obec Dolní Moravice (místní část Nová Ves) a oblast přírodního parku Sovinecko, část obce Ryžoviště v údolí potoka Sitka.

Nejvyššího stupně pokrytí dosahuje signál operátora O<sub>2</sub>, který není dostupný pouze v údolí Oslavy (přírodní park Sovinecko). Mobilní vysokorychlostní internet je dostupný pouze v Rýmařově (všichni operátoři) a Břidličné (T-Mobile, O<sub>2</sub>).

K ochraně podzemních telekomunikačních zařízení je nutno respektovat ochranné pásmo podzemních telekomunikačních vedení ve smyslu § 102 zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně dalších zákonů (1,5 m po stranách krajního vedení).

V území je nutné také respektovat radioreléovou trasu v úseku RS Praděd – RS Radíkov.

### 2.1.3 Doprava

#### 2.1.3.1 Silniční doprava

Území MAS RÝMAŘOVSKO patří z hlediska významu mezinárodních přepravních tras k marginálním regionům ležícím mimo panevropské koridory. Jedinou trasou s tranzitním významem je silnice I/11 propojující Šumpersko a východní Čechy s oblastí Bruntálska a Opavska. V samotné MAS RÝMAŘOVSKO se nenachází žádná z komunikací dálničního typu; kostrou silniční sítě je tedy silnice I. třídy v majetku státu (zastoupený ŘSD) spolu se silnicemi II. třídy (v majetku kraje):

I/11 (Hr. Králové – Šumperk –) Stará Ves – Rýmařov – Malá Štáhle (– Bruntál – Opava – Ostrava – Třinec – státní hranice ČR/Slovensko)

I/45 (Horní Loděnice (I/46) – Bruntál (I/11) – Krnov (I/57, Polsko)

II/370 (Libina –) Tvrdkov – Rýmařov – Břidličná (– Valšov)

II/440 II/445 – Ryžoviště (– Moravský Beroun – Libavá)

II/445 (Šternberk – Huzová – ) Břidličná-Stránské – Rýmařov – Malá Morávka (– Zlaté Hory – státní hranice ČR/Polsko)

II/449 Rýmařov (Uničov – Litovel – Prostějov)

Tvar silniční sítě je výrazně radiální, podtrhující monocentrické postavení města Rýmařova v rámci funkční hierarchie sídel regionu. Kostra sítě je doplněna několika silnicemi III. třídy, které zajišťují připojení obce Jiříkov a menších místních částí ostatních obcí. Prostorové rozmístění silniční sítě je adekvátní k tvaru území, avšak důležitým aspektem kvalitní silniční sítě je také technické a šířkové uspořádání jednotlivých komunikací, ve kterém jsou značné nedostatky. Chybí obchvaty obcí, a tak jsou i důležité komunikace vedeny skrze obytná sídla, což má za následek zhoršování negativních vlivů dopravy na zdraví obyvatelstva (emise, hluk), zvýšené riziko nehodovosti a na straně druhé i zhoršení kvality spojení z důvodu prodloužení jízdních dob a zvýšených nároků na pozornost řidiče. Nevhodné šířkové uspořádání v extravidlových úsecích se projevuje zejména kvalitou povrchu komunikací, chybějícími krajnicemi a celkově malou šířkou zpevněné části vozovky, což vytváří potenciálně rizikové situace při předjízdění pomalejších účastníků provozu (nákladní vozidla, zemědělská technika, chodci či cyklisté).

Na území MAS RÝMAŘOVSKO se nachází komunikace pouze s denní intenzitou provozu menší než 5 000 vozidel/den (dle Sčítání dopravy 2010). Intenzita mezi 4 000 a 5 000 vozidel/den byla při Sčítání dopravy v roce 2010 zjištěna pouze na několika úsecích v centru Rýmařova (max. 4 652 vozidel/den na ulici Revoluční). Na všech ostatních úsecích silniční sítě byl uváděn průměr denní intenzity provozu menší.

Tabulka 15: Úseky s intenzitou v rozmezí 1001-3000 voz/24 h

Úsek	Komunikac e číslo	Sčítací úsek	TV (těžká motorová vozidla celkem)	O (Osobní a dodávková vozidla)	M (jednostop á motorová vozidla)	SV (součet všech vozidel)
Břidličná - Valšov	370	7/3520	326	1474	32	1832
Lomnice - Dětřichov	45	7/1460	821	2072	24	2917
Břidličná - Malá Štáhle	370	7/3510	262	1082	22	1366
Rýmařov - Malá Štáhle	11	7/0630	637	2282	52	2971
Rýmařov - Stará Ves	11	7/0629	586	3051	65	3702
Malá Štáhle - Dolní Moravice	37020	7/4500	182	1191	27	1400

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

Pro snižování negativních vlivů dopravy je nutné dodržovat vhodnou urbanistickou strukturu, která nebude podněcovat nové cesty automobilem (zdroje a cíle dopravy musí být blízko sebe, tj. neměly by na okrajích měst a obcí vznikat rozsáhlé monofunkční areály průmyslového (průmyslové zóny) nebo obchodního charakteru (nákupní centra). Další možností, jak omezovat automobilovou dopravu je změna v dělbě přepravní práce způsobem, kdy pro krátké cesty se bude využívat pěší nebo cyklistická doprava a pro delší cesty doprava veřejná, pro něž však musí být neustále vytvářeny vhodné předpoklady na všech úrovních řízení státní správy.

#### Očekávaný rozvoj silniční sítě na území MAS RÝMAŘOVSKO

V současné době nejsou na území regionu plánovány žádné stavby páteřní silniční sítě, a tak v zásadě můžeme stávající úsek silnice I/11 hodnotit jako stabilizovaný. Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje neuvažuje v MAS RÝMAŘOVSKO s žádnými dopravními stavbami; až ve výhledu po roce 2018 navrhoje:

- přeložka silnice II/445 – východní obchvat Rýmařova (kód stavby 4/O.27),

- homogenizace silnice I/11 v úseku Rýmařov - Bruntál na kategorii S11,5/70, v místech zástavby na kategorii S 9,5/70,
- úprava a napřímení trasy silnice I/11 v úseku Žďárský Potok (k.ú. Stará Ves).

Tyto navrhované stavby sice nebudou realizovány v nejbližší době, avšak je nutné s nimi do budoucna počítat a jejich vymezené koridory územně chránit. Rozvoj a údržba silnic nižších tříd je řešen v dokumentu Bílá kniha - Investiční stavby na silniční síti II. a III. třídy MSK – aktuální stav je uveden v následující tabulce:

**Tabulka 16: Stavební akce na silniční síti II. a III. třídy v MAS RÝMAŘOVSKO**

Označení	Komunikace	Popis stavby
<b>Stavby doposud nezahájené, převzaté z Bílé knihy 2013</b>		
<b>BR/M1/53b</b>	III/44515	Silnice III/44515 rekonstrukce opěrné zdi v obci Malá Morávka km 0,840-1,500
<b>BR/M1/209</b>	III/01123	Silnice č. III/01123 rekonstrukce opěrné zdi km 0,625 - 0,675 v obci Stará Ves
<b>BR/M1/115</b>	II/370	Rekonstrukce mostu ev.č.370-019 ve městě Rýmařov
<b>BR/S/159</b>	II/445	Silnice II/445 hranice Olomouckého kraje - Stránské, km 17,177 - 21,842
<b>BR/S/158</b>	II/440	Silnice II/440 Vajglov - hranice Olomouckého kraje, km 5,163 - 10,075 a 11,527 - 15,031
<b>BR/S/165b</b>	III/37016	Silnice III/37016 Rešov, km 2,800 - 4,613
<b>BR/S/11</b>	II/370	Silnice II/370 Rýmařov – Velká Štáhle – rekonstrukce silnice
<b>Stavby zrealizované a v realizaci 2013</b>		
<b>BR/S/10</b>	II/449	Silnice II/449 a II/445 – Rýmařov - Ondřejov - rekonstrukce silnice II. stavba
<b>BR/S/62</b>	II/370	Rekonstrukce silnice č. II/370 Rýmařov - hranice Olomouckého kraje, km 17,122 - 29,138
<b>BR/S/173</b>	II/445	Rekonstrukce silnice č. II/445 Rýmařov - Dolní Moravice
<b>BR/M1/127</b>	III/37021	Rekonstrukce mostu ev. č. 37021-1 v obci Břidličná

Zdroj: Bílá kniha 2013; vlastní zpracování

### 2.1.3.2 Doprava v klidu

Řešení problematiky parkování ve městech je významným aspektem pro řešení dopravní situace ve městech; v jednotlivých obcích bývá většinou řešeno formou parkování na vlastních pozemcích obyvatel. I když intenzity dopravy nejsou v regionu příliš vysoké, stupeň motorizace stále roste, a proto je nutné vzhledem k očekávanému pokračování tohoto trendu postupně rozšiřovat možnosti parkování – zejména v oblastech se zástavbou městského typu. V městech, kde budou povolovány nové stavební záměry, je nutné dbát na vybudování dostatečného počtu parkovacích stání již přímo jako součást projektu, včetně řešení dopadů zvýšených intenzit dopravy do dopravní situace na okolních komunikacích. Je nutné dbát na posílení kapacit parkovišť u autobusových terminálů a zastávek hromadné dopravy.

V MAS RÝMAŘOVSKO je významným fenoménem cestovní ruch, se kterým musí být počítáno při návrhu kapacit odstavných parkovišť. Jedná se jednak o lyžařské areály (zejména v obci Malá Morávka) v zimním období, a pak také nástupní místa pro významné cyklotrasy a turistické stezky v období letním (Malá Morávka, Stará Ves, Horní Město, Tvrdkov).

### 2.1.3.3 Cyklistická doprava

Vzhledem k členitému reliéfu oblasti nelze očekávat příliš vysoký podíl cyklistiky na dělbě přepravní práce v každodenní dojížďce. Jedinou vhodnou lokalitou, ve které lze uvažovat s opatřením pro zvýšení atraktivity cyklistiky, pro každodenní dojížďku je údolí Podolského potoka (Rýmařov – Břidličná), avšak vzhledem ke klimatickým poměrům v oblasti lze předpokládat vyšší využívání pouze v období letní sezóny. Region je však velmi zajímavý z hlediska cykloturistiky v letní sezóně, což dává výhodný předpoklad pro rozvoj cykloturistiky, zejména v souvislosti s CHKO Jeseníky a přírodním parkem Sovinecko. V rámci udržitelného cestovního ruchu je nutné nadále podporovat aktivity vedoucí ke zkvalitnění služeb pro cykloturisty, jako je budování odpočinkových míst a lokalit, kde je možné bezpečně uschovat jízdní kolo.

### 2.1.3.4 Stávající cyklotrasy

**Tabulka 17: Cyklotrasy na území MAS RÝMAŘOVSKO**

Č. cyklotrasy	Název trasy	Obce z území MAS
<b>6053</b>	Haukovice - Rešov - Sovinec - Jiříkov, rozc.	Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov
<b>6077</b>	M. Morávka - Mravencovka - Janovice - Rýmařov	Malá Morávka, Stará Ves, Rýmařov
<b>6106</b>	Šternberk - Huzová - Jiříkov	Jiříkov
<b>6142</b>	Nová Ves, rozc. - Dolní Moravice - Břidličná - Valšov - Roudno - Leskovec n. M.	Dolní Moravice, Velká Štáhle, Břidličná
<b>6143</b>	Skřítek - Janovice – Skály	Stará Ves, Rýmařov, Horní Město
<b>6144</b>	Jiříkov - Arnoltice - Mor. Beroun – Budišov n. B. – Kružberk	Jiříkov, Dětřichov
<b>6145</b>	Stránské - Huzová – Dalov	Jiříkov
<b>6146</b>	Břidličná - Ryžoviště – Křišťanovice - Dvorce – Budišov n. B.	Břidličná, Ryžoviště, Lomnice
<b>6148</b>	Nová Pláň - Mor. Beroun - Domašov n. B.	Lomnice, Dětřichov
<b>6152</b>	Dětřichov n. B. - Křišťanovice – Bílčice	Dětřichov
<b>6161</b>	Dolní Moravice – Valšov – Milotice n. O. – Čaková, rozc.	Dolní Moravice, Václavov, Břidličná
<b>511</b>	Litovel – Paseka – Sovinec – Jiříkov - Rýmařov	Jiříkov, Rýmařov
<b>553</b>	Drakov – Vrbno p. Prad. – Karlova Studánka – Rýmařov	Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov

Zdroj: (vlastní šetření) 2014

Většina cyklistických tras je vedena po místních komunikacích či po lesních či polních cestách. Komunikace jsou často ve velmi nevyhovujícím stavu, v území nejsou vybudovány žádné cyklostezky, kromě dílčích úseků ve městě Rýmařov.

Stávající cyklostezky: V Rýmařově jsou vybudované čtyři cyklostezky: Rýmařov - Ondřejov, ul. 8. května, Penny Market - Janovice a cyklostezka v Janovicích. Pouze ondřejovská cyklostezka na Stránské zároveň kopíruje i cyklotrasu č. 511 Litovel - Rýmařov; zbylé tři cyklostezky řeší výhradně bezpečnost cyklistů a pěších ve městě a místních částech.

Město Rýmařov plánuje vybudování pěti zcela nových úseků cyklostezek a pět nově vyznačených cyklostezek na stávajících komunikacích. Navrhované úseky cyklostezka Rýmařov - Jamartice v délce 1 500 m jako pokračování stávající cyklostezky od bývalého Geologického průzkumu do Jamartic k bytovým domům č. 115, a 116 (dále už to terén a vlastnické vztahy prakticky neumožňují; cyklostezka vede podél průmyslové zóny, kde sídlí např. firmy Městské služby Rýmařov, Eurointermetall, atd.). Dále cyklostezku Rýmařov - Edrovice – Janovice v délce 1080 m, a to po ulici Julia Fučíka (od zahrady Hedvy) až po dětský domov (dalšímu pokračování brání stejně důvody jako v předchozím případě). Třetím návrhem je propojení existujících cyklostezek v Janovicích a od Penny Marketu do Janovic v délce 1 070 m ve dvou variantách – podél silnice I/11, anebo přes ul. Krátkou a Julia Fučíka (na trase existují významní zaměstnavatelé jako např. Turistické známky s.r.o., ubytovací zařízení rekreačního charakteru, atd.). Dalšími navrženými úseky jsou již jen kratší komunikace - 290 m dlouhá stezka od RD Rýmařov po ul. 8. května a 293 m stezka „Černou uličkou“ na ul. U Potoka. Celková délka navržených cyklostezek je 4 240 m.

Obce Rýmařovska vytvořily také společný záměr v oblasti cyklodopravy. V současné době je zpracována dokumentace k územnímu rozhodnutí Investičního záměru „Šlápněme do pedálů z hor na Slezskou Hartu“. Hlavní cíl předkládaného projektu byl definován: "Podporou ekologicky šetrné dopravy a vytvořením bezpečné a svému účelu sloužící cyklostezky zvýšit využití potenciálu lokality pro další (udržitelný) rozvoj cestovního ruchu". Tohoto cíle chce projekt dosáhnout prostřednictvím realizace investičního záměru za účelem zlepšení stávající nabídky cestovního ruchu v regionu, kdy vzhledem k možnému potenciálu rozvoje daného území na jedné straně (cestovní ruch) a zvýšené ochraně přírody na straně druhé (CHKO Jeseníky) se jeví rozvoj cyklodopravy jako ideální nástroj dlouhodobě udržitelného rozvoje řešené lokality. Význam cykloturistiky v oblasti Jeseníků a její hospodářský přínos pro region neustále narůstá. Na trase cyklostezky sídlí významní zaměstnavatelé jako je např. Al Invest Břidličná, a.s., Strojírna STELON Břidličná s.r.o., AMIN spol. s r.o. - Velká Štáhle, Kovošrot Moravia a.s. – Malá Štáhle a ubytovací zařízení v Malé Morávce a Dolní Moravci. Mezi specifické cíle projektového záměru lze zařadit:

- vybudování úseku Cyklostezky Malá Morávka - Břidličná (Valšov) v délce 13,9km,
- zajištění bezpečnosti při pohybu cyklistů, snížení automobilové nehodovosti,

- posílení vzájemné provázanosti atraktivit cestovního ruchu,
- zvýšení podílu turisticky atraktivních a k životnímu prostředí šetrných způsobů dopravy,
- rozšíření alternativ pro volnočasové a sportovní aktivity občanů a turistů v jarních a podzimních měsících,
- vytvoření atraktivního produktu cestovního ruchu cyklostezky z hor na Slezskou Hartu,
- zvýšení kvality a úrovně poskytovaných služeb v cestovním ruchu,
- posílení zájmu zahraničních i domácích turistů o turistickou destinaci Jeseníky,
- zlepšení využití (prodejnosti) primárního potenciálu řešené destinace,
- zvýšení příjmů podnikatelských subjektů z podnikání v oblasti cestovního ruchu,
- celkové zvyšování přitažlivosti regionu, kde bude projekt realizován, včetně zlepšení životní úrovně jeho obyvatel,
- podpora trvale udržitelného cestovního ruchu v oblasti.

#### 2.1.3.5 Železniční doprava

V MAS RÝMAŘOVSKO se nacházejí dvě samostatné lokální železniční tratě se zjednodušeným řízením provozu dle předpisu D3. Jde o koncové tratě napojené na celostátní trať č. 310 (Olomouc – Krnov) v obcích MAS RÝMAŘOVSKO. Tedy železniční síť v řešeném území není spojitá.

Patnáct km dlouhá lokálka č. 311 Valšov – Rýmařov slouží od roku 1878. Jedná se o jednokolejnou neelektrifikovanou dráhu. Vedle Rýmařova obsluhuje také obce Velká Štáhle a Břidličná. V Malé Morávce končí od roku 1901 17kilometrová trať č. 312 Bruntál – Malá Morávka, na které byla v roce 2009 zrušena pravidelná osobní přeprava i přes její velký potenciál v rekreační dopravě.

Vzhledem ke klimatickým poměrům v regionu jsou náklady na udržení provozu na obou tratích výrazně negativně ovlivněny klimatickými podmínkami, zejména v zimním období. Přitom však právě trať č. 312 do Malé Morávky je ideálním dopravním prostředkem pro dosažení lyžařských areálů v Karlově pod Pradědem v kombinaci se skibusy, které by rozvážely zájemce na jednotlivé svahy a do nedalekého areálu Ovčárna pod vrcholem Pradědu.

**Tabulka 18: Dopravny na síti drah SŽDC, s. o. v MAS RÝMAŘOVSKO**

Trať	Název	Druh	Pěší vzdálenost do středu sídla (km)	Pěší vzdálenost k okrají zástavby (km)
<b>311</b>	Břidličná lesy	z	2,5 <sup>#</sup>	1,3
<b>311</b>	Břidličná	d3	1,4 <sup>#</sup>	0,0
<b>311</b>	Břidličná zastávka	z	0,3	0,0
<b>310</b>	Dětřichov	žst.	1	0,5
<b>310</b>	Lomnice u Rýmařova	z	0,5	0,0
<b>311</b>	Velká Štáhle	z	0,7	0,0
<b>311</b>	Jamartice	z	0,4 <sup>#</sup>	0,1
<b>311</b>	Rýmařov	d3	0,9	0,0
<b>312</b>	Malá Morávka	d3	0,6 <sup>\$</sup>	0,0

Zdroj: KJŘ ČD 2009/10, web SŽDC, mapové podklady ÚAP

Poznámka: žst = železniční stanice, z = zastávka, d3 = dopravna na trati s provozem dle předpisu D3

<sup>#</sup> ... dopravna slouží pouze pro obsluhu části obce, na jejímž území se nachází více dopraven

<sup>\$</sup> ... dopravna není v současnosti určena pro obsluhu ve veřejné osobní dopravě

Z hlediska polohy vůči obsluhované obci mají dopravny poměrně vhodnou polohu, což je dobrým předpokladem pro zvýšení atraktivity železniční dopravy.

#### Rozvoj železniční sítě na území MAS RÝMAŘOVSKO

Zájem státních orgánů o provozování lokálních tratí upadá, a tak nelze očekávat zlepšování stávajícího stavu. Spíše naopak, tratě budou čelit snahám o jejich zrušení navzdory jejich vysokému rekreačnímu potenciálu. Proti trati č. 312 bylo zahájeno správní řízení ve věci zrušení regionální dráhy, které proběhlo na počátku roku 2011. Rušící výnos však byl na nátlak obcí a železničních sdružení v průběhu roku 2011 revokován. SŽDC tedy i v dokumentu Prohlášení o dráze pro jízdní řád 2012/2013 uvádí tuto trať jako provozní. Výhodnější z hlediska udržitelného rozvoje by bylo hledat nového zájemce o provozování trati, alespoň v rekreačním provozu, ať už svazek obcí nebo i soukromou společností, která na sebe převezme všechna práva i povinnosti

vyplývající z provozování dráhy a drážní dopravy. Využití tělesa tratě jako cyklostezky není v tomto případě příliš vhodným řešením pro nepříznivé sklonové poměry (maximální sklon přes 45 %).

#### *2.1.3.6 Letecká a vodní doprava*

V regionu se nenachází žádná vzletová a přistávací plocha. Taktéž vodní doprava není vzhledem k hydrologickým poměrům území relevantní.

#### *2.1.3.7 Veřejná doprava*

Moravskoslezský kraj má zřízený integrovaný dopravní systém ve veřejné dopravě, který byl rozšířen na Rýmařovsko ve dvou postupných krocích. Nejprve byla do systému integrována pouze železniční trať Valšov – Rýmařov a až následně v červnu 2012 proběhla integrace i u autobusových linek. Na území Rýmařovská provozuje veřejnou osobní železniční dopravu společnost České dráhy, a.s. a veřejnou osobní autobusovou dopravu společnost ARRIVA MORAVA a.s. Z hlediska hustoty spojů a celkové dostupnosti veřejné dopravy jsou výrazně lépe obsluženy obce ležící na železniční trati 311 (tj. Břidličná, Velká Štáhle), obce ležící na železniční trati 310 (tj. Lomnice, Dětřichov) a na silnici I/11 (Stará Ves, Malá Štáhle) po které jezdí některé dálkové autobusové spoje. V rámci dopravní obslužnosti mikroregionu zajišťované veřejnou hromadnou dopravou jednoznačně převládá veřejná autobusová doprava. Železniční doprava na trati 311 se omezuje pouze na 9 páru vlaků jezdících v pracovní dny, 8 páru vlaků vypravovaných v sobotu a 7 páru vlaků vypravovaných v neděli. Údaje o počtech páru vlaků jsou vztaženy k jízdnímu rádu 2015/16.

Ve městě Rýmařově není zajištěn jednotný terminál kombinující železniční a autobusové spoje, nicméně bylo dosaženo prodloužení některých spojů z autobusové stanice až k vlakovému nádraží. Tam je však třeba důsledně zajistit návaznost jednotlivých železničních a autobusových spojů.

#### *2.1.3.8 Technický stav zastávek*

V roce 2013 byla realizována I. etapa projektu „Úprava zastávek a ploch Rýmařovsko“, v rámci kterého proběhla oprava 10 zastávek hromadné dopravy – oprava fasády, střešní krytiny, podlahy, okenní výplně, nátěry dřevěných obložení a terénní úpravy ploch u zastávek a dodání mobiliáře – parkové lavičky a odpadkové koše. Vlivem povětrnostních podmínek je mobiliář poničen a ve většině případů je nutná renovace. V některých obcích nejsou u autobusových zastávek vybudované odbočovací pruhy. V obcích, kde je provozována železniční doprava, je technický stav železničních budov havarijný a jsou nutné jejich opravy.

## 2.1.4 Vybavenost obcí a služby

Přirozeným centrem služeb a občanské vybavenosti regionu MAS RÝMAŘOVSKO jsou města Rýmařov a Břidličná, které představují hlavní spádovou oblast. Z hlediska rozmístění občanské vybavenosti je stále patrný pozůstatek střediskové soustavy osídlení, kdy v těchto obcích jsou místní centra vybavenosti a služeb i pro okolní obce.

Problematika ekonomické efektivnosti je charakteristická i pro region MAS RÝMAŘOVSKO, kdy se také projevuje nízká kupní síla obyvatel a ekonomická realita regionálních a nadregionálních nákupních center a navazujících služeb. Z hlediska služeb a vybavenosti se ve většině obcí nachází kulturní dům nebo alespoň kulturní nebo shromažďovací místo, sportovní areál nebo travnaté hřiště, obchody se smíšeným zbožím. V obcích působí jednotky Sborů dobrovolných hasičů, které využívají zázemí hasičských zbrojnic a jsou připraveny k ochraně obyvatelstva.

Řada zařízení a služeb sídlí v obecních budovách. Problematický bývá jejich stavebně technický stav, který za současné ekonomické situace není bez intervenčních zásahů možné zlepšit. K občanské vybavenosti, která svým způsobem ovlivňuje pohled občanů na jejich obec, příp. možné potenciální zájemce o bydlení v obci, patří i celkový vzhled a stav veřejných prostranství. Obce jsou v tomto směru aktivní, o veřejná prostranství celoročně pečují a snaží se získat finanční prostředky pro jejich kompletnej revitalizaci vč. budování dalšího zázemí či dětských hřišť.

Mezi občanskou vybavenost se řadí základní a mateřské školy, volnočasové objekty (hřiště, tělocvična, kulturní dům), ordinace praktických lékařů, obecní úřady, lékárny, obchody, knihovny a pošty.

Tabulka 19: Investice do majetku v obcích

Obec	Nutné investice do občanské vybavenosti	Nutné investice do ZŠ, MŠ a dalších škol. zařízení	Investice do volnočasové infrastruktury
Břidličná	ANO	ANO	ANO
Dětřichov nad Bystřicí	ANO	ANO	ANO
Dolní Moravice	ANO	ANO	ANO
Horní Město	ANO	ANO	ANO
Jiříkov	ANO	-	ANO
Lomnice	ANO	ANO	ANO
Malá Morávka	ANO	ANO	ANO
Malá Štáhle	ANO	-	ANO
Rýmařov	ANO	ANO	ANO
Ryžoviště	ANO	ANO	ANO
Stará Ves	ANO	ANO	ANO
Tvrdkov	ANO	NE	ANO
Velká Štáhle	ANO	ANO	ANO
Václavov u Bruntálu	NE	NE	ANO

Zdroj: dotazníkové šetření na obecních úřadech, 2015

Dle dotazníkového šetření je třeba i nadále investovat do občanské vybavenosti v jednotlivých obcích, dále do infrastruktury ZŠ a MŠ, a do volnočasové infrastruktury.

Tabulka 20: Napojení bytových jednotek na infrastrukturu

z toho technické vybavení bytů:	Břidličná	Dolní Moravice	Dětřichov nad Bystřicí	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Strará Ves	Tvrdkov	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle	Celkem za MAS
plyn zaveden do bytu	442,00	60,00	15,00	14,00	9,00	20,00	130,00	11,00	2370,00	87,00	9,00	2,00	81,00	54,00	3304
vodovod v bytě	1232,00	116,00	161,00	311,00	76,00	164,00	248,00	50,00	3204,00	212,00	158,00	71,00	128,00	114,00	6245
teplá voda	1226,00	120,00	159,00	299,00	82,00	172,00	240,00	51,00	3176,00	207,00	157,00	68,00	132,00	113,00	6202
připoj na kanalizační sít	1023,00	96,00	65,00	201,00	-	6,00	148,00	49,00	3026,00	74,00	138,00	6,00	-	-	4832
žumpa, jímka	236,00	27,00	73,00	147,00	92,00	151,00	122,00	1,00	371,00	152,00	40,00	76,00	117,00	108,00	1713
vlastní splachovací záchod	1240,00	120,00	163,00	319,00	84,00	169,00	250,00	49,00	3217,00	210,00	166,00	77,00	135,00	115,00	6314

<b>vlastní koupelna, sprchový kout</b>	1241,00	120,00	162,00	321,00	84,00	172,00	251,00	51,00	3209,00	210,00	166,00	77,00	136,00	113,00	6313
<b>Počet obytných místností (8 m<sup>2</sup> a více)</b>	4287,00	467,00	585,00	1169,00	306,00	707,00	948,00	203,00	11220,00	836,00	723,00	310,00	552,00	492,00	22805
<b>Celková plocha bytů v m<sup>2</sup></b>	88714,00	11069,00	13233,00	27111,00	7157,00	17379,00	22756,00	4735,00	251189,00	17636,00	17688,00	6856,00	13665,00	11962,00	511150
<b>Obytná plocha bytů v m<sup>2</sup></b>	67016,00	7993,00	9645,00	20022,00	5044,00	12558,00	16848,00	3556,00	186399,00	13125,00	12786,00	4948,00	9758,00	8876,00	378574

Zdroj: [www.zcs.cz](http://www.zcs.cz), SLDB 2011

Výstavba rodinných a bytových domů s sebou nese i požadavky zajištění přístupu a příjezdu, včetně připojení na vodovod, kanalizaci apod. Stávající napojení bytových jednotek na infrastrukturu v obcích vystihuje tabulka výše.

## 2.1.5 Školy a školská zařízení

Díky zvýšení přirozeného přírůstku došlo také ke zvýšení počtu mateřských škol i tříd v MAS RÝMAŘOVSKO. Počet tříd na základních školách se po poklesu v minulém období v současné době ustálil. Co se týče kapacit mateřských a základních škol, z dotazníkového zjištění bylo zjištěno, že kapacita mateřských škol je naplněná, zatímco kapacita základních škol není naplněna ani z poloviny, viz níže.

**Tabulka 21: Tabulka kapacity školských zařízení k 30. 9. 2014**

	ZŠ - kapacita	ZŠ - počet žáků	ZŠ - volná místa	MŠ - kapacita	MŠ - počet žáků	MŠ - volná místa
<b>Břidličná</b>	630	223	407	82	82	0
<b>Dětřichov n. B.</b>	40	22	18	30	17	13
<b>Dolní Moravice</b>	20	15	5	20	16	4
<b>Horní Město</b>	180	33	147	50	45	5
<b>Jiříkov</b>	0	0	0	0	0	0
<b>Lomnice u Rým.</b>	50	13	37	20	20	0
<b>Malá Morávka</b>	50	18	32	40	34	6
<b>Malá Štáhle</b>	0	0	0	0	0	0
<b>Rýmařov</b>	1520	762	758	269	254	15
<b>Ryžoviště</b>	60	33	27	25	20	5
<b>Stará Ves</b>	50	39	11	35	35	0
<b>Tvrdkov</b>	0	0	0	0	0	0
<b>Velká Štáhle</b>	0	0	0	26	25	1
<b>Václavov u Br.</b>	0	0	0	0	0	0
<b>Celkem</b>	2600	1158	1442	597	548	49

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz>

Vzhledem k výše konstatovanému by bylo proto vhodné prozatím zachovat kapacity základních škol a s případným snižováním kapacit škol počkat až na okamžik, kdy odezní populační boom i na mateřských školách. Klesající tendenci zaznamenal i počet studentů na středních školách. Na území MAS RÝMAŘOVSKO mají zastoupení školy a školská zařízení. Ve 4 obcích (Jiříkov, Malá Štáhle, Tvrdkov a Václavov) není žádná škola a školské zařízení.

V mikroregionu Rýmařov se nachází 9 ZŠ, 13 MŠ a 1 ZUŠ Rýmařov zřizovaná KÚ Ostrava, 1 SVČ zřizované městem Rýmařov a 1 gymnázium, které zajišťuje vzdělávání 2. stupně ZŠ. Základní školy jsou zřizované obcemi, jedna škola je zřizovaná KÚ Ostrava a to ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1. Na území se nenachází zařízení jeslového typu, žádné soukromé ani církevní MŠ a ZŠ.

Je zde také 1 gymnázium sloučené se střední školou, která poskytuje studium 2 učilištních oborů a nástavbové studium. Dále je na území 1 soukromá střední odborná škola PRIMA, s.r.o. Všechny odborné školy se nachází v Rýmařově. Střední školy na území MAS RÝMAŘOVSKO:

- Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov p.o.

Gymnázium disponuje čtyřletým, osmiletým a večerním studiem se zaměřením na matematiku, anglický jazyk a informatiku. Ve škole vzniklo nové vzdělávací a kulturní centrum, kde probíhají kurzy a akce pro veřejnost, pedagogické pracovníky a firmy. Gymnázium Rýmařov a střední škola Rýmařov byly 1. července 2013 sloučeny do jedné vzdělávací instituce. Střední škola nabízí čtyřletý maturitní obor Hotelnictví a turismus a tříleté učební obory Kuchař – číšník, Opravář zemědělských strojů.

- Soukromá střední odborná škola PRIMA, s.r.o.

Škola má obory čtyřletého denního studia Masérství, lázeňství a wellness, další obor je Masérství a fitness a Veřejnosprávní činnost.

Tabulka 22: ZŠ a MŠ a další školská zařízení

Obec	MŠ	ZŠ (1. - 5. ročník)	ZŠ (1. - 9. ročník)	Gymnázium	SOŠ a praktické školy	SOU a OU	Nadstavbové studium	ZUŠ
Břidličná	1	-	1	-	-	-	-	-
Dětřichov nad Bystřicí	1	1	-	-	-	-	-	-
Dolní Moravice	1	1	-	-	-	-	-	-
Horní Město	1	1	-	-	-	-	-	-
Jiříkov	-	-	-	-	-	-	-	-
Lomnice	1	1	-	-	-	-	-	-
Malá Morávka	1	1	-	-	-	-	-	-
Malá Štáhle	-	-	-	-	-	-	-	-
Rýmařov	4	-	1	1	2	2	1	1
Ryžoviště	1	1	-	-	-	-	-	-
Stará Ves	1	1	-	-	-	-	-	-
Tvrdkov	-	-	-	-	-	-	-	-
Velká Štáhle	-	-	-	-	-	-	-	-
Václavov u Bruntálu	0	-	-	-	-	-	-	-
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	<b>12</b>	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tabulka 23: Počet tříd v MŠ a ZŠ v obcích MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	Mateřské školy	Základní školy
<b>Břidličná</b>	3	10
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	1	2
<b>Dolní Moravice</b>	1	1
<b>Horní Město</b>	2	2
<b>Jiříkov</b>	0	0
<b>Lomnice</b>	1	1
<b>Malá Morávka</b>	2	2
<b>Malá Štáhle</b>	0	0
<b>Rýmařov</b>	10	38
<b>Ryžoviště</b>	1	2
<b>Stará Ves</b>	2	2
<b>Tvrdkov</b>	0	0
<b>Velká Štáhle</b>	1	0
<b>Václavov u Bruntálu</b>	0	0
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	24	60

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, 30. 9. 2014

Dobrý technický stav školských budov svědčí o tom, že obce Rýmařovska využívaly dotačních možností z fondu EU k zateplování veřejných budov a k zlepšení volnočasové a sportovní infrastruktury v areálech škol i mimo ně. Vybudovaná volnočasová infrastruktura slouží nejen školám, ale také ostatním spolkům a organizacím v regionu. Velkou výhodou pro školy na Rýmařovsku je možnost využití plaveckého bazénu a ledové plochy (kterou je potřeba zastřešit), v rámci výuky i k mimoškolním aktivitám. Jen 5 obcí v rámci území MAS RÝMAŘOVSKO potřebují rekonstrukci a modernizaci. Všechny základní školy se potýkají s nedostatečným vybavením výukových učeben se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí.

Vybavení ZŠ informačními technologiemi a ostatními výukovými pomůckami je z celkového pohledu na dobré úrovni. Nedostatečné vybavení se týká především MŠ, které nejsou schopny ze svých provozních prostředků pořizovat a obměňovat již zastaralé pomůcky a vybavení.

Snahou škol je poskytovat v rámci svých možností kvalitní vzdělávání všem dětem s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby. Jedná se hlavně o uzpůsobení prostředí, pomůcek a využívání asistentů či externích odborníků. V této souvislosti se vyskytují dva zásadní problémy: nedostatek finančních prostředků na nezbytné vybavení či uzpůsobení budov a nedostupnost specializovaných pracovníků, zejména psychologů, poradců, asistentů apod.

Další potřebou v oblasti školství (i zaměstnanosti a společnosti obecně) silně pociťovanou místními aktéry je rozvoj klíčových kompetencí neboli schopností, které jsou nezbytné pro přípravu žáků na další vzdělávání, práci a život ve společnosti. Jedná se zejména o rozvoj komunikace v mateřském i v cizích jazycích, matematické schopnosti, schopnosti práce s digitálními technologiemi, schopnosti učit se, sociální a občanské schopnosti, smyslu pro iniciativu a podnikavost, kulturního povědomí, schopnosti vyjadřovat se a základních schopností v oblasti vědy a technologií, včetně environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, manuální zručnosti a pozitivního vztahu k řemeslům a práci obecně.

S ohledem na omezené finanční i lidské kapacity je nutné hledat a nalézat nové způsoby vzdělávání v oblasti těchto kompetencí. Významným prvkem bude posílení spolupráce škol, obcí, knihoven a spolků, ale také místních řemeslníků a dalších podnikatelských subjektů.

Vzhledem k vysoké nezaměstnanosti je nutné snížit rozdíly postavení žen a mužů na trhu práce. Provozní doba mateřských školek a družin vzhledem k začátku a konci provozu neodpovídá potřebám rodičů. Zajištění služeb, zařízení (školní družiny, kluby a příměstské tábory) a péče o dítě by mohlo napomoc ke skloubení rodinného a profesního života.

Tabulka 24: Možné záměry v ZŠ na území MAS

Název projektu:	Název žadatele:	typ žadatele	specifikace	Projektový záměr stručný popis:	Předpokládané náklady:	Rok realizace, délka realizace:
Komunitní škola Horní Město	Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace	Škola	vzdělávání	Rozvoj školy v oblasti mimoškolních aktivit dětí, zavedení moderních forem a metod do výuky - vybavení sportovišť při ZŠ a MŠ Horní Město, vybudování jazykové laboratoře pro nadstandardní výuku jazyků (uplatnění moderní formy výuky cizích jazyků a TV, realizace široké škály zájmových - mimoškolních aktivit pro děti a žáky školy i veřejnost). Nabídka vzdělávacích aktivit občanům obce a osobám určitým způsobem diskriminovaným na trhu práce (matky na mateřské dovolené, zdravotně postižení, příslušníci etnických skupin, absolventi bez praxe apod.) - realizace kurzů občanského i zájmového vzdělávání v souladu s přímými potřebami místních obyvatel (např. výuka cizích jazyků, práce s PC, internetem).	850 000,00 Kč	2015, 1 rok
Modernizace vybavení ZŠ, MŠ a ŠJ	Obec Horní Město	obec	škola	Modernizace vybavení základní školy, mateřské školy a školní jídelny v souvislosti s rozvojem klíčových kompetencí.	1 800 000,00 Kč	2015 5 let

<b>Modernizace vybavení mateřské školy</b>	Obec Ryžoviště	Obec	škola	Modernizace vybavení mateřské školy.	500 000,00 Kč	2016-2017
<b>Modernizace vybavení</b>	Mateřská škola Velká Štáhle, příspěvková organizace	obec	škola	Modernizace vnitřního vybavení školky.	600 000,00 Kč	do roku 2020
<b>Podpora výtvarných aktivit</b>	ZŠ a MŠ Stará Ves	škola	škola	Podpora výtvarných aktivit pro všechny generace (komunitní projekt).	1 000 000,00 Kč	Do roku 2020
<b>Rekonstrukce podkroví objektu ZŠ</b>	OBEC Dětřichov nad Bystřicí	obec	škola	Školní budova je přes 100 let stará a dispoziční řešení neumožňuje vyhovět současným požadavkům výuky. Nejcitelnější je absence, klubovny, knihovny. Požadavky na školu se stupňují, stále více by měla plnit i roli v oblasti mimoškolních aktivit dětí. Kvalitním naplněním volného času v době mimo vyučování je možné prosazovat vedení ke zdravému životnímu stylu dětí, ochraně před omamnými látkami apod. Představou je využití velkého prostoru podkroví školní budovy k přebudování na prostory k využití školních a mimoškolních aktivit, klubová místnost, knihovna, popř. nová školní družina v souvislosti s rozvojem klíčových kompetencí.	3 000 000,00 Kč	2016 - 2017

## 2.1.6 Zdravotnická zařízení a zařízení sociální péče

Ve městě Rýmařov se nachází pracoviště Podhorské nemocnice, a.s., další pracoviště je umístěno ve městě Bruntál (mimo území MAS RÝMAŘOVSKO). Podhorská nemocnice a.s. poskytuje zdravotní péči v lůžkových oborech – interna. Mezi další oddělení nemocnice patří rehabilitace a ambulantní obory – radiodiagnostika, léčba bolesti, oddělení klinické biochemie a hematologie. Po začlenění Podhorské nemocnice, a.s. do skupiny společnosti AGEL poskytuje nemocnice odbornou a specializovanou péči v holdingových centrech, zejména v oborech gastroenterologie, kardiologie, ortopedie, traumatologie a onkologie.

**Tabulka 25: Zdravotnická zařízení v MAS RÝMAŘOVSKO (2014)**

Obec	nemocnice	Ordinace praktického lékaře					ostatní samostatná zařízení
		pro dospělé	pro děti a dorost	stomatologa	gynekologa	lékaře speciality	
Břidličná	0	2	1	1	2	2	1 1
Dětřichov nad Bystřicí	0	1	0	0	0	0	0 0
Dolní Moravice	0	1	0	0	0	0	0 0
Horní Město	0	1	0	0	0	0	0 0
Jiříkov	0	0	0	0	0	0	0 0
Lomnice	0	1	0	0	0	0	0 0
Malá Morávka	0	0	0	0	0	0	0 0
Malá Štáhle	0	0	0	0	0	0	0 0
Rýmařov	1	6	2	5	2	20	2 7
Ryžoviště	0	0	0	0	0	0	0 0
Stará Ves	0	0	0	0	0	0	0 0

<b>Tvrdkov</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Velká Štáhle</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Václavov u Bruntálu</b>	0	1	1	0	0	0	0	0
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	1	13	4	6	4	22	3	8

Zdroj: ČSÚ, Hodnoty v tabulce byly ověřeny telefonicky na obecních úřadech, jsou aktuální k 1. 1. 2014

Co se týče ostatních zdravotnických zařízení, ve sledovaném období došlo ke snížení jejich kvantity – snížil se počet lékařů pro dospělé, děti a dorost, počet stomatologů, gynekologů i lékařů-specialistů.

### 2.1.7 Sociální služby

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb, vzhledem k demografickému vývoji, bude spíše narůstat. Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Tako zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro regionální spolupráci. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO má své sídlo celkem 14 zařízení se zaměřením na sociální služby:

- Azylový dům Bethel Bruntál – Rýmařov, poskytování ubytování a dalších služeb mužům bez přístřeší,
- Centrum pro zdravotně postižené MSK, o.s., pracoviště Rýmařov – Rýmařov, poskytování odborné sociální poradenství, osobní asistence a aktivizační činnosti,
- Český červený kříž – Rýmařov, organizace první pomoci, pomoc lidem v nouzi při různých přírodních katastrofách a haváriích,
- Dětský domov Janovice - Rýmařov,
- Diakonie ČCE, středisko Rýmařov – poskytování sociálních služeb – osobní asistence, ošetřovatelská služba, sociálně-terapeutická dílna, týdenní stacionář,

- Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem Dolní Moravice - poskytování pobytové služby a komplexní sociální péče seniorům,
- Komunitní centrum pro romské i neromské děti a mládež, Společenství Romů na Moravě, o.p.s., pobočka Rýmařov - podpora integrace Romů do společnosti a snaha o snižování jejich sociálního vyloučení,
- Kouzelná buřinka – Rýmařov, denní centrum pro mentálně postižené,
- Pečovatelská služba Města Břidličné - poskytování sociálních služeb,
- Sociální asistence Rýmařov – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, podpora a pomoc rodinám, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci,
- Sociální hospitalizace, Podhorská nemocnice Rýmařov,
- Středisko volného času Rýmařov - organizace zájmových kroužků a kulturních akcí,
- Svaz tělesně postižených ČR, o. s., pobočka Rýmařov – poskytování služeb zdravotně postiženým občanům,
- Půjčovna zdravotních a kompenzačních pomůcek - Charita sv. Martina středisko Malá Morávka – půjčovna kompenzačních a zdravotnických pomůcek a potřeb ve velkém rozsahu.

Z hlediska statistického zjišťování a druhu sběru dat se na území MAS RÝMAŘOVSKO nachází 2 domovy pro seniory a 4 domovy s pečovatelskou službou.

Nejen obce uvažují o zřízení center, která nabízí lidem různých věkových skupin možnost zapojit se do různých aktivit a efektivně tak trávit volný čas - například komunitní centra pro mladé lidi nebo pro seniory.

Tabulka 26: Zařízení sociálních služeb v obcích MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	Denní a týdenní stacionáře	Domovy pro seniory	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Azylové domy	Chráněné bydlení	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Domy s pečovatelskou službou	Sociální poradny
Břidličná	0	0	0	0	0	0	0	0
Dětřichov nad Bystřicí	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Moravice	1	1	0	0	0	0	1	0
Horní Město	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiříkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Lomnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Morávka	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Štáhle	0	0	0	0	0	0	0	0
Rýmařov	1	1	0	1	1	0	3	0
Ryžoviště	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Ves	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvrdkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Velká Štáhle	0	0	0	0	0	0	0	0
Václavov u Bruntálu	0	0	0	0	0	0	0	0
MAS RÝMAŘOVSKO	2	2	0	1	1	0	4	0

Zdroj: ČSÚ, 2014/2015 vlastní šetření

**Tabulka 27: Počet jednotlivých typů sociálních služeb**

<b>Druh sociální služby</b>	
	Sociální poradenství
<b>Služby sociální péče</b>	Osobní asistence
	Pečovatelská služba
	Týdenní a denní stacionáře
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče
<b>Služby prevence</b>	Azylové domy
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Sociálně terapeutické dílny

(Zdroj: ČSÚ)

Základními typy sociálních služeb jsou služby sociální péče a služby sociální prevence.

Podle údajů z Registru poskytovatelů sociálních služeb v ORP Rýmařov působí celkem 8 typů sociálních služeb. Služby sociální péče mají téměř stejně zastoupení jako služby sociální prevence. Každý typ služby je zajištěn pouze jedním poskytovatelem.

**Tabulka 28: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)**

Druh sociální služby	
	Sociální poradenství 2
<b>Služby sociální péče</b>	Osobní asistence 1
	Pečovatelská služba 4
	Týdenní a denní stacionáře 2
	Domovy pro seniory 2
	Domovy se zvláštním režimem 1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče 1
<b>Služby prevence</b>	Azylové domy 1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi 1
	Sociálně terapeutické dílny 1

(Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření)

Tabulka obsahuje údaje zjištěné skutečným šetřením, a to údaje od poskytovatelů a údaje získané vlastním šetřením.

**Tabulka 29: Kapacita zařízení sociálních služeb**

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Týdenní stacionáře				7						
Domovy pro seniory				23						
Domovy se zvláštním režimem				11						
Azyllové domy				28						
Sociální poradny						22				
Sociálně terapeutické dílny						20				

(Zdroj dat: vlastní šetření - údaje byly zjištěny přímo u jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb)

Údaje zahrnují pouze služby poskytnuté občanům ve správním obvodu ORP Rýmařov. V ORP Rýmařov je zcela nedostačující počet lůžek v domovech pro seniory, kde je o tato místa dlouhodobý zájem. Občané využívají rovněž zařízení umístěné mimo území ORP (Vrbno pod Pradědem, Bruntál apod.). Azyllový dům již funkčně a dispozičně nevyhovuje potřebám klientů.

**Tabulka 30: Možné záměry v sociálních službách na území MAS**

Název projektu:	Název žadatele:	Typ žadatele:	Specifikace:		Projektový záměr - stručný popis:	Předpokládané náklady:
<b>Terénní pracovníci v sociálních službách</b>	Sdružení obcí Rýmařovská	Sdružení obcí Rýmařovská	sociální péče	členské obce	Stárnutí obyvatelstva regionu a nutnost rozšíření stávající péče o tuto cílovou skupinu	7 000 000,00 Kč
<b>Co potřebujem e vědět o sociálních službách</b>	Sdružení obcí Rýmařovská	Sdružení obcí Rýmařovská	sociální péče	členské obce	pořádání pravidelných kulatých stolů	100 000,00 Kč
	Diakonie ČCE - středisko v Rýmařově	Nezisková organizace	sociální péče	Rýmařov	Drobné opravy v azylovém domě v Rýmařově.	350 000,00 Kč

Město Rýmařov	Obec	sociální péče	Rýmařov	Vybudování výtahů a rekonstrukce sociálního zařízení (WC, koupelny) v chráněných bytech	1 500 000,00 Kč
Město Rýmařov	Obec	sociální péče	Rýmařov	Sociální podnik v oblasti cestovního ruchu - pořízení chaty v Malé Morávce a provozování rekreačního zařízení.	2 000 000,00 Kč

### Sociálně vyloučené lokality

Na území MAS RÝMAŘOVSKO se nachází tři sociálně vyloučené lokality. Nejhůře je na tom obec Jiříkov, kde počet obyvatel v sociálně vyloučené lokalitě tvoří 14,1 % z celkového počtu obyvatel. V dalších lokalitách je situace výrazně lepší. V Horním Městě tvoří obyvatele sociálně vyloučené lokality 2,1 % a v Rýmařově pouze 0,2 %.

**Tabulka 31: Sociálně vyloučené lokality na území MAS RÝMAŘOVSKO**

Název obce	Kraj	Počet lokalit	Obyvatel lokalita	Počet obyvatel obce	ORP	Obyvatelstvo SVL na obyv. obce
Horní město	<b>Moravskoslezský kraj</b>	<b>1</b>	<b>20</b>	<b>931</b>	<b>Rýmařov</b>	<b>2,1</b>
Jiříkov	<b>Moravskoslezský kraj</b>	<b>1</b>	<b>40</b>	<b>284</b>	<b>Rýmařov</b>	<b>14,1</b>
Rýmařov	<b>Moravskoslezský kraj</b>	<b>1</b>	<b>20</b>	<b>8492</b>	<b>Rýmařov</b>	<b>0,2</b>

Zdroj: Úřad vlády České republiky

## 2.1.8 Bydlení

Ukazatele bydlení jsou jedny ze stěžejních pro hodnocení socioekonomických poměrů, protože podávají svědectví o ekonomickém růstu a konkurenceschopnosti domácností, o kvalitě domovního a bytového fondu a celkové atraktivitě sledovaného regionu. Sledování mezidobých změn také napomáhá k hlubšímu zamýšlení se nad chováním obyvatel daného regionu a hledání širších kontextových příčin a souvislostí. Datovou základnu tvoří především data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) za rok 2001, finální data za rok 2011, které umožňují srovnání a hlubší náhled do vývoje bydlení během poslední dekády. Další data pochází především z Veřejné databáze ČSÚ.

### Základní údaje o rodinných domech a bytových domech

Základním sledovaným ukazatelem v SLDB do úrovni obcí jsou počty rodinných domů a bytových domů. Při srovnání výsledků SLDB 2001 a 2011 můžeme pozorovat 32% přírůstek u rodinných domů a 5% přírůstek u bytových domů na úrovni celého území MAS RÝMAŘOVSKO. Hlavní podíl na růstu měla výstavba rodinných domů, méně se zasloužila výstavba domů bytových. To je dáno především rurálním charakterem regionu, kde převažuje individuální typ výstavby. K největšímu absolutnímu přírůstku došlo ve městě Rýmařov (219 u rodinných domů a 10 u bytových domů), nejvyšší relativní hodnoty vykazuje Malá Morávka (60 % u rodinných domů) a Dolní Moravice (27 % u bytových domů). Nejnižší přírůstkové hodnoty u rodinných domů jsou v obci Velká Štáhle (17 %) a u bytových hodnot jsou vykazovány dokonce záporné hodnoty v obcích Horní Město (-3 %), Jiříkov (-10 %) a v Malé Štáhlí (-20 %).

Podíl neobydlených domů tvoří celkem jednu čtvrtinu domovního fondu a ve sledovaném meziobdobí se dokonce zvýšil o 0,4 procentního bodu. Na druhou stranu je třeba vzít v potaz to, že většina neobydlených domů slouží k rekreaci. Počet rekreačních domů se sice v období mezi sčítáními snížil o 20,4 %, ale přesto podává svědectví o převažující rekreační funkci spojené s postupným vysídlováním trvale přihlášených obyvatel, a to zejména v malých populačně slabých obcích.

**Tabulka 32: Srovnání počtu rodinných domů a bytových domů v obcích MAS RÝMAŘOVSKO**

obec, MAS	Rodinné domy			Bytové domy		
	2001	2011	Index (%)	2001	2011	Index (%)
<b>Břidličná</b>	259	322	+19	132	139	+5
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	90	154	+42	11	12	+8
<b>Dolní Moravice</b>	70	144	+51	8	11	+27
<b>Horní Město</b>	210	309	+32	27	26	-3
<b>Jiříkov</b>	58	144	+59	11	10	-10
<b>Lomnice</b>	118	184	+35	7	9	+22
<b>Malá Morávka</b>	104	261	+60	25	28	+10
<b>Malá Štáhle</b>	20	29	+31	6	5	-20
<b>Rýmařov</b>	918	1 137	+19	253	263	+3
<b>Ryžoviště</b>	116	163	+28	14	16	+12
<b>Stará Ves</b>	156	266	+41	1	2	+50
<b>Tvrdkov</b>	83	156	+46	1	1	0
<b>Velká Štáhle</b>	86	104	+17	3	4	+25
<b>Václavov u Bruntálu</b>	88	117	+24	8	9	+11
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	2 376	3 490	+32	507	535	+5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011 [www.scitani.cz](http://www.scitani.cz)

### Bytový fond

Počet trvale obydlených bytů se v meziobdobí sčítání snížil o 2 %, a to díky různě vysokým úbytkům TOB téměř ve všech obcích (kromě Velké Štáhle) MAS RÝMAŘOVSKO. V poslední dekádě došlo k určitým změnám ve struktuře právní formy bydlení zejména díky privatizaci bytového fondu. K mírnému úbytku došlo v kategorii bytů ve vlastním domě (pokles o 1,6 %), které ale přesto představují nejoblíbenější formu bydlení v roce 2011. Počet trvale obydlených bytů v osobním vlastnictví se zvýšil (o 30,5 %), ačkoliv se nejedná o závratně vysokou změnu stavu, jakou lze pozorovat v jiných částech České republiky. Tato situace do určité míry reflektuje nižší ekonomickou konkurenceschopnost domácností v Moravskoslezském kraji. Nájemní forma bydlení se sice snížila o 15,9 %, ale přesto představuje druhý nejrozšířenější typ bydlení. Družstevní nájemnictví se snížilo převodem družstevních bytů do osobního vlastnictví, přičemž největší podíl na změně má privatizace družstevních bytů v Rýmařově. Bytová politika intenzivního prodeje městských a družstevních bytů do soukromého vlastnictví není ve zkoumaném regionu stále tak silná, jako je tomu na území ekonomicky vyspělejších regionů České republiky.

**Tabulka 33: Doba výstavby nebo rekonstrukce domu**

<b>Obec</b>	<b>Obydlené byty celkem</b>	<b>z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu</b>				
		<b>1919 a dříve</b>	<b>1920 - 1970</b>	<b>1971 - 1980</b>	<b>1981 - 2000</b>	<b>2001 - 2011</b>
<b>Břidličná</b>	1 307	33	652	227	329	45
<b>Dolní Moravice</b>	131	16	46	16	27	19
<b>Dětřichov n.B.</b>	178	18	90	34	31	2
<b>Horní Město</b>	360	68	180	49	37	16
<b>Jiříkov</b>	102	21	49	8	18	4
<b>Lomnice</b>	197	25	72	39	42	9
<b>Malá Morávka</b>	292	50	74	63	79	16

<b>Malá Štáhle</b>	54	5	25	16	4	2
<b>Rýmařov</b>	3 428	199	1 215	933	846	207
<b>Ryžoviště</b>	231	22	104	64	24	15
<b>Stará Ves</b>	191	34	56	22	51	18
<b>Tvrdkov</b>	87	22	28	18	15	2
<b>Václavov</b>	142	14	46	33	37	11
<b>Velká Štáhle</b>	123	31	42	16	25	8

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Tabulka znázorňuje přehled postavených či zrekonstruovaných domů v jednotlivých obdobích. Ve většině obcí došlo k největšímu nárůstu bytů (o cca 50 % z celkového počtu bytů v obci) v letech 1920 – 1970. Je to pochopitelné z toho důvodu, že po 2. světové válce docházelo ke stěhování obyvatel a také k nárůstu počtu obyvatel v daných obcích. Od roku 2001 výstavba bytů rapidně klesá, oproti 70. létiům minulého století až několikanásobně. Výjimku tvoří pouze obec Dolní Moravice a obec Stará Ves, která je takřka na stejném úrovni.

**Tabulka 34: Zdroje tepla u bytového fondu**

Druh paliva	Břidlicná	Dolní Moravice	nad Děčínov Bystřicí	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Václavov Bruntál	Velká Štáhle	Celkem za MAS
dřevo, dřevěné brikety	7	7	28	39	18	24	9	4	59	9	8	12	2	3	229
elektřina	16	16	10	26	2	5	8	10	67	14	4	1	1	8	188
na pevná paliva	217	217	90	228	42	130	71	30	517	89	152	61	92	80	2016
na plyn	28	28	1	0	1	0	148	0	1150	69	0	0	30	24	1479

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování

Tabulka informuje o zdrojích tepla u bytového fondu. Nejvíce domácností v MAS topí pevnými palivy, celkem 2016. Ovšem nejvíce domácností, 1 150, v Rýmařově, využívá jako zdroj tepla plyn. Tuto

možnost vytápění využívají obyvatelé v MAS hned jako druhou možnost, ovšem naproti tomu nemají plynové přípojky obyvatelé obcí Horní Město, Lomnice, Malá Štáhle, Stará Ves a Tvrdkov. V těchto obcích se nejvíce topí právě pevnými palivy. Následuje vytápění dřevem či dřevěnými brikety. Toto vytápění využívá nejméně obec Václavov u Bruntálu, i u této obce jsou nejčastějším zdrojem vytápění již zmiňovaná pevná paliva. Nejméně domácností využívá elektrický zdroj tepla, pouhých 188 domácností v MAS.

**Tabulka 35: Bydlení v obcích MAS RÝMAŘOVSKO a problémy**

	Horní Město	Jiříkov	Dětřichov nad Bystřicí	Malá Morávka	Břidličná	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle
<b>Existují v obci objektivní překážky pro rozvoj bydlení?</b>	ano-pozemky s infrastrukturou	Ne	finanční situace obyvatel	Ano, památková zóna, povodí Odry	stav. poz zastavěné zahrádkami	ano	ne	chybí kanalizace
<b>Nedostatečná bytová výstavba</b>	ano	špatný stav bytového fondu	ne	ne	přebytek bytů	ano	ano	ne
<b>Nedostatek pozemků pro výstavbu (bytů, domů, firem)?</b>	ano	Ne	ne	ano	firem	ano	ne	ano

Zdroj. Dotazníkové šetření na obecních úřadech

Většina obcí v MAS RÝMAŘOVSKO se potýká s nějakým určitým problémem, který omezuje rozvoj bytové politiky. Např. obec Horní Město disponuje nedostatkem pozemků pro výstavbu bytů, domů i firem, je zde nedostatečná bytová zástavba a na jeho území se objevují pozemky s infrastrukturou, což je vnímáno jako překážka pro rozvoj bydlení. Obec Jiříkov bojuje se špatným stavem bytového

fondu. V Dětřichově způsobuje problémy s rozvojem bydlení finanční situace obyvatel. V Malé Morávce je překážkou pro rozvoj bydlení památková zóna a povodí Odry a také tato obec má nedostatek pozemků pro novou výstavbu. Obec Břidličnou trápí stavební pozemky zastavěné zahrádkami, oproti jiným obcím přebytek bytů a nedostatek pozemků pro výstavbu firem. Ve Staré Vsi je aktuálně nedostatečná bytová výstavba i nedostatek stavebních pozemků. Tvrkov nedisponuje dostatečnou bytovou výstavbou a Velkou Štáhlou brzdí v rozvoji bydlení chybějící kanalizace a nedostatek stavebních pozemků. V souhrnu lze říci, že nejčastěji bojují obce v MAS RÝMAŘOVSKO s nedostatečnou výstavbou bytů a nedostatkem stavebních pozemků.

## 2.1.9 Ochrana životního prostředí

### 2.1.9.1 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době všechny obce MAS RÝMAŘOVSKO řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou nositelem odpadů od občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na bioodpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů žijících na jejich území,
- odpady vzniklými při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Pro většinu obcí provádí svoz odpadů Městské služby s.r.o. Rýmařov. Zabezpečuje svoz jak komunálního, objemného a dle požadavku i nebezpečného odpadu podle potřeb obcí. Dále zajišťuje svoz separovaného odpadu. Smlouvy jsou nastaveny jako dlouhodobé a většinu odpadu se likviduje

skládkováním mimo území MAS RÝMAŘOVSKO. Na určité období se pomocí veřejné soutěže provádí výběr firmy nabízející skládkování odpadu, a tím se také stabilizuje cena za svoz odpadu pro obce. Velkou položkou v nákladech na svoz komunálního odpadu je doprava. Pro zajištění snížení těchto nákladů reaguje město Rýmařov vybudováním překladiště odpadů v prostoru u svého sběrného dvora v Rýmařově. Zvyšování procenta tříděného odpadu a vyšší recyklace materiálů v odpadech obsažených je obecnou a velmi prospěšnou tendencí a je v souladu se schváleným plánem odpadového hospodářství města. Bude se skládat ze zpevněné plochy, budovy pro obsluhu, vybaveného zastřešeného skladu na nebezpečné odpady, budovy na úpravu odpadů (dotřídování, lisování), kontejnerů na nebezpečné odpady a velkoobjemových kontejnerů na ostatní odpady.

Obce Tvrdkov a Horní Město obsluhuje firma SITA CZ a.s. u které se snaží obce o podobný postup pro udržení přijatelné ceny za svoz odpadů. V rámci rozhovorů se starosty regionu se vyjádřili, že chtějí i nadále zvyšovat počty kontejnerů na separovaný odpad do nepokrytých míst v obcích a tím zvýšit podíl tříděného odpadu hlavně v komoditách sklo, plast a papír. Černé skládky v malém rozsahu se objevují v obcích jen lokálně a daří se je obcím rychle likvidovat.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí hlavní svozová společnost Městské služby Rýmařov, s.r.o. Tato organizace provozuje systém nakládání s komunálními odpady a jejich vytříděnými složkami, který zabezpečuje základní funkce nakládání s odpady v souladu se zákony a požadavky na ochranu životního prostředí.

Další firmou, která působí ve svozu většiny odpadů na území MAS RÝMAŘOVSKO, ale sídlo má mimo území ORP Rýmařov, je firma **SITA CZ, a. s.** Šumperk.

**Obce a města, která využívají svozové firmy Městské služby Rýmařov:** Břidličná, Dolní Moravice, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves, Velká Štáhle

Obce, které využívají svozové firmy SITA CZ a.s.: Horní Město, Tvrdkov

Do budoucna je nutné najít nástroje na snížení vysokého podílu odpadu určenému ke skládkování. V komunálním odpadu se vyskytuje velký podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu a ten by se měl také snížit. Je nutné zvýšit povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů - prostřednictvím kurzů pro občany a podnikatele. Pořádat a zapojovat se do ekologických programů pro děti a dospělé na území MAS Rýmařovsko. Zástupci místní samosprávy a Městských

služeb by si měli vyměňovat zkušenosti se zástupci jiných regionů, které disponují příklady dobré praxe v odpadové politice.

Současná podoba sběrných hnízd je esteticky nevyhovující, je potřeba tyto prostory revitalizovat např. vhodnými úpravami zpevněných ploch a doplněním vhodné zeleně na zástěnách. Přitom se snažit o optimalizaci počtu sběrných nádob na sběrných hnázdech.

### 2.1.9.2 Ochrana ovzduší

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém světě. Důsledky znečištění jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin, půdu a materiály. Respirace zvýšených koncentrací látek znečišťujících ovzduší má přímé následky na zdravotní stav obyvatel. Zdraví obyvatel může být zasaženo také nepřímo, ukládáním těchto látek v dalších složkách životního prostředí (půda, voda, biota), vstupem chemikalií do potravního řetězce s následkem další expozice lidí. Navíc tyto účinky mohou ovlivnit strukturu a funkci ekosystémů, včetně jejich schopnosti samoregulace. Tyto účinky se mohou projevovat okamžitě, ale současně také s určitým časovým zpožděním (např. degradace lesních ekosystémů).

Znečištění venkovního ovzduší je nejčastěji vyvoláno směsí znečišťujících látek emitovaných z celé řady zdrojů: významné stacionární průmyslové a technologické zdroje, doprava, zemědělství a plošné zdroje (souhrn malých zdrojů např.: lokálních toopenišť). Ke znečištění ovzduší na místní úrovni přispívají rovněž znečišťující látky přenášené ze středních a velkých vzdáleností (desítky až stovky kilometrů). Významný vliv na kvalitu ovzduší mají rovněž aktuální meteorologické podmínky.

Při hodnocení kvality ovzduší se setkáváme s nerovnoměrnostmi prostorové distribuce emisních a imisních charakteristik. Účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevovat v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (SO ORP, obec, katastr), ale nutná je spolupráce na větších územních celcích (kraje, ČR, mezinárodně - přeshraniční vlivy). Opatření provedené na konkrétním území, např. v působnosti pověřeného stavebního úřadu, se mohou, ale také nemusí projevit na témtéž území (zvláště v případě stacionárních velkých a zvláště velkých emisních zdrojů).

Překročení imisních limitů je sledováno pro tyto látky znečišťující ovzduší: SO<sub>2</sub>, PM<sub>10</sub>, NO<sub>2</sub>, benzen. Překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví je sledováno pro tyto látky znečišťující ovzduší: As, Cd, benzo(a)pyren, O<sub>3</sub>.

Pro MAS RÝMAŘOVSKO byly v roce 2006 z důvodu překračování imisních limitů určeny jako problematické suspendované částice velikostní frakce **PM<sub>10</sub>, benzo(a)pyren a troposférický ozon**. Při hodnocení dat za rok 2008 již došlo ke snížení plochy území, na kterém došlo k překročení imisních limitů, v případě PM<sub>10</sub> již dokonce překročení zjištěno nebylo. V roce 2010 dochází překračování imisních limitů opět i pro PM<sub>10</sub>. Na základě srovnání dat za čtyři roky nelze říci, jakým směrem se bude tato problematika ubírat. Jedná se o dlouhodobý problém na mnoha místech ČR, koncentrace znečišťujících látek v ovzduší závisí nejen na jejich emitovaném množství, ale i na aktuálních meteorologických podmínkách (rozptylové podmínky, nízké zimní teploty a s tím spojené intenzivní lokální vytápění apod.).

Dílčím problémem ochrany ovzduší na území MAS RÝMAŘOVSKO jsou imisní koncentrace suspendovaných částic (prach) velikostní frakce **PM<sub>10</sub>**. K překročení hodnot 24h imisního limitu pro suspendované částice velikostní frakce PM<sub>10</sub> došlo v roce 2006 na 1 % území MAS RÝMAŘOVSKO (10 % území obce Tvrdkov a 5 % území obce Jiříkov), v roce 2008 již zde překročení zjištěno nebylo. V roce 2010 byly imisní koncentrace pro tuto látku překročeny na 7,9 % území MAS RÝMAŘOVSKO.

Roční imisní limit pro PM<sub>10</sub> nebyl na území MAS RÝMAŘOVSKO v roce 2006, 2008 ani 2010 překročen. V roce 2006, 2008 ani 2010 nebyly překročeny hodnoty 24h imisního limitu pro **SO<sub>2</sub>**, ročního imisního limitu pro **NO<sub>2</sub>**, ani imisního limitu pro **benzen**.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO bylo rovněž zaznamenáno překročení cílového imisního limitu imisními koncentracemi benzo(a)pyrenu. V roce 2006 došlo k překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví pro polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren (BaP) na 4 % území MAS RÝMAŘOVSKO, v roce 2008 se jednalo již jen o 1% plochy MAS a to pouze na území vlastní obce Rýmařov (5 % plochy obce). V roce 2010 došlo k mírnému zhoršení stavu a imisní limity byly překročeny na 4,2 % území MAS RÝMAŘOVSKO, a to v obcích Břidličná a Rýmařov.

Prakticky na celém území MAS došlo v letech 2006, 2008 i 2010 k překročení hodnoty cílového imisního limitu pro ochranu zdraví lidí pro **troposférický ozon**. Nebyly překročeny cílové imisní limity pro **arsen a kadmi**.

Problematika ovzduší byla řešena i v rámci místního šetření. U většiny obcí bylo uvedeno, že vnímají mírné znečištění ovzduší, a to především v zimě. Původem znečištění bývá vytápění domácností, u obcí ležících na dopravním tahu také znečištění z aut. Uváděn byl také průmysl a zemědělství. Toto se týká obcí Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště a Velká Štáhle.

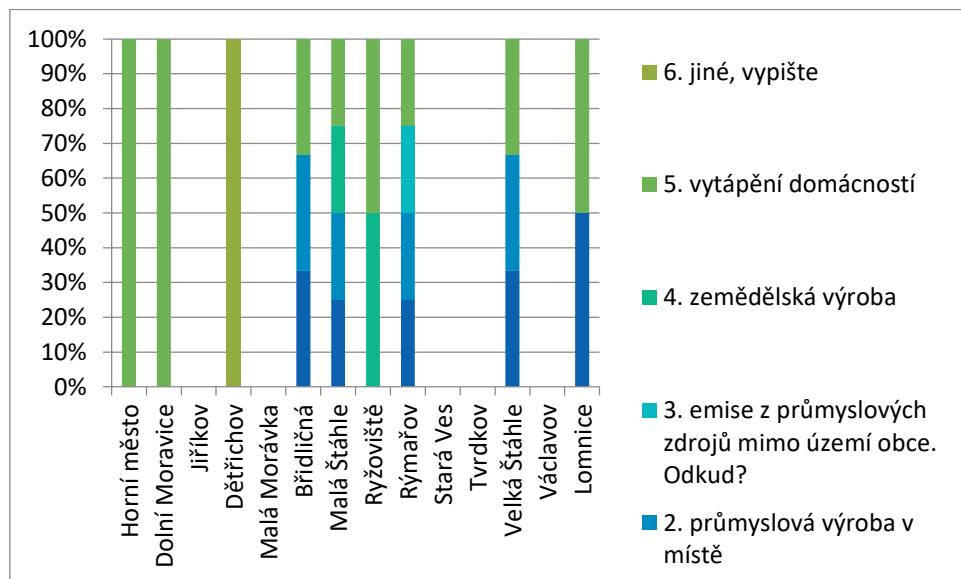
Problematika západu je uváděna pouze v Břidličné ze zemědělství a v Dolní Moravici z vytápění domácností. Jinde problémy se západem uváděny nejsou.

**Graf 2: Míra znečištění ovzduší v obcích**



Zdroj: dotazníky z obecních úřadů

Graf 3: Možné zdroje znečištění ovzduší



Zdroj: dotazníky z obecních úřadů

### 2.1.9.3 Ochrana vod

#### 2.1.9.3.1 Vodní režim

Vodní zdroje v území MAS RÝMAŘOVSKO zasahují převážně do povodí Odry a z menší části (jihozápad) do povodí Moravy. Oblast povodí Odry na území ČR leží na rozhraní systémů Hercynského a Alpinského. Do oblasti povodí zasahují tři provincie – Česká vysočina, Středoevropská nížina a Západní Karpaty. Subprovincie Vněkarpatské sníženiny rozdělují morfologicky povodí na východní a západní část. Zájmová oblast náleží k západní části, kterou tvoří Jesenická oblast s celky Rychlebské hory, Vidnavská nížina, Žulovská pahorkatina, Zlatohorská vrchovina, Hrubý a Nízký Jeseník.

Oblast povodí Odry na území České republiky zasahuje z hlediska regionální geologie do obou jejích základních geologických jednotek – Českého masivu i Západních Karpat. Převážná část povodí Odry je situována v moravskoslezské oblasti Českého masivu (moravikum a silesikum), v její severní části označované jako jesenický blok.

Zvláštním geologickým znakem jsou postglaciální rašeliniště na plochých hřbetech Hrubého Jeseníku nebo ojedinělé krasové jevy v drobných čočkovitých polohách krystalických vápenců různého stáří a v plošně omezeném druhohorním štramberském vápenci.

Větší část povodí patří k územím s vysokým množstvím ročních srážek (horské oblasti přes 1 000 mm). Celkový odtok je proto relativně velký, ale velmi nerovnoměrný, protože petrografický charakter hornin většiny území je nepříznivý pro akumulaci podzemní vody. Horniny krystalinika, devonu a kulmu s relativně nízkým zvětralinovým pláštěm prakticky nemají průlinovou propustnost, horniny karpatského flyše jen v omezené míře (oběh podzemních vod je omezen soustavným výskytem pelitických vložek). Pouze kvartérní a některé terciérní sedimenty obsahují významnější akumulace průlinové podzemní vody. Kvartérní sedimenty však pro malou kapacitu nemohou vyrovnat odtok povrchové vody z území, neogenní sedimenty jsou v naprosté většině situovány pod stávající erozní bází, jejich svrchní polohy jsou nepropustné a rovněž výrazně povrchový odtok neovlivňují. Část povodí má výrazný nedostatek podzemních vod a značné množství sídel proto zajišťuje potřebu vody z vodárenských nádrží prostřednictvím skupinových vodovodů. Podzemní vody krystalinika a devonu jsou převážně měkké, kalcium-bikarbonátového typu, vody karpatského mezozoika a terciéru jsou smíšené (natrium-bikarbonátové a kalcium-sulfátové s infiltracemi kalcium-bikarbonátovými vodami).

V povodí Odry lze vymezit dvě hydrologicky odlišné oblasti podmíněné geologickou stavbou, oblast jesenickou a beskydskou. Celkově je povodí tvořeno převážně spíše menšími toky a jeho říční síť prodělala dlouhý a složitý vývoj ovlivněný i kolísáním klimatu ve čtvrtotohorách. Nivní říční trati s výplní starých říčních sedimentů se nacházejí zvláště na dolním toku Odry a Opavy, jsou významným zdrojem kvalitních štěrkopísků a tvoří zčásti rezervoáry podzemní vody. Jinak ale zbývající část povodí proti jiným oblastem ČR je na podzemní vody poměrně chudá. Jesenická a beskydská část povodí mají odlišný i charakter říční sítě. Liší se tedy nejen orograficky, geologickým stářím a geomorfologickým vývojem, ale i klimatickými a hydrologickými poměry. Specifické odtoky v jesenické oblasti dosahují v horských oblastech s ohledem na výši srážek, morfologické poměry, poměr zalesnění aj. hodnot i přes  $30 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ , směrem k východu s poklesem nadmořské výšky i srážek klesají na hodnoty  $5 - 10 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^2$ , v nížinách Opavy až ke  $3 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ .

Významnými toky na území jsou Bílá Opava, Moravice, Podolský potok, Oslava, Bělokamenný potok, Volarka, Kotelný potok, Stříbrný potok, Mlýnský potok, Staroveský potok, Novopolský potok, Lučina, Strálecký potok, Stránský potok, Těchanovský potok, Teplička, Tvrdkovský potok, Slatinný potok, Splávký potok, Albrechtický potok, Poličná, Sitka, Huntava a další.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO se nenachází významnější vodní plochy, jde převážně o malé vodní plochy, např. Břidličný rybník, přírodní nádrž Bahňátko a další nádrže v okolí obcí Rýmařov, Ryžoviště apod.

Na území obcí Horní Město, Malá Morávka, Rýmařov a Tvrdkov se nachází vodní zdroje. Ochranná pásmá vodních zdrojů jsou vyhlášena v obcích Horní Město, Jiříkov, Malá Morávka, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves a Tvrdkov.

Na území obce Malá Morávka se nachází přírodní léčivý zdroj (zdroj přírodní minerální vody včetně ochranného pásmá). Je zde stanoveno ochranné pásmo II. stupně pro lázně Karlova Studánka. V Dolní Moravici u Moravického potoka je zdroj Moravické kyselky, voda je železitá.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO jsou vyhlášeny chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Jedná se o CHOPAV Jeseníky, která zaujímá severní část území MAS RÝMAŘOVSKO a konkrétně se dotýká území 5 obcí (Dolní Moravice, Horní Město, Stará Ves, Rýmařov a Malá Morávka).

#### 2.1.9.3.2 Sklonitá orná půda

Neporušená krajina má schopnost akumulovat a zpomalit odtok velkého množství vody. Tuto schopnost krajiny výrazně snižujeme především díky velkovýrobnímu způsobu hospodaření v krajině, jako je vysoké zornění půdy, velké půdní bloky s nízkým obsahem organického podílu v půdě, nevhodnou skladbou dřevin v lese (smrková kultura na nevhodných místech). Tyto negativní projevy přináší nižší stabilitu krajiny a v konečném důsledku zvyšující se riziko povodní.

Nejhorší kombinací pro přirozený vodní režim v krajině je intenzivní zemědělská činnost na svažitém území. Tomu v ČR odpovídá definice orné půdy na sklonitých pozemcích. Dle metodik je považován z hlediska zrychleného odtoku pro ornou půdu kritický sklon nad 7°. Z těchto důvodů je tento typ kultury a sklonitosti předpokladem ke zhoršování přirozeného vodního režimu v krajině. Důsledkem je zvýšené riziko vzniku lokálních povodní nebo vysychání a degradace půdy.

Absolutně největší množství ploch se svažitou ornou půdou se nachází na území obce Tvrdkov a to 88,5 ha. Toto množství činí 40 % veškeré orné půdy na území obce. Větší množství těchto nevhodných ploch se nachází také na území obcí Horní Město a Rýmařov. V těchto obcích by měly být identifikovány tyto pozemky a navrženy potřebná opatření (možno využít KPÚ), aby se zabránilo nebezpečí vzniku zrychleného odtoku vody při přívalové srážce a omezilo nebezpečí vzniku lokální povodně.

Naopak v obcích Břidličná, Dolní Moravice, Ryžoviště, Stará Ves a Velká Štáhle je nulové či minimální množství sklonité orné půdy.

Podle dotazníkového průzkumu ohrožují přívalové srážky obce Rýmařov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Stará Ves (ohrožení také erozí půdy) a Velká Štáhle.

KPÚ byly zahájeny či probíhají v obcích Dolní Moravice, Ryžoviště, Malá Morávka, Stará Ves, Tvrdkov a Velká Štáhle. Dokončeny byly KPÚ v obci Břidličná.

#### Povodňová charakteristika

Vodní režim v krajině úzce souvisí se vznikem povodňových stavů. Podle výskytu povodňových stavů jsou stanovována záplavová území. Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Vodoprávní úřad může uložit správci vodního toku povinnost zpracovat a předložit takový návrh v souladu s plány hlavních povodí a s plány oblastí povodí. V současně zastavěných územích obcí, v územích určených k zástavbě podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích, vymezí vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku aktivní zónu záplavového území podle nebezpečnosti povodňových průtoků.

Na území SO ORP Rýmařov zasahuje záplavové území Q<sub>100</sub> Černého potoka, Podolského potoka a Moravice. Záplavové území Q<sub>100</sub> Černého potoka zasahuje do území obce Malá Morávka. Záplavové území Q<sub>100</sub> Podolského potoka zasahuje do území obcí Velká Štáhle a Rýmařov. Záplavové území Moravice zasahuje do území obcí Břidličná, Dolní Moravice, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov a Velká Štáhle.

Ve všech těchto obcích zasahuje záplavové území Q<sub>100</sub> do zastavěného území. V těchto územích by neměly být povolovány nové stavby zhoršující průběh povodňové vlny. V již zastavěných částech obcí, kde zasahuje plocha záplavového území Q<sub>100</sub> je potřeba navrhnout a realizovat opatření chránící toto území. V obcích Tvrdkov a Jiříkov jsou vyhrazeny retenční prostory. V Tvrdkově se jedná o poldr Huntava – Dolní Loučka (rozloha 2,4 ha) a v Jiříkově jde o poldr Oslava – Dolní Loučka (rozloha 12,1 ha).

### 2.1.9.3.3 Stav povrchových a podzemních vod

Znečištění vod je jedním z největších environmentálních problémů současného světa. Voda transportuje živiny, ale zúčastňuje se rovněž na zprostředkování pohybu škodlivin v rámci různých ekosystémů. Důsledkem je, že může dojít ke kumulaci - nahromadění škodliviny v některé ze součástí životního prostředí. Znečištění vod je způsobováno chemickými látkami anorganického charakteru, hlavně těžkými kovy, nebo látkami organickými. Hlavním typem znečištění vod v našich podmínkách je eutrofizace – znečištění vod nadmerným obsahem živin. Odpadní vody splaškové mohou být znečištěny mikrobiálně. Významnou měrou se na znečištění vod podílí také zemědělská výroba. Problémem vody je rovněž její dosažitelnost a distribuce. Přibližně třetina toků ČR zůstává i přes výrazné zlepšení za posledních 15 let stále nadměrně znečištěna.

Z dat HEIS VÚV T. G.M. (2011 – 2013) vyplývá, že v obcích Horní Město, Rýmařov, Jiříkov, Tvrdkov a okrajově Ryžoviště jsou útvary povrchových vod s klasifikací rizikové. Vodní útvary podzemních vod, které jsou klasifikovány jako nevyhovující, jsou v obcích Malá Morávka, Stará Ves, Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov a okrajově v obcích Dolní Moravice, Rýmařov a Ryžoviště.

Rovněž dle dat HEIS VÚV T.G.M. (2012) se na území MAS RÝMAŘOVSKO nachází zranitelné oblasti. Zranitelné území jsou taková území, kde se vyskytuje:

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- nebo povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zranitelné oblasti jsou vyhlášeny v obcích Malá Morávka, Stará Ves, Dolní Moravice, Tvrdkov, Rýmařov, Velká Štáhle, Horní Město, Jiříkov a Břidličná.

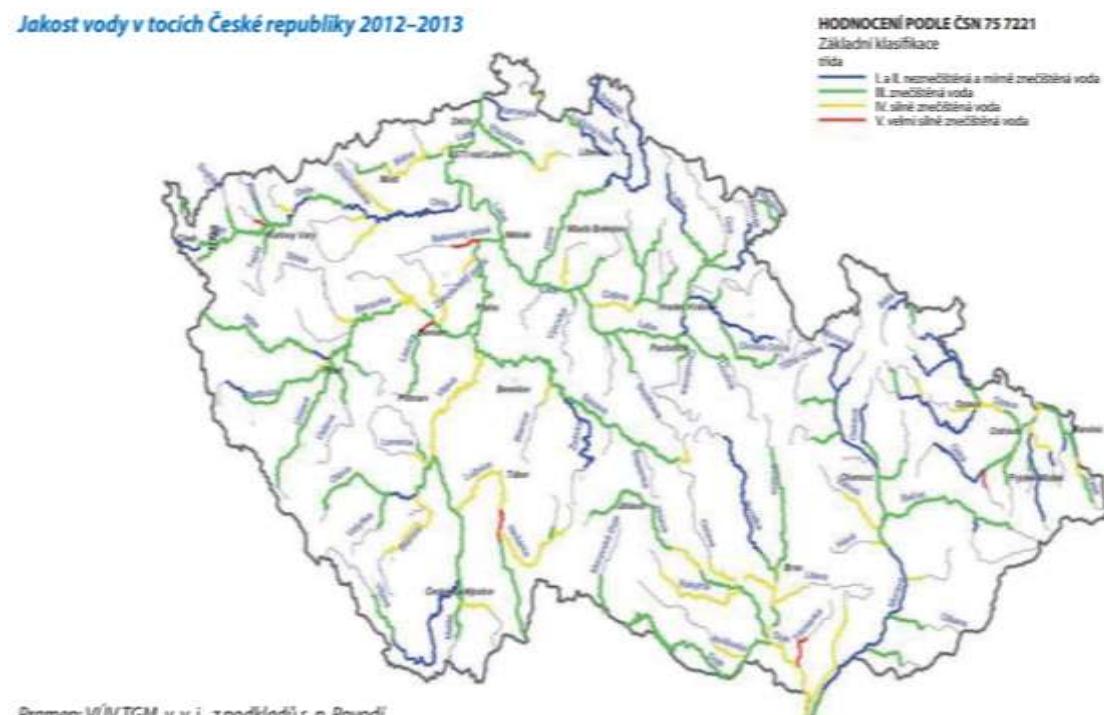
Monitoring pitné vody tedy zprávy o kvalitě pitné vody v rámci Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí zajišťuje Státní zdravotní ústav. V regionu MAS RÝMAŘOVSKO jsou dlouhodobé výsledky pozitivní. Podle dotazníkového šetření mají problémy s kvalitou pitné vody pouze v obci Rýmařov – místní části Stránské (není zde vodovod a hladina spodních vod je v důsledku meliorací nízká).



Kvalita povrchových a podzemních vod je negativně ovlivněna zejména vlivem smyvu půdních částic a průsaků nežádoucích chemických látek z pozemků orné půdy a vypouštěním komunálních odpadních vod bez čištění do koryta vodotečí. Potenciálním zdroji kontaminace vod jsou dále silniční a účelová zemědělská doprava či skládky.

Na základě údajů HEIS VÚV T. G. Masaryka, dostupných na internetových stránkách, se jakost vody dle ČSN 75 7221 na území MAS RÝMAŘOVSKO oproti předchozímu období let zlepšila. Vodní toky na území MAS Rýmařovska patří do I. a II. třídy, což je neznečištěná a mírně znečištěná voda. Nicméně pro zachování tohoto stavu je důležité neustále snižovat znečištění vody v řekách. Tohoto lze dosáhnout především dalším zvyšováním počtu obyvatel napojených na ČOV a zkvalitňováním odkanalizování území.

Obrázek 2: Jakost vody v tocích České republiky 2012 - 2013



Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR v roce 2013

## 2.1.9.4 Ochrana půdy

### 2.1.9.4.1 Protierozní opatření

Negativní vlivy na kvalitu půdního pokryvu řešeného území mají zejména vodní a větrná eroze působící nejvíce na velkoplošně obhospodařovaných plochách orné půdy – vodní eroze postihuje zejména dlouhé a příkřejší nedělené svahy, větrná eroze zejména obnažená temena hřbetů a návětrné svahy na odvodněných pozemcích, zatížení půd toxicckými látkami či látkami různého původu měnícími nevhodně chemismus půd.

Účinné řešení problematik půdní eroze a zatížení půd toxicckými látkami vyžaduje zpracování odborných studií, pro realizaci protierozních opatření lze do značné míry využít návrhu územního systému ekologické stability. Přímé zásahy do reliéfu řešeného území nejsou nijak velké (zářezy a násypy komunikací, zbytky mezí, navážky, umělá koryta regulovaných úseků vodotečí). Výrazným zásahem do reliéfu je dobývací prostor nerostných surovin. Na území MAS RÝMAŘOVSKO je evidováno několik ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o ložiska polymetalických rud (gallenit, pyrit, sfalerit, stříbrné rud a železné rudy). V tomto případě jde o ložiska v obcích Horní Město a Tvrdkov. Pouze v plošně malém rozsahu zasahuje do KÚ obce Jiříkov také ložisko krystalického vápence (Sovinec). Pro zajištění ochrany všech těchto ložisek nerostných surovin jsou vymezena chráněná ložisková území.

Tabulka 36: Ložiska nerostných surovin v MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	Evidenční číslo	Název	Nerost	Surovina	Ploch a (ha)	CHLÚ
Tvrdkov	3231100	Ruda u Rýmařova - sever	gallenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy	13,7	Ano
Horní Město	3130300	Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Fe-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy, Železné rudy	10,2	Ano
Horní Město	3130401	Horní Město-Šibenice	gallenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy	18,7	Ano
Jiříkov	3222500	Sovinec	krystalický vápenec, vápenec	Vápenec	0,3	Ano

Zdroj: Data ÚAP (2012)

Pro potřeby těžby nerostných surovin jsou na těchto ložiscích vymezeny dobývací prostory – všechny se nacházejí v Horním Městě. Organizací spravující tyto dobývací prostory jsou DIAMO s.p. a Česká geologická služba.

**Tabulka 37: Dobývací prostory v MAS RÝMAŘOVSKO**

Obec	Číslo DP	Název	Nerost	Organizace
Horní Město	313030001	ložisko Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Feruda, sfalerit	DIAMO s.p., Stráž pod Ralskem
Horní Město	313030002	ložisko Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Feruda, sfalerit	DIAMO s.p., Stráž pod Ralskem
Horní Město	313040101	ložisko Horní Město - Šibenice	gallenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Česká geologická služba - Geofond
Horní Město	313040102	ložisko Horní Město - Šibenice	gallenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Česká geologická služba – Geofond
Rýmařov	Neuvedeno	Lom Ondřejov	stavební kámen	Neuvedeno

Zdroj: Data ÚAP (2012)

#### 2.1.9.4.2 Sesuvná a poddolovaná území

Poddolované území může představovat omezení pro rozvoj obcí, například výstavby. Na území MAS RÝMAŘOVSKO je evidováno pouze jedno aktivní sesuvné území na území obce Ryžoviště, a to plošně malého rozsahu v severovýchodní části území v blízkosti zástavby a může proto představovat menší potenciální riziko. Podle dotazníků (2012) představují problém také sesouvající se opěrné zdi v Ryžovišti (ul. Mučedníků u kostela) a Rýmařově (zed' u kostela).

Omezení vyplývající z poddolovaných území je mnohem větší a to zejména z důvodu jejich velkého rozsahu. Nachází se především na území Dolní Moravice (213 ha), Horního Města (408,3 ha), Břidličné (85,2 ha), Tvrdkova (100,6 ha), Jiříkova (63,7 ha), Rýmařova (97 ha) a Malé Morávky (249,8 ha) a Malé Štáhle (70,7 ha – 25% území obce). V ostatních obcích je jejich výskyt nižší. V některých obcích – Břidličná (lokalita Na Jezírkách), Horní Město (celá obec Horní Město a osada Skály u Rýmařova), Dolní Moravice (Horní Moravice – 100 m široký pruh jz-sv směru mezi domy č. p. 65 až 31), Malá Morávka (od č. p. 79 západně od silnice 100m široký pruh jz-sv směru až po č. p. 242), Malá Štáhle (poddolovaný pruh sj. směru zasahuje pod dům č. p. 31), Tvrdkov (Ruda u Rýmařova – jih

obce, domy č. p. 68 a 86), Rýmařov (Rýmařov-Edrovice, okolí ulice Javorová a Julia Fučíka) – zasahují do zastavěného území a mohou proto představovat potenciální riziko nebo budoucí omezení pro výstavbu a rozvoj obcí. Ve sledovaném území se nachází také celá řada starých důlních děl a pozůstatků historické těžby.

#### Zemědělský půdní fond

Zemědělství má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, využívání půdy a tvorbu krajiny. Pro vypracování rozboru udržitelného rozvoje území je proto nezbytné provést analýzu současného stavu zemědělství a možných trendů vývoje v budoucnosti a posoudit kvalitu půd na daném území.

Charakter zemědělství v MAS RÝMAŘOVSKO je dán reliéfem pohoří Jeseníky. To určuje orientaci zemědělství na extenzivní chov skotu, k čemuž jsou využívány rozsáhlé pastevní areály v podhorských oblastech. Vedle produkční funkce plní zdejší zemědělství úlohu péče o krajinu. Zemědělství zde obhospodařuje dle údajů ČSÚ k 30. 6. 2012 plochu 14 397 ha zemědělské půdy, což představuje 43,3 % z celkové rozlohy území MAS. Z kultur jsou na zemědělské půdě nejvíce zastoupeny trvalé travní porosty s 12 331 ha (85,4 %). Druhou nejvíce zastoupenou kulturou je orná půda s 1832 ha (12,7 %), což je asi pětinový podíl oproti republikovému průměru. Zahradы a ovocné sady jsou zastoupeny 1,6 % výměry zemědělské půdy.

#### 2.1.9.4.3 Plochy lesa

MAS RÝMAŘOVSKO je nadprůměrně lesnatým územím – lesnatost dosahuje 50,8 %. Lesnatost je nejvyšší v severní, vysoká je i v jihovýchodní části. Nejvyšší % lesů je v obci Malá Morávka 92,2 % a Staré Vsi 86,2 %, nejméně lesů je na území obce Velká Štáhle 16,4 %.

Lesy na území MAS RÝMAŘOVSKO jsou zařazeny dle Oblastních plánů rozvoje lesa (lesní zákon č.289/1995 Sb. §23 a Vyhláška Mze č. 83/1996 Sb. o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů) do tří přírodních lesních oblastí (PLO 28 – Předhůří Hrubého Jeseníku, PLO 27 – Hrubý Jeseník, PLO 29 – Nízký Jeseník).

#### PLO 28 – Předhůří Hrubého Jeseníku

Jedná se o oblast s vysokým zastoupením smrku, z biotických škůdců je nejdůležitější podkorní hmyz, významné škody jsou také dřevokaznými houbami. Převládají zde dobré růstové podmínky

s dostatkem vláhy. Střet zájmů myslivosti a lesního hospodářství platí na celé PLO. Do této PLO patří lesy na území obcí: lesy v jižní části obce Stará Ves a v severní části obce Horní Město.

#### PLO 27 – Hrubý Jeseník

Tato PLO je typickou horskou oblastí s problémy vyplývající z náročných klimatických a terénních poměrů. Z biotických činitelů působí největší škody vítr, sníh a námraza, dále podkorní hmyz. Oblast je charakteristická vysokými stavy jelení zvěře, které se podařilo teprve v posledních letech snížit. Nejvýznamnější je funkce půdoochranná. Ke střetu zájmů dochází v oblasti hospodaření v lesích ochranných a hospodaření v ostatních lesích a myslivostí. Z dřevin převládá smrk, počátkem 20. století byla na hřebenech vysazována borovice kleč, která zde přetrvala ve značném množství. Do této PLO patří lesy na území obcí Malá Morávka, Stará Ves a severní části obce Dolní Moravice.

#### PLO 29 - Nízký Jeseník

Jde o oblast, která je zalesněná většinou smrkovými monokulturami, které jsou často, zejména v 3-4 vegetačním stupni ohrožovány větrem, hniličkami a podkorním hmyzem. V poslední době však dochází k pozvolným změnám a zvyšuje se podíl listnatých dřevin a jedle.

Do této PLO patří lesa na území obcí Tvrdkov, Jiříkov, Horní Město, Rýmařov, jižní část Dolní Moravice, Malá Štáhle, Velká Štáhle, Břidličná.

#### Zadržování vody v krajině toku

Neuváženými tzv. „náhradními rekultivacemi“, kdy došlo ke zničení mnoha přirozených vodotečí a zrychlení odtoku z jejich povodí, narovnáním dříve meandrujících toků, odstraněním mezí, remízků a dalších prvků členících zemědělskou krajину, rušením rybníků či vysoušením mokřadů, došlo v krajině k dramatickému snížení její retenční schopnosti. Dochází tak k situacím, kdy srážkové vody nejsou v krajině zadržovány, rychle, při vysokých průtocích, odtékají a prodlužují se periody s průtoky nízkými až nulovými. Taktéž došlo k poklesu hladiny podzemních vod, dochází k vysychání studní a dalších vodních zdrojů. To se neblaze projevuje v častějším výskytu povodňových průtoků a dlouhých obdobích příšušek. Došlo tím též k vymizení důležitých mokřadních biotopů a tím ke snížení biodiverzity a k vymizení řady dříve běžných živočichů a rostlin.

Systémovým řešením by, dle našeho názoru bylo, zvážit smysluplnost v minulosti provedených meliorací, přistoupit k posouzení jejich vlivu na retenci a stav podzemních vod a nejlépe přistoupit k jejich odstranění.

Taktéž by bylo vhodné zohlednit nutnost zvýšit retenční schopnost krajiny v dotačních titulech OPŽP a MZe, pro zlepšení retenční schopnosti krajiny by bylo třeba výrazněji podpořit smysluplná opatření - budování a obnova malých vodních nádrží, revitalizace toků, obnova mokřadů atp.

#### Zeleň v krajině a sídlech

Zeleň v obcích vhodně doplňuje bytovou zástavbu, mimo zastavené plochy pak plní nezastupitelnou funkci retenční, protierozní a poskytuje úkryt volně žijícím živočichům. Obce postupně revitalizují alespoň částečně svá veřejná prostranství v obcích a v těchto aktivitách budou pokračovat i nadcházejícím plánovacím období. Pečují rovněž kontinuálně o zeleň v extravilánu obcí.

#### 2.1.9.5 Ochrana druhové rozmanitosti v přírodě

Ztráta a poškozování ekosystémů je jednou z hlavních příčin snižování početnosti volně žijících druhů rostlin a živočichů, které může vést až k jejich vyhynutí. Divoká fauna a flora představují cenné přírodní dědictví, které je nutné zachovat pro další generace. Podle současné české legislativy je **obecně chráněná** veškerá volná krajina (zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění). Do tzv. obecné ochrany přírody spadají např. prvky ÚSES (jev č. 21), VKP (jevy č. 22, 23) nebo přírodní parky (jev č. 30).

Dále jsou rozeznávána tzv. **zvláště chráněná území**. Mezi velkoplošné zvláště chráněné oblasti patří národní parky a chráněné krajinné oblasti. Po vstupu České republiky do EU přibyla také NATURA 2000 – soustava chráněných území, vytvořená na základě jednotných principů na území států EU. Spadají do ní ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Mezi maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) se řadí národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Ze zákona je účelem zakládání zvláště chráněných území ochrana přírodovědecky či esteticky velmi významných nebo jedinečných území. Za takováto území můžeme v podmínkách střední Evropy považovat především ta se zvláště chráněnými druhy, ale i taxony řazenými např. do červených seznamů či spadajících pod NATURA 2000. Kromě nich se zde nalézá často řada „obecných“ druhů, které zde však vytvářejí velmi silné populace. Z hlediska ochrany by měly zvláště chráněná území zajistit

trvalý výskyt jejich populací a to nejen na vlastní lokalitě, ale v celé krajině. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby se jednotlivé chráněné biotopy neocitly příliš daleko od sebe či nebyla jejich rozloha zmenšena pod kritickou mez.

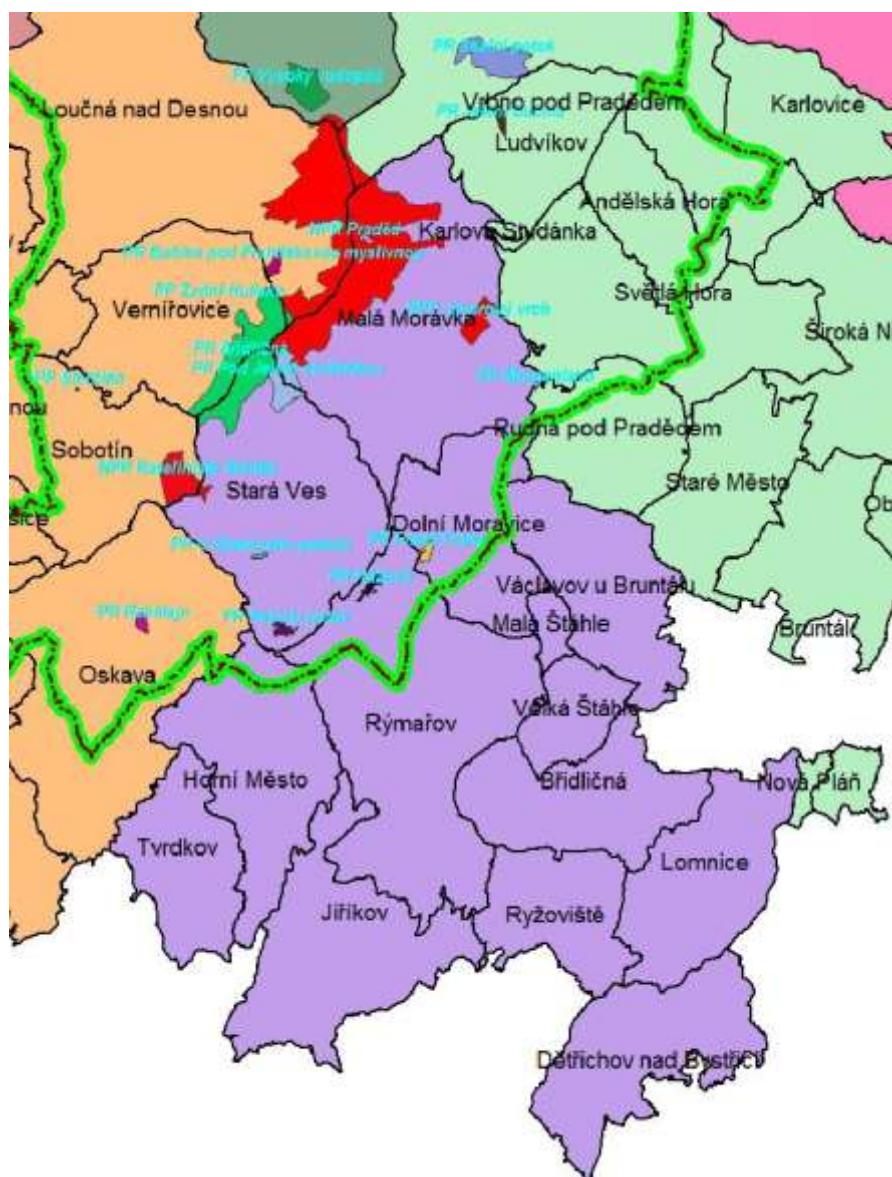
V MAS RÝMAŘOVSKO se vyskytují všechny kategorie chráněných území kromě národního parku. Je zde chráněná krajinná oblast a ptačí oblast Jeseníky, evropsky významné lokality a ptačí oblast, přírodní rezervace a přírodní památky. Mnohé z nich se územně překrývají (např. CHKO a ptačí oblast Jeseníky).

Kromě níže uvedených zvláště chráněných území se zde nachází dva přírodní parky – větší část přírodního parku Sovinecko, malou částí zasahuje přírodní park Údolí Bystřice. Tyto přírodní parky slouží k obecné ochraně krajinného rázu území.

**CHKO Jeseníky** – chráněná krajina. Rozloha celkem 74 000 ha, přibližně třetina leží v kraji Moravskoslezském (ORP Bruntál, Krnov a Rýmařov), větší část pak v kraji Olomouckém (SO ORP Jeseník a Šumperk). V řešeném území MAS RÝMAŘOVSKO zasahuje obce Stará Ves, Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov a Horní Město.

**Ptačí oblast Jeseníky** – předmětem ochrany je populace jeřábka lesního, chřástala polního a jejich biotopy. Celková rozloha 52 204,56 ha. Rozkládá se v kraji Moravskoslezském (SO ORP Bruntál, Krnov, Rýmařov) a v kraji Olomouckém (ORP Jeseník a Šumperk). V MAS RÝMAŘOVSKO se rozkládá v obcích Stará Ves, Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov a Horní Město.

Obrázek 3: CHKO Jeseníky na území Rýmařovska 1.1. 2015



-  Hranice CHKO Jeseníky
-  Hranice obcí
-  NPR
-  PR
-  Rýmařovsko

Zdroj: CHKO Jeseníky

- **EVL Praděd** - aktivní vrchoviště, rašelinný les, přechodová rašeliniště a třasoviště, alpínská a boreální vřesoviště, subarktické vrbové křoviny, silikátové alpínské a boreální trávníky, lokalita chráněných druhů rostlin a živočichů. Rozloha celkem 6070,5 ha v kraji Moravskoslezském (SO ORP Bruntál a Rýmařov) a v kraji Olomouckém (SO ORP Jeseník a Šumperk). V rámci MAS RÝMAŘOVSKO se rozkládá v obcích Malá Morávka a Stará Ves.
- **EVL Sovinec** - Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum, extenzivní sečené louky nížin až podhůří. Rozloha celková 2561,3 ha. Větší část leží v Moravskoslezském kraji (MAS RÝMAŘOVSKO, tj. SO ORP Rýmařov), malá část zasahuje do kraje Olomouckého (SO ORP Uničov, obec Dlouhá Loučka). V řešeném území MAS RÝMAŘOVSKO zasahuje území 2384,5 ha v obcích Horní Město, Jiříkov, Rýmařov a Tvrdkov.
- **EVL Důl Ruda** - lokalita netopýra černého. Rozloha 0,04ha, obec Tvrdkov, katastrální území Ruda u Rýmařova.
- **EVL Javorový vrch** - lokalita netopýra černého, netopýra velkého a vrápence malého. Rozloha 83,1 ha, obec Malá Morávka.
- **EVL Moravice** - lokalita vydry říční. Rozloha celkem 273,7 ha, zasahuje SO ORP Bruntál a Rýmařov. V řešeném území se nachází v obcích Břidličná, Velká Štáhle, Malá Štáhle, Rýmařov, Dolní Moravice a Malá Morávka.
- **EVL Skalské rašeliniště** - lokalita srpnatky fermežové. Rozloha 45,5 ha, obec Horní Město, katastrální území Skály u Rýmařova.
- **EVL Štolu Franz-Franz** - lokalita netopýra brvitého, netopýra velkého a vrápence malého. Rozloha 0,0398 ha, obec Dolní Moravice, katastrální území Nová Ves u Rýmařova.
- **NPR Praděd** - Komplex přirozených společenstev lesů, pastvin a holí nejvyšších partií Jeseníků. Rozloha celkem 2031 ha, polovinou v kraji Moravskoslezském (SO ORP Bruntál a Rýmařov), polovinou v Olomouckém kraji (SO ORP Jeseník a Šumperk). V MAS RÝMAŘOVSKO zasahuje obce Malá Morávka.
- **NPR Rašeliniště Skřítek** - Prameniště rašeliniště obklopené podmáčenými smrčinami. Celková rozloha činí 166,65 ha, větší část leží v SO ORP Šumperk. Do řešeného území MAS RÝMAŘOVSKO zasahuje nepatrná část – 12,05 ha v obci Stará Ves, katastrální území Žďárský potok.

- **NPP Rešovské vodopády** - Soutěska Huntavy v rulovém podkladu, svahy jsou porostlé smíšenými porosty. Rozloha 71,61 ha, obec Horní Město a Tvrdkov, katastrální území Rešov, Ruda u Rýmařova.
- **NPP Javorový vrch** - komplex bývalého středověkého podpovrchového rudného dolu, včetně všech jeho podzemních i povrchových částí, biotop společenstva letounů (Chiroptera), fragment květnaté bučiny, 84,1 ha, obec Malá Morávka.
- **PP Morgenland** - Luční společenstva (mokřadní a mezofilní), na části území smíšený lesní porost. Rozloha 1,83 ha. Rozloha celkem 1,83 ha. V MAS RÝMAŘOVSKO zasahuje v obci Malá Morávka.
- **PR Břidličná** – Kryogenní geomorfologické útvary (skály, kamenné proudy, kamenná moře, polygonální půdy), subalpinské a lesní biotopy klimaxových smrčin a (smrkových) bučin s prameništi a s výskytem vzácných a silně a kriticky ohrožených druhů rostlin a živočichů. Rozloha celkem 651,9 ha – větší polovina leží v SO ORP Šumperk. Menší polovina (266,2 ha) zasahuje do území MAS RÝMAŘOVSKO, obce Malá Morávka a Stará Ves, katastrální území Karlov pod Pradědem, Žďárský potok.
- **PR Franz-Franz** - Pozůstatek pralesovitého typu porostu se zvláště chráněnými druhy fauny; zimoviště vrápence malého. Rozloha 18,8 ha, obec Dolní Moravice, katastrální území Horní Moravice, Nová Ves u Rýmařova.
- **PR Niva Moravice** - Území s přirozenými biotopy, výskyt ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména ptactva. Rozloha 41,9 ha, obce Dolní Moravice, Malá Štáhle, Rýmařov.
- **PR Pod Jelení studánkou** - Unikátní lokalita mravenců, s vysokou hustotou mraveniště. Rozloha 138,4 ha, obec Malá Morávka a Stará Ves, katastrální území Karlov pod Pradědem, Žďárský potok.
- **PR Pstruží potok** - Prameniště a mokřady s typickou vegetací, tokaniště tetřívka obecného. Rozloha 22,1 ha, obec Stará Ves.
- **PR Růžová** - Mokřadní ekosystémy podél pramenného úseku Růžového potoka, v nichž se vyskytují zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin. Rozloha 24,8 ha, obec Rýmařov, katastrální území Janušov.

Z hlediska plošného zastoupení CHÚ je MAS RÝMAŘOVSKO regionem s velmi vysokým zastoupením zvláště chráněných území, která tvoří téměř polovinu jeho plochy (47,9%). Vyskytuje se zde všechny

druhy CHÚ kromě kategorie Národní park. Chráněná území se často navzájem překrývají. Velkou část rozlohy MAS zaujímají hlavně velkoplošná CHKO Jeseníky (je zároveň i ptačí oblastí) a dále rozlehlá EVL Sovinec mimo CHKO.

Mezi další přírodně cenné území patří přírodní park Sovinecko a přírodní park Údolí Bystřice.

**Přírodní park Sovinecko** - má celkovou výměru 19 910 ha. Tvoří jej jihozápadní část Rešovské hornatiny s výrazným zlomovým svahem a hlubokými údolími, lesní komplexy místy přirozeného druhového složení, původní smrčiny v inverzních údolích, výskyty chráněných druhů rostlin a živočichů.

**Přírodní park Údolí Bystřice** - celková výměra parku je 12 580 ha. Tvoří jej jihozápadní členité okraje Domašovské vrchoviny v širším okolí údolí řeky Bystřice, geomorfologické tvary (kaňony, ostrohy, sutě, kamenná moře), zachovalé lesní porosty místy pralesovitého charakteru a několik maloplošných zvláště chráněných území.

#### Územní systém ekologické stability

Cílem územního systému ekologické stability je přispět k vytvoření ekologicky vyvážené krajiny, v níž je trvale zajištěna možnost využívání vyžadovaných produkčních a mimoprodukčních funkcí - "trvale udržitelný život". Územní systém ekologické stability je legislativně zakotven v zák. č. 114/1992 Sb. ČNR ze dne 26. 2. 1992 (s účinností od 1. 6. 1992), prováděcí vyhlášce č. 395/1992 Sb. a dalších oborových předpisech. Pro formulování celkové koncepce funkčního využití území je aplikován nadregionální a regionální stupeň ÚSES, který tvoří základní rámec ekologické stability, od něhož se odvíjejí detailní ÚSES místní úrovně a na ně navazující projekty komplexních pozemkových úprav, revitalizací říčních systémů, lesní hospodářské plány, apod. Cílem je vytvoření územního systému ekologické stability jako vzájemně propojeného souboru přirozených i pozměněných, avšak přirodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

Územím MAS RÝMAŘOVSKO prochází okrajově nadregionální biokoridor, který zasahuje vrcholovou partii hřebene Jeseníků. Leží na něm RBC Na Skřítku a okrajově také NRBC Praděd. Středem území od severu k jihu vede regionální biokoridor, na kterém leží postupně RBC Miloch, RBC Nad Moravicí, RBC Mlýnský vrch, RBC Strálecké, RBC Těchanovické údolí, RBC Sovinecké údolí a především nadregionální biocentrum Sovinec. V CHKO Jeseníky, mimo vrcholový hřeben, se nachází ještě velké množství drobných biocenter a biokoridorů regionální a převážně lokální úrovně.

Kromě výše uvedených chráněných území a ÚSES se na území MAS RÝMAŘOVSKO nachází ještě řada památných stromů, a to na území všech zájmových obcí. Na území obcí Břidličná, Rýmařov a Ryžoviště jsou dále registrovány významné krajinné prvky, které je nutno v rámci územně plánovacích dokumentací respektovat.

#### 2.1.9.6 Obnovitelné zdroje energie

Využívání alternativních zdrojů energie v regionu je omezené. Větrné elektrárny nejsou v této oblasti vhodné ani vodní. V regionu MAS RÝMAŘOVSKO se nachází pouze solární elektrárny.

**Tabulka 38: Alternativní zdroje na území MAS RÝMAŘOVSKO**

Alternativní zdroje energie	Malá Morávka	Břidličná	Rýmařov	Stará Ves	Velká Štáhle	Václavov
<b>větrné elektrárny - počet</b>	0	0	0	0	0	0
<b>fotovoltaické elektrárny - počet</b>	0	1	1	0	0	0
<b>fotovoltaické elektrárny - plocha (ha)</b>	0	1,5	2	0	0	0
<b>fotovoltaické elektrárny - zábor ZPF - plocha (ha)</b>	0	12	0	0	0	0
<b>malá vodní el. - počet</b>	1		4	3	2	1
<b>kotelna na biomasu - počet</b>	0	0	0	0	0	0
<b>bioplynová stanice - počet</b>	0	0	0	0	0	0
<b>tepelná čerpadla - počet</b>	30/100	0	0/0	3	0	0
<b>fotovoltaické elektrárny na střechách - počet</b>	3	2	3	3	0	0

Zdroj: dotazníky z obecních úřadů

I přes požadavek na maximální využívání obnovitelných zdrojů je na Rýmařovsku malé zastoupení solárních elektráren.

## 2.1.10 Život v obcích

### 2.1.10.1 Kultura a sport

V oblasti kultury je dobře vybaveno především město Rýmařov, v ostatních obcích mají pouze základní vybavení. 85% obcí má svoji veřejnou knihovnu, 71% obcí má k dispozici vlastní kulturní dům. Ve všech obcích se nachází sakrální stavby. Pouze tedy v Rýmařově je dostupné stálé kino, divadlo a galerie. Muzeum se kromě Rýmařova nachází ještě v Malé Morávce a Jiříkově.

Co se týká sportovního vybavení, není MAS RÝMAŘOVSKO dobře vybaveno. Ve dvou obcích Jiříkov a Tvrdkov chybí hřiště a pouze polovina obcí disponuje tělocvičnou.

Další sportovní využití je dáno především typem oblasti – turistická oblast zaměřená na letní a zimní sporty – lyžování, turistika, cykloturistika (více v kapitole 7.13.1.).

Tabulka 39: Přehled vybavení v obcích

Typ	Břidličná	Dětřichov nad Bystřicí	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Václavov u Bruntálu
Veřejná knihovna vč. poboček	1	1	1	1	1	1	1	1	2		1	2	1	1
Stálá kina									1					
Multikino														
Divadlo									1					
Přírodní amfiteátry (vč. letních kin)														
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)					1		1		1					
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)					1				1					
Kulturní zařízení ostatní	5	1		1	1	1	1		1	1		1	1	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1								1	1				
Zoologická zahrada														

Typ	Břidličná	Dětřichov nad Bystřicí	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Václavov u Bruntálu
<b>Sakrální stavba</b>	4	1												
<b>Hřbitov</b>	1	1	1	4	1	1	1	1	3	1	1	2	1	1
<b>Krematorium</b>														
<b>Smuteční síň</b>	1									1				
<b>Koupaliště a bazény (s prov., správ.)</b>	1													
<b>Kryté bazény z koupališť a bazénů</b>	1													
<b>Hřiště (s provozovatelem nebo spr.)</b>	4	1	3	3		1	2	2	5	2	1		1	1
<b>Tělocvičny (vč. školních s příst. veřej.)</b>	3	1		1		1			6	2	1			
<b>Stadiony otevřené</b>	1		1						1					
<b>Stadiony kryté</b>														
<b>Zimní stadiony kryté i otevřené</b>									1					
<b>Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provoz. spr.)</b>	7		4			4		3						

Zdroj: [www.risy.cz](http://www.risy.cz) a dotazníky z obecních úřadů

### 2.1.10.2 Spolky

V současné době v každé obci působí spolky, které zajišťují pořádání nejrůznějších kulturních, sportovních nebo volnočasových aktivit (celoroční činnost i jednorázové akce) pro místní obyvatele často bez ohledu na to, jaké je původní zaměření těchto spolků. Nejčastěji se jedná o sbory dobrovolných hasičů, TJ Sokol, myslivecká sdružení a další. Jejich aktivní členové se starají mimo vlastní aktivity spolku o společenské vyžití v městě bydliště, přestože se jedná často o činnost, která je bezplatná a časově náročná. Tyto jedince a sdružení je tedy potřeba maximálně podporovat a motivovat, protože často mají dostatek dobrých nápadů a udržují pozitivní společenské klima v jednotlivých obcích. Bez nich by docházelo ke zhoršení kvality života na vesnicích.

Vzhledem k velikosti jednotlivých obcí je spolková činnost omezená. Nejčastěji v obcích působí různé oddíly TJ - Jiskra, Sokol, dále sbor dobrovolných hasičů nebo sportovní kluby. V Rýmařově je největší zastoupení sportovních klubů a zahrádkářů, chovatelů a rybářů.

Tabulka 40: Spolky na území MAS RÝMAŘOVSKO

Spolek	Břidličná	Dětřichov nad Bystřicí	Dolní Moravice	Horní Město	Jíříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle
Sportovní kluby (TJ, basketbal, florbal, hokej, horolezectví, wellness, sebeobrana, kulturistika...)	3	-	1		1	-	3	1	10	1	1	-	-	1
SDH	1	-	1	1	-	1	1	-	2	1	1	-	1	-
Klub seniorů	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Myslivecké sdružení	1	2	-				1	-	1	-	-1	-		-1
Spolky pro rodiče a děti	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Zahrádkáři, chovatelé, rybáři	1	1	-	1	-	2	-	-	14	-	-	1	-	-
Včelaři	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Cyklistický sbor	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Desetibojáři, lyžaři, triatlon, biatlon, ostatní	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní šetření, [www.rymarov.cz/spolky-a-sdruzene](http://www.rymarov.cz/spolky-a-sdruzene)

Tabulka obsahuje údaje zjištěné skutečným šetřením, a to údaje od spolkových zařízení a údaje získané vlastním šetřením.

Klub seniorů – má zastoupení v Rýmařově a Dolní Moravici.

Myslivecké sdružení – lov, odchyt a chov divokých zvířat a související činnosti. Honitby v působnosti MÚ Rýmařov: 18 honiteb 32 362 ha honební plochy. Myslivecká sdružení – 7 honiteb. (Zdroj [www.omsbruntal.cz](http://www.omsbruntal.cz) )

Zahrádkáři - v Rýmařově se nachází 12 zahrádkářských osad s 293 členy.

Rybáři - má asi 493 členů. Sdružuje rybáře z Rýmařova, Břidličné, Tylova, Lomnice, Jamartic, Horního Města, Rudy a dalších přilehlých obcí.

Včelaři - ZO Českého svazu včelařů v Rýmařově sdružuje chovatele včel z těchto obcí: Rýmařov, Janovice, Stará Ves, Dolní Moravice, Jamartice, Stránské, Jiříkov, Těchanov, Sovinec, Ruda, Tvrdkov, Rešov, Horní Město a přilehlé osady - místní části. Organizaci tvoří asi 55 členů.

Celkově lze říci, že obce chtějí investovat do jednotlivých typů vybavení i spolkové činnosti a to formou přímé podpory nebo využití nabídky dotačních titulů.

## 2.1.11 Podnikání, výroba, zaměstnanost, zemědělství

### 2.1.11.1 Podnikání a výroba

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působilo k 31. 12. 2011 celkem 3 338 firem, což je o 225 firem více než v roce 2009. Z firem, jež uvádějí počet svých zaměstnanců, je 1 121 firem bez zaměstnanců, 218 firem zaměstnává 1–5 osob, 31 firem zaměstnává 6–9 osob a dalších 42 firem má 10–19 zaměstnanců. S rostoucím počtem zaměstnanců počet firem rychle klesá.

**Tabulka 41: Počet firem podle počtu zaměstnanců (31. 12. 2011)**

Počet zaměstnanců	Počet firem
<b>Bez zaměstnanců</b>	1121
<b>1 - 5 zaměstnanců</b>	218
<b>6 - 9 zaměstnanců</b>	31
<b>10 - 19 zaměstnanců</b>	42
<b>20 - 24 zaměstnanci</b>	12
<b>25 - 49 zaměstnanců</b>	20
<b>50 - 99 zaměstnanců</b>	6
<b>100 - 199 zaměstnanců</b>	1
<b>250 - 499 zaměstnanců</b>	1
<b>500 - 999 zaměstnanců</b>	1
<b>Neuvedeno</b>	1884
<b>Ekonomické subjekty v území MAS celkem</b>	3338

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 42: Největší zaměstnavatelé na území MAS RÝMAŘOVSKO

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
<b>AL INVEST Břidličná, a.s.</b>	Břidličná	Výroba a hutní zpracování hliníku	500-999
<b>Podhorská nemocnice a.s.</b>	Rýmařov	Ústavní zdravotní péče	250 – 499
<b>RD Rýmařov s.r.o.</b>	Rýmařov	Výstavba bytových budov	250 – 499
<b>KATR a.s.</b>	Stará Ves	Výroba pilařská a impregnace dřeva	100 – 199
<b>Město Rýmařov</b>	Rýmařov	Všeobecné činnosti veřejné správy	100 – 199
<b>Strojírna STELON Břidličná s.r.o.</b>	Velká Štáhle	Výroba kovoobráběcích strojů	50–99
<b>Městské služby Rýmařov, s.r.o.</b>	Rýmařov	Shromažďování a sběr odpadů, kromě nebezpečných	50–99
<b>Rýmařovská pekárna s.r.o.</b>	Rýmařov	Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých	50 - 99
<b>Styrotrade, a.s.</b>	Rýmařov	Největší výrobce polystyrenu EPS v ČR	50–99
<b>GALA a.s.</b>	Rýmařov	Výroba sportovních míčů, nosičů pro zahradní a záchrannářskou techniku a boxovacích pytlů	50–99

Zdroj: Vlastní zpracování

Podle CZ-NACE<sup>1</sup> podnikalo k 31. 12. 2011 nejvíce firem (392) v oblasti specializované stavební činnosti a v oblasti maloobchodu (kromě motorových vozidel), (334 firem), dále pak ve výstavbě budov (227 firem). Firem, u nichž byla zjištěna aktivita, je však výrazně méně. Z celkového počtu registrovaných subjektů 3 338 byla zjištěna aktivita jen u 1 818. Od roku 2009 se mírně zvyšuje celkový počet ekonomických subjektů, přičemž největší nárůst zaznamenal velkoobchod (90 nových firem).

**Tabulka 43: Subjekty v obcích MAS RÝMAŘOVSKO dle právní struktury**

	RES - právní forma	RES - právní forma	RES - právní forma	RES - právní forma	RES - právní forma	RES - právní forma	RES - právní forma
Státní organizace	Akcievé společnosti (z obchod. společností celkem)	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělství podnikatelé	
<b>Velká Štáhle</b>	1	0	3	0	36	2	3
<b>Tvrdkov</b>	0	0	2	0	12	1	1
<b>Malá Štáhle</b>	0	0	2	0	8	0	3
<b>Stará Ves</b>	1	1	5	0	56	7	1
<b>Břidličná</b>	2	2	20	0	185	16	9

<sup>1</sup> Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) nahradila Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ) s účinností od 1. ledna 2008.

<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	1	0	6	0	46	2	2
<b>Dolní Moravice</b>	1	0	8	0	39	2	3
<b>Horní Město</b>	1	0	11	0	70	6	5
<b>Jiříkov</b>	0	0	1	0	16	2	5
<b>Lomnice</b>	1	0	3	1	36	0	3
<b>Malá Morávka</b>	2	1	13	0	99	2	3
<b>Rýmařov</b>	13	4	108	1	744	67	18
<b>Ryžoviště</b>	1	0	2	0	39	2	1
<b>Václavov u Bruntálu</b>	0	0	2	0	44	2	8

Zdroj: MPSV

Tabulka 44: Nejvýznamnější druhy komerčních aktivit

<b>Rýmařov</b>	stavební průmysl, těžba a zpracování dřeva, lesnické práce, městské technické služby, nábytkářství – stolařství, recyklace druhotných surovin, ubytování, výroba polystyrenu, textilní průmysl, pekárna, pošta, bankomat.
<b>Břidličná</b>	strojírenství, dřevozpracující průmysl, zemědělské subjekty, kovohutě, stavební firmy, klempířství, výpočetní technika, pošta, bankomat.
<b>Dětřichov</b>	pila, stavební činnost, zemědělství, pošta.
<b>Dolní Moravice</b>	penziony, hotel, zemědělské subjekty, stolařství, prádelna.
<b>Horní Město</b>	výroba oděvů, obchodní firma, zemědělství, jezdectví, pošta.
<b>Malá Morávka</b>	skiklub, penziony, hotely, restaurace, lyžařské sjezdové tratě, ranč – koně,

	zápustková kovárna, zpracování dřeva, pošta.
<b>Ryžoviště</b>	nábytek, truhlářství, autodílna, výroba obalových materiálů, zpracování kovového materiálu, pošta.
<b>Stará Ves</b>	zahradnictví, plotový materiál, pila, autoopravna, penziony, činnost elektro, pošta.
<b>Velká Štáhle</b>	strojírenství, penziony, výroba nápojů, autodoprava, nábytkářství.
<b>Jiříkov</b>	zemědělství, řezbářství, ubytování.
<b>Lomnice</b>	pila, rybářství, penzion, výrobky z plastu, zemědělství, pošta.
<b>Malá Štáhle</b>	penzion, recyklace kovů, výroba plastů.
<b>Tvrdkov</b>	zemědělská výroba, klempířství, ubytování.
<b>Václavov u Bruntálu</b>	zemědělství, dřevozpracující, výroba albalu, kovovýroba, stavebnictví, pošta.

Zdroj: Vlastní zpracování, MPSV

### Míra podnikatelské aktivity

Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1 000 obyvatel. Čím je míra podnikatelské aktivity v obci vyšší, tím lze obec považovat za hospodářsky silnější.

Od roku 2005 se v regionu MAS RÝMAŘOVSKO zvýšil počet fyzických osob, a to hlavně podnikajících dle živnostenského zákona nezapsaných v OR. Přesto je podnikatelská aktivita ve většině obcí nízká. Nyní připadá 173 podnikatelů na 1 000 osob. Nejvyšší míru podnikatelské aktivity vykazují obce Malá Morávka (245), Stará Ves (217) a Dětřichov nad Bystřicí (189). Obcemi s nejnižší mírou podnikatelské aktivity jsou Malá Štáhle (107) a Tvrdkov (117).

Tabulka 45: Míra podnikatelské aktivity (údaje k 31. 12. 2011)

Obec	Míra podnikatelské aktivity (%)		
	2005	2011	Změna 2005 - 2011
Břidličná	127,21	132,18	4,97
Dětřichov nad Bystřicí	187,88	189,08	1,20
Dolní Moravice	157,48	163,97	6,49
Horní Město	139,86	162,50	22,64
Jiříkov	185,81	159,61	-26,20
Lomnice	166,67	155,11	-11,56
Malá Morávka	261,60	245,93	-15,68
Malá Štáhle	125,00	107,38	-17,62
Rýmařov	170,68	176,29	5,61
Ryžoviště	145,83	140,46	-5,38
Stará Ves	204,16	217,31	13,15
Tvrdkov	99,17	117,65	18,47
Velká Štáhle	145,83	165,24	19,41
Václavov u Bruntálu	229,96	195,03	-34,93

Zdroj: ČSÚ

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí dostatek podnikatelů i spolků, kteří mají potenciál rozvoje své činnosti. Podnikatelé bojují nejčastěji s nedostatkem finančních prostředků na rozvoj a zkvalitnění služeb, na školení svých zaměstnanců (jazykové kurzy, technické kreslení, počítačová gramotnost apod.) a vytvoření firemních školek. Na území MAS je několik podnikatelů, kteří fungují dlouhodobě a zaměstnávají nejen sami sebe, ale také další obyvatele z okolí (např. AL INVEST Břidličná a.s., RD Rýmařov s.r.o., provozovatel restaurací, farem apod.). Lidé jsou v důsledku rušení pracovních míst ve velkých městech často nuceni hledat práci jinde a začínají čím dál více uvažovat o sebezaměstnání

a práci v místě bydliště. V regionu obecně chybí tradice malých rodinných firem, drobných řemeslníků, kterou je dobré podporovat, aby lidé měli práci přímo v regionu a nebyli nuceni odcházet jinam.

Obce Rýmařovska chtejí i nadále podporovat podnikatelské aktivity a zavádět opatření ke snižování nezaměstnanosti. Jako řešení shledávají vytvoření lepších podmínek v orientaci a přehledu ve volných plochách k podnikání a jejich dostupnosti. K tomu by mělo pomoci zavedení společné databáze v rámci stávajících webových stránek, na kterých budou tyto informace volně dostupné. Zástupci ORP Rýmařov budou i nadále jednat s krajskými a ministerskými úředníky ohledně obsazování volné průmyslové zóny. Jako další opatření, které by mohlo pomoci k lepší informovanosti podnikatelských subjektů na Rýmařovsku, by mohlo být zřízení pracovní pozice projektového manažera pro podnikání, který by napomáhal se získáváním veřejné podpory pro rozvoj podnikání do regionu.

Obce Rýmařovska vidí nevyužitý potenciál v chybějící propagaci stávajících podniků v regionu i nově vzniklých výrob regionálních produktů. Jako možný příklad zlepšení propagace by mohlo být vyhrazené místo v rámci stávajícího webu Rýmařovska, které by sloužilo pro bezplatnou prezentaci místních produktů a služeb.

#### **2.1.11.2 Zemědělství, lesnictví a rybolov**

Zemědělství má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, využívání půdy a tvorbu krajiny.

Charakter zemědělství v místní akční skupině RÝMAŘOVSKO, o.p.s. je dán reliéfem pohoří Jeseníky. To určuje orientaci zemědělství na extenzivní chov skotu, k čemuž jsou využívány rozsáhlé pastevní areály v podhorských oblastech. Vedle produkční funkce plní zdejší zemědělství úlohu péče o krajинu.

Zemědělství obhospodařuje na území MAS RÝMAŘOVSKO dle údajů ČSÚ k 30. 6. 2012 plochu 14 397 ha zemědělské půdy, což představuje 43,3 % z celkové rozlohy území MAS. Z kultur jsou na zemědělské půdě nejvíce zastoupeny trvalé travní porosty s 12 331 ha (85,4 %). Druhou nejvíce zastoupenou kulturou je orná půda s 1832 ha (12,7 %), což je asi pětinový podíl oproti republikovému průměru. Zahradы a ovocné sady jsou zastoupeny 1,6 % výměry zemědělské půdy.

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí mnoho podnikatelských subjektů, zemědělská činnost je v regionu silně zastoupena. V režimu ekologického zemědělství hospodaří v regionu celkem 40

subjektů (stav k 31. 12. 2013, zdroj MZE), z toho 8 právnických osob a 32 fyzických osob. Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí také jeden registrovaný výrobce biopotravin Jan Hořák (Rýmařov).

**Tabulka 46: Zemědělské podnikatelské subjekty**

Obec	Subjekt
<b>Břidličná</b>	ZEMSPOL s.r.o., Kolářová Markéta, Kolářová Nikola, Kolářová Andrea, Kolář Jiří, Farma Vaglov a.s., Libuše Staňková
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	Dětřichovská, spol. s r.o., Agropodnik Dětřichov s.r.o., Špičák Milan
<b>Dolní Moravice</b>	Mgr. Vinohradník Jan, ITALPE s.r.o., Skotnica Ladislav
<b>Horní Město</b>	Fabrik František, Horymas SK s.r.o., Farma Dobřečov s.r.o., Ing. Luděk Havelka, Stáj Kincl z.s., Mgr. Dagmar Kinclová,
<b>Jiříkov</b>	Fláma Miroslav, Naděžda Šedá
<b>Lomnice</b>	Franková Andrea, Kyselová Anna, Selméci Milan, Juráň Vladimír,
<b>Malá Morávka</b>	Kielarová Ljuba, Srubovka s.r.o.,
<b>Malá Štáhle</b>	Kročil Pavel,
<b>Rýmařov</b>	ATRO Rýmařov s.r.o., Bučková Ludmila, Erben Vladimír, Ing. Hořák Jan, Kobolková Vlastimila, Orság František, Růžička Antonín, Skokan Cyril, Strapek Jiří, Továrek Aleš, Vepřeková Jarmila, Ing. Pavel Vinohradník, Jiří Beránek, Ing. Michal Novák, Miroslav Novák
<b>Stará Ves</b>	Hošková Růžena
<b>Tvrdkov</b>	Tvrdkovská zemědělská s.r.o.
<b>Velká Štáhle</b>	Benč Josef
<b>Václavov u Bruntálu</b>	Radim-zem s.r.o., Hoško Jan, Hoško Jiří, Kozák Zdeněk, Sajnar Josef, Tomaščák Petr, Valíček Jaroslav, Šajnarová Iveta

Zdroj: Vlastní zpracování; MZE

V zemědělství je hodně objektů nevyužívaných a je potřeba přistoupit k jejich modernizaci anebo hledat cestu pro jejich efektivnější využití a tím rozšířit diverzifikaci zemědělské výroby. Je potřeba také pořizovat modernější technické vybavení pro hospodaření na pozemcích, hledat možnosti jak sdílet tuto techniku navzájem a také jak spolupracovat s obcemi při využití nové techniky. Hledat možnosti pro zpracování produktů ze živočišné produkce přímo v regionu.

Lesy zaujmají 50% území místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO, o.p.s., jsou většinou ve vlastnictví Lesů ČR, ale i ve vlastnictví obcí. Je zájem investovat do oprav lesnické infrastruktury oprava lesních a technických objektů na to navazujících. Podpořit funkci lesa pro rekreační využití, budování nových turistických tras, jejich značení - instalace odpočinkových míst, informačních tabulí k osvětě návštěvníků.

Tabulka 47: Druhy pozemků

	Břidličná	Dolní Moravice	Dětřichov nad Bystřicí	Horní Město	Jiříkov	Lomnice	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Tvrdkov	Stará Ves	Václavov u Bruntálu	Velká Štáhle	CELKEM
Celková výměra pozemku (ha)	2581	2221	2829	3163	3530	2722	6156	281	6073	1879	1989	4407	2578	955	<b>41364</b>
Orná půda (ha)	281	25	66	400	47	331	17	0	566	209	162	44	568	46	<b>2762</b>
Zahrady (ha)	20	8	6	25	34	9	18	2	66	6	32	17	8	5	<b>256</b>
Ovocné sady (ha)	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	8	0	<b>10</b>
Trvalé trávní porosty (ha)	1354	1341	580	1637	1552	1253	298	188	2947	1060	864	440	1149	678	<b>15341</b>
Zemědělská půda (ha)	1655	1374	652	2062	1633	1593	334	190	3580	1275	1059	501	1733	730	<b>18371</b>

<b>Lesní půda (ha)</b>	696	677	2051	838	1741	946	5674	61	1929	515	805	3799	716	156	<b>20604</b>
<b>Vodní plochy (ha)</b>	22	22	7	9	14	39	14	1	47	5	6	16	9	5	<b>216</b>
<b>Zastavěné plochy (ha)</b>	40	17	12	21	13	17	22	5	96	14	11	11	16	13	<b>308</b>
<b>Ostatní plochy (ha)</b>	169	131	108	232	129	127	112	23	421	70	107	80	103	51	<b>1863</b>
<b>Koefficient ekologické stability (%)</b>	4	12	14	4	18	5	40	9	5	5	6	32	3	8	

Zdroj: Vlastní zpracování, [www.risy.cz](http://www.risy.cz).

**Tabulka 48: Prodej ze dvora**

Jiříkov – Křížov	Ekofarma Křížov, Jana Flámová	Prodej biopotravin s certifikátem
<b>Rýmařov</b>	Zemědělská farma Jan Hořák	Bourárna a prodej hovězího masa
<b>Rýmařov – Jamartice</b>	Jaroslav Slováček	Prodej květového i medovicového medu
<b>Horní Město – Tvrdkov</b>	Tvrdkovská zemědělská farma, s.r.o., Jaroslav Stránský	Rostlinná produkce a chov mastného skotu
<b>Malá Štáhle</b>	Farma Kročil	Produkce certifikovaného biomasy, biosena, biohnoje. Prodej sena a hnoje.

Zdroj: Vlastní zpracování

Podobně jako v jiných oblastech je zde nízká úroveň zpracování zemědělské produkce. Velmi přísné podmínky pro zřízení malých provozů často odrazují zemědělce. Nastavení zemědělské politiky, která v podhorských oblastech nahrává pastevním odchovům bez dalšího zpracování produkce. Spotřebitelé tak mají velmi omezené možnosti nákupu místních potravin.

Cílem udržitelného rozvoje venkova je podporovat místní prodej (potraviny, výrobky a služby) a regionální produkty. V regionu se nachází hned několik držitelů Regionální značky JESENÍKY originální produkt ®.

**Tabulka 49: Agroturistika**

<b>Břidličná</b>	<b>Ranch – N</b>	<b>chov koní</b>
<b>Horní Město</b>	Stáj Kincl	chov koní
<b>Rýmařov - Stránské</b>	Občanské sdružení Stránské	chov koní, ovcí
<b>Břidličná</b>	Ekologická farma ZEMSPOL, s.r.o.	chov masného skotu

Zdroj: Vlastní zpracování

Možností strávit volný čas na venkově při tradičních aktivitách, využívat služby nebo produkty těchto zařízení, je zde poměrně málo.

**Tabulka 50: Největší subjekty zabývající se těžbou dřeva, popř. jejím zpracováním**

Území	Název	Činnost
<b>Rýmařov</b>	Starp, s.r.o. + Fradico, s.r.o.	Dřevozpracující firma
<b>Stará Ves</b>	KATR, a.s.	Firma se zabývá těžbou a prodejem dřeva i výrobou či sušením řeziva. Vysazuje nové stromy. Provádí hoblování a prodává biomasu na spalování
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	Pila Dětřichov, spol. s r.o.	Firma se zabývá výrobou a prodejem dřeva materiálu.
<b>Břidličná</b>	Ing. Karel Krajsa	Firma provádí výrobu a prodej stavebního řeziva včetně sušení.

#### Rybolov

Průmyslový rybolov není na území MAS rozšířen, jde spíše o rekreační rybolov na vodních plochách a tocích. V území se nachází revír Tylovského rybníku – Farma Tylov v Lomnici. Rybářství Tylov má sportovní rybník o rozloze 8,5 ha. Samotný rybník byl po převzetí od ČSR vypuštěn a po částečném vyčištění opět zaplaven vodou a zarybněn Pstruhařstvím Rožnov pod Radhoštěm. V současné době můžete na tomto rybníku lovit trávit příjemné chvíle při lovu ryb jako je Kapr, Pstruh duhový, siven, Lín, Candát a Štika. Pstruhařství v letních měsících provozuje Rybářskou baštu s lovem ryb.

23 zemědělských subjektů se zúčastnilo dotazníkového šetření ohledně potřeb a možností dalšího rozvoje. Nejčastěji převažovaly projekty v rádu nad 1 milionu Kč a do 10 milionů. Objevily se zde 3 velké projekty nad 10 miliónů. Projekty do 1 milionu tvořily 37%. Nejčastěji by realizaci projektů rádi zahájili již v roce 2016.

#### Témata projektů:

- Výrobní prostory a technická vybavenost – 22x - např. stavební úpravy, oplocení, hala, chlév, pořízení stroje,
- Rozvoj agroturistiky – 9x hřiště, chatky, zabezpečení,
- Nákup pozemku, oprava komunikací – 4x.

Jednotlivé projektové záměry byly sesbírány do roku 2015 a jsou uvedeny v zásobníku projektů, který je uveden na stránkách MAS

### 2.1.11.3 Zaměstnanost – ekonomické ukazatele a trh práce

Ekonomické ukazatele hodnotí region z hlediska ekonomické aktivity jeho obyvatel, podílu ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatelstva a podílu ekonomicky neaktivních na celkovém počtu obyvatelstva. Dále jsou zaměřeny na zkoumání regionálního trhu z hlediska pracovních odvětví, kde je v posledních deseti letech viditelný postupný přesun lidských činností z tzv. sekundárních odvětví do odvětví terciálních, zahrnující poskytování služeb. Mezi významné ukazatele patří také míra nezaměstnanosti a její srovnání s okolními regiony.

#### Podíl nezaměstnaných

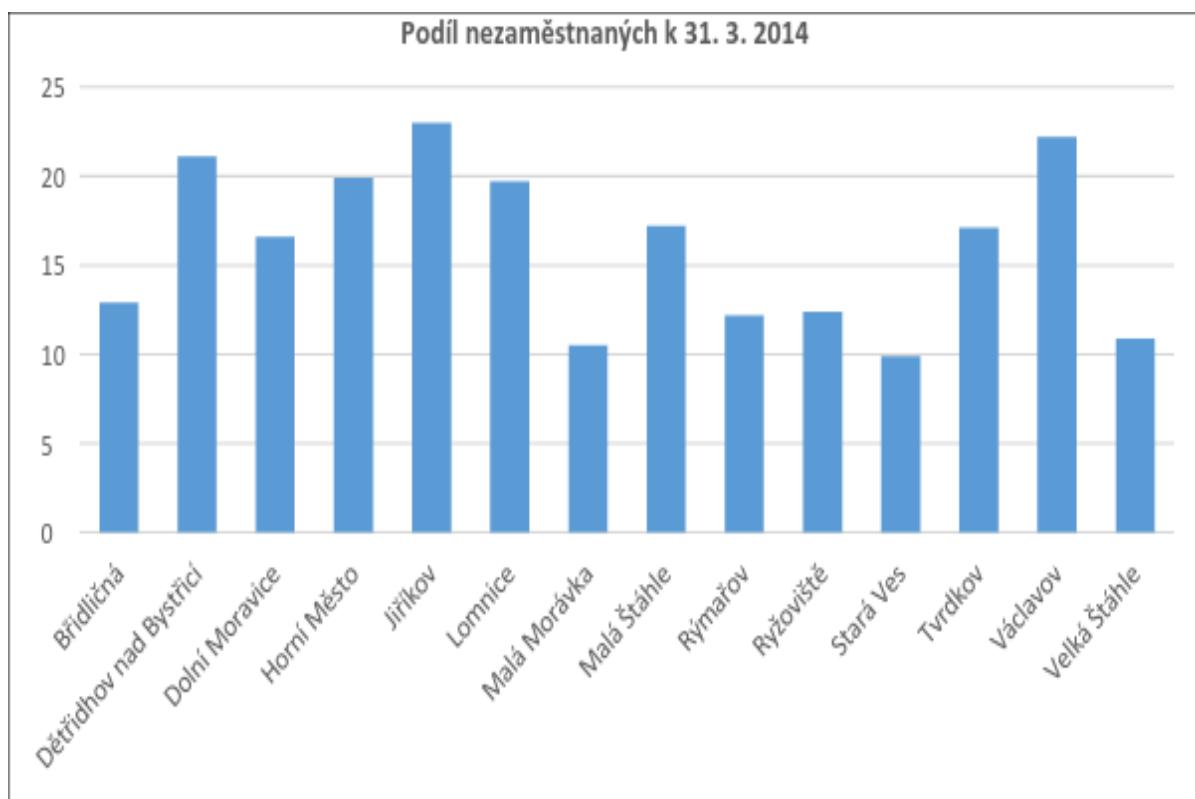
Vzhledem ke změně ukazatele míry nezaměstnanosti v průběhu sledovaného období je výpočet průměrné roční míry nezaměstnanosti irelevantní. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v pětiletém období vykazují obce Jiříkov (v roce 2010 až 45,39 %), Lomnice (v roce 2011 až 28,36 %), Václavov u Bruntálu (v roce 2010 až 27,06 %), Malá Štáhle (v roce 2010 až 26,09 %). V ostatních obcích je míra nezaměstnanosti rovněž vysoko nad celorepublikovým průměrem.

**Tabulka 51: Roční míry nezaměstnanosti (%) v období 2009 až 2014**

Obec	Roční míra nezaměstnanosti (od roku 2013 podíl nezaměstnaných)			
	2009	2010	2011	2014
<b>Břidličná</b>	14,48	14,91	14,11	12,9
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	25,23	23,61	21,89	21,1
<b>Dolní Moravice</b>	21,14	24,57	16,57	16,6
<b>Horní Město</b>	24,48	25,31	23,85	19,9
<b>Jiříkov</b>	34,75	45,39	43,26	23,0
<b>Lomnice</b>	23,51	24,63	28,36	19,7
<b>Malá Morávka</b>	15,35	15,09	12,53	10,5
<b>Malá Štáhle</b>	23,19	26,09	15,94	17,2

<b>Rýmařov</b>	13,02	13,58	12,02	12,2
<b>Ryžoviště</b>	17,25	16,08	14,04	12,4
<b>Stará Ves</b>	14,45	16,80	18,36	9,9
<b>Tvrdkov</b>	19,66	25,64	23,08	17,1
<b>Václavov u Bruntálu</b>	24,31	27,06	25,88	22,2
<b>Velká Štáhle</b>	19,73	18,37	25,85	10,9
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	20,75	20,84	21,12	16,1

Graf 4: Podíl nezaměstnaných k 31. 3. 2014 (v %)



Zdroj: MPSV

Vzhledem ke změně metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti jsou vypovídající spíše absolutní údaje o dosažitelných uchazečích o zaměstnání. Z uvedených údajů je patrné, že i když výpočet podílu nezaměstnaných ukazuje nižší údaje, absolutní počty uchazečů vypovídají spíše o opačné situaci – tedy nárůstu nezaměstnaných na území MAS RÝMAŘOVSKO.

Tabulka 52: Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání (2009 – 2014)

Obec	Roční míra nezaměstnanosti (od roku 2013 podíl nezaměstnaných)			
	2009	2010	2011	2014
Břidličná	282	295	278	305
Dětřichov nad Bystřicí	63	57	53	64
Dolní Moravice	39	44	32	45
Horní Město	123	126	124	135
Jiříkov	50	64	61	48
Lomnice	63	67	78	72
Malá Morávka	63	64	52	52
Malá Štáhle	16	19	12	17
Rýmařov	642	689	614	726
Ryžoviště	60	58	48	53
Stará Ves	38	48	47	38
Tvrdkov	24	30	28	27
Václavov u Bruntálu	63	74	69	78
Velká Štáhle	29	28	38	26
<b>MAS RÝMAŘOVSKO</b>	<b>1 555</b>	<b>1 663</b>	<b>1 534</b>	<b>1 686</b>

Zdroj: MPSV

#### Struktura nezaměstnanosti obcí MAS Rýmařov

Okres Bruntál dosáhl k 30. 11. 2015 podílu nezaměstnaných osob výše 10,7 %, čímž se v celorepublikovém porovnání zařadil na 3. místo.

Tabulka 53: Struktura nezaměstnanosti obcí MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	Počet UoZ		PNO v %	Součet z UC-OZP
	celkem	ženy		
Břidličná	220	131	8,8	52
Dětřichov nad Bystřicí	50	32	17,0	6
Dolní Moravice	22	10	8,1	4
Horní Město	79	33	12,5	16
Jiříkov	43	18	23,3	5
Lomnice	44	22	12,3	8
Malá Morávka	38	24	7,7	4
Malá Štáhle	8	4	8,9	2
Rýmařov	489	275	8,0	73
Ryžoviště	36	23	8,4	11
Stará Ves	30	24	7,7	5
Tvrdkov	24	10	15,5	4
Václavov u Bruntálu	53	27	15,7	7
Velká Štáhle	22	10	8,4	4
Celkový součet	1 158	643	9,3	201

Zdroj: Úřad práce Bruntál

Ze 14 obcí, které zahrnuje MAS Rýmařov, má podíl nezaměstnaných osob k 30. 11. 2015 6 obcí vyšší, než je okresní průměr, a 8 obcí se dostalo pod tento průměr. Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl zaznamenán v Jiříkově (23,3 %), naopak nejnižší podíl nezaměstnaných osob byl ve Staré Vsi a v Malé Morávce (7,7 %).

Z celkového počtu 1 158 UoZ, kteří jsou v obcích MAS Rýmařov vedeni, je 643 žen (55,5 %). Ve výše uvedených obcích je také evidováno 201 UoZ (17,4 %) se zdravotním postižením.

**Tabulka 54: Vzdělanostní struktura UoZ obcí MAS Rýmařov k 30. 11. 2015**

Obec	Počet UoZ	Dosažené vzdělání							
		bez vzdělání	základní vzdělání	střední oborné (OU+OŠ+S OU)	střední všeobecné	střední oborné s maturitou	vš		
Břidličná	220	1	73	98	11	34		3	
Dětřichov nad Bystřicí	50	0	15	26	1	7		1	
Dolní Moravice	22	0	8	12	0	2		0	
Horní Město	79	0	32	40	1	6		0	
Jiříkov	43	0	25	15	1	2		0	
Lomnice	44	2	12	23	1	6		0	
Malá Morávka	38	0	7	17	4	9		1	
Malá Štáhle	8	0	3	3	1	0		1	
Rýmařov	489	0	147	223	33	73		13	
Ryžoviště	36	0	9	23	0	4		0	
Stará Ves	30	0	2	13	3	10		2	
Tvrdkov	24	0	6	14	1	1		2	
Václavov u Bruntálu	53	0	18	27	0	7		1	
Velká Štáhle	22	0	5	8	0	9		0	
<b>Celkový součet</b>	<b>1 158</b>	<b>3</b>	<b>362</b>	<b>542</b>	<b>57</b>	<b>170</b>		<b>24</b>	

Zdroj: Úřad práce Bruntál

UoZ s nižším vzděláním, tj. základním vzděláním a středním odborným vzděláním tvoří v obcích MAS Rýmařov výrazný podíl - 78,3 %, UoZ s maturitou a vysokoškolským vzděláním tvoří 21,7 %.

**Tabulka 55: UoZ obcí MAS Rýmařov k 30. 9. 2015 podle délky evidence**

<b>Obec</b>	<b>Počet UoZ</b>	<b>Délka evidence</b>					
		do 3 měs.	3-6 měs.	6-9 měs.	9-12 měs.	12-24 měs.	24 měs. a více
<b>Břidličná</b>	220	57	13	16	8	30	96
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	50	14	6	3	1	3	23
<b>Dolní Moravice</b>	22	12	1	1	3	1	4
<b>Horní Město</b>	79	21	4	7	3	16	28
<b>Jiříkov</b>	43	10	0	2	2	4	25
<b>Lomnice</b>	44	7	3	5	4	4	21
<b>Malá Morávka</b>	38	15	10	1	3	2	7
<b>Malá Štáhle</b>	8	4	0	1	0	2	1
<b>Rýmařov</b>	489	126	58	42	19	66	178
<b>Ryžoviště</b>	36	9	3	6	2	7	9
<b>Stará Ves</b>	30	12	4	0	3	5	6
<b>Tvrdkov</b>	24	10	0	3	1	3	7
<b>Václavov u Bruntálu</b>	53	16	9	4	1	6	17
<b>Velká Štáhle</b>	22	3	3	7	1	3	5
<b>Celkový součet</b>	1 158	316	114	98	51	152	427

Zdroj: Úřad práce Bruntál

50 % UoZ z celkového počtu je evidováno 12 měsíců a déle.

Tabulka 56: Věková struktura UoZ obcí MAS Rýmařov k 30. 11. 2015

Obec	Počet UoZ	Věková struktura										Prům ěrný věk
		do 19 let	20- 24 let	25- 29 let	30- 34 let	35- 39 let	40- 44 let	45- 49 let	50- 54 let	55- 59 let	60- 99 let	
Břidličná	220	5	19	15	13	26	21	32	33	39	17	44
Dětřichov nad Bystřicí	50	3	2	4	4	6	7	11	4	7	2	42,4
Dolní Moravice	22	1	0	3	0	2	5	3	2	5	1	44,3
Horní Město	79	2	6	5	6	6	7	9	13	20	5	44,9
Jiříkov	43	4	1	5	2	1	5	2	9	9	5	45,1
Lomnice	44	4	4	3	5	4	6	8	3	5	2	39,9
Malá Morávka	38	2	2	5	3	4	5	2	2	9	4	42,5
Malá Štáhle	8	0	1	1	0	1	0	1	1	2	1	45
Rýmařov	489	12	48	51	49	42	58	44	68	84	33	42,4
Ryžoviště	36	0	3	2	6	5	6	5	3	5	1	41,3
Stará Ves	30	1	1	4	3	5	3	3	4	5	1	42
Tvrdkov	24	0	1	5	1	5	0	0	6	6	0	43
Václavov u Bruntálu	53	2	3	4	3	8	7	5	3	13	5	44,1
Velká Štáhle	22	1	4	3	1	1	1	0	4	4	3	41,8
<b>Celkový součet</b>	<b>1 158</b>	<b>37</b>	<b>95</b>	<b>110</b>	<b>96</b>	<b>116</b>	<b>131</b>	<b>125</b>	<b>155</b>	<b>213</b>	<b>80</b>	<b>43,05</b>

Zdroj: Úřad práce Bruntál

UoZ evidovaní v obcích MAS Rýmařov mají v průměru 43 let.

Interakce mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle

Okres Bruntál má dlouhodobě nedostatek volných pracovních míst (VPM), o čemž svědčí vysoký počet UoZ na 1 VPM. I v tomto ukazateli se okres Bruntál dlouhodobě řadí v celorepublikovém porovnání na přední místa (viz celorepublikové srovnání úřadů práce v ČR k 30. 11. 2015).

Problémem při obsazování VPM je především nízká úroveň vzdělání evidovaných UoZ (viz vzdělanostní struktura evidovaných UoZ). UoZ buď nesplňují požadavky zaměstnavatelů na kvalifikaci, nebo na vysoké nároky na odbornou praxi (samostatnost). V okrese Bruntál máme dlouhodobě neobsazená VPM na pozici lékařů, obchodních zástupců a ve strojírenských profesích.

Tabulka 57: Setřídění úřadů práce v ČR k 30. 11. 2015

okres	Podíl nezaměstnaných osob v %
<b>Most</b>	11,2
<b>Karviná</b>	10,9
<b>Bruntál</b>	10,7
<b>Ústí nad Labem</b>	10,4
<b>Ostrava-město</b>	9,9
<b>Chomutov</b>	9,3
<b>Sokolov</b>	8,5
<b>Děčín</b>	8,5

#### Situace z pohledu obce

Všechny obce vnímají jako hlavní záležitost nedostatek pracovních příležitostí - nejčastěji se nachází pracovní příležitosti v oboru zemědělství, lesnictví a stavebnictví. Nejčastěji zaměstnanci dojíždí do Bruntálu, Krnova, Rýmařova, Opavy a Šternberku.

**Tabulka 58: Situace zaměstnanosti z pohledu obecních úřadů, zdroj dotazníkové šetření na obecních úřadech**

	Horní Město	Dolní Moravice	Jiříkov	Děčínchov	Malá Morávka	Břidličná	Malá Štáhle	Ryžoviště	Rýmařov	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Václavov	Lomnice
1. nedostatek pracovních příležitostí	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	Ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
2. jsou v obci subjekty zaměstnávající občany obce, v jakém oboru? tví	Autodoprava, stavebnictví, ano-SHR, zemědělské služby	ano-SHR, zemědělské služby	ne	ano, zemědělství, lesnictví, ubytování, služby	Ano, řetězárna, ubytování, služby	hutnictví, zemědělství, drobné podnikatelé	Zemědělství, sběr kovů, nábytkářská firma	obalový materiál, pekárna, dřevovýrobky	(stavitelství, lesnictví, technické obory)	lesnictví, školství	strojírna, další malé firmy	zemědělství, výroba obalů	zemědělství, dřevovýroba, výroba obalů	zemědělství
3. kam dojíždějí občané obce do zaměstnání?	Rýmařov, Bruntál, Uničov	Bruntál, Rýmařov	Paseka	Bruntál, Rýmařov, Šternberk, Olomouc	Rýmařov, Bruntál	Bruntál, Krnov, Rýmařov, Opava, Praha	Rýmařov, Velká Štáhle, Břidličná, Bruntál	Olomouc, Praha, Šternberk, Uničov, Bruntál	okolní obce	ne	Rýmařov, Břidličná, Bruntál	všude možně	Bruntál, Břidličná	

Okres Bruntál patří dlouhodobě mezi okresy s nejvyšším podílem nezaměstnanosti. Slabými stránkami okresu, které mají vliv na vysoký podíl nezaměstnanosti, jsou především:

- periferní poloha okresu v rámci ČR,
- horský charakter větší části okresu - velké nároky na údržbu dopravní sítě, zhoršená dostupnost v zimním období,
- výrazné regionální rozdíly v industrializaci území mikroregionů,
- chybějící rychlostní komunikace – silnice I. třídy jsou jen v malém rozsahu u části okresu,
- nedořešená koncepce cestovního ruchu v Jesenickém regionu,
- nízká vzdělanostní úroveň, odliv vysokoškolsky vzdělané populace z okresu,
- špatná regionální dopravní obslužnost (třísměnný provoz),
- chybějící logistické centrum pro stávající firmy,
- nedostatečná podpora zkrácených úvazků,
- nedostatečná podpora osob zdravotně postižených,
- nedostatečná podpora absolventů a mladých bez praxe,
- nedostatečná nabídka rekvalifikačních kurzů odpovídající nabídce práce,
- malá podpora zaměstnavatelů a vzdělávání jejich zaměstnanců.

## 2.1.12 Řízení obcí, informovanost, spolupráce

### 2.1.12.1 Řízení obcí

Orgány jednotlivých obcí MAS mají reprezentativní úlohu (zejména ty volené – zastupitelé, radní, starosta). Vyjadřují se do médií, organizují setkání a vytváří podmínky k rozvoji s vnějším okolím. Úřednická složka vykonává v samostatné působnosti úlohy, které rozhodli zastupitelé, a v přenesené působnosti zajišťuje úřednickou agendu, tzn. běžný každodenní styk s veřejností.

Zastupitelstvo je nejvyšší rozhodovací orgán obce. Je to jediný orgán obce, který je ústavně zakotven. Členové zastupitelstva jsou voleni na 4 roky, počet členů je min. 5. Rozhodujícím kritériem pro stanovení počtu členů je stav obyvatel k 1. lednu roku voleb.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samostatné působnosti obce. Dle zákona o obcích je zastupitelstvu vyhrazeno:

- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- schvalovat program rozvoje obce,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- navrhovat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce,
- zřizovat a rušit obecní policii,
- rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství, udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- rozhodovat o zrušení usnesení rady obce,
- rozhodovat o dalších věcech, které si podle zákona o obcích vyhodí, s výjimkou pravomocí vyrazených radě obce.

Zastupitelstvo je povinno zřizovat finanční a kontrolní výbory. Finanční výbor především hospodaří s majetkem a finančními prostředky obce, kontrolní výbor kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plnění usnesení zastupitelstva a rady a plní další úkoly dané zastupitelstvem. Výbory jsou poradní orgány zastupitelstva, jejich rozhodnutí je pouze doporučující, nikoli závazná. Jsou složeny z nečlenů zastupitelstva až na předsedu výboru, který musí být členem zastupitelstva (nesmí to však být předseda nebo místopředseda).

Obec vždy reprezentuje starosta. Ze své činnosti se však zodpovídá zastupitelstvu. V rámci přenesené působnosti zřizuje starosta zvláštní orgány obce (např. přestupkovou nebo povodňovou komisi).

V 71 % obcí MAS RÝMAŘOVSKO zastávají post starostové neuvolnění, kteří musí skloubit vlastní profesi se stále se zvyšujícími nároky na jejich působení ve veřejné správě, a pro které je aktivní účast na setkáních a aktivitách určených místním lídrům z pracovních a časových důvodů velmi náročná.

**Tabulka 59: Řízení obcí**

<b>Obec</b>	<b>Starosta</b>	<b>Místostarosta</b>	<b>ZO</b>	<b>a</b> <b>Výbory komise</b>
Břidličná	1	1	15	Finanční odbor, Hospodářskosprávní odbor, stavební odbor
Dětřichov nad Bystřicí	1	neuvolněný	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Dolní Moravice	1	neuvolněný	9	Finanční výbor – 5 členů, Kontrolní výbor – 3 , Komise životního prostředí – 3, Sbor pro občanské záležitosti - 3
Horní Město	1	neuvolněný	11	Kontrolní výbor – 3, Finanční výbor – 3, Komise kulturní a školská – 3, Komise na ochranu práv dítěte a bytová - 3

Jiříkov	1	neuvolněný	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Lomnice	1	2	11	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Malá Morávka	1	neuvolněný	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor, Výbor stavby, Výbor životního prostředí a regionálního rozvoje, výbor školství, kultury a sociálních věcí,
Malá Štáhle	1	neuvolněný	7	Kontrolní výbor, Finanční výbor, Sportovní výbor, Výbor životního prostředí, Výbor pronář. Menšiny
Rýmařov	1	1	21	Výbor finanční, výbor kontrolní, výbor osadní, Komise hospodářská, komise životního prostředí a regionálního rozvoje, komise pro vzdělávání, výchovu a sport, komise vnitřních věcí, komise soc. věcí a zdravotnictví, Komise kultury, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů, Komise bytová, Komise pro občanské záležitosti, Komise dopravy a silničního hospodářství
Ryžoviště	1	1	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Stará Ves	1	neuvolněný	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Tvrdkov	1	neuvolněný	7	Finanční výbor, Kontrolní výbor
Václavov u Bruntálu	1	2 neuvolnění	7	Finanční výbor, Kontrolní výbor, Komise výstavby, bytového hospodářství, dopravy, služeb, ochrany životního prostředí, Komise sociální, obchodu a cestovního ruchu, školství, kultury, mládeže a sportu
Velká Štáhle	1	2 neuvolnění	9	Finanční výbor, Kontrolní výbor

Zdroj: Vlastní zpracování

Obce zaměstnávají pro svůj chod 1 – 9 zaměstnanců na částečné i plné úvazky, zpravidla jde o účetní, administrativní pracovníky, knihovnice, uklízečky a údržbáře. Obce však pocitují čím dál větší administrativní zatížení ze strany veřejných institucí, nemají však prostředky na to, aby to řešil úřednický aparát jako ve městech. Uvíťaly by obnovu vybavení vč. SW a kontinuální vzdělávání zastupitelů i zaměstnanců obcí.

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Priority územního plánování kraje jsou stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Formulují požadavky na udržitelný rozvoj území vyjádřené v Politice územního rozvoje České republiky v souladu s charakterem území kraje a místními podmínkami (struktura osídlení, přírodní a hospodářské podmínky) tak, aby byly uspokojeny potřeby současné generace, a přitom nebyly ohroženy podmínky života generací budoucích.

V některých obcích regionu je třeba dopracovat územní plány či jejich změny. V mikroregionu RÝMAŘOVSKO proběhlo rovněž zpracování územně analytických podkladů. Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje- [http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl\\_0151.html](http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html) Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity území – a to následující: podmínky Chráněné krajinné oblast Jeseníky, další přírodní rezervace na území, oblast Natura 2000, vyhlášená záplavová území, vyhlášené památkové rezervace. ORP Rýmařov má také v plánu pořizování územních studií v souvislosti s požadavky jednotlivých obcí.

Tabulka 60: Územní plány v obcích

Obec	Územní plán	Nabytí účinnosti	Změny	Pořizuje se
<b>Břidličná</b>	ano	19. 6. 2002	Změna č.1 6.4.2010	nový územní plán
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	ano	4. 7. 2001	Změn. č.1 15.4.2008, změna č. 2. 29. 10. 2009	
<b>Dolní Moravice</b>	ano	23. 6. 2009	Změna č.1 9.8.2012	Změny č. 2
<b>Horní Město</b>	ano	14. 3. 2008		Změna č.1
<b>Jiříkov</b>	ano	1. 1. 2010		Připravuje se pořízení nového ÚP
<b>Lomnice</b>	ano	1. 1. 2000		Nový ÚP
<b>Malá Morávka</b>	ano	15. 9. 2009	Změny č. 1A, 3, 1 a 4	Změna č. 5, nový ÚP
<b>Malá Štáhle</b>	ano	1. 1. 2010		Změna č. 1
<b>Rýmařov</b>	ano	17. 5. 2008	Změna č. 1 24.1.2013	Změna č. 2
<b>Ryžoviště</b>	ano	16. 7. 2014		
<b>Stará Ves</b>	ne			pořizován
<b>Tvrdkov</b>	ano	20. 10. 2004		Připravuje se pořízení nového ÚP
<b>Václavov u Bruntálu</b>	ano	29. 12. 2006	Změna č. 1 25.3.2010	Změna č.2,3,4
<b>Velká Štáhle</b>	ano	16. 4. 1998		Připravuje se pořízení nového ÚP

Zdroj: [www.msk.cz](http://www.msk.cz)

K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (aktualizace prosinec 2010), [http://verejna-sprava.krmoravskoslezsky.cz/upl\\_0151.html](http://verejna-sprava.krmoravskoslezsky.cz/upl_0151.html).

### 2.1.12.2 *Informovanost*

Všechny obce MAS RÝMAŘOVSKO mají webové stránky, míra poskytování informací a frekvence aktualizace stránek se liší. Ve většině obcí jsou občané informováni místním rozhlasem. Dále obce používají běžné informační nástroje pro informování občanů jako vyvěšení na úřední desce, obecní zpravodaj apod. Některé obce plánují investici do veřejného rozhlasu – viz. dotazníkové šetření.

### 2.1.12.3 *Spolupráce*

MAS RÝMAŘOVSKO již několik let, i díky realizaci předchozí strategie LEADER, spolupracuje s celou řadou dalších MAS, mikroregionů a jiných organizací, a to jak na meziregionální, tak na mezinárodní úrovni.

#### Mezinárodní spolupráce

**Polsko** - V rámci Euroregionu Praděd je navázáno více partnerských vztahů s obcemi v Opolském vojvodství, a proto i řada kontaktů samotné MAS i jednotlivých obcí je realizována s polskými partnery.

#### Společné akce:

- Jednotlivé akce Dny Města Ozimku - společné sportovní zápolení studentů škol Rýmařova a Ozimku,
- Memoriál Jiřího Hudáka - požární soutěž SDH Malé Morávky a gminy Walce,
- Dny Města Břidličná - slavnosti města Břidličná s účastí gminy Ujazd,
- Dožínky ve Walci - kulturní vystoupení ve Walci,
- Partnerská smlouva s Městem Ozimek (zastupující další obce na polské straně) na přípravě a realizaci projektů v rámci příhraniční spolupráce Projekty „Bavme se na Rýmařovsku“, „Velikonoce a jaro na Rýmařovsku“, „Poznejme pověsti Rýmařovska“.

**Slovensko** - pravidelné kontakty s organizací v oblasti Levoče zastupující obce zakládající místní akční skupinu v jejich oblasti. Je podepsána smlouva o spolupráci a partnerství.

Společné akce:

- Účast na akci Tajemná Levoča - kulturně společenská akce spojená s tradičním jarmarkem v historické části města Levoča,
- Projekt „Kde bolo, tam bolo“, „Oživme bohatství Matky Země“.

#### Euroregion Praděd

Spolupráce mezi Polskem a Českou republikou v jesenické oblasti přijaly a první kontakty uskutečnily orgány místních samospráv již v roce 1990. Česko-polská mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci byla ustavena na základě dohody uzavřené mezi vládami obou zemí v září 1994 (Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o přeshraniční spolupráci).

Dobrovolné sdružení českých a polských spolků a svazků měst a obcí, které se nacházejí na území okresů Bruntál a Jeseník v České Republice a na území Opolského Slezska (vojvodství Opole) v Polské republice, byl pojmenován po nejvyšší hoře Jeseníků – Pradědu (1492 m.n.m.). V současné době sdružuje euroregion 72 obcí na straně české a 34 obcí na straně polské.

#### O programu OPPS ČR-PR 2007 - 2013

Od roku 1999 poskytuje Evropská unie finanční prostředky na rozvoj česko-polského příhraničí a vzájemné spolupráce. Operační program přeshraniční spolupráce ČR - PR je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského.

#### Finanční zdroje programu

Národní alokace	Výše alokace
<b>Česká strana</b>	103 680 000 EUR
<b>Polská strana</b>	115 779 344 EUR
<b>Celkem</b>	219 459 344 EUR

Zdroj: [www.europraded.cz](http://www.europraded.cz)

### Meziregionální spolupráce

#### MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko, o.p.s.

S touto MAS RÝMAŘOVSKO přímo sousedí, a proto jsou jejími přirozenými partnery. Již od roku 2006 s MAS úzce spolupracuje a od roku 2007 je rovněž uzavřená partnerská smlouva o spolupráci. V současné době je připravován projekt obou MAS „Společná propagace Jeseníků“ zaměřen na vytváření společných propagačních a reprezentativních materiálů o Jeseníkách nerozdělených krajskou hranicí.

#### Již realizované projekty:

Nástěnný kalendář Jeseníky 2008 - kromě motivačních fotografií také popis turistických tras s mapou, profilem a v několika jazycích

Akce v Jeseníkách - společný přehled kulturně společenských akcí na obou stranách Jeseníků na webových stránkách obou regionů

#### MAS Opavsko

S MAS Opavsko MAS RÝMAŘOVSKO spolupracuje již od roku 2006, a to především v oblasti výměny informací, předávání zkušeností a společné organizaci seminářů a školení. S MAS Opavsko má MAS RÝMAŘOVSKO sepsanou partnerskou smlouvu.

#### MAS Uničovsko

S MAS Uničovsko spolupracuje MAS RÝMAŘOVSKO

#### Již realizované projekty:

- Sport a hry bez hranic – doplnění infrastruktury pro volný čas a sport, zabezpečení společných sportovních akcí, tvorba propagačních předmětů a materiálů.

#### MAS Hrubý Jeseník

S MAS Hrubý Jeseník MAS RÝMAŘOVSKO spolupracovalo nejen na projektu REGTIM roku 2009, což byl inovativní projekt pro podporu turistické ruchu na území Jesenicka, prostřednictvím softwarové aplikace pro mobilní telefony s podporou webového mapového serveru.

#### Již realizované projekty:

- Muzeum Wide Web - popularizace zajímavých lokalit a objektů technických památek v území,
- Jedeme všichni – spojení území jednou společnou cyklotrasou – podpora rozvoje cykloturistiky formou podpory elektrokol.

MAS RÝMAŘOVSKO dále spolupracuje s celou řadou dalších MAS s podobnými zájmy a problémy. Na krajské úrovni jsou to ti nejbližší, a to, MAS Hrubý Jeseník, MAS Uničovsko a MAS Krnovsko, kteří se hlavně podílejí na společné propagaci a konzultaci připravovaných projektů. Na celostátní úrovni spolupracuje MAS formou zapojení do Národní sítě MAS.

#### Sdružení obcí Rýmařovska

Sdružení obcí Rýmařovska je svazek obcí v okrese Bruntál, jeho sídlem je Rýmařov a jeho cílem je regionální rozvoj, podpora cestovního ruchu. Byl založen v roce 1993 a sdružuje celkem 14 obcí a to tyto: Břidličná, Dolní Moravice, Dětřichov nad Bystřicí, Horní Město, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov, Velká Štáhle, Václavov u Bruntálu, Lomnice.

Plán rozvoje je koncepčně zaměřen na rozvoj cestovního ruchu, jako dlouhodobě nejvýznamnějšího ekonomického rozvojového sektoru v mikroregionu. Dále podporuje rozvoj malého a středního podnikání a rozvoj propagace a prezentace mikroregionu.

Tabulka 61: Projekty SOR

Žada tel	Název projektu	Obsah projektu	Rok	Výše dotace (Kč)	Celková hodnota projektu (Kč)	Program
SOR	Rýmařovsko - kouzlo přírody a historie	V rámci realizace projektu byly pořízeny propagační materiály, které přispívají k propagaci turistických atraktivit Rýmařovska	2007	2 994 516,00	3 337 950,00	Společný regionální operační program
SOR	Podpora absorpční kapacity v mikroregionu Rýmařovsko	Zlepšení technického a personálního zázemí v mikroregionu Rýmařovsko při zpracování žádostí do ROP Moravskoslezsko	2008	300 000,00	324 325,00	ROP Moravskoslezsko - technická pomoc
SOR	Posílení tradic Rýmařovská	Projektem bylo realizováno celkem 5 kulturně společenských a sportovních akcí v mikroregionu Rýmařovsko, propagační materiály	2008	164 069,34	599 000,00	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroprojekty)
SOR	Budování systému odděleného	Zpracování projektové dokumentace ke stavebnímu řízení na	2008	375 000,00	500 000,00	Podpora přípravy projektů v oblasti životního prostředí

	o sběru odpadů v mikroregionu Rýmařovská	vybudování sběrných dvorů				a zemědělství (MSK)
<b>Město Rýmařov (SOR)</b>	Rýmařovsko v Opolském vojvodství	V rámci realizace projektu byly pořízeny propagační materiály, vybavení IC v Rýmařově a výměnné stáže pracovníků IC.	2008	37 585 eur	37 585 eur	Přeshraniční spolupráce ČR - PR
<b>SOR</b>	Posílení tradic mikroregionu Rýmařovská	Uspořádání tradičních kulturních a propagačních akcí v mikroregionu Rýmařovsko	2008	494 000,00	988 000,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK
<b>SOR</b>	Rýmařovsko se baví	Uspořádání tradičních kulturních a propagačních akcí v mikroregionu Rýmařovsko	2009	500 000,00	839 057,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK
<b>SOR</b>	Drobná sběrná místa odpadů v mikroregionu	13 sběrných míst oplocené plochy, vybavené kontejnery na odpad a nebezpečný odpad, včetně zpětného	2009	11 217 743,10	12 472 159,00	OPŽP osa 4

	Rýmařovsko	odběru použitých výrobků a elektrozařízení				
<b>SOR</b>	Rýmařovskem s posouzením o uchádkách uchu	Propagace mikroregionu Rýmařovska na veletrhu v polské Opoli	2009	498 050,64	680 689,50	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroproyekty)
<b>SOR</b>	Mikroregion Rýmařovsko vás vítá	Uvítací tabule	2009	446 000,00	638 000,00	Podpora rozvoje mikroregionu Rýmařovska (MSK)
<b>SOR</b>	Více oslav na Rýmařovsku	Uspořádání tradičních kulturních a propagačních akcí v mikroregionu Rýmařovsko	2010	500 000,00	833 532,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK
<b>SOR</b>	Podpora rozvoje a tradic v mikroregionu Rýmařovská	Příprava a zajištění jednotlivých tradičních akcí v mikroregionu	2012	500 000,00	1 181 296,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK 2012
<b>SOR</b>	Obnova kulturního dědictví v mikroregionu	Vytvoření uceleného materiálu o kulturních památkách, památkách místního významu, krajinných	2012	491 300,00	910 000,00	Podpora přípravy projektové dokumentace 2012

	Rýmařovsko	památkových zón apod. v mikroregionu Rýmařovsko				
SOR	Zachování kulturního dědictví v mikroregionu Rýmařovsko	Vytvořen podkladový materiál pro vytipované objekty kulturního dědictví historie v mikroregionu Rýmařovsko.	2012	154 000,00	220 000,00	Podpora přípravy projektové dokumentace 2012
SOR	Úprava zastávek a ploch Rýmařovsko	Oprava 10 zastávek hromadné dopravy, stavební práce a mobiliář.	2013		910 000,00	
SOR	Podpora rozvoje mikroregionu Rýmařovská	Činnost manažera.	2013	158 200,00	293 000,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK 2013
SOR	Bavme se na Rýmařovsku	Vytvoření výstavy na zámku v Janovicích, letní škola tance pro děti, letní ples a vánoční jarmark na zámku v Janovicích. Dále nákup mobiliářů, stanů a	2014	339 575,00	399 500,00	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroproyekty)

<b>SOR</b>	Velikonoce a jaro na Rýmařovsku	Oslava Velikonočních svátků jako svátků jara, vyzdvižení tradic velikonočních svátků	2014	284 639,50	334 870,00	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroprojekty)
<b>SOR</b>	Rozvoj mikroregionu Rýmařovská	Příspěvek manažera.	2014	75 000,00	150 000,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK 2014
<b>SOR</b>	Zavedení separace biologických odpadů Rýmařovsko	Projekt řeší realizaci sběrných míst biologických odpadů ve 12-ti obcích mikroregionu Rýmařovska	2014	5 162 000,00	6 257 140,00	OPŽP
<b>SOR</b>	Poznejme pověsti Rýmařovská	Výroba a expozice loutek z rýmařovských pověstí.	2014	323 892,50	381 050,00	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroprojekty)
<b>SOR</b>	Podpora mikroregionu Rýmařovská	Činnost manažera, příspěvek.	2015	65 580,00	131 166,00	Podpora obnovy a rozvoje venkova MSK 2014
<b>SOR</b>	Česko-polšté setkání	Setkání česko-polských partnerů, semináře, propagační brožura, vybavení.	2015	151 104,50	177 770,00	Přeshraniční spolupráce ČR - PR (Euroregion Praděd mikroprojekty)

Zdroj: vlastní zdroj

Sdružení obcí Rýmařovska i MAS RÝMAŘOVSKO chtějí i v budoucnu navázat na úspěšnou realizaci projektů spolupráce a to převážně v oblastech – odpadového hospodářství, cestovního ruchu, zvyšování zaměstnanosti, sociálních služeb a výměna zkušeností. Finance na tyto záměry by chtěly získat z dotačních titulů, jako je např. PRV a INTERREG. Projektové záměry jsou uvedeny v zásobníku projektů uvedených na webových stránkách MAS.

## 2.1.13 Bezpečnost

### 2.1.13.1 Kriminalita

V roce 2014 došlo ve srovnání s rokem 2013 v ČR k poklesu celkové kriminality. V Moravskoslezském kraji pokles cca o 13 %, v okrese Bruntál o 18%, u OOP Rýmařov bylo evidováno 398 trestních činů - pokles zhruba o 10 %, zejména v oblasti majetkové trestné činnosti a řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu či drog. V uvedeném roce na Územním odboru KŘP Bruntál bylo evidováno 2 269 trestních činů, z toho bylo objasněno 1358, tj. 59,85 %. Z celkového počtu 398 trestních činů v evidenci OOP Rýmařov bylo objasněno 240, tj. 60,30 %.

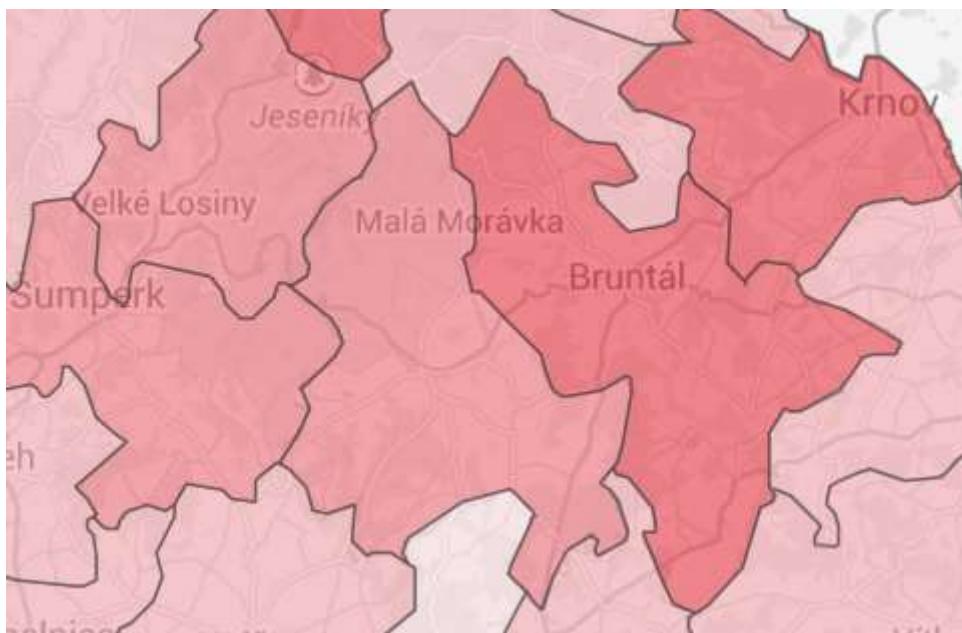
**Tabulka 62: Orientační index kriminality - Celkový počet trestních činů přepočtený na 10.000 obyvatel**

	Okres Bruntál	Celá ČR
<b>Počet obyvatel</b>	95 172	10 512 419
<b>Index kriminality v okrese</b>	128,61	310,47

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

V porovnání s celorepublikovým průměrem patří území MAS k těm s nižší kriminalitou a je to dána i venkovským charakterem území. Okolní území podobnou úroveň kriminality, hůře je na tom okres Bruntál a naopak lépe Šternberk.

Obrázek 4: Mapa kriminality k 1. 5. 2015



Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

Mezi nejčastěji řešené případy na území lokalit patří stížnosti na přestupy z oblasti veřejného pořádku – rušení nočního klidu, občanského soužití, znečištování veřejného prostranství.

Mezi další typické problémy náleží drobné krádeže, vykradené sklepy, ukradená kola či černý obchod s nekolkovanými cigaretami a alkoholem. V případě hlášených napadení jde podle místních aktérů často o verbální útoky. Stížnosti se často týkají skupin mladých lidí a dětí (hluk, vulgární projevy), ale i skupin dospělých hlučně se bavících do pozdních nočních hodin.

Důležitou součástí zajištění bezpečnosti území je prevence kriminality a patologických jevů ve společnosti a společná taktická cvičení zásahových sborů na národní i na mezinárodní úrovni mezi dobrovolnými a profesionálními hasiči.

### 2.1.13.2 Podpora místní policie

Na Rýmařovsku se nachází obvodní oddělení v Rýmařově, které poskytuje nepřetržitý výkon dozorčího služby. Územní působnost obvodního oddělení: Rýmařov, Horní Město, Tvrdkov, Stará Ves, Dolní Moravice, Malá Štáhle, Malá Morávka, Jiříkov - pouze území Valšův důl, Dětřichov nad Bystřicí. Útvar zajišťuje ochranu veřejného pořádku, přijímá oznamení od veřejnosti a provádí šetření

k přestupkům a trestným činům spáchaným v místě jejich působnosti. V Břidličné se nachází policejní stanice, jejíž územní působnost je v obcích: Břidličná, Lomnice u Rýmařova, Velká Štáhle, Ryžoviště a Jiříkov.

Kamerové systémy – zabezpečení památek, veřejných prostranství. Ve městě Rýmařov hlídá ulice v současné době 12 kamer. V letech 2009–2014 zaznamenal kamerový systém celkem 847 přestupků, z toho hlavně v dopravě, proti veřejnému pořádku, proti vyhláškám města a na majetku. Ve 174 případech bylo provedeno zpětné vyhodnocení záznamu pro účely dokazování a ve 46 případech byla vyhotovena archivace záznamu, který byl na základě žádosti předán Policii ČR. V budoucnu město Rýmařov počítá s instalací dalších kamer a ostatní obce plánují zřízení kamerového systému ve vytipovaných lokalitách. Kapacita současného kamerového systému v Rýmařově je připravena pojmut až čtyřadvacet kamer.

#### 2.1.13.3 Doprava – bezpečnost

Viz kapitola 2.1.3.

#### 2.1.13.4 Povodně a jiné živelné pohromy

Viz ochrana životního prostředí 2.1.9.

#### 2.1.13.5 Jednotky požární ochrany

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí i další jednotky požární ochrany.

Tabulka 63: Seznam JPO v MAS RÝMAŘOVSKO

Obec	
Břidličná	JPO II1
Dětřichov nad Bystřicí	JPO V
Dolní Moravice	JPO II1
Horní Město	JPO II1
Jiříkov	Zajišťuje Huzová
Lomnice	JPO II1

<b>Malá Morávka</b>	JPO II1
<b>Malá Štáhle</b>	JSDHO Rýmařov
<b>Rýmařov</b>	JPO I - pobočná stanice Rýmařov, JPO II1
<b>Ryžoviště</b>	JPO III
<b>Stará Ves</b>	JPO V
<b>Tvrdkov</b>	Zajišťuje Horní město
<b>Václavov u Bruntálu</b>	JPO V
<b>Velká Štáhle</b>	JSDHO Rýmařov

Zdroj: <http://www.izs-br.cz/jednotky>

Jednotka požární ochrany - Rýmařov

Technika stanice

- CAS 24 T815
- CAS 32 T815
- AVP 27 T815
- VW Caddy
- Škoda Roomster
- Motorový člun

Hasební obvod a personální obsazení

V současnosti zde slouží 15 příslušníků střídajících se ve třech směnách

Hasební obvod stanice

Rýmařov, Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Huzová, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov, Velká Štáhle.

Hasební obvod má rozlohu 35 000 ha a tvoří ho převážně kopcovitý, zalesněný terén podhůří a centrální části Jeseníků i s nejvyšší horou Praděd. Průmysl je převážně dřevozpracující a strojírenský

(AL Invest Břidličná, FERRUM FORM Malá Morávka, RD Rýmařov, Katr a.s.). Také je zde velké množství rekreačních budov, převážně v obci Malá Morávka - Karlov.

Byl proveden dotazníkový průzkum mezi jednotkami požární ochrany na projektové záměry a požadavky - vzor dotazníku viz webové stránky MAS.

Požadavky vyplývající z dotazníků:

- pořízení a modernizace vybavení a strojového parku, zásahové vozidlo pro 8 + 1 osob, nákup mikrobusu, pořízení 9místného automobilu,
- oprava: výměna oken, dveří, vrat do garáže, nová fasáda,
- zbudování hasičského areálu s dráhami, překážkami a pergolou, rozšíření hasičské zbrojnice, rekonstrukce budovy garáže,
- nákup hadic včetně příslušenství,
- stavba sušáku na hadice, vybudování hasičského čerpadla včetně vybavení.

IROP – Hasiči JPO 2-3

Název projektu:	Název žadatele:	typ žadatele	Místo realizace projektu:	Projektový záměr - stručný popis:	Předpokládané náklady:	Rok realizace, délka realizace:
<b>Modernizace techniky</b>	Obec Horní Město	Obec	Horní Město	Pořízení a modernizace vybavení a strojového parku Sboru dobrovolných hasičů.	5 500 000,00 Kč	2015 - 2017 3roky
<b>Hasičská zbrojnica</b>	Město Břidličná	Obec	Břidličná	Jedná se o jednu z nejstarších budov na původním historickém náměstí v Břidličné. Dobrovolní hasiči města Břidličná jsou zařazeni do JPO II. Celkem mají 32 členů. V roce 2014 město realizuje opravu střechy objektu. V další etapě by město chtělo dokončit celkovou opravu spočívající ve výměně oken, dveří, vrat do garáží a vystavět sušák na hadice. Rovněž tak zrealizovat opravu	2 000 000,00 Kč	2015 - 2017

				pláště budovy – novou fasádu.		
<b>Hasičská zbrojnica</b>	Město Břidličná	Obec	Břidličná	Jedná se o jednu z nejstarších budov na původním historickém náměstí v Břidličné. Dobrovolní hasiči města Břidličná jsou zařazeni do JPO II. Celkem mají 32 členů. V roce 2014 město realizuje opravu střechy objektu. V další etapě by město chtělo dokončit celkovou opravu spočívající ve výměně oken, dveří, vrat do garáží a vystavět sušák na hadice. Rovněž tak zrealizovat opravu pláště budovy – novou fasádu.	2 000 001,00 Kč	2016 - 2017

<b>Hasičský areál</b>	SDH Ryžoviště	Nezisková organizace	Ryžoviště	Cílem záměru je vybudovat hasičský areál. Hasičský areál by měl čítat dráhu, překážky, pergolu. Chceme vybudovat dráhu pro běh na 100 metrů s překážkami. Pořídit elektronickou časomíru a překážky potřebné k tomu, aby dráha byla 100% funkční - bariéra nízká i vysoká, kladina, okno. Tyto překážky by se měli dát uložit pod "pergolu", která by se dala využívat pro schůzky mladých hasičů, pro fanoušky fotbalových zápasů a podobně. Vybudovala by se 100 metrů dlouhá tartanová plocha určená pro dorostence a dospělé, kteří by tuto dráhu využívali k tréninkům na soutěže. Dorostenci naši obec reprezentují i na republikových kolech a nemají blízko místo, které potřebují na tréninky. Na tomto místě, by se mohli pořádat soutěže v této oblasti. Mohlo by být využíváno školou pro zlepšení kvality běhu.	600 000,00 Kč	2015
-----------------------	------------------	----------------------	-----------	--	---------------	------

<b>Dovybavení hasičské jednotky</b>	Malá Morávka	obec	Malá Morávka	Dovybavení hasičské jednotky zásahovým vozidlem transit pro 8+1 osob.	500 000,00 Kč	2015 - 2020
<b>Nákup mikrobusu a hadic včetně příslušenství</b>	Sbor dobrovolných hasičů	Nezisková organizace	Janovice	Nákup mikrobusu a hadic včetně příslušenství pro účely sboru dobrovolných hasičů	500 000,00 Kč	Do roku 2020
<b>Vybudování hasičského čerpadla včetně vybavení</b>	Sbor dobrovolných hasičů	Nezisková organizace	Stará Ves	Vybudování hasičského čerpadla včetně vybavení	150 000,00 Kč	Do roku 2020
<b>Rozšíření hasičské zbrojnice v Dolní Moravici</b>	Sbor dobrovolných hasičů	Nezisková organizace	Dolní Moravice	Rozšíření hasičské zbrojnice v Dolní Moravici	1 500 000,00 Kč	

<b>Rekonstrukce budovy garáže</b>	sbor dobrovolných hasičů	Nezisková organizace	Rýmařov	Rekonstrukce budovy garáže	11 000 000,00 Kč	
<b>Pořízení 9místného automobilu</b>	sbor dobrovolných hasičů	Nezisková organizace	Rýmařov	Pořízení 9místného automobilu	500 000,00 Kč	

Finance budou zajišťovány prostřednictvím obecních rozpočtů, krajského rozpočtu a popřípadě dotačních titulů z EU a národních.

## 2.1.14 Turistický ruch

Cestovní ruch je významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem, který významně ovlivňuje tvorbu HDP a příjmy do místních rozpočtů, zároveň zvyšuje zaměstnanost, přispívá k rozvoji regionu a podporuje investiční aktivity. Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, který zasahuje do mnoha dalších dílčích činností.

Rýmařovsko má pestrou minulost, jež vychází z jeho pozice na úpatí hor, z nerostného bohatství i z bohatství lesů. Osídlení se vyvíjelo v závislosti na hospodářském a politickém vývoji na území plném mocenských střetů zájmů. V takových regionech většinou není příliš místa pro úctu k materiálním hodnotám a statkům, spíše naopak. To, co nestačila zničit nejrůznější vojska a drancující bandy, ve středověku snadno padalo za oběť požárům a jiným pohromám - např. při katastrofálním požáru Rýmařova v roce 1790 bylo zničeno 135 domů a 50 stodol. Pro oblast Rýmařovska je typické soužití i míšení dvou etnik, z nichž německé mělo v posledních staletích výraznou převahu, takže památky, které se dochovaly, měly toto „znamení“ a mnohé z nich se posléze staly obětí ideologické nenávisti a malosti po druhé světové válce.

Přesto má region pozornému návštěvníkovi hodně co nabídnout. Vedle památek, které jsou všeobecně známy a turisticky propagovány, stojí za to navštívit i místa zdánlivě málo atraktivní, ale vypovídající mnohé o životě předchozích generací a o nám dnes neznámých kořenech jejich existence. Je zajímavé navštívit některý z dosud zčásti zachovalých hřbitovů, prohlédnout si návsi, sochy, pomníky padlých v první světové válce i z dob po druhé světové válce, kostely a kaple a seznámit se s jejich historií a pohnutými osudy. Zajímavý je i charakter některých částí krajiny vytvářené po staletí lidskou činností.

Z hlediska cestovního ruchu náleží území MAS RÝMAŘOVSKO k turistickému regionu Severní Morava a Slezsko, která je členěna na jednotlivé turistické oblasti, z nichž Rýmařov spadá do oblasti „Jeseníky“. Obce v MAS RÝMAŘOVSKO jsou taktéž součástí Euroregionu Praděd. K hlavním rekreačním funkcím Jeseníků patří především zimní sporty – běžkování, sjezdové lyžování a snowboarding, v posledních letech bylo investováno mnoho finančních prostředků pro zlepšení infrastruktury pro lyžáře. Co se týče letní turistiky, populární je pěší turistika i cykloturistika, rozvíjí se jízda na koni, pro kterou jsou zde velmi dobré podmínky. Rekreace u vody patří vzhledem k nadmořské výšce v řešeném území mezi málo významné sporty. V Jeseníkách jsou velmi dobré podmínky pro běžecké lyžování. Slouží mu v podstatě téměř všechny letní turistické trasy (s výjimkou některých kotlin z důvodu lavinového nebezpečí). Území je protkáno velmi hustou sítí značených

turistických tras, která je vyhovující a až na malé výjimky nevyžaduje rozšíření a doplnění. Také síť značených cykloturistických tras v oblasti Jeseníků je velmi hustá.

#### Potenciál cestovního ruchu na Rýmařovsku

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu na území České republiky bylo zpracováno Ústavem územního rozvoje Brno pro MMR ČR v roce 2010 pro všechny obce v ČR. V celé oblasti je identifikován vysoký rekreační potenciál, nejvyšší v obcích Malá Morávka, Stará Ves a Horní Město.

#### Zhodnocení potenciálu krajiny pro rekreaci a cestovní ruch

Pro zhodnocení potenciálu krajiny pro rekreaci a cestovní ruch je možné použít ukazatel podílu potenciálních rekreačních ploch (PRP). Tento ukazatel zobecňuje vliv celkových přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně prostorového využití území a podává pohled na souhrnný přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití. Mezi roky 2009 a 2011 se podíl potenciálních rekreačních ploch zvýšil o 0,7 procentního bodu. Z tabulky níže je pak patrné, že nejvyšší podíl potenciálních rekreačních ploch mají obce Malá Morávka a Stará Ves, kde PRP tvoří téměř celé území obce. Naopak mezi obce s nejmenšími potenciálními rekreačními plochami patří Horní Město a Břidličná. U všech obcí však podíl PRP není menší než 75 %, a tak je možné je zařadit dle Atlasu cestovního ruchu České republiky mezi obce s velmi příznivými podmínkami pro cestovní ruch (viz klasifikace níže).

- podíl PRP do 20,0 – zemědělsky velmi intenzivně využívaná venkovská krajina – pro cestovní ruch a rekreaci jen velmi málo vhodné přírodní podmínky,
- podíl PRP 20,0 – 37,9 – většinou zemědělsky využívaná venkovská krajina v nížinách a pahorkatinách – pro cestovní ruch a rekreaci málo vhodné přírodní podmínky,
- podíl PRP 38,0 – 56,9 venkovská krajina s průměrnými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci,
- podíl PRP 57,0 – 74,9 – podhorská a venkovská krajina s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci,
- podíl PRP 75,0 a více – povětšinou horské oblasti s velmi příznivými přírodními podmínkami.

## Ubytovací kapacity MAS RÝMAŘOVSKO

Ubytovací zařízení můžeme rozdělit na dva základní typy – na hromadná ubytovací zařízení (HUZ)<sup>2</sup> a objekty individuální rekreace. Sledování jejich kapacity je však v obou případech velice náročné, protože neexistují konzistentní databáze o ubytovacích zařízeních. Ubytovací kapacity v území vytvářejí jeho realizační předpoklady rekreace, ale i celkovou zátěž území, která může negativně ovlivnit zejména vlastní přírodní předpoklady rekreace. Pro posouzení této zátěže jsou nezbytné úplné bilance ubytovacích kapacit.

Hromadná ubytovací zařízení lépe vystihují atraktivitu území pro cestovní ruch a rekreaci. Jejich rozložení v území je více variabilní a více koncentrované do nejatraktivnějších turistických oblastí, z důvodu vyššího tlaku na jejich rentabilní provoz v porovnání s objekty individuální rekreace.

Objekty individuální rekreace (OIR) jsou dvojího druhu – jednak jde o chalupy (jejich původní funkcí byla funkce rekreační, až vlivem rozsáhlé migrace do měst a následného opouštění tohoto domovního fondu byla jejich funkce transformována na rekreační) a o chaty (jejich původní funkcí byla již od počátku funkce rekreační). V ČR je podíl domácností vlastnících rekreační bydlení (OIR) odhadován na 20–25 % domácností. Rozsah tohoto historicky a hodnotově vzniklého fenoménu je0 mimořádný i v mezinárodním srovnání. Druhé a rekreační bydlení je tak přirozeným projevem preferencí obyvatel podobně jako druhý automobil v rodině. Z hospodářského a sociálního hlediska (snižuje napětí na trhu bydlení, umožňuje velmi individuální formy rekreace, posiluje sociální soudržnost rodin) je tak v případě samotného předkládaného hodnocení vnímáno pozitivně.

Následující tabulka udává počet lůžek jak v HUZ (zdrojem byl turistický portál Moravskoslezského kraje, [www.msregion.cz](http://www.msregion.cz)), tak i v objektech individuální rekreace za chalupy resp. dle definice ČSÚ rodinné domy sloužící k rekreaci (dle předběžných výsledků SLDB 2011) a za chaty dle dat z dotazníkového šetření (bohužel data za chaty nejsou kompletní, proto do celkového počtu turistických a rekreačních lůžek nejsou zahrnuta). Je předpokládáno, že v rámci kategorie rodinné domy sloužící k rekreaci jsou zahrnuty také nejrůznější ubytovací zařízení, které mají název apartmány, ubytování v soukromí či dokonce penziony (jejichž součástí však není stravovací zařízení).

---

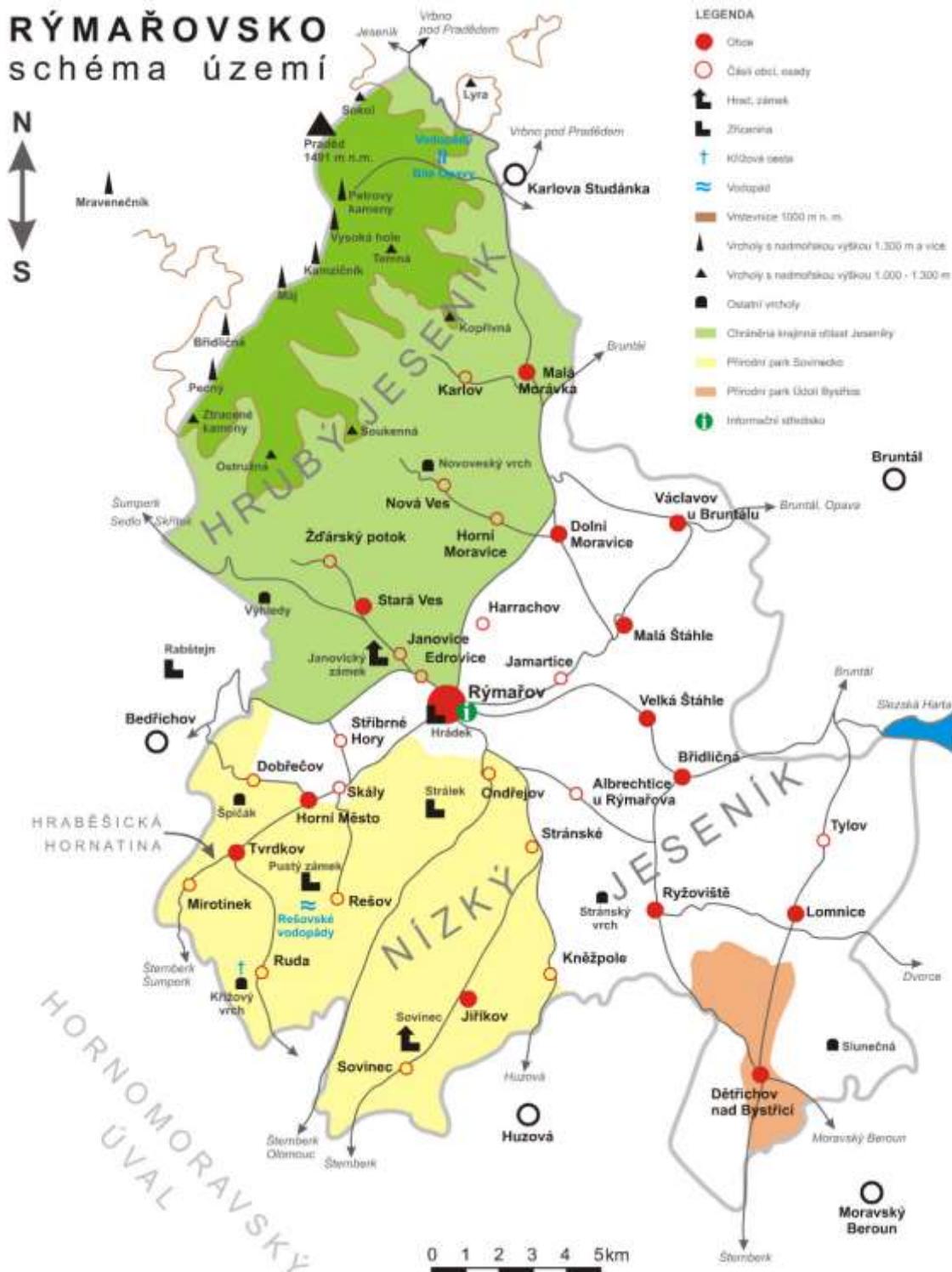
<sup>2</sup> hromadné ubytovací je definováno jako zařízení s min. 5 pokoji nebo 10 lůžky sloužící pro účely CR, tj. poskytující přechodné ubytování hostům za účelem dovolené, zájezdu, atd.

Dlouhodobým cílem ÚAP obcí by měla být úplná a aktuální evidence objektů individuální rekreace. Tyto bilance jsou nezbytné i pro dimenzování vlastní technické infrastruktury obcí, posuzování přiměřenosti potřeby ploch pro novou výstavbu.

Na Rýmařovsku se dle Turistického portálu Moravskoslezského kraje nachází v nejrůznějších hromadných ubytovacích zařízení nejrůznější kvality téměř 2 100 lůžek. Největší ubytovací kapacitu poskytuje Malá Morávka, kde je lokalizováno 1 242 lůžek v HUZ. Velké kapacity HUZ se pak nachází ještě v Rýmařově, Dolní Moravici a Staré Vsi.

V každé obci se pak nachází několik domů k rekreaci, které jsou využívány většinou k soukromým účelům, jen omezeně pak ke komerční rekreaci (jako ubytování k soukromí, nejrůznější apartmány, chalupy apod.). Absolutně nejvyšší počet těchto domů se nachází ve Staré Vsi (89).

Obrázek 5: MAS RÝMAŘOVSKO – schéma území



Zdroj: <http://www.rymarovsko.cz/rymaovsko.html>

### 2.1.14.1 Sportovní využití

Malá Morávka a její okolí je příhodné pro provozování sportovních aktivit. V místní části Malé Morávky, konkrétně pak v Karlově, se nachází nový in-line a cyklookruh. Jedná se o moderní okruh s celoročním provozem, který funkčně navazuje a doplňuje stávající sportovní a turistické atraktivity, které se v místní části Karlov nacházejí. Okruh je možné využít pro cyklistiku, in-line bruslení, procházky, ale i kondiční trénink na venkovních posilovacích strojích. V zimě se pak okruh mění na běžecký s pravidelně udržovanou stopou. Provoz celého areálu po celý rok prodlužuje instalované veřejné osvětlení, které je zrealizováno kolem celého okruhu.

Pro cyklisty je Malá Morávka a její okolí k dispozici celá řada velmi zajímavých tras a jsou k dispozici také speciální cyklobusy pro přepravu kol do vzdálenějších míst.

#### Sjezdové lyžování

V zimním období je turistům k dispozici SKI Centrum Malá Morávka – Karlov, které se řadí k největším a nejnavštěvovanějším lyžařským střediskům v Jeseníkách. Údolí Malé Morávky a Karlova pod Pradědem se pyšní dlouhou zimou, vysokou sněhovou pokrývkou a překrásnými lyžařskými terény. Lyžařům je k dispozici 5 lanových drah, 16 lyžařských vleků, které se nacházejí u sjezdových tratí různých obtížností. V okolí střediska je rovněž k dispozici téměř 100 km strojově upravovaných běžkařských tras. Sjezdové terény jsou vhodné pro všechny typy lyžařů – pro začátečníky až po zdatné lyžaře.

**Tabulka 64: Přehled vybavení lyžařského střediska Malá Morávka – Karlov**

Areál sjezdovky	Počet vleků	Počet sjezdovek	Jednotný odba. Systém	Lyžařská škola	Zasněžování
Kazmarka	2	2	Ne	Ano	Ano
Klobouk	1	2	Ne	Ne	Ne
Myšák	2	3	Ano	Ano	Ano
Pawlin	4	4	Ne	Ano	Ano
Roháč	1	1	Ano	Ne	Ne
Ski Karlov	3	5	Ano	Ano	Ano

Zdroj: Sdružení obcí Rýmařovská, zima 2014/2015

**Tabulka 65: Přehled vybavení lyžařského střediska Malá Morávka**

Areál	Počet vleků	Počet sjezdovek	Jednotný odbavovací systém	Lyžařská škola	Zasněžování
Kopřivná	2	1	Ano	Ano	Ano
Čerťák	1	1	Ne	Ne	Ano

Zdroj: Sdružení obcí Rýmařovska, zima 2014/2015

Dalším významným lyžařským střediskem je nejvíše položený zimní areál Ovčárna – Praděd.

**Tabulka 66: Přehled vybavení lyžařského střediska Ovčárna – Praděd**

Areál	Počet vleků	Počet sjezdovek	Jednotný odbavovací systém	Lyžařská škola	Zasněžování
Ovčárna	-	7	8	Ano	Ano
Praděd					Ne

Zdroj: Sdružení obcí Rýmařovska, zima 2014/2015

Dalším lyžařským střediskem je i Skiareál Avalanche v Dolní Moravici. Skiareál je vybaven čtyřsedačkovou lanovkou pro sjezdovku o délce 1000 m resp. 1500 m. Dále je v areálu vlek POMA o délce 500 m. Areál také disponuje atrakcemi typu bowle, U- rampa, skokánek, big air, rail, side bedna apod.

Na Rýmařovsku se nachází i jiné lyžařské vleky (např. Stará Ves), ale již méně významné. Doprava do těchto lyžařských areálů je v průběhu zimní sezóny (tj. cca od 25. prosince do cca konce března) zajišťována také skibusy. Ty jezdí každodenně v období Vánoc a konce roku a během jarních prázdnin a o víkendech ve zbylém období z Ostravy, Opavy, Bruntálu a Krnova.

#### Běžecké lyžování

V regionu jsou ideální podmínky pro běžecké lyžování. Ve vyšších polohách – Praděd, Ovčárna, Hvězda a okolí – je možno provozovat běžkové lyžování většinou během celého zimního období. Avšak i v nižších polohách bývá obvykle sněhová pokrývka během zimního období dostatečná. Pro běžkové lyžování je možno využít pěší turistické trasy, které jsou dobře značené. Ty pokrývají v podstatě celé území SO ORP Rýmařov. Mapy s vyznačením běžeckých tras a podrobné aktuální

informace o nich je možno najít na [www.rymarovsky.cz](http://www.rymarovsky.cz) nebo jsou k dostání na informačních centrech.

#### Bruslení

K zimní aktivní rekreaci je také nutno zmínit Zimní stadion v Rýmařově, který slouží jednak pro lední hokej a také pro širokou veřejnost – tzv. bruslení veřejnosti.

#### Pěší turistika

Území je protkáno dostatečnou sítí pěších turistických tras, které procházejí většinou obcí správního obvodu. Přirozeným středem je město Rýmařov, které má díky své krásné rozmanité přírodě a dopravní dostupnosti výhodnou polohu pro podnikání výletů. Městem prochází červená značka dálkové evropské trasy E3 z Maďarska a Slovenska. Z Rýmařova značka pokračuje přes Starou Ves.

Na trasu E3 navazují další turistické trasy:

- Žlutá - Stránským a Rýmařovem v údolí Oslavy odbočuje žlutá značka k Rešovským vodopádům a od nich na Křížový vrch u Rudy a do Břevence,
- Zelená - Z Rýmařova vede zelená značka přes Skály k Rešovským vodopádům a dál kolem Fialova mlýna údolím Huntavy k jejímu soutoku s Oslavou a do Dlouhé Loučky, na Sovinec a přes Křížov do Šternberka,
- Červená - značka ze Šumperka vede přes Kamenný vrch, Rabštejn, Bedřichov, Dobřečov, Tvrdkov, Rešovské vodopády, Rešov, Sovinec a Paseku do Šternberka,
- Žlutá - S trasou E3 se ve Staré Vsi kříží žlutá – doleva ke Škaredé jedli, doprava přes Novou Ves do Karlova a Malé Morávky. Od Škaredé jedle, kde žlutá značka končí, vede na severozápad červená ke křížovatce turistických cest a kolem motorestu Skřítek,
- Stezka Františka Vychodila - 12 km dlouhý vycházkový okruh vycházející z rýmařovského náměstí a směřující k Ondřejovu, Ondřejovský potok, podél Oslavy, Včelína a silnicí do Hornoměstské zatáčky a odtud zpět do Rýmařova. Stezka je trasována tak, že není nutné projít ji celou, na několika místech se lze vrátit do Rýmařova, třeba již po absolvování 5 kilometrů.

Na tyto trasy navazuje řada dalších. Pěší turistické trasy doplňují také naučné stezky, které dané území pro návštěvníky více zatraktivňují. V regionu se nacházejí tyto:

- NS Velkou kotlinou, která začíná v Karlově p. P. a vede podél toku řeky Moravice přes nejvýznamnější části NPR Praděd, Velkou kotlinu. NS je totožná s turisticky značenou cestou (modrá) dlouhou 7 km, vyúsťující v prostoru nad Petrovými kameny.
- NS Vodopády Bílé Opavy – nejromantičtější NS v Jeseníkách vedoucí kaňonem horské řeky. Musí se zde překonávat dřevěné lávky, schody a náročné sestupy.
- NS Se skrítkem okolo Pradědu - 3,5 km dlouhá NS začíná na Ovčárně a končí na vrcholu Praděd. Je vhodná především pro rodiny s dětmi.
- Naučná stezka Strálek - od pivovaru Excelent v Rýmařově až na Stráleckou myslivnu, délka cca 4 km, 6 informačních tabulí.

#### Cykloturistika

Územím prochází několik cyklistických tras, výchozím místem je převážně Rýmařov nebo Malá Morávka.

- Trasa č. 511 – Litovel – Jiříkov - Rýmařov
- Trasa č. 553 – Rýmařov – Dolní Moravice - Malá Morávka - Karlova Studánka - Ludvíkov - Vrbno pod Pradědem – Drakov
- Trasa č. 6053 – Horní Město - Jiříkov
- Trasa č. 6077 - Rýmařov – Stará Ves – Karlov pod Pradědem
- Trasa č. 6142 – Leskovec nad Moravicí – Břidličná – Velká Štáhle – Malá Štáhle – Dolní Moravice
- Trasa č. 6143 - Rýmařov – Stará Ves - Skřítek
- Trasa č. 6144 – Budišov nad Budišovkou - Jiříkov
- Trasa č. 6146 – Břidličná – Ryžoviště – Budišov nad Budišovkou

Cykloturistika prožívá dlouhodobý rozmach a nové cyklostezky a cyklotrasy jsou pořád nově budovány a projektovány.

Cykloturistika je podporována také přítomností cyklobusů, které jsou zde provozovány od června do září. Rýmařov není cílovým místem pro tyto spoje, konečnou stanicí jsou zejména Malá Morávka, Karlova Studánka a Ovčárna. Během července a srpna jezdí denně, v červnu a září o víkendech.

#### Koupání a vodní turistika

Na území MAS RÝMAŘOVSKO nejsou vzhledem k vyšší nadmořské výšce a nižším teplotám a také díky malým průtokům ve vodních tocích vhodné podmínky pro venkovní koupání a vodní turistiku. Nachází se zde však několik významnějších krytých zařízení určených i pro koupání.

Tabulka 67: Vybavenost MAS RÝMAŘOVSKO z hlediska krytých bazénů

Obec	Stručná charakteristika zařízení
<b>Břidličná</b>	Krytý plavecký bazén, ul. Bruntálská 437. Rozměry bazénu 25x11 m s hloubkou 1,2-2 metry a brouzdaliště 6x3 m. Provoz plavecké školy. Nachází se zde také sauna.
<b>Rýmařov</b>	Plavecký bazén s protiproudem, dětské brouzdaliště, finská sauna, horká pára, perličková lázeň. Aquacentrum je součástí Hotelu Slunce.
<b>Dolní Moravice</b>	Bazén v hotelovém komplexu Avalanche. Kromě bazénu se zde nacházejí také sauny.

Zdroj: Sdružení obcí Rýmařovska, 2014

Na katastrálním území obce Rýmařov se nachází rybník Edrovice. Tato koupací oblast leží v příjemném prostředí na západním okraji města, cca 750 m severozápadně od náměstí Míru (Sokolovská ulice). Pláž je travnatá s pozvolným vstupem do vody. Okolí je vhodné zejména pro pěší výlety a cykloturistiku. Rozmanitost služeb je menší, ale vhodná pro přírodní koupání.

#### 2.1.14.2 Kulturně-historické památky

Město Rýmařov má městskou památkovou zónu, kde se nachází:

- **Rýmařovská radnice** - Starobylá dominanta kdysi středověkého rynku a celého města pocházející pravděpodobně z 14. století. Dnešní podoba zachovává tvář, kterou jí dal rok 1808, kdy byla obnovena.
- **Kostel Sv. Michaela** - Římskokatolický farní kostel v severní části historického jádra města. Renesanční stavba se starším pozdně gotickým jádrem.
- **Muzeum města Rýmařova** - historická, geologická, hornická a textilní expozice dokládající vývoj Rýmařovska od pravěku do 19. století.
- **Pivovar Excellent** – minipivovar s restaurací a hotelem, jediný v okrese Bruntál.

Malá Morávka je vesnickou památkovou zónou. Vesnická památková zóna v Malé Morávce byla vyhlášena roku 1995. Historická zástavba je tvořena 41 domy, převážně roubenými jednodomy východosudetského jesenického typu. V obci se v barokní kapli Nejsvětější Trojice nad zaniklou středověkou tvrzí nachází Muzeum Kapličkový Vrch s cennými archeologickými, paleografickými, etnografickými sbírkami, součástí muzea je také muzeum hornictví.

Vesnickou památkovou zónou je i místní část Staré Vsi - Žďárský Potok - kompaktní dochovaná zástavba jesenické vesnice ze 17. století a významný soubor lidové architektury s dochovanými roubenými stavbami a technickými památkami z 18. a 19. století.

Co se týče hradů a zámku, za zmínku stojí určitě:

- **Hrad Sovinec** - původně gotický hrad byl mnohokrát přestavován (vrcholná a pozdní gotika, renesance). Hrad je veřejně přístupný, konají se zde historické souboje, výstavy, divadelní představení, řezbářské dny a sokolnické slavnosti.
- **Janovický zámek** - původní pozdně gotická tvrz z 16. století. Zámek je prázdný a se stopami necitlivého zacházení, ale suchý a nikoli v nevratném stavu. Přes nemalé náklady není jeho revitalizace problémem.
- **Zříceniny** – nepříliš dochovalé – Rabštejn, Strálek, Hrádek v Rýmařově, dále Wallhübell a Pustý zámek.

Z církevních památek je nutné zmínit:

- **Křížový vrch a křížovou cestu v Rudě** (místní část obce Tvrdkov) z roku 1760 se čtrnácti zastaveními, obsahujícími reliéfy pašijových scén.
- **Kaple Navštívení Panny Marie** – v Rýmařově, nazývána perlou severomoravského baroka.

Zajímavostí je také **Lafayetův dům v obci Ryžoviště** – jde o budovu ve slohu Ludvíka XVI., kde byl držen generál před předáním do olomoucké věznice. V obci Jiříkov se nachází **Pradědova galerie**, kde jsou vystaveny dřevěné sochy (mj. největší dřevěná socha Praděda a medvěda, obří Betlém zapsaný v Guinnessově knize rekordů apod.). V Obecním domě v **Malé Štáhlí je muzeum**, které shrnuje historický vývoj obce a také její lnářskou minulost.

Co se týče rozhleden a vyhlídkových bodů:

**Rozhledna na Pradědu** - 162 m vysoká televizní věž s restaurací a rozhlednou.

**Vrchol Špičáku – Dobřečov** (místní část Horního Města) - výhledy na všechny strany – na jih k Hané, na sever na vrcholy Jeseníků.

**Rozhledna Nová Ves u Dolní Moravice (Na Vyhídce)** – 31,5 m vysoká rozhledna s krásným výhledem např. na hřeben Hrubého Jeseníku, Rýmařovsko, Slezská Harta.

Rozvojový potenciál území je dán především pozicí v regionu, který patří k turisticky zajímavým regionům v ČR. Území se nachází v blízkosti turisticky nejatraktivnějších oblastí Hrubého Jeseníku, jehož dominantou je nejvyšší moravská hora Praděd. Přibližně třetina území MAS RÝMAŘOVSKO je

součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, jižní část představuje Přírodní park Sovinecko, více než polovinu území pokrývají lesy. Významným rysem území je pestrá a bohatá příroda. Charakter krajiny poskytuje v každém ročním období mimořádné podmínky pro turistiku a rekreaci. V zimě nabízí ideální sněhové podmínky s nejdelší dobou lyžování v České republice.

#### Zanedbané plochy

Mezi zanedbané plochy mající potenciál k rozvoji patří především brownfields. Na území MAS RÝMAŘOVSKO se nachází tyto objekty brownfields:

- Rýmařov – objekty Hedvy na ul. Opavská, budovy bývalého Geologického průzkumu, „banka“ na ul. Husova,
- Ryžoviště – bývalé ředitelství státních statků, internátní dům,
- Horní Město – objekt bývalé Hedvy,
- Malá Morávka – objekt bývalé žebříkárny-dřevoslohu.

Všechny tyto lokality spojuje společný jmenovatel, a to potenciál k využití v oblasti podnikatelských, komunitních, vzdělávacích a případně rekreačních aktivit, jež budou podporovány v programovacím období 2014 až 2020. Další možností je skloubení těchto aktivit v rámci sociálního podnikání, které je v poslední době stále více aktuální a podporovatelné v rámci EU.

#### Památkové zóny

V území regionu je situováno velké množství památek a památek místního významu, které představují kulturní a historické dědictví, jež musí být zachováno pro další generace. V regionu se nachází celá řada těchto objektů – kapličky, kříže, boží muka, kostely a zvонice. Všechny tyto památky skýtají značný potenciál při rozvoji cestovního a turistického ruchu.

Dominantou regionu MAS RÝMAŘOVSKO je jednoznačně gotický hrad Sovinec, který se nachází na skalním ostrohu. Jedná se o nejrozsáhlejší hradní komplex v Nízkém Jeseníku, který byl založen ve 14. století. Na hradě jsou pořádány kulturní akce, zejména vystoupení šermířských skupin, divadelních souborů a hudebníků, jsou prezentována tradiční řemesla. Jedná se o vyhledávaný turistický cíl, který nabízí bohatý program pro celou sezónu.

Dalšími turisticky vyhledávanými cíli jsou Rešovské vodopády – národní přírodní památky s kaňonovitou soutěskou a zříceninou hrádku, ale i město Rýmařov se svým historickým jádrem a

zámkem v Janovicích. Dalšími turistickými cíli v regionu jsou Přírodní park Údolí Bystřice, Přírodní park Sovinecko, Praděd a řada dalších.

#### Rekreační zóny

Území MAS RÝMAŘOVSKO umožňuje velmi dobře trávení dovolené aktivním způsobem, ať už pěší turistikou, cykloturistikou, na in-line bruslích, lyžováním nebo dalšími sporty. Celé území potřebuje rozvíjet cestovní ruch a navázat na něj další ekonomické aktivity formou spolupráce navazujících ekonomických subjektů.

Tato oblast má velký potenciál pro venkovskou turistiku, která zde zatím nemá tradici a není zde rozvinutá. Chybí možnosti ubytování a také ubytování v soukromí zde není zvykem. V rámci podpory rozvoje cestovního ruchu je potřeba vyřešit možnosti ubytování v celé lokalitě, ubytování cenově dostupné pro rodiny s dětmi a také pro cykloturisty, kteří nemají kde umístit své jízdní kolo a kteří rovněž vyhledávají levnější typ ubytování.

#### Průmyslové zóny

V mikroregionu Rýmařovsko se nachází průmyslová zóna, která spadá pod katastr města Rýmařov a disponuje volnou plochou o velikosti 3,1 ha pozemku, tudíž je jednou z možných podnikatelských příležitostí. Plocha má celkovou rozlohu 8 ha a nyní již velkou část zaujímají firmy: KATR a.s.; STYROTRADE, s.r.o. a Ing. Dalibor Skopal. Je plánováno rozšíření stávající plochy.

#### Ostatní plochy

Úsilí by se mělo zaměřit především na zážitkový cestovní ruch, propojení tradiční turistiky a akcí, obohacení nabídky i o (sezónní) soutěže a interaktivní prvky. Pozornost je třeba věnovat zejména rozvoji cykloturistiky (např. tematických cyklotras), interaktivních naučných stezek, hipoturistiku, vybudování sítě vyhlídkových bodů, dále zvýšení nabídky kulturních akcí a zachování kulturního dědictví regionu.

Rozvoj cestovního ruchu v území vyžaduje také podporu rozvoje služeb cestovního ruchu – ubytovacích

a stravovacích zařízení, sezónních kiosků a rozvoj doprovodných služeb zážitkové turistiky. Propagace cestovního ruchu by se měla zaměřit na celé území jako celek, bylo by vhodné uvažovat o tvorbě destinačního managementu v rámci území MAS Moravská brána, příp. i o spolupráci s okolními MAS na tvorbě společné turistické destinace. Při rozvíjení potenciálu cestovního ruchu je nutné využívat

místní zdroje – tedy stavět na lokální identitě – lokální potraviny, významní rodáci, tradiční kulturní akce, zvyky, apod.

#### 2.1.14.3 *Informovanost, propagace regionu a destinační management*

Na území MAS RÝMAŘOVSKO se nachází pouze informační centra v Rýmařově v muzeu a je otevřeno každý den a dále je informační centrum v Karlové Studánce a malé Morávce.

Propagace regionu probíhá prostřednictvím internetových stránek jednotlivých obcí a dále v rámci propagačních akcí.

Byly realizovány projekty Destinačního managementu. Na území MAS RÝMAŘOVSKO částečně zasahuje i Euroregion Praděd a internetový portál Jeseníky Info uvedly do světa unikátní Voucher systém Jeseníky, který umožní návštěvníkům Jeseníků při výběru hotelu, penzionu či horské chaty pro svou dovolenou přes cestovní kancelář získat dvacetiprocentní slevy na vstupné například do vybraných wellness center, lázní, zámku, muzea, barokní kaple či v půjčovně čtyřkol.

## 2.2 SWOT analýza

SWOT analýza slouží k rozboru silných a slabých stránek území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). V rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje jsme se zaměřili na SWOT analýzy v území v následujících vybraných oblastí rozvoje

- a) Lidské zdroje a vzdělávání
- b) Infrastruktura a kulturní dědictví
- c) Životní prostředí
- d) Podnikání a cestovní ruch
- e) Zemědělství

Oblast		Vnitřní vlivy													
<b>LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ</b>		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Silné stránky</th><th>Slabé stránky</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Existence spolků a široké spektrum kroužků</td><td>Absence jeslí v regionu, nedostatečná kapacita zařízení pro hlídání dětí</td></tr> <tr> <td>Aktivity obcí v oblasti kultury a sportu</td><td>Volné kapacity základních a středních škol</td></tr> <tr> <td>Sociální péče Diakonie Rýmařov, Břidličná</td><td>Nedostatek pracovníků v sociálně právní ochraně dětí</td></tr> <tr> <td>Fungující spolupráce v rámci mikroregionu</td><td>Absence bezbariérových úprav ve městech, obcích a okolí Nerovnost v možnostech přístupu k zaměstnání</td></tr> <tr> <td>Dostatečná síť zařízení školského typu (ZŠ, MŠ, ZUŠ, SVČ, Speciální ZŠ, SŠ)</td><td>Nedostatek pracovních příležitostí zejména pro vyloučené skupiny, vysoká nezaměstnanost Inkluzivní vzdělávání – nedostatek asistentů a financí na jejich zajištění Stárnutí obyvatelstva a nedostatek sociálních služeb nejen pro potřeby seniorů Nedostatek specializovaných lékařů Zastaralé vybavení MŠ a ZŠ</td></tr> </tbody> </table>		Silné stránky	Slabé stránky	Existence spolků a široké spektrum kroužků	Absence jeslí v regionu, nedostatečná kapacita zařízení pro hlídání dětí	Aktivity obcí v oblasti kultury a sportu	Volné kapacity základních a středních škol	Sociální péče Diakonie Rýmařov, Břidličná	Nedostatek pracovníků v sociálně právní ochraně dětí	Fungující spolupráce v rámci mikroregionu	Absence bezbariérových úprav ve městech, obcích a okolí Nerovnost v možnostech přístupu k zaměstnání	Dostatečná síť zařízení školského typu (ZŠ, MŠ, ZUŠ, SVČ, Speciální ZŠ, SŠ)	Nedostatek pracovních příležitostí zejména pro vyloučené skupiny, vysoká nezaměstnanost Inkluzivní vzdělávání – nedostatek asistentů a financí na jejich zajištění Stárnutí obyvatelstva a nedostatek sociálních služeb nejen pro potřeby seniorů Nedostatek specializovaných lékařů Zastaralé vybavení MŠ a ZŠ
Silné stránky	Slabé stránky														
Existence spolků a široké spektrum kroužků	Absence jeslí v regionu, nedostatečná kapacita zařízení pro hlídání dětí														
Aktivity obcí v oblasti kultury a sportu	Volné kapacity základních a středních škol														
Sociální péče Diakonie Rýmařov, Břidličná	Nedostatek pracovníků v sociálně právní ochraně dětí														
Fungující spolupráce v rámci mikroregionu	Absence bezbariérových úprav ve městech, obcích a okolí Nerovnost v možnostech přístupu k zaměstnání														
Dostatečná síť zařízení školského typu (ZŠ, MŠ, ZUŠ, SVČ, Speciální ZŠ, SŠ)	Nedostatek pracovních příležitostí zejména pro vyloučené skupiny, vysoká nezaměstnanost Inkluzivní vzdělávání – nedostatek asistentů a financí na jejich zajištění Stárnutí obyvatelstva a nedostatek sociálních služeb nejen pro potřeby seniorů Nedostatek specializovaných lékařů Zastaralé vybavení MŠ a ZŠ														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Příležitosti</th><th>Využití předností k rozvoji</th><th>Překonání nedostatků</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rostoucí sounáležitosti obyvatel (děti, mládež, dospělí) s regionem</td><td rowspan="9">Udržení a další rozvoj současného stavu – zvyšování spolkové činnosti a podpora kultury a sportu</td><td rowspan="8">Dobudování chybějících kapacit a zaměření se na sociální oblast a rovné příležitosti</td></tr> <tr> <td>Ekonomický růst – možnost nárustu pracovních míst – zamezení migrace obyvatel</td></tr> <tr> <td>Dotační možnosti – EU, národní, krajské – do oblastí rovných příležitostí, profesního vzdělávání, rozvoji školství, možnosti spolupráce obcí</td></tr> <tr> <td>Trend návratu k tradicím a přírodě</td></tr> <tr> <td>Rostoucí zájem o sport a volnočasové aktivity</td></tr> <tr> <td>Zájem o nabídky vzdělávacích oborů v souladu s poptávkou na pracovním trhu</td></tr> <tr> <td>Možnosti spolupráce v rámci MAP</td></tr> <tr> <td>Výzvy na klíčové kompetence ve školství a volnočasových aktivit</td></tr> </tbody> </table>		Příležitosti	Využití předností k rozvoji	Překonání nedostatků	Rostoucí sounáležitosti obyvatel (děti, mládež, dospělí) s regionem	Udržení a další rozvoj současného stavu – zvyšování spolkové činnosti a podpora kultury a sportu	Dobudování chybějících kapacit a zaměření se na sociální oblast a rovné příležitosti	Ekonomický růst – možnost nárustu pracovních míst – zamezení migrace obyvatel	Dotační možnosti – EU, národní, krajské – do oblastí rovných příležitostí, profesního vzdělávání, rozvoji školství, možnosti spolupráce obcí	Trend návratu k tradicím a přírodě	Rostoucí zájem o sport a volnočasové aktivity	Zájem o nabídky vzdělávacích oborů v souladu s poptávkou na pracovním trhu	Možnosti spolupráce v rámci MAP	Výzvy na klíčové kompetence ve školství a volnočasových aktivit	
Příležitosti	Využití předností k rozvoji	Překonání nedostatků													
Rostoucí sounáležitosti obyvatel (děti, mládež, dospělí) s regionem	Udržení a další rozvoj současného stavu – zvyšování spolkové činnosti a podpora kultury a sportu	Dobudování chybějících kapacit a zaměření se na sociální oblast a rovné příležitosti													
Ekonomický růst – možnost nárustu pracovních míst – zamezení migrace obyvatel															
Dotační možnosti – EU, národní, krajské – do oblastí rovných příležitostí, profesního vzdělávání, rozvoji školství, možnosti spolupráce obcí															
Trend návratu k tradicím a přírodě															
Rostoucí zájem o sport a volnočasové aktivity															
Zájem o nabídky vzdělávacích oborů v souladu s poptávkou na pracovním trhu															
Možnosti spolupráce v rámci MAP															
Výzvy na klíčové kompetence ve školství a volnočasových aktivit															
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vnější vlivy</th><th>Využití předností k eliminaci rizik</th><th>Překonání nepříznivých předpokladů</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hrozby</td><td rowspan="5">Využití spolupráce mikroregionu a spolkové činnosti k preventivním programům a aktivizaci obyvatel</td><td rowspan="5">Podpora významných zaměstnavatelů v regionu ze strany obce Cílená propagace regionu jako příjemného místa pro život Zpracování benchmarkové studie na prevenci sociopatologických jevů</td></tr> <tr> <td>Hrozba zrušení středních škol v Rýmařově z důvodu nízké naplněnosti</td></tr> <tr> <td>Narůstající problémy s financováním základního školství</td></tr> <tr> <td>Alarmující působení sociopatologických jevů</td></tr> <tr> <td>Nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb</td></tr> <tr> <td>Negativní demografický vývoj a jeho vliv na zaměstnanost; odliv z regionu</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		Vnější vlivy	Využití předností k eliminaci rizik	Překonání nepříznivých předpokladů	Hrozby	Využití spolupráce mikroregionu a spolkové činnosti k preventivním programům a aktivizaci obyvatel	Podpora významných zaměstnavatelů v regionu ze strany obce Cílená propagace regionu jako příjemného místa pro život Zpracování benchmarkové studie na prevenci sociopatologických jevů	Hrozba zrušení středních škol v Rýmařově z důvodu nízké naplněnosti	Narůstající problémy s financováním základního školství	Alarmující působení sociopatologických jevů	Nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb	Negativní demografický vývoj a jeho vliv na zaměstnanost; odliv z regionu			
Vnější vlivy	Využití předností k eliminaci rizik	Překonání nepříznivých předpokladů													
Hrozby	Využití spolupráce mikroregionu a spolkové činnosti k preventivním programům a aktivizaci obyvatel	Podpora významných zaměstnavatelů v regionu ze strany obce Cílená propagace regionu jako příjemného místa pro život Zpracování benchmarkové studie na prevenci sociopatologických jevů													
Hrozba zrušení středních škol v Rýmařově z důvodu nízké naplněnosti															
Narůstající problémy s financováním základního školství															
Alarmující působení sociopatologických jevů															
Nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb															
Negativní demografický vývoj a jeho vliv na zaměstnanost; odliv z regionu															

Oblast		Vnitřní vlivy		
<b>INFRASTRUKTURA A KULTURNÍ DĚDICTVÍ</b>		<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>	
		Dostatečné plochy pro výstavbu BD a RD	Nízké využití brownfields	
		Dostatečný bytový fond	Absence chodníků, nevyhovující stav komunikací, absence bezpečnostních prvků, špatné dopravní značení komunikací	
		Obce nad 2000 obyvatel disponují potřebnou technickou infrastrukturou	Nedostatečná základní občanská vybavenost většiny obcí Špatný stav autobusových zastávek a nedostatečný počet odstavných pruhů	
		Dostatečné plochy pro rekreaci	Absence kanalizace, plynofikace, vodovodu v některých obcích do 2000 obyvatel	
		Dostatečná kapacita ubytovacích ploch	Nedostatečná síť cyklostezek Nedostatečná kvalita ubyt. Zařízení	
			Špatný stav a/ nebo nedostatečná péče o kult. památky drobného a většího charakteru	
			Nedostatečný počet muzeí a expozic s vazbou i na duchovní dědictví regionu	
Příležitosti		Využití předností k rozvoji	Překonání nedostatků	
		Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch a další výstavby	Dobudování chybějící infrastruktury v obci při využití dotačních programů EU	
Vnější vlivy	Hrozby	Využití předností k eliminaci rizik	Překonání nepříznivých předpokladů	
		Zaměření na vnitřní potenciál regionu	Ve spolupráci s ostatními obcemi mikroregionu podpořit (zajistit) dopravní obslužnost	
		Zrušení dopravního spojení (autobusová a železniční doprava)		
		Církevní restituuce		
		Nedostatečná podpora obcí ze strany státu		
		Nepříznivá dopravní dostupnost a stav komunikací v regionu		
		Vliv počasí na infrastrukturu		

Oblast		Vnitřní vlivy			
Příležitosti	Vnější vlivy	Silné stránky	Slabé stránky		
		V části území relativně dochovaná krajina s přírodními a kulturně-historickými znaky	Pokračující snižování biodiverzity krajiny		
		Koncentrace přírodních hodnot území, především ve zvláště chráněných částech přírody a krajiny	Fragmentace krajiny, migrační bariery Neekologické vytápění - velký podíl kotlů na tuhá paliva		
		Zejména ve zvláště chráněných částech přírody relativně vysoká druhová a ekosystémová různorodost a výskyt celé řady unikátních organizmů	Rozšířování nepůvodních, invazních druhů (např. křídlatka sachalinská, norek americký, plzák španělský, psík mývalovitý...)		
		Funkční systém zásobování pitnou vodou	Pokračující zábory ZPF namísto využívání brownfields Nedostatek prvků na zadržování vody v krajině		
		Vysoký podíl lesů	Mnohde nedostatečná úroveň zeleně v obcích (stejnověké stromy, nevhodná druhová skladba, nevyhovující zdravotní stav i provozní bezpečnost)		
		Dobrá spolupráce obcí v odpadovém hospodářství	Překonání nedostatků		
Využití předností k rozvoji		Zachování biodiverzity v krajině a zachování přírodního bohatství	Omezení invazivních druhů a zaměření se na vhodnou zeleň v obcích a okolí Využití tříděného odpadu, bioodpadu		
Využití předností k eliminaci rizik		Spolupráce s PřF UP v oblasti zkoumání a ochrany životního prostředí a zachování biodiverzity	Překonání nepříznivých předpokladů		
Nevyhovující politika státu při prodeji půdy (nemožnost získat pozemky pro opatření v krajině)			Využití dotačních programů pro posílení protipovodňové ochrany při zachování přírodního rázu krajiny		
Neřešené retenční schopnosti krajiny, protipovodňové ochrany					
Další rozšířování invazních druhů					
Monokulturní skladba lesů, malá druhová pestrost TTP					

Oblast		Vnitřní vlivy	
<b>PODNIKÁNÍ A CESTOVNÍ RUCH</b>		<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
Existence průmyslové zóny v Rýmařově a volných ploch k podnikání, brownfields		Strukturálně postižený region	
Potenciál v rozvoji rekreace a cestovního ruchu pro horské oblasti Jeseníků		Málo kvalifikovaná pracovní síla	
Významné lokality (Areál zahrady Hedvy s možností využití nadregionálních akcí, Hornoměstská zatáčka a areál Nová Ves – běžecké lyžování, běžecké trasy ve vrcholové části)		Obecně špatná propagace některých možností regionu	
		Neexistence krátkých dodavatelských řetězců	
Jedinečnost krajinářských a estetických hodnot, vysoce kvalitní přírodní podmínky a relativně malé civilizační zásahy		Omezení podnikání chráněnými územími (CHKO, NATURA 2000) a památkovými zónami	
Významné akce nadregionálního významu (Dřevařské, lesnické a myslivecké dny, Rýmařovská „50“, Borůvkové hody)		Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví) a produkce	
Sídla tradičních podnikatelů na území regionu (Turistické známky s.r.o., RD Rýmařov s.r.o., Katr a.s.)		Poloha regionu mimo hlavní obchodní a dopravní tahy	
Příležitosti	Využití předností k rozvoji	<b>Překonání nedostatků</b>	
	Rostoucí zájem o místní produkty a tradiční služby	<b>Rozvoj cestovního ruchu</b>	
	Rostoucí zájem o cykloturistiku, hippoturistiku, běžecké lyžování, naučné stezky, nordic walking	<b>Cílená propagace regionu jako zajímavé turistické a sportovní oblasti</b>	
	Výhody brownfields pro podnikání	<b>Rozšíření množství kulturních a sportovních akcí s celorepublikovým, popř. nadnárodním významem</b>	
	Zájem o tradičních akce nadregionálního významu	<b>Tvorba koncepce rozvoje cestovního ruchu</b>	
	Rostoucí zájem o zdravý životní styl a soulad s přírodou, stěhování směrem do venkovských oblastí		
	Možnosti podporovat rodiny na venkově, možnost souladu rodinného a profesního života		
	Možnost zlepšení kvality a zatraktivnění studijních programů a školních aktivit		
Hrozby	Rostoucí nabídka volnočasových aktivit pro místní a turisty	<b>Využití předností k eliminaci rizik</b>	
	Možnosti zrealizovat vzdělávací aktivity vedoucí k zvýšení zaměstnanosti	<b>Překonání nepříznivých předpokladů</b>	
	Konkurence jiných lokalit (Beskydy) a velká vzdálenost od center velkých měst	<b>Zaměření se na alternativní druhy cestovního ruchu a pestrou škálu nabídek</b>	
	Střety mezi různými způsoby využití krajiny	<b>Cílená spolupráce s jinými lokalitami v oblasti propagace</b>	
	Rozhodování o surovině pro dřevařství probíhá mimo region		
Klimatické změny ohrožující investice do lyžování			
Byrokratická a legislativní omezení snižující podnikatelské možnosti			

<b>Oblast</b>		<b>Vnitřní vlivy</b>	
		<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
<b>ZEMĚDĚLSTVÍ</b>		Tradice zemědělského obhospodařování půdy i v méně příznivých podmínkách	Nízká konkurenceschopnost venkovské ekonomiky
		Čistá ekologická krajina	Malé zapojení zemědělců do cestovního ruchu (tzv. agroturistika)
		Bohaté zdroje povrchových vod	Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví) a výroba regionálních produktů
		Poměrně veliké zastoupení lesních porostů s deklarovanými zájmy ochrany přírody	Nevhodující stav technického vybavení, strojů, budov (brownfields) zemědělských podniků
		Soběstačné lesnictví	Nízké investice do půdy v rámci vápnění, do lesnické infrastruktury a vybavení
<b>Příležitosti</b>		<b>Využití předností k rozvoji</b>	
		Přírodní potenciál pro rozvoj alternativních forem zemědělství a venkovské turistiky ke zvýšení využívání alternativních zdrojů energie, zejména využití biomasy	Další rozvoj ekologického zemědělství a lesnictví
		Možnosti dotační politiky státu, strukturálních fondů a iniciativ	Rozvoj agroturistiky a investice do zemědělství
		Využití externího poradenství, školení, přenosu informací a přípravy projektů	Podpora zemědělských organizací v regionu ze strany obce
		Rostoucí zájem společnosti o rozvoj venkova, ochranu přírody a krajiny, celospoločenské vědomí udržitelného rozvoje venkova	
		Trend diverzifikované zemědělské produkce	
		Rostoucí zájem o zpracovatelský průmysl a regionální produkty	
		Možnost propagace zemědělských služeb v regionu (Leader)	
		Možnost rozvoje ostatního podnikání na venkově a diverzifikace zemědělských činností (PRV)	
		Možnost spolupráce MAS (národní i mezinárodní) a obcí	
<b>Vnější vlivy</b>	<b>Hrozby</b>	<b>Využití předností k eliminaci rizik</b>	
		Celková změna chemismu půd může vést k predispozici lesních porostů k dalšímu poškození škodlivými činiteli a ke změně biodiverzity v lesních porostech.	Podpora a rozvoj chovu horského skotu
		Expanze zavlečených živočišných a rostlinných druhů	Využití dotací EU na podporu zemědělství
		Škody způsobené zvěří a hmyzími škůdci	
		Podfinancování zemědělství	
		Nekoordinovanost	

## 2.3 Analýza problémů a potřeb

Z provedené analýzy území a jeho rozvojového potenciálu jednoznačně vyplývá potřeba intervence v níže uvedených oblastech, jejichž analýza z dostupných statistických dat byla doplněna o vlastní šetření (dotazníky) a zároveň byla tato téma diskutována pracovními skupinami a na veřejných projednáních.

Tematické okruhy (prioritní oblasti rozvoje) byly zvoleny následovně:

1. Lidské zdroje a vzdělávání – demografická a vzdělanostní struktura obyvatelstva území
2. Infrastruktura a kulturní dědictví – technická, dopravní, sociální, infrastruktura pro bydlení, školství atd.
3. Životní prostředí – ochrana přírody a krajiny, odpadové hospodářství atd.
4. Podnikání a cestovní ruch – podnikatelská aktivita na území, nezaměstnanost, turistika atd.
5. Zemědělství

Ke kapitolám v socio-ekonomicke analýze byly zjištěny následující problémy:

### 2.3.1.1.1 Obyvatelstvo

Shrnutí problémů zjištěných místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- nepříznivý demografický vývoj, trvalý úbytek obyvatel,
- nižší vzdělanost obyvatelstva v porovnání s krajským a celorepublikovým průměrem,
- zvýšené požadavky na sociální služby pro seniory z důvodu stárnutí populace,
- nedostatečná podpora venkova ze strany státu a kraje,
- negativní demografický vývoj a jeho vliv na zaměstnanost – odliv z regionu,
- nepříznivý populační vývoj,
- pokračující vylidňování některých oblastí.

### 2.3.1.1.2 Technická infrastruktura

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- absence kanalizace, plynofikace, vodovodu v některých obcích do 2000 obyvatel,
- nedostatečné pokrytí mobilními operátory, nedostatečný vysokorychlostní internet,
- vysoká investiční a provozní náročnost ČOV a kanalizací.

Prioritami do budoucna jsou následující problémové oblasti, které by měly být řešeny:

- dostavba kanalizace s napojením ČOV v místních částech obcí větších než 2 000 EO (město Rýmařov, město Břidličná),
- zajistit dostatečné čištění odpadních vod v obcích nad 300 obyvatel, ať už výstavbou malých místních ČOV nebo formou napojení obce na stávající nebo plánovanou skupinovou ČOV (obce Ryžoviště, Lomnice, Velká Štáhle, Jiříkov, Václavov u Bruntálu, Malá Morávka),
- v odlehлých lokalitách a malých místních částech zajištění individuálního odkanalizování objektů – domovní ČOV, pravidelně vyvážené jímky,
- zajistit připojení obcí s převažujícím individuálním zásobováním obyvatel na skupinový vodovod Bruntál nebo na místní veřejný vodovod (obce Jiříkov, Tvrdkov),
- územně respektovat koridor pro elektrické vedení VVN 400 kV Krasíkov – Horní Životice (obce Tvrdkov, Horní Město, Ryžoviště a města Rýmařov, Břidličná) a koridor pro VVN 110 kV Břidličná – Šternberk,
- výstavba plynovodu Rýmařov – Horní Město.

### 2.3.1.1.3 Doprava

Tabulka 68: Problémy zjištěné místními aktéry

Obec	Bezproblémový	Úzká vozovka	Most v havarijním stavu	Havarijní stav vozovky – výluky,	Nezpevněná krajnice	Nepřehledná křižovatka	U hlavních nebo frekventovaných	U hlavních nebo frekventovaných	Jiné závady
<b>Břidličná</b>		X			X		X		X
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>				X			X		
<b>Dolní Moravice</b>				X		X		X	
<b>Horní Město</b>		X	X	X	X	X	X	X	X
<b>Jiříkov</b>				X			X	X	
<b>Lomnice</b>			X	X			X	X	
<b>Malá Morávka</b>		X					X		
<b>Malá Štáhle</b>					X		X	X	X

<b>Rýmařov</b>				x		x	x	x	
<b>Ryžoviště</b>				x					x
<b>Stará Ves</b>			x	x	x		x	x	
<b>Tvrdkov</b>		x		x	x		x	x	
<b>Václavov u Bruntálu</b>		x		x			x		
<b>Velká Štáhle</b>		x	x	x			x		

Zdroj: dotazníkové šetření

Největší problémy v dopravě představuje především havarijní stav vozovek, absence chodníků u frekventovaných silnic, nezpevněné krajnice a havarijní stavy mostů. Další nedostatky v obcích jsou neosvětlené nebo špatně osvětlené přechody pro chodce, špatný stav příjezdových komunikací k jednotlivým objektům. V obcích, kde jsou silnice s vyšší intenzitou dopravy, jsou veřejné chodníky ve velmi špatných stavech nebo chodníky v obcích chybí úplně. S rostoucím počtem osobních automobilů roste nedostatek parkovacích míst v obcích. Souhrn největších problémů byl zjištěn v rámci vlastního šetření v jednotlivých obcích z roku 2014, a dotazníkové šetření je v příloze.

V roce 2013 byl realizován projekt „Úprava zastávek a ploch Rýmařovsko“, v rámci kterého proběhla oprava 10 zastávek hromadné dopravy – oprava fasády, střešní krytiny, podlahy, okenní výplně, nátěry dřevěných obložení a terénní úpravy ploch u zastávek a dodání mobiliáře – parkové lavičky a odpadkové koše. Vlivem povětrnostních podmínek je mobiliář poničen a ve většině případů je nutná renovace. V některých obcích nejsou u autobusových zastávek vybudované odbocovací pruhy. V obcích, kde je provozována železniční doprava, je technický stav železničních budov havarijní a jsou nutné jejich opravy.

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- nepříznivá dopravní dostupnost a stav komunikací v regionu,
- špatná dostupnost regionu z center,
- nedostatečná dostupnost z dálnice,
- absence chodníků,
- špatný stav autobusových zastávek a odstavných pruhů,
- špatný stav komunikací,
- nedostatečná síť cyklostezek,

- absence páteřní cyklotrasy,
- nevyřešené restituční nároky, nedostupnost státních pozemků, nevyřešené vlastnictví.

Upravit podle výsledků šetření

Mezi klíčové oblasti, na které je třeba se v budoucnosti zaměřit patří:

- řešit otázku homogenizace silnice I/11 jako hlavní dopravní tepny regionu,
- pro všechny navrhované objekty a aktivity je potřebné v rámci územního plánování vyhradit dostatečného množství parkovacích stání a u již existujících objektů hledat další možnosti, jak řešit problém parkování a odstavování vozidel, zejména v místech která jsou zdroji nebo cíli individuální automobilové dopravy jako jsou sídliště, obchody atd.,
- v místech s vysokým rekreačním potenciálem zajistit dostatečné odstavné parkovací plochy, případně alternativní způsoby dopravní obsluhy,
- místní komunikace řešit v územních plánech tak, aby splňovaly tyto požadavky:
  - minimalizovat počty vjezdů na silniční síť, jakož i počty křižovatek místních komunikací se silniční sítí,
  - realizovat navržené místní obslužné komunikace pro vymezené rozvojové plochy,
  - navrhovat nové křižovatky v místech s dostatečnými rozhledovými poměry a dle možností s pravoúhlým křížením jednotlivých komunikací – týká se všech obcí ležící na silnicích I. A II. třídy,
- vytvořit terminál integrované dopravy ve městě Rýmařově, zajistit koordinaci jízdních řádů.

#### 2.3.1.1.4 Cestovní ruch

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- neoddělená cyklistická doprava od automobilové a nedostatek doplňkových služeb pro cyklisty,
- nedostatek ploch pro nově navrhované areály – sportoviště, hřiště, apod,
- nekonceptní řešení rozvoje rekreačních a lyžařských areálů,
- nedostatečná kvalita nabízených ubytovacích a stravovacích služeb,
- malá propagace tradičních běžeckých tras v Hornoměstské zátáckce,
- obecně špatná propagace některých možností regionu,
- chybějící navazující a doplňkové aktivity (hřiště, adrenalinové parky, wellness, bazény),
- nefunkční webové kamery v turistických lokalitách,

- chybějící propagace regionu,
- střety mezi různými způsoby využití krajiny,
- klimatické změny ohrožující investice do lyžování,
- nedostatečná agroturistika,
- špatná spolupráce podnikatelských subjektů v rámci cestovního ruchu.

Území v regionu MAS RÝMAŘOVSKO, která mají rozvojový potenciál, můžeme rozdělit do tří skupin (zanedbané plochy, památkové zóny a rekreační zóny).

#### 2.3.1.1.5 Sociální služby

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- absence jeslí v regionu – nedostatečná kapacita zařízení pro hlídání dětí do 3 let,
- nedostatečná komunikace a spolupráce školských zařízení a příspěvkových organizací na Rýmařovsku,
- absence komunikace mezi základními a středními školami a mezi úplnými a neúplnými základními školami,
- absence provázanosti profilování výuky mezi ZŠ a SŠ,
- absence koncepce, záměrů budoucího vývoje všech stupňů škol na Rýmařovsku v návaznosti na vývoj obyvatelstva,
- nesoulad nabídky škol s kvalifikačními požadavky významných zaměstnavatelů regionu,
- volné kapacity základních a středních škol,
- podstavy dětí ZŠ – doplácení mezd učitelů z rozpočtu obcí,
- inkluzivní vzdělávání – nedostatek asistentů a finančních prostředků na jejich zajištění,
- narůstající počet žáků ze sociálně slabých rodin,
- hrozba zrušení středních škol v Rýmařově z důvodu nízké naplněnosti,
- rozchod nabídky vzdělávacích oborů s poptávkou na pracovním trhu,
- narůstající problémy s financováním základního školství,
- nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb,
- nezájem malých obcí při koordinaci sociálních služeb,
- využití objektů v soukromém vlastnictví pro ubytování sociálně slabých rodin – zneužívání sociálních systémů,
- nedostatečná základní občanská vybavenost většiny obcí,

- snížení zdravotní dostupnosti v regionu.

#### 2.3.1.1.6 Zemědělci

Příklady některých aktivit naplňujících opatření:

- investice do modernizace technologií s vyšší produktivitou,
- pozemkové úpravy,
- obnova a zachování biologické rozmanitosti, ochrana krajinného rázu, rozptýlené zeleně, přírodního stavu lesa, mokřady,
- hledat možnosti pro zpracování produkce ze živočisné výroby přímo v regionu,
- ochrana půdy, snižování eroze a zhutňování, zvyšování organického podílu v půdě,
- úspory vody, ochrana čistoty vod proti znečištění ze zemědělství a lesnictví, zadržování vody na zemědělských plochách a v lesích,
- snižování emisí oxidu dusného a metanu, pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví, zalesňování,
- přírodě blízké postupy hospodaření, organické a ekologické postupy,
- úspory energií v zemědělské výrobě,
- diversifikace ekonomických činností zemědělských a lesnických subjektů na nepotravinářské činnosti, léčivé bylinky, koření, technické plodiny,
- budovat v lesích infrastrukturu pro rekreační využití.

#### 2.3.1.1.7 Nezaměstnanost

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- strukturálně postižený region,
- málo kvalifikovaná pracovní síla,
- špatná dopravní dostupnost,
- nedostatečná spolupráce mezi podnikateli a veřejnou správou a samosprávou,
- omezení podnikání chráněnými územími (CHKO, NATURA 2000) a památkovými zónami,
- malá podpora drobných podnikatelů a výrobců řemesel,
- nedostatečná nadregionální propagace,
- malá pomoc města a obcí při zviditelnění firem,
- chybí pořádání srazů podnikatelů, cechů apod.,
- nízký počet volných pracovních míst k počtu registrovaných uchazečů,
- nadprůměrná míra nezaměstnanosti a dlouhodobá míra nezaměstnanosti,

- nedostatek kapitálu v zemědělství, ve venkovské ekonomice a u obcí,
- roztríštěnost a absence pozemkových úprav,
- nízká konkurenceschopnost venkovské ekonomiky,
- malé zapojení zemědělců do cestovního ruchu (tzv. agroturistika),
- nedostatek pracovních příležitostí na venkově mimo zemědělství,
- nízký podíl zdrojů energie ze zemědělské činnosti,
- nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví),
- nízké investice do půdy v rámci vápnění,
- zastaralé technické vybavení / budov (brownfields) zemědělských podniků,
- nedostatečné využití zemědělské produkce pro nepotravinářské účely,
- špatná komunikace mezi zemědělci (pouze v rámci agrární komory),
- bioprodukty – nízká poptávka, ztrátový prodej.

#### 2.3.1.1.8 Ochrana životního prostředí

Problémy zjištěné místními aktéry (dotazníkové šetření, veřejná projednání):

- pokračující snižování biodiverzity krajiny,
- snižující se druhová pestrost, vymizení řady původně hojných druhů,
- v části území zničený původní mozaikovitý charakter krajiny (meze, remízky, mokřady),
- v části krajiny chybí funkční ÚSES,
- napřímení a necitlivá úprava části významných vodních toků,
- zejména drobné vodní toky a mokřady zničeny tzv. náhradními rekultivacemi,
- snižující se retenční schopnost krajiny,
- fragmentace krajiny, migrační bariéry,
- mizející hnězdí příležitosti, biotopy zejména pro ohrožené druhy,
- koncepce ochrany přírody založená přednostně na zvláště chráněná území (násobné překrývání ochrany – CHKOJ, NPR, CHOPAV, EVL apod.),
- absolutní ochrana zvláště chráněných druhů živočichů bez zohlednění dopadu na ostatní druhy (např. vymizení lipana a fatální věková skladba populace pstruha potočního po reintroduci vydry říční),
- nízký stupeň ochrany obecních částí přírody,

- rozšiřování nepůvodních, invazivních druhů (např. křídlatka sachalinská, norek americký, plzák španělský, psík mývalovitý apod.),
- eutrofizace některých VN,
- nemožnost získat pozemky na opatření v krajině k zvýšení její biodiverzity,
- nemožnost dosáhnout komplexních pozemkových úprav, přičemž jsou prodávány i pozemky určené k opatřením v krajině,
- výskyt černých skládek,
- nedostatečná míra separace odpadů,
- nedořešení likvidace BRO,
- neřešený problém směsného komunálního odpadu mimo likvidace na skládky po legislativním zákazu,
- zastaralé zdroje tepla v rodinných domech i centrálních zdrojích,
- nedostatečná úroveň ČOV (chybí v obcích úplně, částečně, technologicky zastarávají),
- spalování nekvalitních tuhých paliv v domácnostech i větších zdrojích,
- pokračující zábory ZPF namísto využívání brownfields,
- malá rozvinutost EVVO,
- místy nedostatečná protipovodňová ochrana,
- pomalé zvyšování zájmu obyvatelstva o kvalitu života, zdravé životní prostředí,
- příliš velký podíl smrkových monokultur i s důsledky z toho plynoucími,
- snižující se diverzita kulturní krajiny (důsledek scelování, odvodňování a souhrnných pozemkových úprav, později pak nevhodný převod orné půdy na travní porosty (TTP) a pastviny osevem či přísevem bez použití biotechnických opatření),
- mnohde nedostatečná úroveň zeleně v obcích (stejnoučké stromy, nevhodná druhová skladba, nevyhovující zdravotní stav i provozní bezpečnost).

#### 2.3.1.1.9 Lidský potenciál

Na území MAS RÝMAŘOVSKO působí dostatek podnikatelů i spolků, kteří mají potenciál rozvoje své činnosti. Podnikatelé bojují nejčastěji s nedostatkem finančních prostředků na rozvoj a zkvalitnění služeb. Na území MAS je několik podnikatelů, kteří fungují dlouhodobě a zaměstnávají nejen sami sebe, ale také další obyvatele z okolí (např. AL INVEST Břidličná a.s., RD Rýmařov s.r.o., provozovatel restaurací, farem apod.). Lidé jsou v důsledku rušení pracovních míst ve velkých městech často nuceni hledat práci jinde a začínají čím dál více uvažovat o sebezaměstnání a práci v místě bydliště. V

regionu obecně chybí tradice malých rodinných firem, drobných řemeslníků, kterou je dobré podporovat, aby lidé měli práci přímo v regionu a nebyli nuceni odcházet jinam.

V současné době v každé obci působí spolky, které zajišťují pořádání nejrůznějších kulturních, sportovních nebo volnočasových aktivit (celoroční činnost i jednorázové akce) pro místní obyvatele často bez ohledu na to, jaké je původní zaměření těchto spolků. Nejčastěji se jedná o sbory dobrovolných hasičů, TJ Sokol, myslivecká sdružení a další. Jejich aktivní členové se starají mimo vlastní aktivity spolku o společenské využití v místě bydliště, přestože se jedná často o činnost, která je bezplatná a časově náročná. Tyto jedince a sdružení je tedy potřeba maximálně podporovat a motivovat, protože často mají dostatek dobrých nápadů a udržují pozitivní společenské klima v jednotlivých obcích. Bez nich by docházelo ke zhoršení kvality života na vesnicích.

#### 2.3.1.1.10 Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál MAS RÝMAŘOVSKO je velmi široký. Prostor pro rozvoj je ve všech oblastech života v území. Nejvíce aktivní jsou jednoznačně obce, které řeší primárně rozvoj území v rámci výkonu samosprávných činností. Stranou však nezůstávají ani místní spolky, organizace zřizované obcemi a krajem (zejména školy, SVČ), NNO a podnikatelé. MAS provedla mapování absorbční kapacity a v současné době eviduje více než 530 projektových záměrů od obcí, podnikatelů, NNO a dalších subjektů.

Patrně nejproblematičtější a nejvíce diskutované jsou oblasti životního prostředí, odpadů, infrastruktury v obcích, dopravní situace a stav obecních budov, volnočasových areálů a veřejných prostranství. Obce řeší často havarijný stav zejména vodovodů, kanalizací a absenci ČOV, zdroje pitné vody, dosluhující veřejné rozhlasové a osvětlení, místní komunikace, chodníky, autobusové zastávky, veřejná prostranství, energeticky i technicky nevyhovující veřejné budovy, bezbariérové přístupy do veřejných budov (zejména pak ordinací lékařů), školská zařízení nebo zařízení pro volnočasové aktivity. Velká pozornost je věnována i oblasti odpadového hospodářství a možnostem meziobecní spolupráce (společný svoz, třídění, sběrné dvory, kompostárny, atd.). Stranou nezůstává ani ochrana přírody, krajiny a péče o zeleň v extravilánech a intravilánech obcí a protipovodňová opatření vč. opatření prevence a výstrahy. Velmi důležitou oblastí je také bytová politika obcí (znovuosídlení neobydlených domů, příprava pozemků pro výstavbu, využití prázdných obecních budov např. bývalých škol pro obecní byty). Významný rozvojový potenciál má výstavba podporovaného bydlení pro mladé rodiny, seniory, ZTP či osoby v tísni.

Vzhledem k enormní finanční náročnosti plánovaných projektů a malým obecním rozpočtům je však jejich realizace závislá na dotačních možnostech. Řada aktivit ovšem nebude v plánovacím období 2014–2020 ze strany EU podporována a uskutečnění záměrů bude záviset na schopnosti spolupráce zainteresovaných subjektů, sdružení prostředků a realizaci společných projektů z jiných zdrojů.

Velký potenciál má oblast podpory zaměstnanosti a podnikání vč. sociálního podnikání. Tvorbu podmínek pro podnikání a vznik nových pracovních míst obce vnímají jako naprostou nezbytnost. Mimo podpory rozvoje řemesel a podnikání a podpory zemědělských podnikatelů je žádoucí se zaměřit

i na oblast podpory zaměstnanosti jako takové. Velký potenciál má sociální podnikání, podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů a popularizace řemesel.

Neméně diskutované jsou pak oblasti rozvoje školství a sociálních služeb, podpora prorodinné politiky, a volnočasových aktivit a kultury. V oblasti školství se formuje aktivní spolupráce všech škol v území na projektech vybavení škol, projektech pro rozšíření výuky, v oblasti personální či sdílení specialistů. Sociální oblast je často opomíjená, v současné době se jí aktivně věnuje pouze Lipník nad Bečvou. Obce však vidí velký potenciál v možnostech komunitních center a nezbytnost posílení služeb zejména pro seniory a rodiny s dětmi. Podpora prorodinných a volnočasových aktivit, sportu a kultury je dlouhodobou prioritou v celém území.

Poslední oblastí je cestovní ruch. Potenciál území je zejména v přírodních atraktivitách, prostředí je velmi vhodné pro aktivní způsob trávení dovolené – cykloturistika, pěší turistika či agroturistika. MAS plánuje vytvoření společné turistické oblasti se 3 okolními MAS.

Rozvojový potenciál území je nezpochybnitelný. Úspěšnost zamýšlených projektů však bude závislá zejména na schopnosti spolupráce zainteresovaných aktérů, vytváření sítí pro společné projekty, úspěšnost žádostí o dotaci a také schopnost sdružování prostředků pro jejich realizaci v případě, že projekt je z oblasti, která není v období 2014–2020 podporovaná. Na podpoře rozvoje spolupráce aktérů napříč územím i sektory, vytváření sítí a plánování společných záměrů MAS aktivně pracuje. Animační role MAS – dotační poradenství, moderátor spolupráce - se jeví pro nacházející období jako klíčová.

### 2.3.1.1.11 Prostředky k zajištění financování rozvoje území

Podnikatelské subjekty vždy realizují investice na základě uváženého podnikatelského záměru prostřednictvím vlastních finančních rezerv a bankovních úvěrů. Realizace těchto záměrů nebývá přímo závislá na získání dotace ze státních nebo evropských zdrojů, nicméně možnost dotačních zdrojů či zvýhodněných úvěrových podmínek může významně urychlit rozvoj podniků.

Nestátní neziskové organizace a spolky v obcích získávají zpravidla finanční zdroje na svůj chod a projekty ze členských příspěvků, darů, příspěvků obcí, grantů a z části také drobnou činností (např. sběrem starého papíru, železa, atp.). Možnosti těchto subjektů zajistit kofinancování projektů z vlastních zdrojů jsou menší než v případě podnikatelských subjektů, nicméně lze předpokládat, že jejich projekty budou menšího finančního rozsahu, budou mít spíše charakter měkkých projektů a v případě investic budou schopny zajistit spolufinancování prostřednictvím bankovních úvěrů.

Obce soustřeďující se v MAS RÝMAŘOVSKO jsou charakteristické tím, že si nenárokuje příliš vysoké výdaje na svůj rozvoj. Přetrvávajícím problémem regionu je stále přetrvávající nižší hustota osídlení, tedy i nižší daňové příjmy z redistribuce násobené koeficienty pro malé obce. Z tohoto vyplývá, resp. se doporučuje, aby se jednotlivé obce nepouštěly do záměrů, které překračují jejich výdajovou sílu, tzn. aby investice navazovaly na již existující majetky a infrastrukturu a zhodnocovaly méně využité kapacity. Stejně tak je důležité, aby ekologické či jiné normativy nesmí rozvoj obcí přivést do rozpočtových deficitů.

Finanční prostředky představují důležitý faktor projektů, na základě kterých je možná realizace jednotlivých záměrů a aktivit. K financování těchto záměrů a aktivit lze využít mimo dotačních titulů několik zdrojů, a to:

- prostředky obcí,
- prostředky členů a partnerů,
- cizí zdroje.

#### Prostředky obcí

Každá obec v MAS RÝMAŘOVSKO disponuje určitými příjmy, které následně využívá pro své investice. Většina obcí však nedisponuje prostředky na samostatné financování projektu, zejména těch, které jsou v hodnotě vyšší než milion korun.

#### Prostředky členů a partnerů

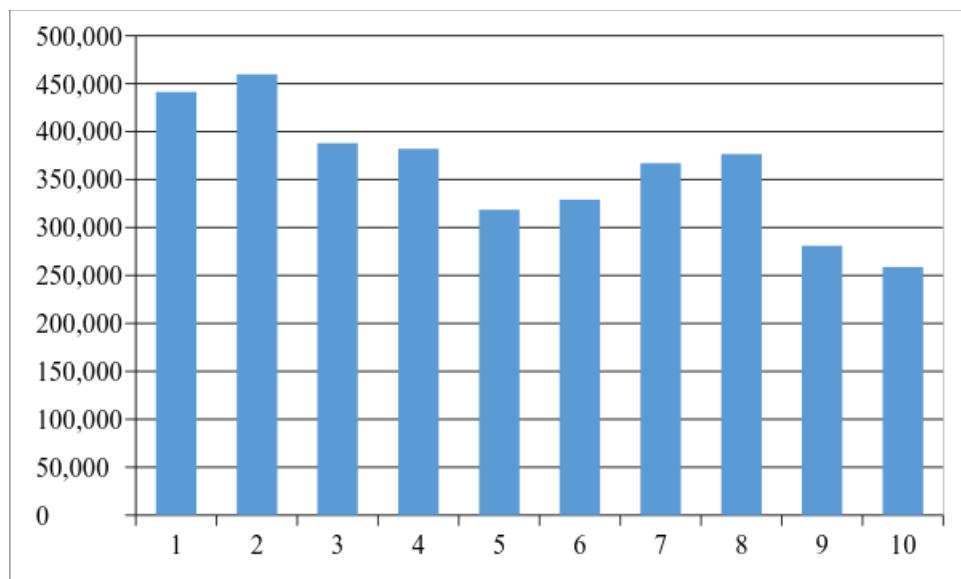
Na základě spolupráce lze využívat také prostředky od místních podnikatelů. Místní podnikatelé však disponují pouze omezenými finančními prostředky, které je možno využít v rámci spolufinancování projektu.

#### Cizí zdroje

Cizí zdroje představují finanční zdroje realizované prostřednictvím bankovního úvěru či dotace nebo grantu, který může využít část subjektů na území MAS. Nejčastějším případem využívání cizích zdrojů je úvěrování. V případě projektů je však časté, že se obce snaží spíše využívat dostupných titulů, různých grantů apod. Výše spolufinancování závisí především na typu dotačního programu a také na předkládaném záměru. Zároveň je důležité, aby projekt odpovídal prioritám stanovených poskytovatelem dotace, nebo grantu a především také podmínkám konkrétního podpůrného programu.

Možnost financování nebo spolufinancování projektů závisí na příjmech jednotlivých obcí MAS RÝMAŘOVSKO. Indikativním ukazatelem ekonomické stability obcí regionu MAS RÝMAŘOVSKO je bezesporu porovnání bilance celkových příjmů a výdajů jednotlivých obcí působících v MAS RÝMAŘOVSKO. Bilanci celkových příjmů a výdajů zachycuje tabulka a graf níže. Data vycházejí z monitorovacího systému Ministerstva financí ČR a zachycují celkové příjmy a výdaje rozpočtu jednotlivých obcí v letech 2010 – 2014. Jednotlivé obce MAS RÝMAŘOVSKO disponují určitými (vnitřními) finančními a věcnými zdroji, díky kterým je možné rozvíjet region.

**Graf 5: Celkové příjmy a výdaje obcí regionu MAS RÝMAŘOVSKO v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)**



Zdroj: [www.rozpocetobce.cz](http://www.rozpocetobce.cz)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

**Tabulka 69: Rozpočty obcí na území MAS RÝMAŘOVSKO v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)**

<b>Obec</b>	<b>2010</b>		<b>2011</b>		<b>2012</b>		<b>2013</b>		<b>2014 (k 30.9.)</b>	
	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
<b>Břidličná</b>	78 595	88 583	63 170	54 634	36 543	30 962	52 500	56 241	42 804	46 981
<b>Dětřichov nad Bystřicí</b>	8 250	6 726	9 952	10 708	6 824	7 571	9 977	9 293	8 176	6 341
<b>Dolní Moravice</b>	22 776	23 194	17 082	12 702	15 640	18 169	16 942	16 529	8 470	10 878
<b>Horní Město</b>	21 160	13 037	16 937	15 164	16 283	16 180	18 055	18 194	15 302	11 734
<b>Jiříkov</b>	5 358	4 325	4 840	3 727	5 324	4 287	5 089	3 625	4 085	4 233
<b>Lomnice</b>	8 868	9 971	10 217	6 873	10 375	8 585	10 217	8 190	7 899	6 421
<b>Malá Morávka</b>	19 801	15 995	21 592	22 431	22 729	16 430	19 425	17 789	16 013	14 519
<b>Malá Štáhle</b>	6 975	4 638	2 978	3 271	2 789	2 581	2 762	2 648	2 038	2 903
<b>Rýmařov</b>	249 118	271 251	220 399	232 418	183 029	201 236	204 372	221 063	157 503	138 044
<b>Ryžoviště</b>	11 624	12 668	8 073	6 026	6 992	6 023	9 538	7 251	8 600	8 259
<b>Stará Ves</b>	8 605	9 011	9 714	9 011	8 475	9 959	14 415	10 860	9 071	10 420
<b>Tvrdkov</b>	6 030	6 117	7 524	5 856	6 922	7 368	7 303	7 284	4 190	3 103
<b>Velká Štáhle</b>	6 774	5 826	5 536	5 451	5 342	5 537	6 126	5 677	5 720	4 679

Václavov u Bruntálu	7 923	11 121	8 029	6 843	8 592	8 668	9 859	7 587	7 379	5 062
---------------------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, informační portál MONITOR

**Tabulka 70: Rozpočty obcí na území MAS RÝMAŘOVSKO v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč) na 1 obyvatele**

Obec	2010		2011		2012		2013		2014 (k 30.9.)	
	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
Břidličná	78 595	88 583	63 170	54 634	36 543	30 962	52 500	56 241	42 804	46 981
Dětřichov nad Bystřicí	8 250	6 726	10 708	9 952	6 824	7 571	9 977	9 293	8 176	6 341
Dolní Moravice	22 776	23 194	17 082	12 702	15 640	18 169	16 942	16 529	8 470	10 878
Horní Město	21 160	13 037	16 937	15 164	16 283	16 180	18 055	18 194	15 302	11 734
Jiříkov	5 358	4 325	4 840	3 727	5 324	4 287	5 089	3 625	4 085	4 233
Lomnice	18	20	21	14	21	17	21	17	16	13
Malá Morávka	19 801	15 995	21 592	22 431	22 729	16 430	19 425	17 789	16 013	14 519
Malá Štáhle	6 975	4 638	2 978	3 271	2 789	2 581	2 762	2 648	2 038	2 903
Rýmařov	249	271	220	232	183	201	204	221	157	138
	118	251	399	418	029	236	372	063	503	044
Ryžoviště	19	20	13	10	11	10	15	12	14	13
Stará Ves	9 011	8 605	9 714	9 011	8 475	9 959	14 415	10 860	9 071	10 420
Tvrdkov	6 030	6 117	7 524	5 856	6 922	7 368	7 303	7 284	4 190	3 103
Velká Štáhle	6 774	5 826	5 536	5 451	5 342	5 537	6 126	5 677	5 720	4 679
Václavov u Bruntálu	7 923	11 121	8 029	6 843	8 592	8 668	9 859	7 587	7 379	5 062

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, informační portál MONITOR

### 2.3.1.1.12 Prostředky z evropských fondů

ESF - OPZ

Oblast	Popis problémů
Obyvatelstvo	<ul style="list-style-type: none"> <li>nižší vzdělanost obyvatelstva v porovnání s krajským a celorepublikovým průměrem</li> </ul>
Sociální služby a vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> <li>nesoulad nabídky škol s kvalifikačními požadavky významných zaměstnavatelů regionu</li> <li>narůstající počet žáků ze sociálně slabých rodin</li> <li>rozchod nabídky vzdělávacích oborů s poptávkou na pracovním trhu,</li> <li>narůstající problémy s financováním základního školství,</li> <li>nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb,</li> <li>nezájem malých obcí při koordinaci sociálních služeb</li> </ul>
Nezaměstnanost	<ul style="list-style-type: none"> <li>strukturálně postižený region,</li> <li>málo kvalifikovaná pracovní síla</li> </ul>

EFRR - IROP

Oblast	Popis problémů
Obyvatelstvo	nižší vzdělanost obyvatelstva v porovnání s krajským a celorepublikovým průměrem
Doprava	Největší problémy v dopravě představuje především havarijní stav vozovek, absence chodníků u frekventovaných silnic, nezpevněné krajnice a havarijní stav mostů. Další nedostatky v obcích jsou neosvětlené nebo špatně osvětlené přechody pro chodce, špatný stav příjezdových komunikací k jednotlivým objektům. V obcích, kde jsou silnice s vyšší intenzitou dopravy, jsou veřejné chodníky ve velmi špatných stavech, anebo chodníky v obcích chybí úplně. S rostoucím počtem osobních automobilů roste nedostatek parkovacích míst

	v obcích.
Sociální oblast a vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"><li>• využití objektů v soukromém vlastnictví pro ubytování sociálně slabých rodin – zneužívání sociálních systémů,</li><li>• nedostatečná základní občanská vybavenost většiny obcí</li><li>• nedostatečné vybavené nebo žádné učebny pro rozvoj klíčových kompetencí</li></ul>

#### EZFRV - PRV

V rámci kapitoly 2.3.1.1.6. se budou řešit některé oblasti prostřednictvím Programu rozvoje venkova a dále oblasti z kapitoly 2.3.1.1.7.

### 3 Strategická část

#### 3.1 Stanovení vize, strategických cílů a specifických cílů a opatření

##### 3.1.1 Mise a vize

Hlavním účelem strategie je definovat, kterými směry se bude území MAS RÝMAŘOVSKO v příštích letech ubírat. Strategická část se zabývá nastavením cílů, říká, jak a proč si MAS své cíle takto nastavila a jak bude svých záměrů dosahovat a měřit je. Strategická část obsahuje také definování mise, popis integrovaného přístupu (který je dále rozpracován v akčním plánu MAS, resp. programových rámcích), inovativní prvky a příklady inspirace.

Rozvojové směry pro období do roku 2020 jsou rozčleněny takto:

**Vize** – Vize strategie určuje dlouhodobý cíl snažení. Odpovídá na otázku, jak chceme, aby region vypadal po období 2014-2020. Realizace této vize vyjadřuje jakýsi konečný obraz regionu, který by se měl dosáhnout. Celková představa o budoucnosti území MAS vyplynula z názorů jednotlivých aktérů na jednáních pracovních skupin a veřejných projednání. Dále jsou stanoveny globální cíle vyplývající z vize.

**Prioritní oblasti rozvoje** – specifikují oblasti, které jsou pro rozvoj regionu stěžejní, výchozí pro tvorbu analýz SWOT a při definování analýzy potřeb a problémů

**Strategické cíle** – prioritní cíle, které udávají směr strategie a specifikují oblasti, které jsou pro rozvoj regionu stěžejní, byly stanoveny na základě závěrů z analytické části

**Specifické cíle** – splnění strategických cílů bude dosaženo splněním specifických cílů strategie

**Opatření** – rozpracovávají jednotlivé specifické cíle, definují dosažitelné cíle

**Aktivity** – skupiny činností sloužící k naplňování opatření

**Projekty** – „nejnižší“ úroveň strategie – naplňují dílčí aktivity. Projekty mohou naplňovat i více aktivit napříč cíli i prioritami (blíže v kapitole Integrace)

MISE

MAS RÝMAŘOVSKO využije své zachovalé přírody, kulturních tradic, dobré dopravní polohy a stabilizovaného obyvatelstva k dalšímu ekonomickému a společenskému rozvoji a růstu kvality života občanů.

Spolupráce obcí zefektivní získávání veřejných zdrojů, povede k do budování infrastruktury, optimalizaci zázemí pro ekonomické činnosti i ke komplexnosti služeb pro občany v mikroregionu jako celku.

Komunitně vedená strategie rozvoje Místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO je zpracována jako ucelený rozvojový dokument, který spojuje nejen jednotlivé subjekty zapojené do MAS, ale především jsou na jejím základě propojeny jejich záměry, projekty a v neposlední řadě také zdroje, a to jak finanční a materiální, tak i lidské.

V rámci naplňování MISE, resp. celé strategie budou uplatňovány především následující **principy**:

- princip rovného přístupu k informacím pro všechny subjekty v území MAS RÝMAŘOVSKO (veřejná správa, podnikatelé, neziskové organizace, veřejnost),
- princip občanské společnosti (aktivní zapojení obyvatel území do rozvoje MAS RÝMAŘOVSKO);
- princip partnerství a spolupráce členů MAS RÝMAŘOVSKO,
- princip udržitelného rozvoje (soulad přírodních, kulturních a historických hodnot za současného naplnění sociálních potřeb a dlouhodobé ekonomicke prosperity území)
- princip integrace.

Dlouhodobá vize rozvoje území MAS RÝMAŘOVSKO byla stanovena následovně:

Území MAS RÝMAŘOVSKO bude

- turisticky známý a atraktivní region s dobrou dopravní dostupností a obslužností, využívající řady výjimečných atraktivit, krásné a zachované přírody
- region nabízející kvalitní služby a rozvíjející potenciál malých a středních podnikatelů nejen v oblasti zemědělství
- region vhodný pro rodinný život s dostatečnou nabídkou pracovních příležitostí a kvalitním zázemím pro volný čas a potřeby obyvatel

Definování z vize vyplývajících klíčových oblastí rozvoje

Z dlouhodobé vize MAS RÝMAŘOVSKO vyplývají následující klíčové oblasti rozvoje:

- Lidské zdroje a vzdělávání
- Životní prostředí,
- Podnikání a cestovní ruch (včetně zaměstnanosti),

- Zemědělství,
- Infrastruktura a kulturní dědictví.

Stanovení strategických cílů s přiřazením strategických indikátorů (dle jednotlivých oblastí)

**Strategické cíle** specifikují konečné stavy, kterých bychom chtěli dosáhnout realizací strategie.

Níže uvedené strategické cíle byly navrženy v rámci jednání pracovních skupin a rozpracovány na specifické cíle.

### **Strategický cíl č. 1 – Zlepšování kvality života a životního prostředí**

Pro oblast: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury, oblast životní prostředí, zemědělství a rozvoj spolupráce a posilování místního partnerství

Tento strategický cíl klade důraz na zavedení a uplatnění principů trvale udržitelného rozvoje regionu a zavedení rovnováhy mezi potřebami trvale udržitelného rozvoje území, ochrany a péče o životní prostředí.

Smyslem strategického cíle je také vytvořit předpoklady a zajistit rozvoj lidských zdrojů, vysokou kvalitu života a spokojenosť obyvatel v oblasti materiální, společenské, kulturní, duchovní a etické s dlouhodobou perspektivou.

### **Strategický cíl č. 2 – Ekonomický a turistický rozvoj regionu**

Pro oblast: Podpora zemědělství, potravinářství a regionální značky Jeseníky, podnikání a zaměstnanost.

Ekonomický rozvoj regionu usiluje o vytvoření optimálních podmínek pro všeobecnou podporu a rozvoj ekonomických a podnikatelských a turistických aktivit v území.

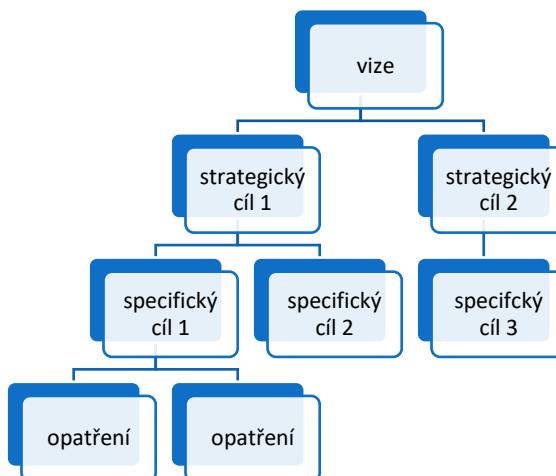
### **Strategický cíl č. 3 – Vzdělanější region rozvíjející spolupráci**

Pro oblast: Vzdělávání, spoluprací regionální i meziregionální

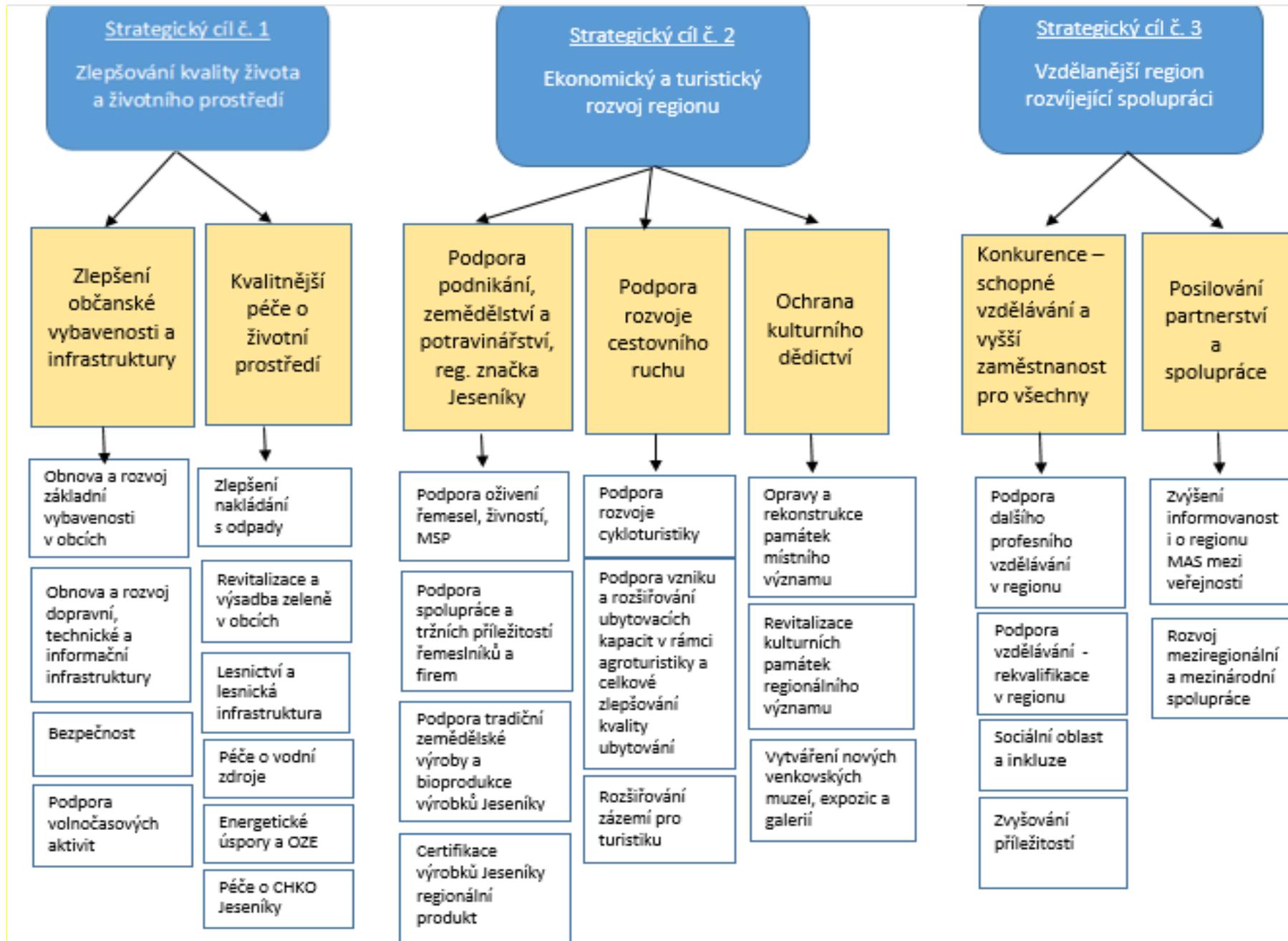
Tento strategický cíl podporuje zachování místních kulturních, společenských a historických hodnot regionu. Kulturní dědictví je nedílnou součástí života dnešní společnosti.

Při návrhu specifických cílů byl zvolen následující postup:

- 1) Situační analýza věcně popisuje a částečně hodnotí situaci regionu. Dává dobrý přehled o stavu regionu především z hlediska sociodemografického a rozebírá dostupné zdroje území
- 2) SWOT analýza přináší charakteristiku silných a slabých stránek regionu, příležitostí a ohrožení. Důraz je kladen na to, aby stanovené priority **využívaly silných stránek a reagovaly na slabé stránky regionu za současného využití příležitostí**. Pozornost je věnována eliminaci hrozob, tj. ty stránky, které MAS nemůže sama přímo ovlivnit
- 3) Projektové náměty – byla vytvořena databáze projektových námětů různého druhu. Jedná se jak o náměty konkrétní, které se v nejbližší době budou realizovat, tak náměty, které jsou v současné době teprve ve fázi plánování

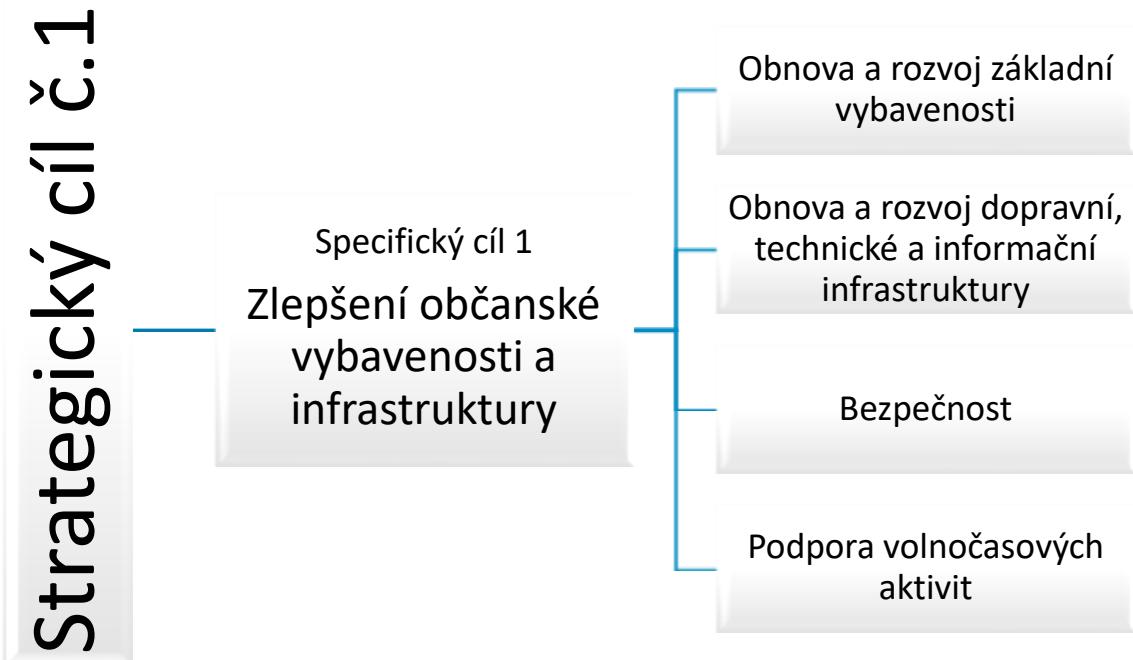


Návrh specifických cílů na období 2014-2020 vzešel z průběžných jednání pracovních skupin. Vycházelo se především z toho, jaké projekty byly podporovány v dosavadní strategii 2007-2013. Základním cílem, na kterém se pracovní skupina shodla, by mělo být Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury, o projekty z této oblasti byl největší zájem. Ochrana kulturního dědictví venkova - projekty v této oblasti byly podporovány také v hojně míře, ať již se jedná o opravu kostelů, společenských domů, rozvíjení a udržování tradic venkova. Dalším cílem je Větší péče o životní prostředí, v této oblasti byly dosavadní projekty omezeny pouze na odpočinkové plochy apod., nicméně je zde velká možnost využít k plnění tohoto cíle území CHKO Jeseníky. Další tři cíle, které byly navrženy: Podpora zemědělství a potravinářství, Podpora podnikání malé a střední a Podpora cestovního ruchu.



### 3.1.2 Stanovení specifických cílů s přiřazením realizačních indikátorů

#### 3.1.2.1 Specifický cíl 1: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury



Specifický cíl se zaměřuje na zlepšení občanské vybavenosti, pod kterou si lze představit budovy a služby, které mají sloužit primárně občanům obce. Jsou stanoveny 4 základní opatření a to obnova a rozvoj základních služeb v obci, obnova a rozvoj dopravní, technické a informační infrastruktury, bezpečnost a podpora volnočasových aktivit. Základním cílem je zkvalitnění života občanů v obci a zatraktivnění daného území. Je nutné brát ohled především na mladé, jelikož tato skupina obyvatel odchází z venkova právě díky nedostatečným službám a špatné vybavenosti obcí. Atraktivní vzhled obce láká i potenciální návštěvníky, kteří se sem mohou vracet a přispět k rozvoji cestovního ruchu. Základem rozvoje každé obce je potřeba kvalitních základních služeb a občanské vybavenosti pod těmito pojmy si lze představit opravu (rekonstrukci) a vybavenost obecních budov, školských zařízení, vzdělávacích zařízení, kulturně společenských objektů. Z hlediska služeb je nutná přítomnost základních zdravotních a sociálních služeb, jelikož z demografického hlediska dochází k postupnému stárnutí populace a nárůstu počtu obyvatel starších 65 let. Pro tuto skupinu obyvatel je důležitá

přítomnost domů s pečovatelskou službou a jiných podobných zařízení. Pro plnohodnotný život v obci je důležitý dobrý stav základní infrastruktury obce, která se skládá ze dvou základních oblastí a to dopravní (stav komunikací) a technické (napojení na elektrickou energii, vodovodní síť, plynofikace, stav kanalizace a ČOV, dostupné telekomunikace a napojení na internet). Při opravě technické infrastruktury se nepřímo přispívá i ke zlepšení ochrany životního prostředí. Trávení volného času v obci je spojeno s přítomností volnočasových zařízení (dětských, sportovních a víceúčelových hřišť), která přispívají k rozvoji obce a udržují zde mladé rodiny s dětmi.

Opatření:

- 1.1. Obnova a rozvoj základní vybavenosti v obcích
- 1.2. Obnova a rozvoj dopravní, technické a informační infrastruktury
- 1.3. Bezpečnost
- 1.4. Podpora volnočasových aktivit

Specifický cíl 1: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury		Název indikátoru	Výcho zí stav	Cílov ý stav 2023	Zdroj
1.1.	Obnova a rozvoj základní vybavenosti obcí	x	x	x	x
1.1.1.	Obnova, rekonstrukce a výstavba obecních úřadů a jejich zázemí	Počet rekonstruovaných staveb	0	2	MSK, Obecní úřady, OPŽP
1.1.2.	Obnova, rekonstrukce a modernizace základních, mateřských, uměleckých a středních škol	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	0	4	ZŠ
		Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	0	350	ZŠ
1.1.3.	Obnova, rekonstrukce a výstavba hřišť pro děti, mládež i seniory v obcích	Počet rekonstruovaných/vystavěných hřišť	0	2	MSK, MMR, Obecní úřady
1.1.4.	Obnova knihoven a informačních center	Počet podpořených knihoven/ inf. center	0	2	IROP, MSK, MSMT
1.1.5.	Podpora výstavby a obnova rodinných domů a bytů včetně	Počet obnovených objektů	0	50	MŽP, MMR, MSK

	inženýrských sítí					
1.1.6.	Podpora komunitních center a rozvoj poskytování sociálních služeb	Počet podpořených komunitních center a soc. služeb	0	1	IROP, OPZ	
1.2.	Obnova a rozvoj dopravní, technické a informační infrastruktury					
1.2.1.	Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	Délka nově vybudovaných cyklostezek	0	1	SFDI, IROP, MSK	
1.2.2.	Rekonstrukce a výstavba rozvodů plynu, elektřiny	Počet realizovaných projektů	0	1	MMR, vlastní zdroje	
1.2.3.	Rekonstrukce a výstavba vodovodů, kanalizací	Počet realizovaných projektů	0	2	MŽP, MSK, MZe, Obecní úřady	
1.2.4.	Obnova obecních rozhlasů a veřejného osvětlení	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady	
1.2.6.	Revitalizace a modernizace veřejných prostranství včetně chodníků	Počet realizovaných projektů	0	2	MŽP, MMR, Obecní úřady	
1.3.	Bezpečnost					
1.3.1.	Obnova, rekonstrukce a výstavba hasičských zbrojnic	Počet realizovaných projektů	0	1	Obecní úřady	
		Počet realizací vedoucí ke zvýšení	0	1	Obecní úřady	

		bezpečnosti			
1.3.2	Výstavba chodníků	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	0	3	Obecní úřady, IROP, SFDI, MSK
1.3.	Podpora volnočasových aktivit				
1.3.1.	Obnova a výstavba sportovišť vnitřních i venkovních	Počet rekonstruovaných/vystavěných sportovišť	0	2	Obecní úřady, MŠMT
1.3.2.	Obnova a výstavba kulturních domů, kin, divadel aj. multifunkčních objektů a venkovních společenských areálů	Počet rekonstruovaných/vystavěných budov pro kulturu	0	1	Obecní úřady, INTERREG V-A
1.3.3.	Zlepšování materiálního zázemí pro volnočasové aktivity	Počet podpořených subjektů	0	50	Obecní úřady
1.3.5.	Podpora spolkových, společenských, kulturních, církevních a sportovních aj. akcí	Počet akcí	0	20	Obecní úřady
1.3.6.	Podpora regionálních festivalů, přehlídek a slavností	Počet akcí	0	20	Obecní úřady

### 3.1.2.2 Specifický cíl 2: Kvalitnější péče o životní prostředí

## Strategický cíl Č.1

### Specifický cíl 2 Kvalitnější péče o životní prostředí

- Zlepšení nakládání s odpady
- Revitalizace a výsadba zeleně v obcích
- Lesnictví a lesnická infrastruktura
- Péče o vodní zdroje
- Energetické úspory a OZE
- Péče o CHKO Jeseníky

Specifický cíl Kvalitnější péče o životní prostředí se zaměřuje primárně na zlepšení ochrany a zkvalitnění péče o životní prostředí. Působení CHKO Jeseníky na území MAS potřebuje speciální péči, která by měla být pro celý region prioritou i z hlediska rozvíjení cestovního ruchu. Zmíněná oblast je protkaná cyklostezkami a turistickými trasami, které lákají mnoho návštěvníků. Péče o CHKO Jeseníky je přímo jedním ze specifických cílů regionu. Ke zlepšení životního prostředí by mělo dojít i v jednotlivých obcích v regionu prostřednictvím zlepšení technologií nakládání s odpadem také rozšiřování míst pro tříděný odpad a dostatečný počet kontejnerů na tento odpad, tak by se mělo přecházet vzniku černých skládek a možného poškození životního prostředí. Obce by se měly zaměřit na obnovu zeleně a revitalizaci parků a vytvořit tak vhodnější prostředí pro obyvatele i potenciální návštěvníky. Obyvatelům se rozšíří místa k trávení volného času a odpočinku. V dnešní době je velmi žádané používání zeleně při rekonstrukcích a revitalizacích náměstí a návsí a vytvořit tak příjemné prostředí pro obyvatele. Pro celé území je důležité využívání obnovitelných zdrojů energie, aby došlo k energetickým úsporám.

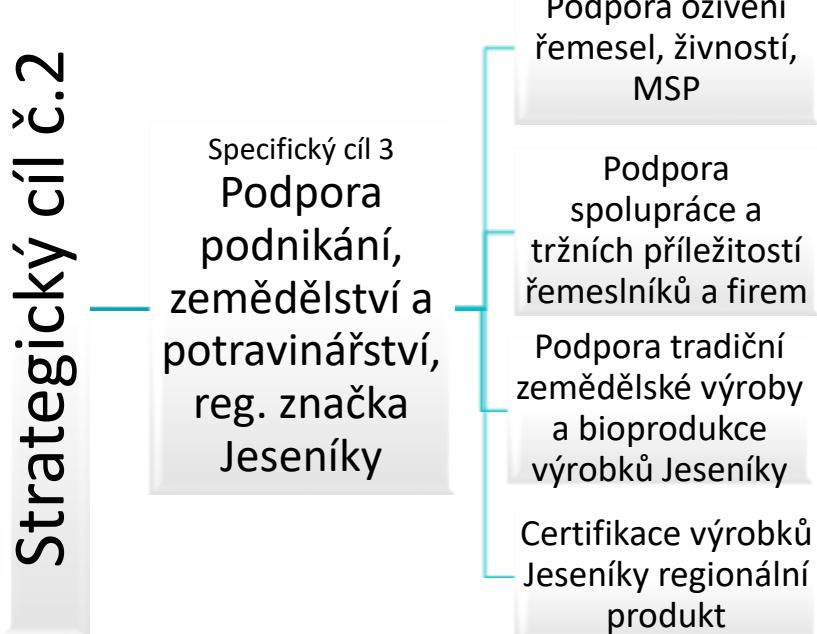
Opatření:

- 2.1. Zlepšení nakládání s odpady
- 2.2. Revitalizace a výsadba zeleně v obcích
- 2.3. Lesnictví a lesnická infrastruktura
- 2.5. Péče o vodní zdroje
- 2.6. Energetické úspory a obnovitelné zdroje energie
- 2.7. Péče o Chráněnou krajinnou oblast Jeseníky

Specifický cíl 2		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav	Zdroj
Kvalitnější péče o životní prostředí				2023	
2.1.	Zlepšení nakládání s odpady	x	x	x	x
2.1.1.	Obnova zázemí pro sběr odpadů	Počet obnovených zázemí	0	10	Obecní úřady, MŽP
2.1.2.	Spolupráce obcí a firem v systému sběru, separace a odvozu odpadů	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady
2.2.	Revitalizace a výsadba zeleně v obcích				
2.2.1.	Obnova zeleně v intravilánech obcí včetně úprav návsí	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady, MŽP
2.2.2.	Obnova parků a významných zelených ploch v obcích	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady, MŽP
2.2.3.	Zajištění komunální techniky pro péči o zeleň	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady, MŽP
2.2.4.	Výsadba stromů a alejí v krajině	Počet realizovaných projektů	0	1	Obecní úřady
2.3	Lesnictví a lesnická infrastruktura				

2.3.1.	Lesnická infrastruktura	Počet podpořených operací (akcí)	0	2	PRV, obecní úřad
2.4.2.	Zavádění preventivních opatření v lesích	Počet podpořených operací (akcí)	0	1	PRV, obecní úřad
2.4.3.	Neproduktivní investice v lesích	Počet podpořených operací (akcí)	0	1	PRV, obecní úřad
2.4.4.	Lesnická technologie	Počet podpořených operací	0	1	PRV, obecní úřad
2.5.	Péče o vodní zdroje				
2.5.1.	Péče o vodní toky	Počet realizovaných projektů	0	1	Obecní úřady
2.5.2.	Péče o rybníky a jezera včetně budování nových rybníků a jezer	Počet realizovaných projektů	0	2	Obecní úřady
2.6.	Energetické úspory a obnovitelné zdroje energie				
2.6.1.	Podpora energetických úspor (průřezově v projektech)	Počet realizovaných projektů	0	15	MSK, MŽP, MPO
2.6.2	Využívání obnovitelných zdrojů energie	Počet realizovaných projektů	0	5	MŽP, IROP
2.6.3.	Podpora pěstování a maximálního využití biomasy	Počet realizovaných projektů	0	4	OPŽP
2.7.	Péče o chráněnou krajinnou oblast Jeseníky				
2.7.1.	Spolupráce s CHKO Jeseníky na rozvoji regionu	Počet podpořených operací (akcí)	0	1	MŽP, AOPK

### 3.1.2.3 Specifický cíl 3: Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, regionální značka Jeseníky



Rozvoj malého a středního podnikání pomůže ke zvýšení pracovních nabídek v regionu a možnému snížení nezaměstnanosti. Tato myšlenka se objevuje i v EU, která v politice soudržnosti uvádí tuto podporu za prioritní oblast, která by měla vést ke snižování rozdílů mezi regiony a zvyšování zaměstnanosti právě prostřednictvím rozvoje malých a středních podniků. Dalším cílem je oživení řemesel, která v průběhu let zanikla a v daných obcích jsou považována za tradiční. Řemesla i malé firmy jsou úzce spjaty s regionem, ve kterém se vyskytují a odlišují se tak od ostatních, mohou tedy těžit ze své jedinečnosti. Při působení těchto malých a středních podnikatelů dojde postupně k rozvoji celého regionu i díky velkým firmám či průmyslovým zónám, které se mohou na tyto místní výrobce a dodavatele napojit a vzájemně spolupracovat.

Specifický cíl se zaměřuje na podporu podnikatelů věnujících se zemědělské a potravinářské výrobě, která je v některých částech regionu považována za tradiční. Tuto oblast je potřeba podpořit, jelikož tradiční zemědělské výrobky a bioprodukce jsou v dnešní době velmi žádané a obec získá další zajímavost, která může přilákat více návštěvníků, kteří se sem mohou vracet. A právě sami podnikatelé se mohou ucházet o získání označení Jeseníky regionální produkt® a podpořit tak tradiční výrobu v daném regionu. Regionální značení je přínosné z hlediska cestovního ruchu a turistů, kteří region navštíví a chtejí poznat i něco jiného, než přírodní a kulturní (historické) památky. Pro místní obyvatele je to příležitost, jak podpořit jejich místní výrobce. Pro místní podnikatele produkující tradiční výrobky je získání tohoto certifikátu příležitostí, jak navázat nové kontakty a možné spolupráce a v neposlední řadě získají výhodu v propagaci svých produktů jednotným stylem již zmíněného označení.

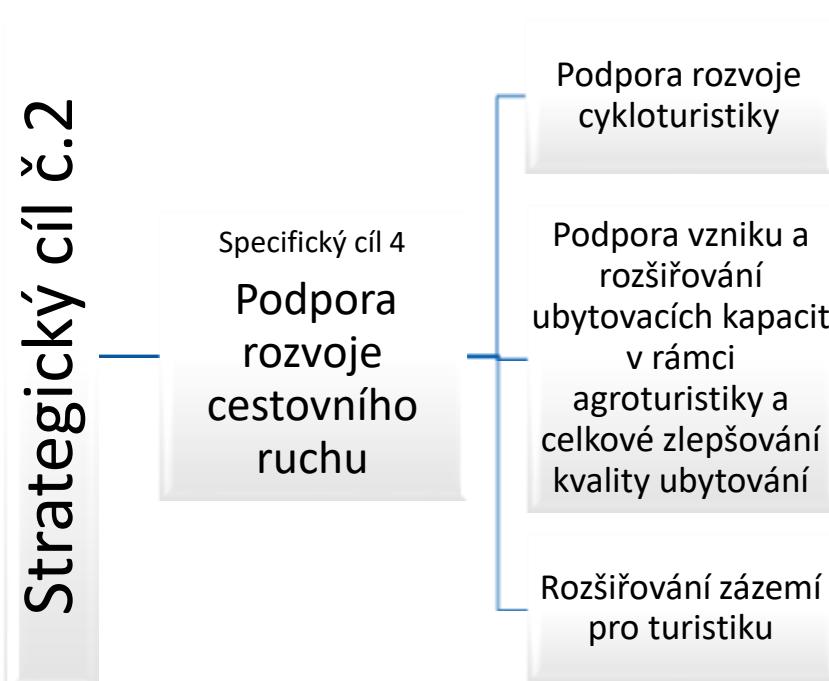
Opatření:

- 3.1. Podpora oživení řemesel, živností, malých a středních firem
- 3.2. Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem
- 3.3. Podpora tradiční zemědělské výroby a bioprodukce výrobků Jeseníky
- 3.4. Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt

Specifický cíl 3:		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav 2023	Zdroj
Podpora podnikání, zemědělství, potravinářství, regionální značka Jeseníky					
3.1.	Podpora oživení řemesel, živností, malých a středních firem				
3.1.1.	Rekonstrukce, modernizace a výstavba provozoven podnikatelů	Počet podpořených podnikatelů, PRV	0	5	MPO, MZe, kraj
3.1.2.	Modernizace strojového a technologického vybavení	Počet podpořených podnikatelů	0	5	MPO, MZe, kraj
3.1.3.	Propagace podnikatelů	Počet podpořených podnikatelů	0	5	MAS RÝMAŘOVSKO, obce
3.1.4.	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	Počet podpořených podniků/příjemců	0	2	MPO, MZe, kraj
3.2.	Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem				
3.2.1.	Vytvoření a aktualizace investičních možností a příležitostí regionu	Počet realizovaných projektů	0	1	MAS RÝMAŘOVSKO

3.2.2.	Vytvoření databáze nevyužitých objektů (brownfields) a jejich obnova	Počet vytvořených databází	0	1	MAS RÝMAŘOVSKO
3.3.	Podpora tradiční zemědělské výroby a bioprodukce výrobků Jeseníky				
3.3.1.	Podpora modernizace zemědělských podniků a farem	Počet podpořených podnikatelů	0	5	MZe
3.3.2.	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	Počet podpořených podnikatelů	0	2	MZe
3.3.3.	Podpora mladých a začínajících zemědělců	Počet podpořených podnikatelů	0	5	MZe
3.3.4.	Diverzifikace zemědělských činností	Počet podpořených podnikatelů	0	5	
3.4.	Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt (R)				
3.4.1.	Certifikace výrobků a služeb zemědělců, potravinářů i řemeslníků	Počet podpořených podnikatelů	0	2	MZe, vlastní zdroje žadatelů
3.4.2.	Propagace místních zemědělců, potravinářů a jejich produktů	Počet realizovaných akcí	0	2	MAS RÝMAŘOVSKO, MZe

### 3.1.2.4 Specifický cíl 4: Podpora rozvoje cestovního ruchu



Strategický cíl se zaměřuje především na podpoření cestovního ruchu v regionu, který je důležitou ekonomickou položkou pro obce. Pro cestovní ruch na území MAS RÝMAŘOVSKO je důležitá existence hradu Sovinec a CHKO Jeseníky, které jsou velmi oblíbenou a vyhledávanou oblastí. Regionem vede několik naučných stezek. Velmi oblíbená je na území regionu cykloturistika, pro kterou není vytvořeno dostatečné zázemí v podobě půjčoven kol a dostatečných značených stezek a právě tuto oblast je potřeba podpořit a rozvíjet, aby sem přilákala více návštěvníků. Potenciálem je rozšíření stávajících stezek a jejich napojení na okolní regiony. Současným problémem je nedostatek ubytovacích kapacit a možností, proto se turisté či návštěvníci nejčastěji zdržují pouze jeden den a berou toto území jako zastávku v jejich cestě. Zbudování nových ubytovacích zařízení (hotelů, apartmánů či kempů) by přispělo ke zvýšení návštěvnosti a prodloužení pobytu hostů na jednom místě, ze kterého by mohli podnikat výlety do okolí, jelikož na našem území se nachází velké množství kulturních památek (hrady, zámky...), přírodních zajímavostí (jeskyně, arboreta) a sportovních aktivit.

(hippoturistika, cykloturistika, turistika, koupaliště, in – line stezky...). V regionu se setkáme s řadou turistických atrakcí, u kterých chybí nebo vůbec není dostatečné zázemí, které je potřeba nově zbudovat či rozšířit.

Opatření:

- 4.1. Podpora rozvoje cykloturistiky
- 4.2. Podpora vzniku a rozšiřování ubytovacích kapacit v rámci agroturistiky a celkové zlepšování kvality ubytování
- 4.3. Rozšiřování zázemí pro turistiku

Specifický cíl 4:		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav 2023	Zdroj
Podpora rozvoje cestovního ruchu					
4.1.	Podpora rozvoje cykloturistiky				
4.1.1.	Rozvoj sítě cyklotras a vybudování odpočívadel, budování cyklostezek a odpočívadel	Délka vybudovaných cyklotras	0	1km	MAS RÝMAŘOVSKO
2.	Podpora vzniku a rozšiřování ubytovacích kapacit v rámci agroturistiky a celkové zlepšování kvality ubytování				
4.2.1.	Podpora farem a podnikatelů pro rozvoj agroturistiky	Počet podpořených podnikatelských subjektů	0	1	MZe
4.2.2.	Zlepšování kvality ubytovacích služeb	Počet podpořených podnikatelských subjektů	0	1	MZe
4.3.	Rozšiřování zázemí pro turistiku				
4.3.1.	Obnova a výstavba parkovišť	Počet vytvořených parkovacích míst	0	2	INTERREG V-A, vlastní zdroje obcí
4.3.2.	Podpora rozvoje doprovodných služeb	Počet realizovaných projektů	0	2	MAS RÝMAŘOVSKO

### 3.1.2.5 Specifický cíl 5: Ochrana kulturního dědictví

## Strategický cíl Č.2

### Specifický cíl 5: Ochrana kulturního dědictví

Opravy a  
rekonstrukce  
památek místního  
významu

Revitalizace  
kulturních památek  
regionálního  
významu

Vytváření nových  
venkovských muzeí,  
expozic a galerií

Kulturní dědictví je jednou ze základních oblastí odrážející se v cestovním ruchu, a proto je nutné se mu věnovat a rozvíjet ho. Zrekonstruované místní i regionální památky přispívají k atraktivnosti obce a to nejen dovnitř, směrem k občanům, ale i směrem ven k turistům a návštěvníkům. Pro občany je to zkvalitnění jejich života v obci a pro návštěvníky nová atraktivní oblast k poznávání. Ochrana kulturního dědictví zahrnuje především opravu a rekonstrukci architektonických staveb, které mají kulturně – historickou hodnotu, dále sakrálních staveb, pomníků a křížů nebo sochařských děl. Kromě nehmotných památek je důležité pro rozvoj obcí také obnova či zakládání muzeí, galerií a expozic, které návštěvníky seznámí s historií obce či tradičními řemesly. V této souvislosti se nabízí vytváření různých sezónních expozic (Vánoce, Velikonoce...) nebo témat, které návštěvníky seznámí s historií obce či událostmi, které se v obci udály (povodeň, tornádo). Samotné památky kulturního dědictví mohou být napojeny na cyklostezky a turistické trasy, které regionem vedou a spojí tak sportovní využití s kulturním poznáváním.

Opatření:

- 5.1. Opravy a rekonstrukce památek místního významu
- 5.2. Revitalizace kulturních památek regionálních významu
- 5.3. Vytváření nových venkovských muzeí, expozic a galerií

Specifický cíl 5: Ochrana kulturního dědictví venkova		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav 2023	Zdroj
5.1. Opravy a rekonstrukce památek místního významu					
5.1.1.	Restaurování drobných památek místního významu (sochy, kříže apod.)	Počet opravených/rekonstruovaných památek	0	4	Obecní úřady, Mze, MK, MSK, MMR
5.1.2.	Opravy a rekonstrukce sakrálních památek - kapliček, kostelů apod.	Počet opravených/rekonstruovaných sakrálních památek	0	3	Obecní úřady, Mze, MK, MSK, MMR
5.2. Revitalizace kulturních památek regionálního významu					
5.2.1.	Opravy a rekonstrukce hradů, zámků, tvrzí, fortů apod.	Počet opravených/rekonstruovaných památek	0	1	MK
5.2.2.	Obnova poutních cest a propojování památek v krajině (formou naučných stezek)	Počet opravených/rekonstruovaných cest/památek	0	2	MSK, MMR
5.3. Vytváření nových venkovských muzeí, expozic a galerií					
5.3.1.	Obnova a vytváření místních expozic a galerií a oborových muzeí regionálního významu	Počet vytvořených/obnovených místních expozic/galerií	0	1	Euroregion Praděd, MSK, INTERREG V-A, MZe

### 3.1.2.6 Specifický cíl 6: Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny

## Strategický cíl č.3

### Specifický cíl 6: **Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny**

Podpora dalšího  
profesního  
vzdělávání  
v regionu

Podpora vzdělávání  
- rekvalifikace  
v regionu

Sociální oblast a  
inkluze

Zvyšování  
příležitostí

Specifický cíl se zaměřuje na dvě oblasti. Jednak na rozvoj lidského potenciálu a to zvyšování vzdělání a rozvoj dovedností a dále rovné příležitosti s cílem zajistit v budoucnu lepší přístup jak na pracovní trh, tak v každodenním životě. Region MAS RÝMAŘOVSKO patří k oblastem s vyšší nezaměstnaností a je to způsobené i nedostatečnou přípravou žáku na potřeby místního pracovního trhu. Žáci a studenti nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu technických a přírodněvědných oborů. Odborné a podnikatelské kompetence absolventů jsou na relativně nízké úrovni a neodpovídají požadavkům firem. Uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snížená. Výsledkem realizace opatření na vzdělávání bude vyšší motivace dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodněvědných oborů, zlepšení odborných a podnikatelských kompetencí absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Vedle toho pak bude rozvíjen vnitřní potenciál dětí a studentů. Podobně tomu je i u některých osob, které již ukončili školní docházku.

Druhou oblastí je zajistit stejné příležitosti pro všechny a zejména pak pro ekonomicky aktivní obyvatele. Především specifické skupiny obyvatel mají problémy při vstupu na pracovní trh. Cílovou

skupinou jsou zejména osoby sociálně vyloučené, osoby sociálním vyloučením ohrožené, uchazeči a zájemci o zaměstnání, neaktivní osoby a zaměstnanci místních aktérů, jejichž spolupráce se bude podporovat v rámci projektů naplňující strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Další skupinu tvoří neaktivní osoby v počátečním vzdělávání, kterým by měl být zajištěn stejný přístup ke vzdělávání a především pomoci jím osvědčit se ve vzdělávacím systému a dosáhnout co nejvyššího možného vzdělání.

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšího využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti, lepší dostupnosti sociálních služeb a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově. Na místní úrovni budou vytvořeny příznivé podmínky pro vznik a fungování rodin (prostředí přátelské rodině) prostřednictvím souhrnu provázaných opatření (podpora služeb pro rodinu, vzdělávací a osvětové aktivity atd.).

#### Opatření:

- 6.1. Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu
- 6.2. Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu
- 6.3. Sociální oblast a inkluze
- 6.4. Zvyšování příležitostí

Specifický cíl 6:		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav 2023	Zdroj
Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny					
6.1.	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu				
6.1.1.	Vzdělávání zaměstnanců	Viz operační rámec OPZ opatření 1			MPSV
6.2.	Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu				
6.2.1.	Vzdělávání dospělých	Viz operační rámec OPZ opatření 2			MPSV
6.2.2.	Podpora navýšení odborných pozic ve školských zařízeních	Počet podpořených škol	0	5	MŠMT
6.3.	Sociální oblast a inkluze				
6.3.1.	Nové sociální služby	Počet podpořených organizací	0	1	MPSV
6.3.2.	Sociální inkluze v mateřských, základních a středních škol	Počet podpořených škol	0	5	MŠMT
6.4.	Zvyšování příležitosti				
6.4.1.	Rovné příležitosti	Viz operační rámec OPZ opatření 3			MPSV

### 3.1.2.7 Specifický cíl 7: Rozvoj spolupráce a posilování místního partnerství

## Strategický cíl Č.3

### Specifický cíl 7: Posilování partnerství a spolupráce

Zvýšení  
informovanosti o  
regionu MAS mezi  
veřejností

Rozvoj  
meziregionální a  
mezinárodní  
spolupráce

Specifický cíl se zaměřuje na rozvoj a podporu spolupráce a komunikace MAS RÝMAŘOVSKO se zástupci obcí, spolků a místních podnikatelů. Důležité je poskytování poradenských služeb již zmíněným subjektům, což povede k prohloubení spolupráce a společných vztahů. Spolupráce by neměla probíhat pouze v rámci regionu, ale MAS by měla být v kontaktu i s jinými subjekty působícími na meziregionální či mezinárodní rovině. Další důležitou skupinou je veřejnost, která by měla mít povědomí o existenci regionu MAS RÝMAŘOVSKO a o jejich aktivitách, jelikož samotné názory občanů jsou v realizaci různých prováděných opatření velmi důležité. Samotní občané vědí, co nejvíce jim v jejich obci chybí a v jakých oblastech nejsou spokojeni se životem v obci. Často se objevuje nedostatečná kapacita ve vzdělávacích zařízeních nebo nedostatek kurzů či kroužků, o které by lidé měli zájem, a proto je potřeba se věnovat a podporovat i tuto oblast. Jedním z opatření je i vytvoření destinace cestovního ruchu, která úzce souvisí s předchozím specifickým cílem Podpora rozvoje cestovního ruchu, jde samozřejmě o to, aby se z regionu vytvořilo vyhledávané místo turisty a návštěvníky a region se stal centrálním místem cestovního ruchu.

Specifické cíle:

7.1. Zvýšení informovanosti o regionu MAS mezi veřejností

7.2. Rozvoj meziregionální a mezinárodní spolupráce

Specifický cíl 7:		Název indikátoru	Výchozí stav	Cílový stav	Zdroj
Posilování partnerství a spolupráce				2023	
7.1.	Zvýšení informovanosti o regionu MAS mezi veřejností				
7.1.1.	Pravidelná aktualizace informací na webových stránkách	Počet aktualizací	x	5	režie MAS
7.1.2.	Vydávání zpravodaje pro obyvatele obcí regionu	Počet vydaných zpravodajů	x		
7.1.3.	Vydávání a aktualizace propagačních materiálů o regionu a MAS	Počet vytvořených propagačních materiálů	x	5000	INTERREG V-A, MZe, MSK
7.2.	Rozvoj meziregionální a mezinárodní spolupráce				
7.2.1.	Prohloubení spolupráce s MAS v Moravskoslezském kraji a v ČR	Počet zrealizovaných akcí	0	5	MZe, INTERREG V-A, Euroregion Praděd
7.2.2.	Zlepšení spolupráce s NS MAS a dalšími organizacemi venkova	Počet zrealizovaných akcí	0	3	MZe, INTERREG V-A, Euroregion Praděd
7.2.3.	Rozvoj spolupráce obcí a MAS v zahraničí	Počet zrealizovaných akcí	0	10	MZe, INTERREG V-A, Euroregion Praděd

### 3.1.3 Integrační a inovační rysy strategie

Strategie MAS RÝMAŘOVSKO je založena na prvcích, které se navzájem doplňují nebo prohlubují. Jejich postupným naplňováním dojde k synergetickému efektu a očekávaný dopad na region by měl být násobně vyšší. Celkové vytvoření a vedení strategie místně vedeného komunitního rozvoje je inovačním prvkem. Inovativnost spočívá především v:

- zapojení jednotlivých aktérů do tvorby strategie,
- participace pro získání podkladů pro tvorbu analytické části,
- zapojení tří operačních programů do naplňování strategie,
- implementační a realizační proces,
- hodnocení rozvoje území,
- možnosti propojit několik aktérů z daného území pro společný cíl

MAS RÝMAŘOVSKO jako nositel metody LEADER ctí principy LEADER, mezi nimi inovativnost, to dokládá i přehled projektů s inovativními prvky, uvedených níže, realizovaných jak v rámci projektů spolupráce PRV 2007- 2013, tak s podporou ostatních podpůrných programů.

RegTIM (2010)- turistický průvodce v mobilu s GPS včetně interaktivní mapy, čtyřjazyčný,

Jedeme všichni (2012) – využití elektrokol v cestovním ruchu, první trasy pro elektrokola v ČR, udržitelná mobilita

Leader FEST (2011) – spolupořádání tradičního setkání Leaderů evropských zemí

Všechny projekty nesly prvky regionální inovace, některé byly inovativní i nadregionálně. Některé technologie a postupy posloužily jako příklad pro další projekty u nás i v zahraničí (RegTIM, elektrokola).

Inovativní byly také projekty konečných příjemců, v rámci SPL, opatření IV. 1.2., podíl inovativních projektů byl u nich sice nižší, ale šlo o několik inovativních řešení na místní a regionální úrovni,. Inovativní prvky projektů byly kladně bodovány v rámci preferenčních kritérií.

#### Popis inovativních rysů strategie

Na základě dobrých zkušeností z období 2007 - 2013, v duchu principů metody LEADER a podle Nařízení EK 1303/2013, Dohody o partnerství i jednotlivých OP bude MAS pokračovat v prosazování inovací ve všech oblastech své činnosti.

#### Hlavní nástroje k prosazení inovací:

- Systém preferenčních kritérií pro výběr inovativních projektů ve všech programových rámcích
- Projekty spolupráce a vlastní projekty MAS, ve kterých budeme pokračovat v prosazování inovativních témat
- Soustavná animační činnost ve prospěch inovací v rámci realizace celé SCLLD
- Využití finančních a lidských zdrojů MAS na informační a propagační akce (především zdroje PRV, OPZ, vlastní zdroje MAS) a předávání získaných poznatků do praxe
- Využití inovačního potenciálu území MAS v rámci strategického plánování v oblasti vzdělávání (projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání Rýmařovsko)

Zapojování co nejširšího partnerství do procesu zavádění inovací, sítování, spolupráce se základními a středními školami, rozvoj spolupráce s Moravskoslezským krajem i dalšími na inovativních záměrech, rozvoj navázané spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ) a dalšími sociálními partnery

V rámci animačních činností MAS bude probíhat:

- průběžná analýza potřeb území, možností inovací a jejich propojení

Realizátoři: projektový manažeři MAS, pracovní skupiny MAS

Kontrola a zodpovědnost: Programový výbor MAS

- návrh či nástin inovativního řešení, vyhledání zdrojů, hledání inspirace, příprava a realizace projektu s prvky inovace

Realizátoři: projektový tým konečného příjemce s podporou projektových manažerů

Kontrola a zodpovědnost: nositel projektu

- sledování udržitelnosti projektu, provoz, monitorování a ověřování parametrů inovace

Realizátoři: nositel projektu s podporou projektových manažerů

Kontrola a zodpovědnost: nositel projektu

- vyhodnocení parametrů inovace, přijetí doporučení pro další praxi – šíření dobré praxe,

Realizátoři: projektoví manažeři s podporou nositelů projektů

## Kontrola a zodpovědnost: Programový výbor MAS

Inovativnost projektů bude hodnocena v rámci preferenčních kritérií. Bude sledováno do jaké míry je řešení projektu nové v obci či v regionu. Do jaké míry je nové řešení užitečné. Jak je projekt efektivní a jaká je míra rozdílu mezi původním a novým řešením. Přesnější návod pro inovační praxi poskytne dokumentace konkrétních výzev v jednotlivých programových rámcích.

## Popis integrovaných rysů strategie

Metodický pokyn pro Strategii CLLD požaduje, aby aktivity v ní obsažené měly sjednocující, spojující a slučující charakter. Proto SCLLD klade velký důraz na využití integrace, pomocí které má být zajištěno dodržování základních principů strategie. Těžiště principu integrace leží na úrovni specifických cílů a opatření. Nástrojem pro dosažení větší integrace mezi projekty budou bodovací kritéria v systému hodnocení projektů, která zvýhodní projekty nesoucí prvky integrace.

Pro větší využívání potenciálu integrace v jednotlivých projektech bude MAS RÝMAŘOVSKO realizovat metodickou pomoc žadatelům.

Výsledkem vyšší integrace při implementaci SCLLD by měly být tyto přínosy:

udržitelnost - výsledky integrovaných projektů jsou udržitelnější, díky vzájemné provázanosti.

synergie - výsledný účinek integrovaných projektů bude větší než součet účinků projektů jednotlivých

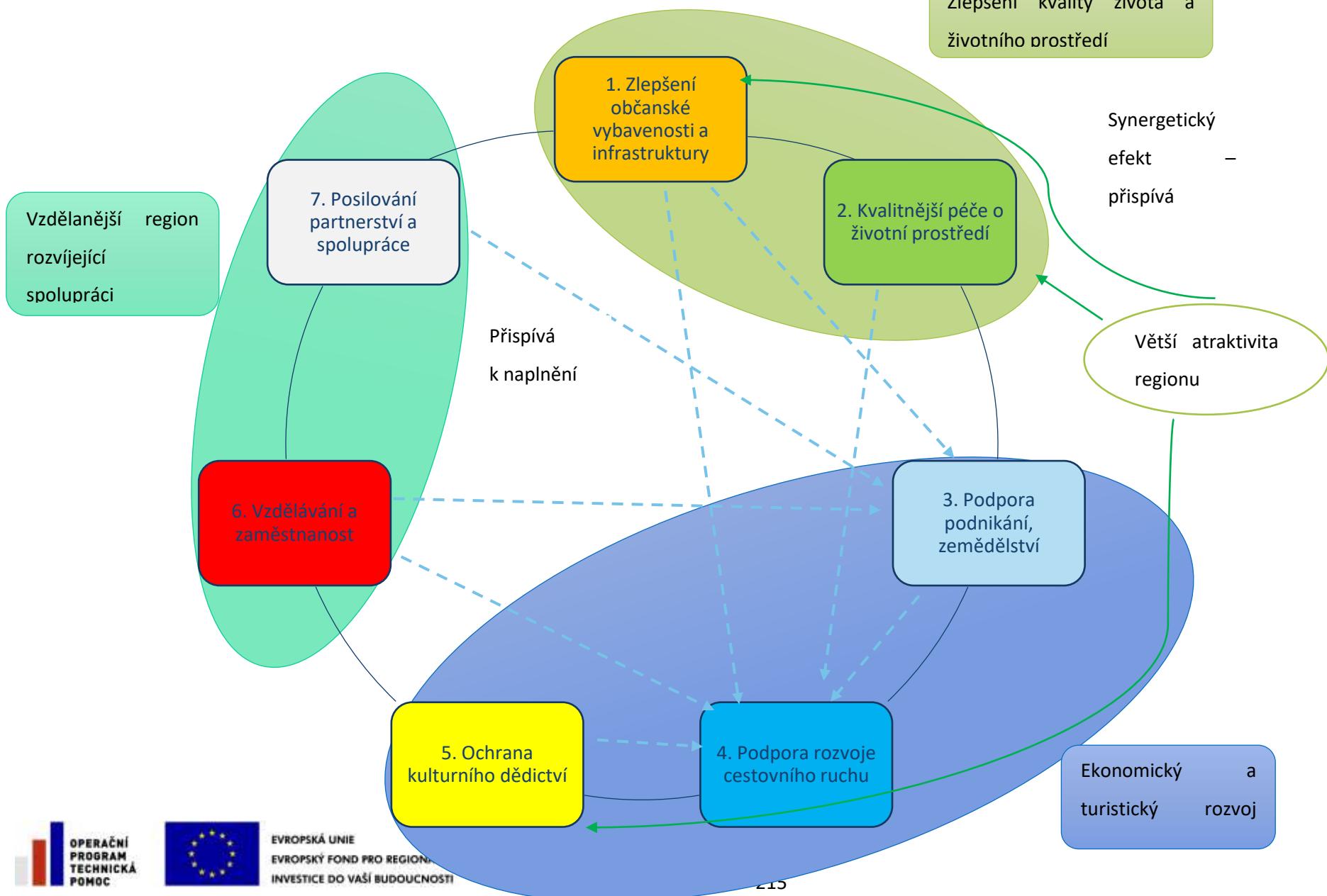
efektivita - u integrovaných projektů se za stejné peníze dosáhne většího efektu

Systém provázanosti na různých úrovních SCLLD MAS - Strategie integruje téma, strategické cíle a opatření mezi operačními programy v oblastech jako jsou školství (IROP, OPZ, OPVVV), sociální služby (IROP a OPZ), podnikání (OPPIK, PRV, IROP, OPZ), životní prostředí (OPŽP, IROP, PRV). V akčním plánu zužují programové rámce integraci na ta téma, která byla vybrána pro implementaci metodou CLLD. Na úrovni specifických cílů, opatření a aktivit již dochází ke specifikaci integrace pomocí konkrétních příkladů. Propojování aktivit a opatření má být námětem konkrétních projektů, nápady na integrace mají pocházet od předkladatelů projektů. Jako příklad integrace může sloužit územní integrace (spojení více obcí při realizaci např. vzdělávacích aktivit, cyklostezky), tematická integrace (spojené nebo navazující projekty či projekt), více sektorová integrace (príprava a realizace projektů se zapojením partnerů z více sektorů – společný projekt podnikatel a obec). Téma integrace bude propagováno na informačních akcích, při školeních příjemců k jednotlivým výzvám i v rámci poradenství k přípravě projektu. Bude využito bodovacích kritérií, tak aby byly preferovány projekty s vyšším využitím potenciálu integrace. MAS bude v procesu podpory integrace hrát roli koordinátora nebo animátora.

Jednotlivé specifické cíle jsou mezi sebou navzájem provázány vzhledem k naplňování celkové vize. Specifické cíle se navzájem doplňují a ovlivňují. Prostřednictvím realizace opatření v rámci specifických cílů 1, 2 a 4 dojde k navýšení atraktivity regionu a to přispěje k naplnění specifického cíle 4.

Realizací opatření v rámci specifických cílů 1, 6 a 7 bude podpořeno naplnění strategického cíle 3.

V rámci naplňování strategie budou investice mířit jak na větší investiční projekty, tak i na malé neinvestiční projekty doplňkového charakteru. K naplnění stanovených specifických cílů je vždy zapotřebí dobudování, rekonstrukce nebo výstavby infrastruktury či navýšení kapacit potřebné pro další rozvoj regionu. Ve specifických cílech 1 až 5 je minimálně jedno opatření zaměřeno na tento aspekt. Největší investice se dají očekávat do dopravní infrastruktury, technické infrastruktury a vzdělávací infrastruktury (SC1), podnikatelské infrastruktury - technické vybavení (SC3) a životního prostředí (SC2). NA rozvoj znalostí, dovedností a spolupráci či výměnu zkušeností jsou zaměřené opatření definovaná u specifických cílů 6 a 7.



### 3.2 Vazba na strategické dokumenty

Strategický cíl č. 1: Zlepšování kvality života a životního prostředí

**Specifický cíl 1: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury**

Opatření: 1.1 Obnova a rozvoj základních služeb v obcích

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
    - Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
    - Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
    - Priorita 1.3: Přizpůsobit politiky a služby demografickému vývoji a podpořit mezigenerační a rodinnou soudržnost
      - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
  - Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenční schopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území
  - Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
    - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
  - Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.

- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012 - 2020
  - Pilíř: Zdravotnictví
- Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020
  - Oblast: Sociální služby
  - Oblast: Podpora rodiny
  - Oblast: Přístup k bydlení
  - Oblast: Podpora přístupu ke zdravotní péči
- Národní koncepce rodinné politiky
  - Opatření: Rozvíjet různé formy nástrojů bytové politiky, jejichž využívání by zvýšilo finanční dostupnost nájemního i vlastnického bydlení pro mladé lidi.
  - Opatření: Rozvíjet různé formy nástrojů bytové politiky, jejichž využívání by zvýšilo finanční dostupnost nájemního i vlastnického bydlení pro rodiny s nezaopatřenými dětmi
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 - 2017
  - Priorita: Kvalitní prostředí pro život seniorů
  - Priorita: Zdravé stárnutí
  - Priorita: Péče o nejkřehčí seniory s omezenou soběstačností
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020
  - Oblast: Přístupnost staveb, dopravy a komunikací
  - Oblast: Mimořádné události a krizové situace
  - Oblast: Nezávislý život
  - Oblast: Osobní mobilita
- Koncepce požární prevence ČR 2012 – 2016
  - Oblast: Připravit efektivní systém odborné přípravy pro výkon specializovaných činností a jeho realizace
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
  - Strategická priorita: Kvalitní služby

Opatření: 1.2 Obnova a rozvoj dopravní, technické a informační infrastruktury

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Regionální konkurenceschopnost
- Priorita 1: Využití potenciálu rozvojových území
- Priorita 2: Rozvoj klíčové infrastruktury nadregionálního významu
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost
- Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření
- Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva
- Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva
- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
- Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
- Priorita 2.2: Zajištění energetické bezpečnosti státu a zvyšování energetické a materiálové efektivity hospodářství
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území
- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012 - 2020
  - Pilíř: Infrastruktura
- Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050
  - Priorita: Dopravní infrastruktura
  - Priorita: Provoz a bezpečnost dopravy

- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011 – 2020
  - Cíl: Snížení počtu usmrcených a těžce raněných v silničním provozu.
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020
  - Oblast: Přístupnost staveb, dopravy a komunikací
  - Oblast: Mimořádné události a krizové situace
  - Oblast: Osobní mobilita
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
  - Globální cíl: Efektivní správa věcí veřejných

#### Opatření: 1.3 Bezpečnost

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost  
Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření  
Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva  
Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva
- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance  
Priorita 2.2: Zajištění energetické bezpečnosti státu a zvyšování energetické a materiálové efektivity hospodářství
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území  
Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
      - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost  
Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Koncepce požární prevence ČR 2012 – 2016

- Oblast: Připravit efektivní systém odborné přípravy pro výkon specializovaných činností a jeho realizace
- Národní strategie kybernetické bezpečnosti ČR na období 2015 až 2020
  - Cíl: Zajištění efektivity a posilování všech struktur, procesů a spolupráce při zajišťování kybernetické bezpečnosti
  - Cíl: Podpora vzdělávání, osvěta a rozvoj informační společnosti
- Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050
  - Priorita: Provoz a bezpečnost dopravy

Opatření: 1.4 Podpora volnočasových aktivit

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
    - Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
    - Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
    - Priorita 1.3: Přizpůsobit politiky a služby demografickému vývoji a podpořit mezigenerační a rodinnou soudržnost
      - Prioritní osa 3: Rozvoj území
  - Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
  - Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
    - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
  - Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
  - Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.
- Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020

- Strategický cíl: Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití
- Strategický cíl: Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 - 2017
  - Priorita: Dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020
  - Oblast: Nezávislý život
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

**Specifický cíl 2: Kvalitnější péče o životní prostředí**

Opatření: 2.1 Nakládání s odpady

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace
- Priorita 2.2: Zajištění energetické bezpečnosti státu a zvyšování energetické a materiálové efektivity hospodářství
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
  - Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita
- Priorita 4.1: Pestrá a zdravá krajina jako základ druhové pestrosti
- Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření s půdou, lesem a vodami
  - Prioritní osa 5: Efektivní, stabilní a bezpečná společnost
- Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, síťování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
    - Priorita: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
    - Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
  - Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015 - 2023
    - Cíl: Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů
    - Cíl: Minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady
  - Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020
    - Tematická oblast: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů.
  - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2016
    - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
  - Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
    - Strategický cíl 3: zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj
- Prioritní oblast 3.4: Zefektivnění nakládání s odpady

Opatření: 2.2 Revitalizace a výsadba zeleně v obcích

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

Priorita: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život

- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
- Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita
- Priorita 4.1: Pestrá a zdravá krajina jako základ druhové pestrosti
- Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření s půdou, lesem a vodami
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

- Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
  - Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
    - Tematická oblast: Ochrana přírody a krajiny.
  - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
    - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
  - Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
    - Strategický cíl 3: zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj
- Prioritní oblast 3.5: Revitalizace zeleně v sídlech

#### Opatření: 2.3 Revitalizace krajiny

- ÚZEMNÍ AGENDA EU 2020 - K inteligentní a udržitelné Evropě rozmanitých regionů podporující začlenění  
Územní priorita rozvoje Evropské unie: Správa a propojení ekologických, krajinných a kulturních hodnot regionů
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

#### Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

#### Priorita: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
- Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
- Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
  - Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita
- Priorita 4.1: Pestrá a zdravá krajina jako základ druhové pestrosti
- Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření s půdou, lesem a vodami
- Priorita 4.3: Adaptace na změnu klimatu
  - Prioritní osa 5: Efektivní, stabilní a bezpečná společnost

Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, síťování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
  - Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
  - Tematická oblast: Ochrana přírody a krajiny.
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR
  - Cíl: Udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny – s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu, udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny.
- Strategie ochrany půdy v ČR před erozí
  - Cíl: Zajištění vysoké úrovni ochrany půdy jako nenahraditelného zdroje
  - Cíl: Optimalizovat stávající nastavení politiky v oblasti ochrany půdy před erozí
  - Cíl: Zajistit maximální podporu přístupu ke všem informacím v oblasti ochrany půdy, které je možné poskytnout
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Opatření: 2.4 Péče o vodní zdroje

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

Priorita: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život

- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita
- Priorita 4.1: Pestrá a zdravá krajina jako základ druhové pestrosti
- Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření s půdou, lesem a vodami

Priorita 4.3: Adaptace na změnu klimatu

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
  - Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
  - Tematická oblast: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů.
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR
  - Cíl: Obnovit přirozené hydro-ekologické funkce krajiny a posílit schopnosti krajiny odolávat a přizpůsobovat se očekávaným klimatickým změnám, zachovávat a zvýšit biologickou rozmanitost vodních a mokřadních ekosystémů obnovením volné prostupnosti vodního prostředí a omezením jeho další fragmentace.
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Opatření: 2.5 Energetické úspory a OZE

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
  - Iniciativa - „Evropa méně náročná na zdroje“
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace

Priorita 2.2: Zajištění energetické bezpečnosti státu a zvyšování energetické a materiálové efektivity hospodářství

- Prioritní osa 3: Rozvoj území

Priorita 3.2 Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území

Priorita 3.3: Účinnější prosazování strategického a územního plánování

- Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita

Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření s půdou, lesem a vodami

Priorita 4.3: Adaptace na změnu klimatu

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
    - Priorita: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
    - Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
  - Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020
    - Tematická oblast: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů.
  - Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj
    - Cíl: Ochrana životního prostředí - Zajistit schopnost Země udržovat život v celé jeho rozmanitosti, dodržovat omezené množství přírodních zdrojů planety a zajistit vysokou úroveň ochrany a zlepšení kvality životního prostředí. Předcházet znečištění životního prostředí a snižovat je a podporovat udržitelnou spotřebu a výrobu, aby hospodářský růst již nebyl spojen se zhoršováním životního prostředí.
  - Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020
    - Oblast vytápění a chlazení
    - Oblast výroby elektřiny
    - Oblast dopravy
  - Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020
    - Cíl: Snižování energetické a materiálové náročnosti při podnikání malých a středních firem
  - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
    - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
  - Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
    - Strategický cíl 3: zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj
- Prioritní oblast 3.1: Podpora udržitelné mobility
- Prioritní oblast 3.2: Snížení znečištění v ovzduší
- Prioritní oblast 3.3: Zvýšení energetické účinnosti

## Opatření: 2.6 Péče o CHKO Jeseníky

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Environmentální udržitelnost

Priorita: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
    - Priorita 3.2 Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
      - Prioritní osa 4: Krajina, ekosystém, biodiverzita
    - Priorita 4.1: Pestrá a zdravá krajina jako základ druhové pestrosti
    - Priorita 4.3: Adaptace na změnu klimatu
      - Prioritní osa 5: Efektivní, stabilní a bezpečná společnost
  - Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, síťování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik.
- Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020
  - Tematická oblast: Ochrana přírody a krajiny.
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR
  - Cíl: Zajistit udržitelné využívání krajiny jako celku především omezením zástavby krajiny, zachováním její prostupnosti a omezením další fragmentace s přednostním využitím ploch v sídelních útvarech, případně ve vazbě na ně
  - Cíl: Integrovat ZCHÚ do života regionů s důrazem na trvale udržitelné využívání, zejména v oblasti cestovního ruchu, a zlepšení životních podmínek místních obyvatel
  - Cíl: Udržení dostatečně početných a tím i geneticky kvalitních populací původních planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, schopných dlouhodobé samostatné existence. Minimalizace rizik zavádění nových invazních nepůvodních druhů v ČR, omezení dalšího rozšiřování již přítomných invazních nepůvodních druhů a jejich regulace a odstraňování v přírodně hodnotných územích, a to i s ohledem na probíhající a očekávané změny podnebí

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Strategický cíl č. 2: Ekonomický a turistický rozvoj regionu

**Specifický cíl 3: Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky**

Opatření: 3.1 Podpora oživení řemesel, živností, MSP

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění – iniciativa „Průmyslová politika pro éru globalizace“

Iniciativa „Inovace v Unii“

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
    - Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
    - Priorita 1.3: Přizpůsobit politiky a služby demografickému vývoji a podpořit mezigenerační a rodinnou soudržnost
      - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
        - Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
        - Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje
          - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
      - Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
      - Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
  - Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

- Priorita: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020
  - Pilíř: Trh práce
  - Pilíř: Efektivnost trhu zboží a služeb a zkvalitňování charakteristik podnikání
  - Pilíř: Inovace
- Národní inovační strategie ČR 2012 – 2020
  - Prioritní osa: Inovační podnikání
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 – 2020
  - Cíl: Rozvoj a zkvalitňování podnikatelského prostředí a zvyšování kvality poradenských služeb pro MSP, včetně zvýšení atraktivity technického a přírodovědného vzdělávání, posílení a rozvoje technické inteligence.
  - Cíl: Posílení inovační schopnosti a efektivního nakládání s duševním vlastnictvím malých a středních podnikatelů a rozvoj podnikatelské a inovační infrastruktury.
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika
  - Globální cíl: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny
- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
  - Strategická priorita: Technická a řemeslná excelence
  - Strategická priorita: Podnikavost a kreativita
- Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010 – 2020
  - Prioritní oblast: Transfer technologií
  - Prioritní oblast: Internacionálizace
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
  - Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst
  - Prioritní oblast 2.1: Podpora podnikavosti a rozvoje malých a středních podniků
  - Prioritní oblast 2.2: Zvýšení atraktivity pro investice
  - Prioritní oblast: 2.3 Podpora uplatňování výsledků výzkumu, vývoje a inovací

Opatření: 3.2 Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění – iniciativa „Průmyslová politika pro éru globalizace“

Iniciativa „Inovace v Unii“

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Prioritní oblast: Veřejná správa a spolupráce:

Priorita: Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni

- Národní strategický plán Leader 2014+

- Prioritní osa 1: Člověk a společnost

Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově

- Prioritní osa 2: Ekonomika a finance

Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách

Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje

- Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost

Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti

Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, síťování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

- Priorita: Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikací sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
  - Priorita: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.

- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020

- Pilíř: Efektivnost trhu zboží a služeb a zkvalitňování charakteristik podnikání
  - Pilíř: Inovace

- Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj

Cíl: Hospodářská prosperita - Podporovat prosperující, inovační, konkurenceschopnou, ekologickou ekonomiku založenou na bohatých znalostech, která přináší vysokou životní úroveň a plnou a kvalitní zaměstnanost v celé Evropské unii.

- Strategie pro růst – české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
  - Strategický: Strategie pro růst – Rozvoj zemědělství při podstatném zlepšení jeho vztahů k přírodním zdrojům
  - Strategický cíl: Rozvoj využití zemědělské produkce a odpadů jako obnovitelných zdrojů energie
  - Strategický cíl: Ekologicky šetrný růst efektivnosti a produktivity potravinářství
  - Strategický cíl: Posilování významu potravinářství na domácím trhu a růst jeho exportní výkonnosti
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika
  - Globální cíl: Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel
- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
  - Strategická priorita: Technická a řemeslná excelence
  - Strategická priorita: Podnikavost a kreativita
- Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010 – 2020
  - Prioritní oblast: Transfer technologií
  - Prioritní oblast: Internacionálizace
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
  - Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst
  - Prioritní oblast 2.1: Podpora podnikavosti a rozvoje malých a středních podniků
  - Prioritní oblast 2.2: Zvýšení atraktivity pro investice
  - Prioritní oblast 2.3 Podpora uplatňování výsledků výzkumu, vývoje a inovací

Opatření: 3.3 Podpora tradiční zemědělské výroby a bioprodukce výrobků Jeseníky

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
    - Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
    - Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
    - Priorita 1.3: Přizpůsobit politiky a služby demografickému vývoji a podpořit mezigenerační a rodinnou soudržnost
      - Prioritní osa 3. Rozvoj území
  - Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
    - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
  - Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
  - Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje
    - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
  - Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
  - Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikační sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
  - Priorita: Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Strategie pro růst – české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
  - Strategický cíl: Strategie pro růst – Rozvoj zemědělství při podstatném zlepšení jeho vztahů k přírodním zdrojům
  - Strategický cíl: Ekologicky šetrný růst efektivnosti a produktivity potravinářství

- Strategický cíl: Posilování významu potravinářství na domácím trhu a růst jeho exportní výkonnosti
  - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
    - Globální cíl: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika
  - Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
    - Strategická priorita: Technická a řemeslná excelence
    - Strategická priorita: Podnikavost a kreativita
  - Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
    - Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst
- Prioritní oblast 2.1: Podpora podnikavosti a rozvoje malých a středních podniků

Opatření: 3.4. Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika

Specifický cíl 4: Podpora rozvoje cestovního ruchu

Opatření: 4.1 Podpora rozvoje cykloturistiky

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
    - Prioritní oblast: Regionální konkurenceschopnost
- Priorita 1: Využití potenciálu rozvojových území
- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
- Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
- Prioritní osa 3. Rozvoj území
- Priorita 3.2 Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území

- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy
  - Specifický cíl: Zajištění financování cyklistické infrastruktury
  - Specifický cíl: Zvyšování bezpečnosti cyklistické dopravy
  - Specifický cíl: Realizace národního produktu Česko jede
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
  - Strategický cíl 3: Zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj.  
Prioritní oblast 3.1: Podpora rozvoje udržitelné mobility

Opatření: 4.2 Podpora vzniku a rozšiřování ubytovacích kapacit

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance  
Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území  
Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti  
Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020
  - Strategický cíl: Posilování kvality nabídky cestovního ruchu včetně kultivace podnikatelského prostředí
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020

- Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst

Prioritní oblast 2.1: Podpora podnikavosti a rozvoje malých a středních podniků

Prioritní oblast 2.2: Zvýšení atraktivity pro investice

Opatření: 4.3. Rozšířování zázemí pro turistiku

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
- Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti v průmyslu, zemědělství i ve službách
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020
  - Strategický cíl: V souladu se zásadami udržitelného rozvoje, intenzivnější využívání efektivních nástrojů a inovací v oblasti řízení a marketingu destinací cestovního ruchu
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020
  - Strategický cíl: Posilování kvality nabídky cestovního ruchu včetně kultivace podnikatelského prostředí
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020
  - Oblast: Přístupnost staveb, dopravy a komunikací
  - Oblast: Nezávislý život
  - Oblast: Osobní mobilita
  - Oblast Rehabilitace
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020

- Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu
  - Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
    - Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst
- Prioritní oblast 2.1: Podpora podnikavosti a rozvoje malých a středních podniků
- Prioritní oblast 2.2: Zvýšení atraktivity pro investice
- Prioritní oblast: 2.3 Podpora uplatňování výsledků výzkumu, vývoje a inovací

#### **Specifický cíl 5: Ochrana kulturního dědictví**

Opatření: 5.1 Opravy a rekonstrukce památek místního významu

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
    - Prioritní oblast: Územní soudržnost
- Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva
- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území
  - Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
  - Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
  - Koncepce památkové péče v ČR 2011 – 2016
    - Cíl: Památky a cestovní ruch
  - Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
    - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Opatření: 5.2 Revitalizace kulturních památek regionálních významu

- ÚZEMNÍ AGENDA EU 2020 - K inteligentní a udržitelné Evropě rozmanitých regionů podporující začlenění  
Územní priorita rozvoje Evropské unie: Správa a propojení ekologických, krajinných a kulturních hodnot regionů
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020

- Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
  - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost

Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, síťování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc

- Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+
  - Priorita 1: Základní péče o kulturní dědictví
  - Priorita 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa
- Koncepce památkové péče v ČR 2011 – 2016
  - Cíl: Kulturní památky
  - Cíl: Památky a cestovní ruch
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Opatření: 5.3 Vytváření nových venkovských muzeí, expozic a galerií

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
    - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Strategický cíl č. 3: Vzdělaný region rozvíjející spolupráci

**Specifický cíl 6: Vzdělávání a zaměstnanost**

Opatření: 6.1 Podpora vzdělávání v regionu

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
  - Iniciativa „Mládež v pohybu“
  - Iniciativa „Inteligentní růst“
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Regionální konkurenceschopnost
    - Priorita 1: Využití potenciálu rozvojových území
    - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 1: Člověk a společnost
    - Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově
    - Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace
      - Prioritní osa 2: Ekonomika a finance
  - Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje
    - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
  - Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
  - Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu.

- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012 - 2020
  - Pilíř: Vzdělanost
- Strategie vzdělávací politiky do roku 2020
  - Priorita - podpora kvalitní výuky a učitele jako její klíčový předpoklad
  - Priorita - odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému
- Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020
  - Strategický cíl: Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017
  - Priorita: Celoživotní učení
  - Priorita: Zaměstnávání starších pracovníků a seniorů ve vazbě na systém důchodového pojištění
- Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020
  - Oblast: Podpora rovného přístupu ke vzdělání
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020
  - Oblast: Osvětová činnost
  - Oblast: Přístupnost informací a veřejných služeb
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny
  - Globální cíl: Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel
- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
  - Strategická priorita: Více a lepších pracovních příležitostí
  - Strategická priorita: Zaměstnanost pro všechny (kdo chtějí)
- Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010 – 2020
  - Prioritní oblast: Lidské zdroje
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
  - Strategický cíl 1: Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Prioritní oblast 1.1: Zvýšení uplatnitelnosti obyvatel na trhu práce

Prioritní oblast 1.2: Zapojení znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce

- Strategický cíl 2: Podpořit podnikání a vznik nových pracovních míst

Prioritní oblast: 2.3 Podpora uplatňování výsledků výzkumu, vývoje a inovací

Opatření: 6.2 Zvyšování přiležitostí

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění – iniciativa „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“  
Iniciativa „Růst podporující začlenění“
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Regionální konkurenceschopnost

Priorita 1: Využití potenciálu rozvojových území

- Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+

- Prioritní osa 1: Člověk a společnost

Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově

Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace

- Prioritní osa 2: Ekonomika a finance

Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje

- Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost

Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti

Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

- Priorita: Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin.

- Priorita: Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.
- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020
  - Pilíř: Trh práce
  - Pilíř: Vzdělanost
- Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020
  - Strategický cíl: Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům
  - Strategický cíl: Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím
  - Strategický cíl: Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže
- Strategie vzdělávací politiky 2020
  - snižování nerovnosti ve vzdělávání
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017
  - Priorita: Celoživotní učení
  - Priorita: Zaměstnávání starších pracovníků a seniorů ve vazbě na systém důchodového pojištění
  - Priorita: Zajištění a ochrana lidských práv starších osob
- Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020
  - Oblast: Sociální práce jako základní nástroj sociálního začleňování osob
  - Oblast: Podpora přístupu k zaměstnání a jeho udržení
  - Oblast: Podpora rovného přístupu ke vzdělání
  - Oblast: Podpora přístupu k bydlení
  - Oblast: Podpora přístupu ke zdravotní péči
  - Oblast: Zajištění slušných životních podmínek
  - Oblast: Podpora dalším začleňujícím veřejným službám
  - Oblast: Rovné příležitosti
  - Oblast: Podpora sociálního začleňování na místní úrovni
  - Oblast: Posilování sociální soudržnosti
  - Oblast: Mainstreaming sociálního začleňování
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020

- Oblast: Rovné zacházení a ochrana před diskriminací
- Oblast: Přístupnost staveb, dopravy a komunikací
- Oblast: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti
- Oblast: Nezávislý život
- Oblast: Osobní mobilita
- Oblast: Přístupnost informací a veřejných služeb
- Oblast: Život v rodině
- Oblast: Zdraví a zdravotní péče
- Oblast: Zaměstnávání
- Oblast: Sociální zabezpečení a sociální ochrana
- Oblast: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny
  - Globální cíl: Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel
- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
  - Strategická priorita: Zaměstnanost pro všechny (kdo chtějí)
- Strategie ITI ostravská aglomerace 2014 – 2020
  - Strategický cíl 1: Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce
  - Prioritní oblast 1.2: Zapojení znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce

Opatření: 6.3 Sociální oblast a inkluze

- EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění – Iniciativa „Růst podporující začlenění“
- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Územní soudržnost

Priorita 3: Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

Priorita 5: Oživení periferních oblastí vč. průřezového opatření Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva

- Národní strategický plán Leader 2014+

- Prioritní osa 1: Člověk a společnost

Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý a spokojený život na venkově

Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdraví populace

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020

- Priorita: Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.

- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017

- Priorita: Zajištění a ochrana lidských práv starších osob

- Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020

- Oblast: Sociální práce jako základní nástroj sociálního začleňování osob

- Oblast: Podpora přístupu k zaměstnání a jeho udržení

- Oblast: Podpora rovného přístupu ke vzdělání

- Oblast: Podpora přístupu k bydlení

- Oblast: Podpora přístupu ke zdravotní péči

- Oblast: Zajištění slušných životních podmínek

- Oblast: Podpora dalším začleňujícím veřejným službám

- Oblast: Rovné příležitosti

- Oblast: Podpora sociálního začleňování na místní úrovni

- Oblast: Posilování sociální soudržnosti

- Oblast: Mainstreaming sociálního začleňování

- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020

- Oblast: Rovné zacházení a ochrana před diskriminací

- Oblast: Přístupnost staveb, dopravy a komunikací

- Oblast: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti

- Oblast: Nezávislý život

- Oblast: Osobní mobilita

- Oblast: Přístupnost informací a veřejných služeb

- Oblast: Život v rodině
- Oblast: Zdraví a zdravotní péče
- Oblast: Zaměstnávání
- Oblast: Sociální zabezpečení a sociální ochrana
- Oblast: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny

#### **Specifický cíl 7: Posilování partnerství a spolupráce**

Opatření: 7.1 Zvýšení informovanosti o regionu MAS mezi veřejností

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Veřejná správa a spolupráce
- Priorita 8: Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů
- Priorita 9: Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni
- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
  - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
- Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
- Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikací sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
  - Priorita: Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže.

Opatření: 7.2 Rozvoj meziregionální a mezinárodní spolupráce

- ÚZEMNÍ AGENDA EU 2020 - K inteligentní a udržitelné Evropě rozmanitých regionů podporující začlenění

Územní priorita rozvoje Evropské unie: Zlepšení územního propojení pro jednotlivce, komunity a podniky

- Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020
  - Prioritní oblast: Veřejná správa a spolupráce
- Priorita 8: Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů
- Priorita 9: Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni
- Národní strategický plán Leader 2014+
  - Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti
- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel rozvojem území
  - Prioritní osa 5: Efektivní stabilní a bezpečná společnost
- Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti
- Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa, rozvoj občanského sektoru
- Priorita 5.3: Posilování regionálních a přeshraničních vazeb, sítování proti rizikům i pro využití spolupráce, vzájemná pomoc
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
  - Priorita: Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikacní sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
  - Priorita: Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže.
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020
  - Globální cíl: 5. Efektivní správa věcí veřejných

Strategické dokumenty MAS RÝMAŘOVSKO vydané v minulosti:

Integrovaná územní strategie – Rýmařovsko malebné podhůří Jeseníků, Říjen 2004

Sdružení obcí Rýmařovska „Rýmařovsko - kouzlo přírody a historie“, Září 2007

Strategický plán Leader Rýmařovsko, Prosinec 2007

Použité zdroje:

<http://databaze-strategie.cz/>

<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/>

<http://www.msk.cz/>

<http://mas.rymarovsky.cz/>

### 3.3 Akční plán

#### 3.3.1 Popis programových rámci

Programové rámce relevantní pro SCLLD MAS RÝMAŘOVSKO:

- Programový rámec Program rozvoje venkova,
- Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu,
- Programový rámec Operačního programu Zaměstnanost.

Programové rámce jsou zpracovány s ohledem na Národní dokument k územní dimenzi verze 1.0 ze dne 22. 8. 2014, který u jednotlivých operačních programů a jejich specifických cílů uvádí územní dimenze. V případě této SCLLD je relevantní uzemní dimenze pro rozvoj venkova, což je území pokryté místními akčními skupinami, v němž bude uplatněn nástroj CLLD.

Níže jsou zopakovány ideje na základě, kterých MAS navrhuje daná opatření. Dále jsou stručně popsány obsahy daných opatření, které představují logická vodítka k daným specifickým cílům operačních programů.

#### Vysvětlení následujícího diagramu:

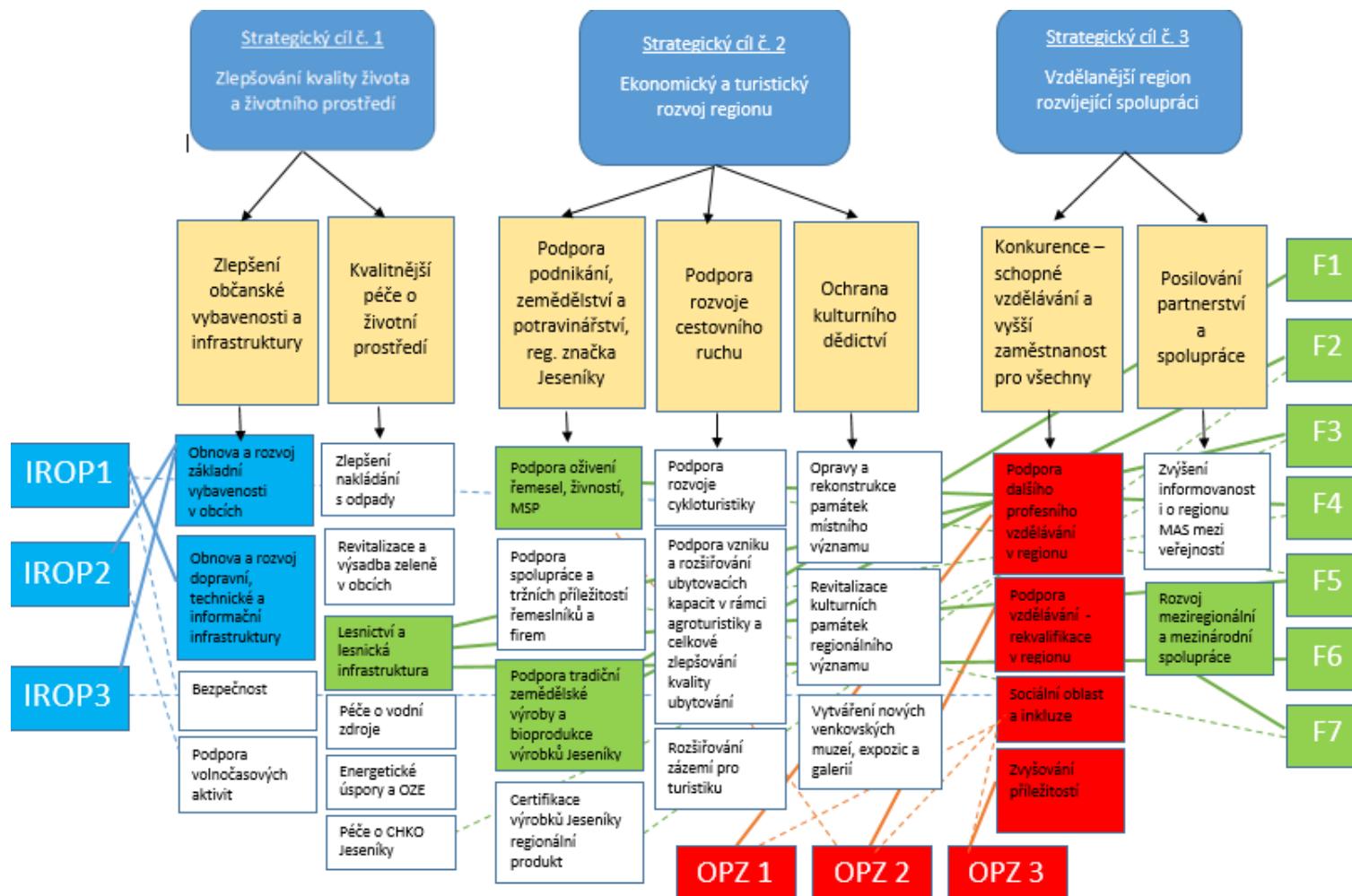
Přímá vazba opatření a fichí akčního plánu na návrhovou část strategie je barevně podbarvena a navíc propojena plnou čarou. Kromě přímé vazby přispívají opatření a fichí v akčním plánu nepřímo i k naplňování dalších opatření. Tato vazba je v diagramu naznačena přerušovanou čarou.

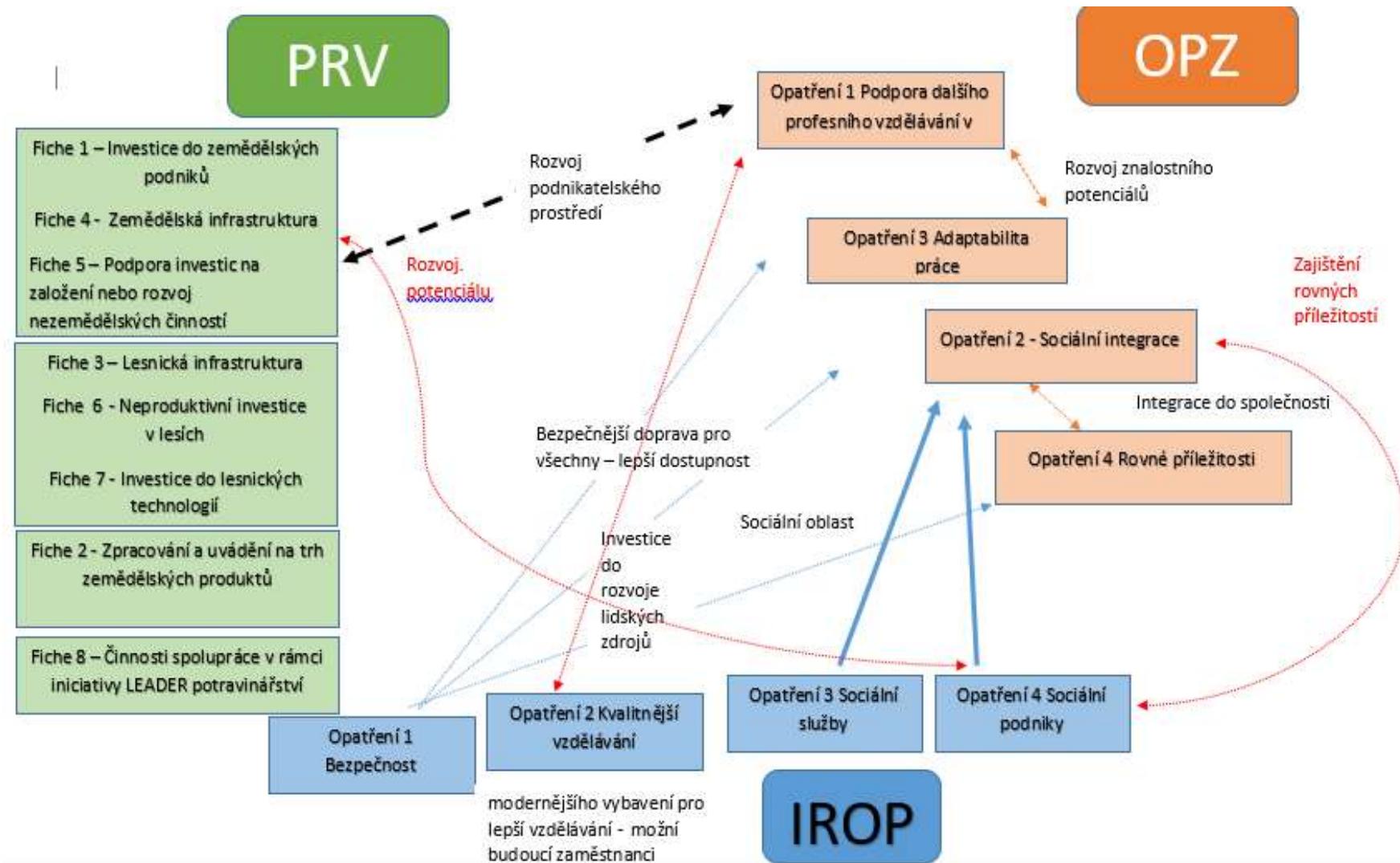
#### Například:

IROP 1 přispívá i k naplnění opatření 4. 1. Podpora rozvoje cykloturistiky a k naplnění opatření 1. 3. Bezpečnost.

Fiche 4 přispívá i k naplnění 4. 2. Podpora vzniku a rozšiřování ubytovacích kapacit v rámci agroturistiky a celkové zlepšování kvality ubytování

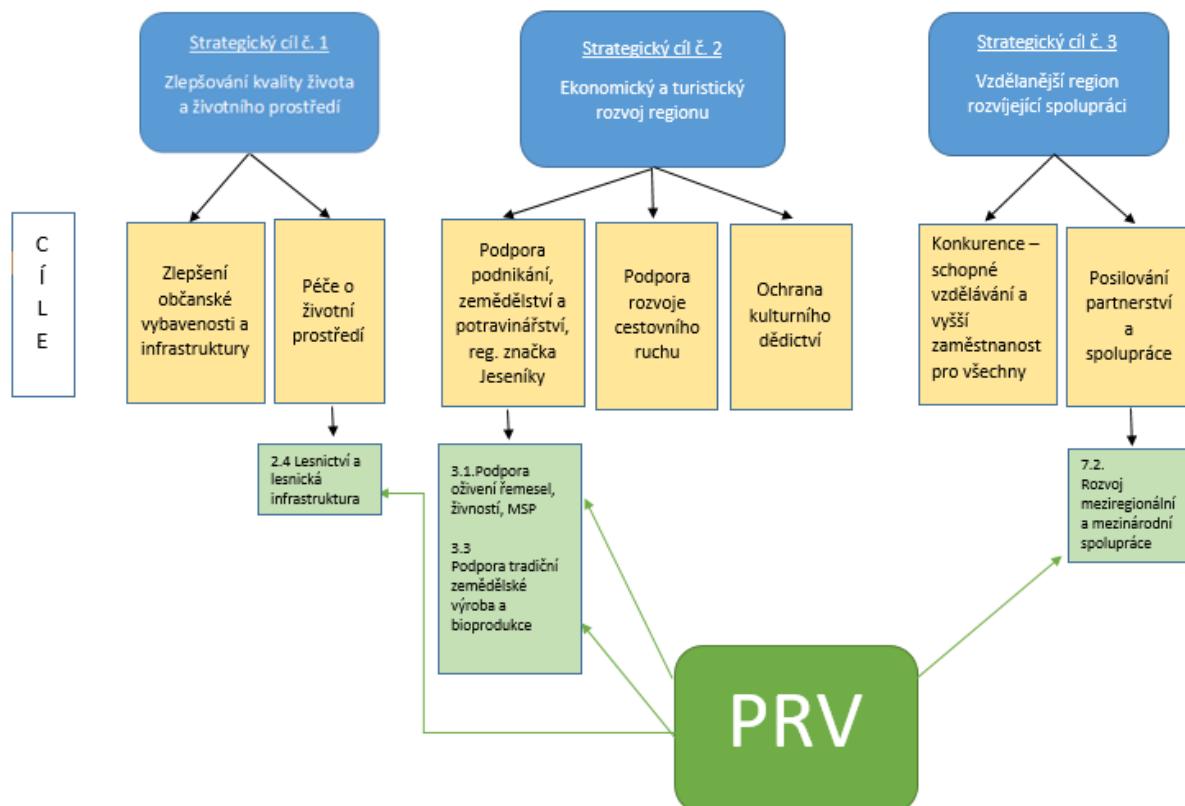
Opatření OPZ jsou více provázané vzhledem k cílové skupině.





### 3.3.2 Programový rámec PRV

Díky této SCLLD bude podpořeno naplnění specifického cíle 19.2 Programu rozvoje venkova. MAS se chce ve svých opatření 3.1. a 3. 4. zaměřit na podporu zemědělského podnikání. Toto opatření přesahuje i do Integrovaného operačního programu a Operačního programu zaměstnanost.



1. Fiche definující jednotlivé oblasti podpory a integraci prioritních os a specifických cílů v rámci jednoho programu v Programových rámcích s uvedením typů projektů

### 3.3.2.1 Fiche 1

<b>Název Fiche</b>	<b>Investice do zemědělských podniků</b>
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 17, odstavec 1., písmeno a)
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.</p> <p>Na území MAS se vyskytuje hodně objektů, které pro efektivní využití je potřebné modernizovat a vybavit novou technologií. Také je nutné modernizovat technologii pro údržbu obhospodařovaných ploch. Podporovat také diverzifikaci v hospodaření jednotlivých zemědělských subjektů.</p>
<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC3 – Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. Značka Jeseníky, Opatření 1 – Podpora oživení řemesel, živností, MSP
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu

	v zemědělském podniku.  V rámci této Fiche nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a oplocení sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu.
<b>Definice příjemce</b>	Zemědělský podnikatel.
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	Min. 50 000,-  Max. 5 000 000,-
<b>Preferenční kritéria (tvorba preferenčních kritérií bude)</b>	1. Vytvoření nového pracovního místa  2. Využití stávajícího objektu v rámci modernizace podniku  3. Podpora mladých zemědělců – délka praxe  4. Žadatel je registrován jako ekologický podnikatel dle zákona č. 242/200 Sb., o ekologickém zemědělství  5. Doba realizace  6. Podíl příjmů ze zemědělské pravovýroby na celkových příjmech žadatele
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93701
<b>Název</b>	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	4
<b>Cílový stav</b>	10
<b>Indikátory výsledků</b>	

<b>Číslo</b>	94800
<b>Název</b>	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	2

### 3.3.2.2 Fiche 2

<b>Název Fiche</b>	<b>Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů</b>
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 17, odstavec 1., písmeno b)
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU, nebo bavlny, s výjimkou produktů rybolovu, přičemž výstupem procesu produkce může být produkt, na nějž se uvedená příloha nevztahuje.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 3 Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství, zejména prioritní oblasti 3A Zlepšení konkurenceschopnosti průvodovců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkodobých řetězců, seskupení a organizaci producentů a mezioborových organizací. V drsném podhorském prostředí je dobré podpořit výrobu, zpracování a prodej zemědělských výrobků. Podpořit produkci regionálních výrobků a jejich uvádění na trh.</p>

<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC3 – Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. Značka Jeseníky, Opatření 3 – Podpora tradiční zemědělské výroby a bioprodukce
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	<p>Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorovaní kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.</p> <p>V rámci této Fiche nelze podpořit investice týkající se zpracování produktů rybolovu a výroby medu a dále v případě zpracování vinných hroznů technologie, které obsahují: dřevěný sud nebo uzavřenou dřevěnou nádobu na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů, speciální kvasnou nádobu s aktivním potápěním matolinového klobouku pro výrobu červených vín nebo cross-flow filtr na víno, ve kterém je víno přiváděno na membránu tangenciálně a určitý objem vína prochází membránou jako filtrát a zbývající pokračuje podél membrány s odfiltrovanými nečistotami.</p>
<b>Definice příjemce</b>	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	<p>Min. 50 000,-</p> <p>Max. 5 000 000,-</p>

<b>Preferenční kritéria</b>	1. Vytvoření pracovního místa
	2. Produkce potravin a zemědělských výrobků s označením kvality nebo zařazení mezi regionální produkty
	3. Využití moderní a efektivních technologií pro zpracování zemědělské produkce
	4. Žadatel podniká alespoň 3 roky v zemědělství, v potravinářství/krmivářství
	5. Projekt je zaměřen na zpracování produktů uváděných na trh zemědělským podnikatelem, potravinářem/krmivářem dle velikosti žadatele
	6. Doba realizace projektu
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93701
<b>Název</b>	Počet podpořených podniků/příjemců
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	3
<b>Indikátory výsledků</b>	
<b>Číslo</b>	94800
<b>Název</b>	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	1

### 3.3.2.3 Fiche 3

Název Fiche	Lesnická infrastruktura
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 17, odstavec 1., písmeno c)
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se lesnictví, včetně přístupu k lesní půdě.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.</p> <p>V lesích dochází k intenzivnímu a efektivnímu zpracování dřeva, odvoz se provádí novou moderní technikou a proto je nutné i lesnickou infrastrukturu přizpůsobit tomuto trendu.</p>
<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC2 – Péče o životní prostředí, Opatření 4 Lesnictví a lesnická infrastruktura
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení.
<b>Definice příjemce</b>	Fyzické nebo právnické osoby hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení nebo spolků s právní osobností, vysokých škol, obcí nebo jejich svazků.

<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	Min. 50 000,-
	Max. 5 000 000,-
<b>Preferenční kritéria</b>	<p>1. Projekt je realizován z přírodních materiálů (dřevo nebo kámen) při novostavbě, rekonstrukci či opravě každého objektu lesní cesty (propustku, mostu, opěrné či zárubní zdi) formou kamenné konstrukce či kamenného obložení objektu, dřevěné srubové konstrukce či dřevěného zábradlí</p> <p>2. Předmětem projektu je výstavba lesní cesty (1L nebo 2L), či rekonstrukce stávající lesní cesty (1L nebo 2L), lesní svážnice (3L) nebo technologické linky (4L).</p> <p>3. Lesní cesta, která je předmětem projektu, navazuje (nebo po výstavbě bude navazovat) na jinou stávající lesní cestu (1L nebo 2L) nebo jinou pozemní komunikaci s obdobnými nebo lepšími parametry.</p> <p>4. Lesní cesta a jiná realizovaná pozemní komunikace je součástí značené cyklotrasy</p> <p>5. Výše výdajů na realizaci</p> <p>6. Doba realizace</p>
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93701
<b>Název</b>	Počet podpořených podniků/příjemců
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	1
<b>Indikátory výsledků</b>	

<b>Číslo</b>	94302
<b>Název</b>	Celková délka lesních cest (km)
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	1

### 3.3.2.4 Fiche 4

<b>Název Fiche</b>	<b>Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností</b>
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice na založení a rozvoj nezemědělských činností.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.</p> <p>Podpora bude směřována do projektů, které budou rozšiřovat podnikatelské prostředí, budou směřovat do inovací a nových technologií.</p>
<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC3 – Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. Značka Jeseníky, Opatření 1 – Podpora oživení řemesel, živností, MSP
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	Podporovaný budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) <sup>4</sup> : C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č.

	<p>651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílů 60 a 61), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j. n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb).</p> <p>V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU.</p> <p>Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.</p>
<b>Definice příjemce</b>	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci.
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	Min. 50 000,- Max. 5 000 000,-

<b>Preferenční kritéria</b>	1. Vytvoření pracovního místa
	2. Obnova a rekonstrukce stávajících objektů
	3. Pořízení nových inovativních a efektivních technologií rozvíjející podnikatelský subjekt
	4. Velikost obce, kde se projekt realizuje
	5. Výše výdajů – finanční náročnost projektu
	6. Doba realizace
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93701
<b>Název</b>	Počet podpořených podniků/příjemců
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	3
<b>Indikátory výsledků</b>	
<b>Číslo</b>	94800
<b>Název</b>	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	0
<b>Cílový stav</b>	1,5

### 3.3.2.5 Fiche 5

Název Fiche	Neproduktivní investice v lesích
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 25
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 4 Podpora obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví, zejména prioritní oblasti 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 4A Obnova, zachování a posílení biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000, oblastí s přírodními či jinými zvláštními omezeními a zemědělství vysoké přírodní hodnoty, i stavu evropské krajiny.</p> <p>Území MAS máme z jedné třetiny pokryto lesním porostem a nachází se v nich velmi zajímavé přírodní zajímavosti, pro které je vhodné vybudovat odpočinková místa doplněná informační tabulí.</p>
<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC2 – Péče o životní prostředí, Opatření 4 Lesnictví a lesnická infrastruktura
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky,

	<p>zábradlí, stupně.</p> <p>Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.</p>
<b>Definice příjemce</b>	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	<p>Min. 50 000,-</p> <p>Max. 5 000 000,-</p>
<b>Preferenční kritéria</b>	<p>1. Budované zařízení se stane doplňkem již stávající turistické trasy</p> <p>2. Nově budované zařízení propaguje přírodní zajímavost</p> <p>3. Nová stavba, zařízení zvýší bezpečnost turistů</p> <p>4. Součástí projektu jsou prvky cíleně zaměřené na děti a mládež</p> <p>5. V projektu jsou zařízení na likvidaci odpadků</p> <p>6. Součástí projektu jsou herní prvky, naučné prvky a nebo fitness prvky</p>
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93001
<b>Název</b>	Celková plocha (ha)
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	5
<b>Cílový stav</b>	10
<b>Číslo</b>	9 27 02

Název	Počet podpořených akcí
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	1

### 3.3.2.6 Fiche 6

<b>Název Fiche</b>	<b>Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh</b>
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 26
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	<p>Podpora je zaměřena na investice do lesnických technologií a do strojů a technologií vedoucích k efektivnímu zpracování dřeva.</p> <p>Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.</p> <p>Nové způsoby hospodaření zvyšují i nároky na lepší technologie pro hospodaření v lesích. Budou podporovány také aktivity pro modernizaci dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení.</p>
<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	SC2 – Péče o životní prostředí, Opatření 4 Lesnictví a lesnická infrastruktura
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	Podpora je poskytována na pořízení strojů a technologií určených pro hospodaření na lesních pozemcích jako např. stroje a technologie pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování, stroje ke

	<p>zpracování potěžebních zbytků, stroje pro přípravu půdy před zalesněním, stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost. Podpora se může týkat též výstavby či modernizace dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení.</p> <p>Investice související s používáním dřeva jako suroviny nebo zdroje energie jsou omezeny na všechny pracovní operace před průmyslovým zpracováním; za průmyslové zpracování se nepovažuje mechanické zpracování dřeva na různé polotovary (např. výroba řeziva a jeho základní opracování).</p> <p>Investice související se zvyšováním ekonomické hodnoty lesů musejí být odůvodněné ve vztahu k očekávanému zlepšení lesů v jednom nebo více podnicích a mohou zahrnovat investice do strojů pro lesní těžební práce a postupů těžby, které jsou šetrné k půdě a zdrojům.</p> <p>Žadatel na lesních pozemcích hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy - nevztahuje se na dřevozpracující provozovny.</p>
<b>Definice příjemce</b>	Soukromí držitelé lesů, obce, svazky obcí a malé a střední podniky zaměřené na investice, které zvyšují lesnický potenciál nebo souvisejí se zpracováním, mobilizací lesnických produktů a jejich uváděním na trh.
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	<p>Min. 50 000,-</p> <p>Max. 5 000 000,-</p>
<b>Preferenční kritéria</b>	<p>1. Vytvoření nového pracovního místa</p> <p>2. Podpora projektů v závislosti na výdajích, ze kterých je stanovena dotace</p> <p>3. Nové inovační a efektivní technologie lesní technologie</p> <p>4. Charakteristika žadatele dle právní formy</p>

	5. Charakteristika žadatele dle velikosti podniku
	6. Doba realizace
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	93701
<b>Název</b>	Počet podpořených podniků/příjemců
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	1
<b>Cílový stav</b>	1
<b>Indikátory výsledků</b>	
<b>Číslo</b>	94800
<b>Název</b>	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	0
<b>Cílový stav</b>	0,5

### 3.3.2.7 Fiche 7

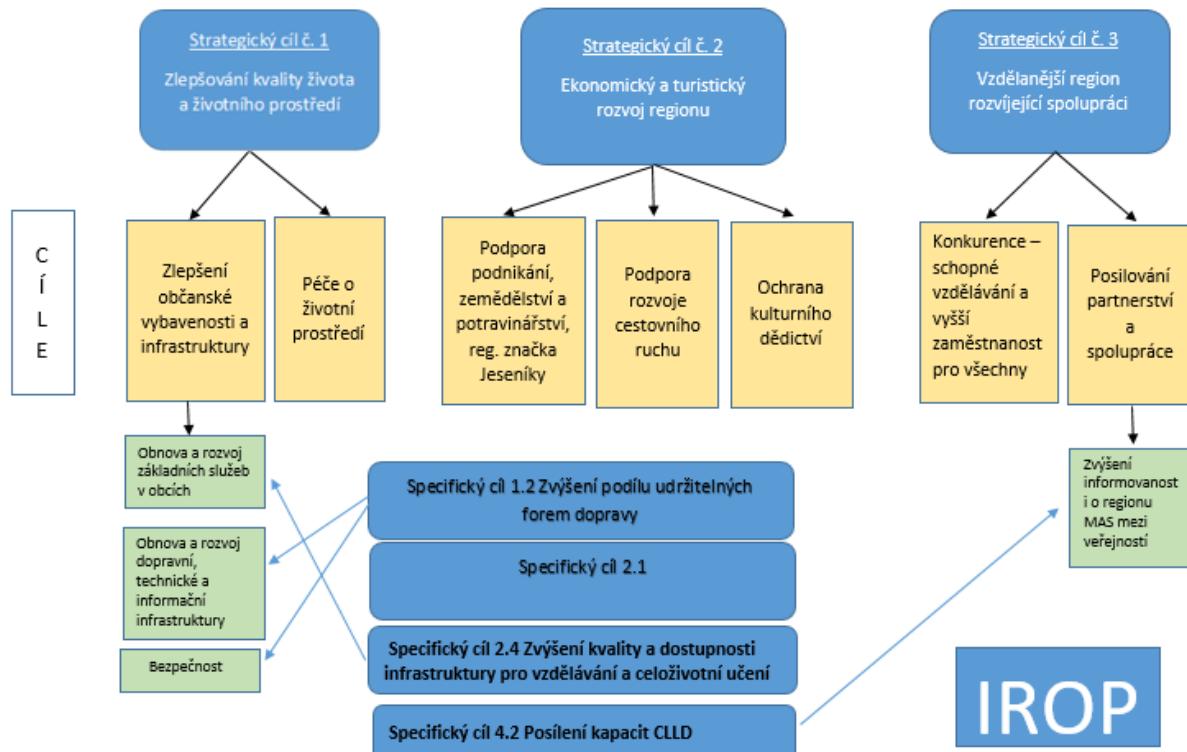
<b>Název Fiche</b>	<b>Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER</b>
<b>Vazba na článek Nařízení PRV</b>	Článek 44
<b>Vymezení Fiche</b>	
<b>1. Stručný popis Fiche</b>	Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.

<b>2. Vazba na cíle SCLLD</b>	Specifický cíl 7, opatření 2 Rozvoj meziregionální a mezinárodní spolupráce
<b>Oblasti podpory (dle článků PRV)</b>	<p>Oblast podpory bude vymezovat popis témat projektů spolupráce, které musí být v souladu se SCLLD MAS. V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na téma, která jsou řešena v SCLLD daných MAS.</p> <p>Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb,</li> <li>• investice související se vzdělávacími aktivitami,</li> <li>• investice do informačních a turistických center.</li> </ul> <p>Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty.</p> <p>Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS.</p> <p>Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu projektů spolupráce může MAS využít maximálně 10 % z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce.</p> <p>Témata spolupráce viz kapitola <i>Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce</i></p> <p><i>Oblasti možné spolupráce</i></p> <p>- rozvoj cestovního ruchu</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využití kulturního dědictví, přírodních a technických památek</li> <li>- ochrana a propagace životního prostředí a venkovského prostoru</li> <li>- tradice a tradiční řemesla</li> <li>- výměna zkušeností, navazování vztahů</li> <li>- vzdělávání</li> <li>- gastronomie</li> <li>- zkušenosti se zemědělskou činností</li> </ul>
<b>Definice příjemce</b>	<p>Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.</p> <p>Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se:</p> <p>a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni;</p> <p>b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.</p>
<b>Výše způsobilých výdajů projektu</b>	<p>Min. 50 000,-</p> <p>Max. 5 000 000,-</p>
<b>Indikátory výstupu</b>	
<b>Číslo</b>	92501
<b>Název</b>	Celkové veřejné výdaje
<b>Výchozí stav</b>	0
<b>Hodnota pro mid-term</b>	22 215,00
<b>Cílový stav</b>	35 383,00

### 3.3.3 Programový rámec IROP

MAS ve své strategické části navrhuje taková opatření, která pomáhají naplňovat specifické cíle 1.2, 2.1. a 2.4 IROP. Některá opatření přesahují do OP Zaměstnanost a Programu rozvoje venkova.



### 3.3.3.1 Opatření 1

<b>Specifický cíl strategie:</b>	<b>SC 1 - Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury</b>
	<b>Opatření 1.2.1. Opravy a výstavba silnic, cest a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy</b>
<b>Název opatření:</b>	1 Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy
<b>Vazba na SC IROP</b>	SC 4.1. Zmíněné bude naplňovat specifický cíl 1.2 Integrovaného operačního programu Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
<b>Popis opatření</b>	<p>Dostupnost a bezpečnost dopravy a prostoru jako systémově pojatého celku je pro MAS RÝMAŘOVSKO jednou ze základních podmínek pro udržitelný rozvoj obcí s důrazem na podporu kvalitního života a tvorby a udržení pracovních míst. Hlavním cílem je zajistit funkční, bezpečné a ekonomické podmínky pro přemisťování osob snížit zátěž životního prostředí a eliminovat negativní vlivy na lidské zdraví. (viz 2.1.3.1., 2.1.3.2, 2.1.3.3.)</p> <p>Opatření se především snaží o podporu budování dopravní infrastruktury umožňující bezpečný pohyb na komunikacích. Dále o budování a rekonstrukci cyklostezek a cyklotras v návaznosti na dostupnost do práce, škol a služeb.</p> <p>Podpořena bude rekonstrukce, modernizace a výstavbu chodníků podél silnic I., II. a III. třídy a místních komunikací, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.</p> <p>Cílem tohoto opatření v rámci IROP SCLLD je rozvoj faktoru Infrastruktury, který doplňují další dvě opatření zaměřené na rozvoj faktoru Lidé. Celkovým cílem všech 3 opatření je:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl),</li> <li>• zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl),</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl),</li> <li>• optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl).</li> </ul>
<b>Typy projektů</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rekonstrukce a budování cyklostezky Rýmařov - Jamartice (viz 2.1.3.4) – délka cca 1km – Rekonstrukce a budování cyklostezky v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací, na kterých je vyloučena automobilová doprava a k tomu parkovací místa pro kola (cca 10)</li> </ul> <p>Výstavba chybějících chodníku v nebezpečných úsecích – obec Václavov (2.1.3.1.), Stará Ves (viz tabulka č.15) podél silnice .. Podpořena bude rekonstrukce, modernizace a výstavbu chodníků podél silnic I., II. a III. třídy a místních komunikací, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.</p>	
Příjemce podpory:	- obce, dobrovolné svazky obcí
Minimální a maximální hranice způsobilých výdajů	bude nastavena až ve výzvě MAS
Principy pro určení preferenčních kritérií	konkrétní preferenční kritéria budou nastavena až ve výzvě MAS
<b>Výsledky</b>	
Kód NČI2014+	Název indikátoru
7 50 01	Počet realizací vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v dopravě
7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklotras a cyklostezek

<b>7 51 20</b>	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
<b>7 63 10</b>	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
<b>7 62 00</b>	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
<b>7 64 01</b>	Počet parkovacích míst pro jízdní kola

### 3.3.3.2 Opatření 2

<b>Specifický cíl strategie:</b>	SC 1 - Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury  1.1.2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol
<b>Název opatření:</b>	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol
<b>Vazba na specifický cíl IROP:</b>	SC 4.1. Zmíněné bude naplňovat specifický cíl cíl 2.4. Integrovaného operačního programu Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
<b>Popis opatření</b>	Cílem je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností. Problematika zajištění rovného přístupu ke vzdělávání bude řešena s ohledem na děti ze sociálně a kulturně znevýhodněných rodin a děti se SVP.  Přestože školy uskutečnily projekty na zateplení a rekonstrukci, zůstává značně poddimenzovaná oblast vybavení učeben se zaměřením na rozvoj v klíčových kompetencích. Vzhledem k výši nezaměstnanosti v regionu (viz 2.1.1.7.) a neustálému odliwu obyvatel z území (2.3.1.1.1.) je klíčové investovat do oblasti pro zvyšování vzdělanosti obyvatel s cílem sladění vzdělávání a potřeb regionálního trhu a tím i lepší uplatnitelnosti na trhu práce.

	<p>MAS se chce především zaměřit na možnosti zkvalitnění vzdělávacího procesu s důrazem na odborné učebny a výuku odborných (přírodovědných, technických a řemeslných) dovedností. Důležité je také zvyšování konektivity a kvality připojení k internetu. MAS by také chtěla podpořit vybavení budov pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vybavení kompenzačními pomůckami.</p> <p>Hlavní zaměření projektu musí vést ke zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích, ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce, budování bezbariérovosti, zajištění vnitřní konektivity a připojení k internetu, rozšiřování kapacit kmenových učeben ve vazbě na sociální inkluzi, či demografickou potřebnost ve správném obvodu obcí s rozšířenou působností se sociálně vyloučenou lokalitou.</p>
--	--

**Projekty: ZŠ Rýmařov, ZŠ Břidličná, ZŠ Stará Ves, ZŠ Horní Město – tabulka č.24 možné záměry ZŠ**

<p><b>Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• v oblastech komunikace v cizích jazycích,</li> <li>• v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd,</li> <li>• ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov a učeben, školních poradenských pracovišť, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení pro děti se SVP, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rekonstrukce a vybavení dílen</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu – rozvoj vnitřní konektivity v prostorách škol a školských zařízení a připojení k internetu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stavební úprava tříd pro žáky se SVP a nákup pomůcek</li> </ul>

<b>Příjemce podpory:</b>	- školy a školská zařízení v oblasti, základního vzdělávání - další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit - organizace zřizované nebo zakládané kraji - obce - organizace zřizované nebo zakládané obcemi - nestátní neziskové organizace
<b>Minimální a maximální hranice způsobilých výdajů</b>	bude nastavena až ve výzvě MAS
<b>Principy pro určení preferenčních kritérií</b>	konkrétní preferenční kritéria budou nastavena až ve výzvě MAS
<b>Výsledky</b>	
<b>Kód NČI2014+</b>	Název indikátoru
<b>5 00 00</b>	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
<b>5 00 30</b>	Podíl osob předčasně opouštějící vzdělávací systém (%)
<b>5 00 01</b>	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení

### 3.3.3.3 Opatření 3

SC 1 - Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	
Specifický cíl strategie:	
Název opatření:	3.Sociální služby
Vazba na specifický cíl IROP:	SC 4.1 - Zmíněné bude naplňovat specifický cíl 2.1. Integrovaného operačního programu Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Popis opatření	<p>Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě - Zvýšení uplatnitelnosti osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením a chudobou na trhu práce.</p> <p><b>Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby</b>            Podpora pobytových sociálních služeb je zaměřena například na přestavby azylových domů, které společně obývají různé cílové skupiny, nebo těch, které koncentrují vysoký počet osob. Podpořena může být také rekonstrukce a úprava menšího domu na azylový dům pro rodiče s dětmi.</p> <p>Viz kapitola 2.1.7.</p>
Typy projektů:	Azylový dům - rekonstrukce jednotlivých bytů pro účely azylového bydlení v nesegregovaných intravilánech obcí (kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně technické základny stávajících služeb a sociální práce s cílovými skupinami).

#### Doplňková aktivita

Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů

<b>Příjemce podpory:</b>	<b>Typy příjemců - sociální služby</b>  - nestátní neziskové organizace; organizační složky státu; příspěvkové organizace organizačních složek státu; kraje; organizace zřizované nebo zakládané kraji; obce; organizace zřizované nebo zakládané obcemi; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí; církve; církevní organizace
<b>Minimální a maximální hranice způsobilých výdajů</b>	bude nastavena až ve výzvě MAS
<b>Principy pro určení preferenčních kritérií</b>	konkrétní preferenční kritéria budou nastavena až ve výzvě MAS
<b>6 75 10</b>	Kapacita služeb a sociální práce
<b>5 54 01</b>	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
<b>5 54 02</b>	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb

Základní podmínkou živého rozvoje venkova a udržení stabilní základny obyvatelstva tvoří (kromě kvalitní infrastruktury) zejména vzdělaní a aktivní lidé, kteří se zapojují do pracovního procesu a nejlépe ho vlastním podnikáním sami pozitivně ovlivňují. K tomu je nutno vytvořit podmínky pro kvalitní vzdělání a efektivní podnikání lokalizované právě v obcích MAS.

MAS se chce především zaměřit na možnosti zkvalitnění vzdělávacího procesu s důrazem na odborné učebny a výuku odborných (přírodovědných, technických a řemeslných) dovedností. Důležité je také zvyšování konektivity a kvality připojení k internetu. MAS by také chtěla podpořit vybavení budov pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vybavení kompenzačními pomůckami. MAS se tímto bude snažit naplnit ducha specifického cíle 2.4 Integrovaného operačního programu. Dále je pro MAS důležité podporovat aktivity mikropodniků, investiční aktivity spojené se sociálním podnikáním a podporovat podnikání v oblasti zemědělství. Tuto podporu různých forem podnikání lze také zařadit k investiční prioritě 2.3 OP Zaměstnanost a také k specifickému cíli 2.2 Integrovaného operačního programu.

### 3.3.4 Programový rámec OP Zaměstnanost

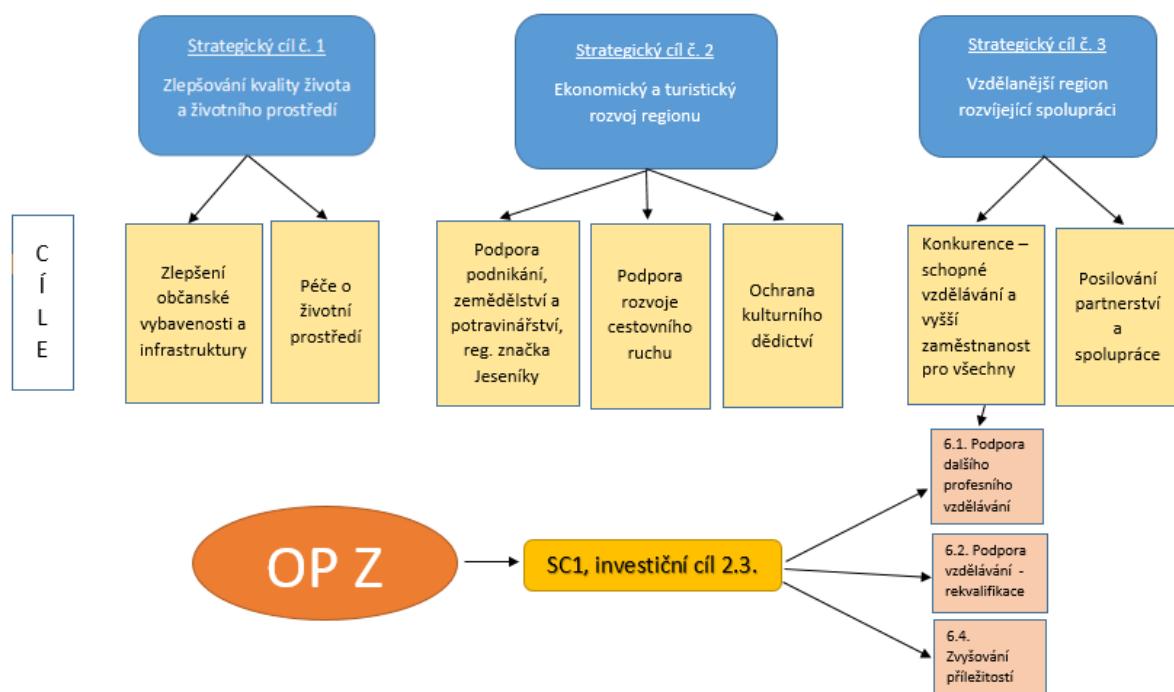
MAS ve své strategické části navrhuje taková opatření, která pomáhají naplňovat investiční cíl 2.3 (specifický cíl 1) Operačního programu zaměstnanost. Některá opatření přesahují do IROPU.

Podpora tradičních aktivit včetně vnímání sounáležitosti s venkovským prostorem významně ovlivňuje život na venkově jako celek ve smyslu propojení aktérů a zapojení všech cílových skupin, které se tak stávají neoddělitelnou součástí venkovské komunity. Podpora tradic je současně podporou sociálního dialogu a sociálního začleňování v rámci života na venkově.

MAS se chce snažit o aktivizaci a začlenění zranitelných skupin obyvatel do života na venkově. Chce toho docílit podporou tradičních aktivit, které jsou nositelem tradic pro budoucnost. Cílem je také zapojení skupin obyvatel ohrožených sociálním vyloučením tak, aby se stali přirozenou součástí komunitního života na venkově. Díky tomu bude naplněna investiční priorita 2.3 Operačního programu zaměstnanost.

Pro udržitelný rozvoj života na venkově a zachování, případně vzestup počtu obyvatel v území je nezbytně nutné řešit aktivity, které budou zajišťovat minimalizaci problematiky stoupající nezaměstnanosti ve venkovských oblastech a eliminovat rizika sociálního vyloučení skupin obyvatelstva tak, aby docházelo k celkové podpoře aktivního a spokojeného života v MAS.

MAS by chtěla podporovat zaměstnanost prostřednictvím vhodného propojování možností nabízených trhem práce a dostupné pracovní síly. Dále se chce snažit o podporu příležitostí pro sociálně ohrožené cílové skupiny a jejich zapojení do života komunity. To naplňuje investiční prioritu 2.3 (specifický cíl 1) Operačního programu zaměstnanost. Zapojení komunity prostřednictvím sociálního podnikání se také týká specifického cíle 2.2 Integrovaného operačního programu.



### 3.3.4.1 Opatření 1

1) Specifický cíl SCLLD – Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny

1.1) Opatření SCLLD – Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu

A) Popis vazby opatření na specifický cíl OP

Zmíněné opatření naplňuje specifický cíl 2.3.1 OPZ

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, nový přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a osob vzdálených trhu práce.

B) Popis cíle opatření

Cílem opatření je ve vazbě na opatření 3 předcházet nezaměstnanosti a zvyšovat adaptabilitu zaměstnanců. Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Toto opatření je provázané s ostatními aktivitami v regionu zaměřené na zvyšování zaměstnanosti. Vyškolení účastníci mohou být následovně zaměstnání z jiných opatření v rámci podaných projektů.

Na aktivity v tomto opatření navazují aktivity v prioritní ose 3 OP VVV „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, které jsou zaměřené mj. na podporu motivace dětí a žáků ke studiu technických a přírodovědných oborů, zlepšení odborné a podnikatelské kompetence absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Dále jsou aktivity zaměřené na zlepšení podmínek pro vzdělávání dospělých na školách a zvýšení přínosu tohoto vzdělávání pro jejich uplatnitelnost. Na aktivity v tomto opatření navazují také aktivity v prioritní ose 2 OP PIK „Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“, které jsou zaměřeny mj. na rozvoj podnikových školicích středisek a na zkvalitnění infrastruktury pro vzdělávání zaměstnanců v podnicích. Na aktivity v tomto opatření navazují zároveň i aktivity v rámci priority 1 – Podpora přenosu znalostí a inovací v zemědělství, lesním hospodářství a ve venkovských oblastech Programu rozvoje venkova (PRV), které jsou zaměřeny na zvyšování odborných znalostí a dovedností pracovníků v zemědělském, potravinářském a lesnickém odvětví.

C) Priorizace navrhovaných opatření

a) opatření financovaná z alokované částky

D) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

- 09/2017 – 1 500 000 Kč - předpokládané věcné zaměření výzev aktivity dle bodu F
- 10/2019 – 852 000 Kč - předpokládané věcné zaměření výzev aktivity dle bodu F

F) Popis možných zaměření projektů

- Realizace činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází
- Vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly
- Poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí
- Tvorba pracovních míst pro osoby z cílových skupin
- Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům (může zakládat veřejnou podporu)
- Příspěvek na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům na umisťování osob z cílových skupin na pracovní místa, která budou z různých příčin (např. z důvodu odchodu do důchodu) na trhu práce uvolňována (může zakládat veřejnou podporu)

G) Podporované cílové skupiny

zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání a neaktivní osoby, uchazeči a zájemci o zaměstnání a neaktivní osoby mladší 25 let, propuštění zaměstnanci, osoby s nízkou úrovní kvalifikace, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce

H) Typy příjemců podpory

- nestátní neziskové organizace,
- místní akční skupina
- sociální partneři
- profesní a podnikatelská sdružení

I) Absorpční kapacita MAS

- MAS Rýmařovsko, hospodářská komora, agrární komora

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

- rovné příležitosti a nediskriminace a rovné příležitosti mužů a žen – pozitivní vliv na horizontální princip - opatření se zaměřuje mj. na zvýšení participace mladých a starších osob, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením na trhu práce a opatření

rovněž bude přispívat k naplnění rovnosti mužů a žen rovněž. Opatření se mj. zaměřuje na podporu flexibilních forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladších lidí a starších osob na trhu práce.,

- udržitelný rozvoj – neutrální k horizontálnímu principu

#### K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Preferenční kritéria budou nastavena až v konkrétní výzvě. Níže uvádíme jen principy stanovení preferenčních kritérií:

- Zvyšování pracovních míst
- Spolupráce mezi subjekty v regionu

Kód1	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
<b>60000</b>	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	28
<b>62000</b>	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	Výstup	0	1
<b>62600</b>	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	15
<b>62800</b>	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	2
<b>62700</b>	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	4

#### 3.3.4.2 Opatření 2

##### 1) Specifický cíl SCLLD – Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny

###### 1.1) Opatření SCLLD – Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu

###### A) Popis vazby opatření na specifický cíl OP

Zmíněné opatření naplňuje specifický cíl 2.3.1 OPZ. Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšího využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti, lepší dostupnosti sociálních služeb a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.

V oblasti dalšího vzdělávání bude standardní nabídka kurzů dalšího vzdělávání obohacena o kurzy s obsahovým zaměřením na aktivity typické pro venkovský prostor (např. lokálně pořádané kurzy v řemeslných dovednostech).

**B) Popis cíle opatření**

Hlavním cílem opatření je zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných

**C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy**

Toto opatření doplňuje opatření 3 programového rámce OP Z. Cílem tohoto opatření je stejně jako u opatření 1 a 3 zvýšit zaměstnanost v regionu. Nemá vazbu na programový rámec IROP, ale doplňuje Program rozvoje venkova u fitchí, která jsou zaměřená na rozvoj nezemědělských činností.

**D) Priorizace navrhovaných opatření**

- a) opatření financovaná z alokované částky

**E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán**

- **09/2017 – 2 232 000 Kč** – předpokládané věcné zaměření výzev aktivity dle bodu F

**F) Popis možných zaměření projektů**

- Zprostředkování zaměstnání – realizace činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází včetně podpory mezinárodní pracovní mobility; dále s vyhledáváním zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly; poradenská

a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí; sdílené zprostředkování zaměstnání prostřednictvím agentur práce.

- Poradenské a informační činnosti a programy – realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání; příprava k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (za možného využití profilace uchazečů o zaměstnání a targetingu), podpora JOB klubů, řízené poradenství ke změně kvalifikace.
- Bilanční a pracovní diagnostika – podpora souladu mezi schopnostním, vzdělanostním a pracovním potenciálem osob a možností jejich reálného uplatnění na trhu práce; pracovní diagnostika jako subsystém bilanční diagnostiky se přímo zaměřuje na možnosti konkrétního pracovního uplatnění odpovídajícího schopnostem a zájmům klienta.
- Rekvalifikace – podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala.
- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (např. čtenářská gramotnost, numerická gramotnost či rozvoj digitálních kompetencí apod.).
- Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností, krátkodobé pracovní příležitosti, pracovní trénink, odborné praxe a stáže. Podpora flexibilních forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladých lidí, starších osob a dalších osob znevýhodněných na trhu práce (zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku apod.).
- Dopravná opatření umožňující začlenění podpořených osob na trh práce s cílem usnadnění přístupu cílových skupin k hlavní formě podpory v této investiční prioritě – zejména podpora zapracování, dopravy, ubytování a stravování účastníků, péče o závislé osoby, zvyšování finanční gramotnosti a prevence předlužení a další doprovodné sociální aktivity umožňující začlenění podpořených osob na trh práce. Tyto aktivity jsou dostupné podpořeným osobám pouze po dobu jejich účasti na projektu, resp. po dobu trvání hlavní formy podpory v rámci projektu.

#### **G) Podporované cílové skupiny**

Cílové skupiny zahrnují:

- uchazeči o zaměstnání,
- zájemce o zaměstnání,
- osoby se zdravotním postižením,
- osoby s kumulací hendikepů na trhu práce
- neaktivní osoby,
- osoby vracejících se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené.

## H) Typy příjemců podpory

- Školy a školská zařízení
- Nestátní neziskové organizace
- Místní akční skupina
- Obce
- Příspěvkové organizace zřizované kraji a obcemi (s výjimkou škol a školských zařízení)
- Dobrovolné svazky obcí

## I) Absorpční kapacita MAS

MAS Rýmařovsko

## J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

### Rovné příležitosti a nediskriminace – pozitivní vliv

Opatření je zaměřeno na zajištění rovných přístupů a nediskriminaci. Zákaz diskriminace v souladu s českým i evropským právem a podpora rovných příležitostí budou respektovány a podporovány v tomto opatření, protože cílem opatření je zvýšení participace mladých a starších osob, rodičů s dětmi, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením na trhu práce.

### Udržitelný rozvoj – neutrální vliv

### Rovné příležitosti mužů a žen – neutrální vliv

## K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Preferenční kritéria budou nastavena až v konkrétní výzvě. Níže uvádíme jen principy stanovení preferenčních kritérií:

- Zvyšování pracovních míst
- Spolupráce mezi subjekty v regionu

Kód1	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
60000	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	28

<b>62000</b>	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	Výstup	0	1
<b>50105</b>	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	Výstup	0	1
<b>62600</b>	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	21
<b>62700</b> *	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	6
<b>62800</b>	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnaní, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1
<b>62900</b> *	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	5
<b>63100</b> *	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby		0	1
<b>63200</b> *	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1
<b>50130</b>	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	Výsledek	0	1

### 3.3.4.3 Opatření 3

#### 1) Specifický cíl SCLLD – Konkurenceschopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny

##### 1.1) Opatření SCLLD – Zvyšování příležitosti

###### A) Popis vazby opatření na specifický cíl OP

Zmíněné opatření naplňuje specifický cíl 2.3.1 OPZ. Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti. Na místní úrovni budou vytvořeny příznivé podmínky pro vznik a fungování rodin (prostředí přátelské rodině) prostřednictvím souhrnu provázaných opatření (podpora služeb pro rodinu – péče o děti)

###### B) Popis cíle opatření

Hlavním cílem opatření je zajistit rovnost žen a mužů ve všech oblastech, a to i pokud jde o přístup k zaměstnání a kariérní postup, sladění pracovního a soukromého života a podpora stejné odměny za stejnou práci. Cílem opatření je snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce. Provozní doba mateřských školek a družin na prvním stupni základní školy vzhledem k začátku provozu a konci neodpovídá potřebám rodičů a je problematické skloubit rodinný a profesní život. Zajištění služeb péče o děti si klade za cíl zvýšení zaměstnanosti rodičů či jiných pečujících osob a usnadnění slučitelnosti pracovního a soukromého života.

###### C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Na aktivity v tomto opatření navazují aktivity v prioritní ose 3 OP VVV „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, kdy v oblasti předškolního vzdělávání a předškolní péče bude MŠMT prostřednictvím intervencí OP VVV podporovat rozvoj zejména zařízení pro předškolní vzdělávání a MPSV bude v dané IP podporovat péči o děti s cílem zvyšování zaměstnanosti žen.

Cílem tohoto opatření je stejně jako u opatření 1 a 2 zvýšit zaměstnanost v regionu.

###### D) Priorizace navrhovaných opatření

- a) opatření financovaná z alokované částky

###### E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

- 09/ 2017 – 5 000 000 Kč – předpokládané věcné zaměření výzev aktivity dle bodu F

- **09/2019 – 3 106 000 Kč** - předpokládané věcné zaměření výzev aktivity dle bodu F

#### F) Popis možných zaměření projektů

- zakládání a provozování zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem tohoto typu (školní družiny, kluby), s dobou provozu odpovídající potřebám rodičů (oproti současné nabídce družin též v časných ranních hodinách a až do pozdního odpoledne)
  - skupinová doprava do/ze školy zejména ve venkovských či příměstských regionech s komplikovanou dopravní obslužností (školní autobusy)
  - zajištění doprovodu dětí na kroužky a zájmové aktivity
  - příměstské tábory v době školních prázdnin (tj. nepobytové)

Podpora v rámci této výzvy je určena pouze na vybudování zařízení a zajištění služeb péče o děti mimo režim Vyhlášky č. 74/2005 Sb., ze dne 9. února 2005 o zájmovém vzdělávání. Podmínkou je, aby děti, které dochází do zařízení, či využívají jiných jeho služeb, byly žáky 1. stupně základní školy (popř. přípravné třídy ZŠ). Cílem výzvy je zajištění péče o tuto skupinu dětí v době mimo školní vyučování v době, kdy jsou rodiče v zaměstnání. Jde v ní o posílení služeb zajišťujících péči o děti, nikoliv o mimoškolní vzdělávací aktivity.

#### G) Podporované cílové skupiny

Rodiče s malými dětmi

#### H) Typy příjemců podpory

- školy a školská zařízení (v rámci doplňkových činností),
- Nestátní neziskové organizace
- Místní akční skupina
- 

#### I) Absorpční kapacita MAS

Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace

Základní škola Břidličná, okres Bruntál

Základní škola Malá Morávka, okres Bruntál

Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1, okres Bruntál

Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská Škola Dětřichov nad Bystřicí okres Bruntál, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská Škola Lomnice, okres Bruntál, příspěvková organizace

Břidličná, Dětřichov nad Bystřicí, Dolní Moravice, Horní Město, Jiříkov, Lomnice, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov, Václavov, Velká Štáhle

#### **J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ**

Rovné příležitosti a nediskriminace – neutrální vliv

Udržitelný rozvoj – neutrální vliv

Rovné příležitosti mužů a žen – pozitivní vliv

Opatření je zaměřeno na podporu rovnosti žen a mužů. Hlavním cílem je zajistit dostatečnou kapacitu zařízení péče o děti předškolního a školního věku. Cílem je zlepšit postavení podpořených žen na trhu práce, zejména z ohrožených skupin (ženy po mateřské a rodičovské a pečující ženy o malé děti).

#### **K) Principy pro určení preferenčních kritérií**

Preferenční kritéria budou nastavena až v konkrétní výzvě. Níže uvádíme jen principy stanovení preferenčních kritérií:

- Spolupráce mezi subjekty v regionu
- Nově vytvořená kapacita
- Nezbytnost projektu a rozšíření služeb v části regionu
- Nově vytvořené pracovní místa

Kód1	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
<b>60000</b>	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	100
<b>62000</b>	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	Výstup	0	1

<b>50001</b>	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	Výstup	0	80
<b>62700</b>	účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	5
<b>62800</b>	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1
<b>62900</b>	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	3
<b>50130</b>	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	Výsledek	0	1
<b>50105</b>	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	Výstup	0	1

### 3.3.5 Vazba na horizontální téma

#### 3.3.5.1 Podpora rovnosti mezi muži a ženami a nediskriminace

Problematika podpory rovných příležitostí žen a mužů je primárně řešena v rámci opatření 4 Programového rámce Zaměstnanost, ale samozřejmě se toto téma prolíná i dalšími opatření tohoto rámce. Rovnost žen a mužů je prosazována ve všech oblastech, včetně přístupu k zaměstnaní a kariérní postup, sladění pracovního a soukromého života a prosazování stejného ohodnocení za

stejnou práci. Bude usilováno o to, aby podpořené projekty přispívaly k naplňování principu rovnosti žen a mužů všude, kde je to relevantní. V rámci programových rámců IROP a PRV převažují aktivity, které nejsou přímo zaměřené na oblast rovnosti žen a mužů.

### *3.3.5.2 Nediskriminace a rovné příležitosti*

Zákaz diskriminace v souladu s českým i evropským právem a podpora rovných příležitostí budou respektovány a podporovány napříč všemi programovými rámcemi. V rámci programového rámce Operačního programu Zaměstnanost je významný příspěvek k rovným příležitostem a nediskriminaci obsažen ve všech opatření. Cílem je zvýšení participace mladých a starších osob, rodičů s dětmi, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením na trhu práce, stejně jako je tato oblast zaměřena na zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených na trhu práce. Aktivity, přímo zaměřené na rozvoj rovných příležitostí, zahrnují v programovém rámci IROP sociální a vzdělávací infrastrukturu. V rámci opatření 3 se jedná o bezbariérovost infrastruktury pro sociální integraci a v rámci opatření 2 o bezbariérovost pro zdravotně postižené a žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.

Realizační tým MAS RÝMAŘOVSKO zajistí žadatelům rovné podmínky pro získání podpory, bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženství či světový názor, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. Realizační tým MAS RÝMAŘOVSKO zajistí, že nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly rovné příležitosti. Informace o dodržování rovných příležitostech budou monitorovány na úrovni projektů.

### *3.3.5.3 Udržitelný rozvoj*

Opatření v rámci Operačního programu Zaměstnanost nemají vzhledem ke spolufinancování z ESF a primárně podpoře nehmotných investic přímý dopad na ochranu životního prostředí a změny klimatu.

V rámci programového rámce IROP je především opatření 1 zaměřeno na udržitelný rozvoj, protože aktivity se zaměřují na zvýšení podílu cyklistiky na veřejné dopravě, což vede ke snížení emisí a pozitivnímu vlivu na životní prostředí.

### 3.3.5.4 Průřezové cíle PRV

Průřezovými cíli PRV jsou inovace, ochrana životního prostředí včetně specifických potřeb oblastí sítě Natura 2000 a zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně (viz PRV 2014-2020, kapitola 5.3).

## 4 Implementační část

### 4.1 Popis řízení včetně řídící a realizační struktury MAS

#### 4.1.1 Orgány RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

RÝMAŘOVSKO, o.p.s. byla založena dne 23. 7. 2004 za účasti zástupců obcí a podnikatelů z mikroregionu Rýmařovsko. V současné době má obecně prospěšná společnost 14 zástupců obcí a 29 podnikatelských subjektů.

Územní působnost místního partnerství je vymezena společníky, a to obcemi Horní Město, Tvrdkov, Stará Ves, Dolní Moravice, Malá Morávka, Václavov u Bruntálu, Malá Štáhle, Velká Štáhle, Dětřichov nad Bystřicí, Jiříkov, Ryžoviště, Lomnice, městy Rýmařov a Břidličná.

Místní akční skupina RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

V současné době má obecně prospěšná společnost 15 zástupců veřejného sektoru, 5 zástupců soukromého neziskového sektoru a 23 zástupců soukromého podnikatelského sektoru. Celkem 43 partnerů.

Dne 20. 4. 2015 byla schválena zakladateli společnosti změna zakládací smlouvy a vytvořili organizační složku MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. se svými orgány. Následně 29. 10. 2015 byly schváleny změny pro standartizaci.

#### Sídlo společnosti RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

Sídlem společnosti je: **náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov,**

Identifikační číslo: **26836122**

#### Doba trvání společnosti a oblast působení

1. Společnost je založena na dobu neurčitou.

2. Obecně prospěšné služby budou poskytovány všem oprávněným fyzickým osobám a právnickým osobám mikroregionu Rýmařovsko vymezeném katastrálními územími obcí, které udělily souhlas se zařazením území obce do územní působnosti RÝMAŘOVSKO, o.p.s. (resp. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje)

## Předmět poskytovaných služeb

1. Druh obecně prospěšných služeb:
  - a) realizace komunitně vedeného místního rozvoje uskutečňovaného na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) prostřednictvím organizační složky.
  - b) naplňování cílů strategie komunitně vedeného místního rozvoje / naplňování cílů operačních programů a dalších dotačních titulů
  - c) rozvoj mikroregionu Rýmařovsko
  - d) organizace a podpora kulturních, sportovních a společenských akcí

Doplňková činnost: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

2. Služby podle čl. 1 písm. a) až písm. b) tohoto statutu budou uskutečňovány prostřednictvím organizační složky – MAS (blíže viz článek 10. a následně tohoto statutu):

- naplňováním principu partnerství spočívajícím v intenzivní spolupráci mezi státní správou a samosprávou, podnikatelskými subjekty, nevládními organizacemi, dalšími subjekty a občany
- podporou rozvoje občanských iniciativ na místní a regionální úrovni, ochranou přírodního a kulturního bohatství a zdraví obyvatel regionu
- zvýšením ekonomické prosperity a kvality života regionu,
- zajišťováním finančních, lidských, materiálních a informačních zdrojů pro rozvoj regionu

Tyto služby spočívají v provedení nebo zajištění činností zaměřených na stanovení, aktualizaci, udržení a realizaci rozvoje strategie oblasti působení místní akční skupiny – organizační složky MAS (viz také čl. 10 a následně tohoto statutu) což zahrnuje podporu rozvojové činnosti zvláště v následujících oblastech

- a) péče o kulturní a hospodářský rozvoj oblasti,
- b) spoluúčast na projektech evropské spolupráce,
- c) péče o životní prostředí a rozvoj ochrany životního prostředí,
- d) meziregionální a mezinárodní spolupráce na výši uvedené téma,
- e) podpora malého a středního podnikání,
- f) péče o rozvoj cestovního ruchu,
- g) práce s dětmi a mládeží
- h) poradenská činnost ve výše uvedených oblastech a oborech i v oborech jiných, dle cílů stanovených strategií komunitně vedeného místního rozvoje,
- i) propagace území místní akční skupiny (viz také čl. 10 a následně tohoto statutu)
- j) vzdělávání, školení a osvěta

3. Pro účely podpory rozvojové činnosti ve výše uvedených oblastech společnost vyhledává a působí k vyhledávání finančních zdrojů profinancování rozvojových projektů v oblasti působení společnosti a „MAS“ (blíže viz článek 10. a následně tohoto statutu). Obecně prospěšná společnost při poskytování služeb čerpá také prostředky z operačních programů a dalších dotačních titulů.

4. Služby podle čl. IV. odst. 1 písm. c) a písm. d) tohoto statutu. Tyto služby poskytuje společnost podle kapacitních možností společnosti (personálních a odborných aj.) zájemcům tak, aby tyto služby byly dostupné co možná nejširšímu okruhu zájemců a aby poskytování těchto služeb bylo rovné a nediskriminační. Tyto služby budou poskytovány (prováděny) mimo zdroje a kapacity určené pro realizaci strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Pokud nebudou prostředky na poskytování služeb získány z dotací, grantů a darů fyzických a právnických osob. Je možné tuto věc zohlednit v ceníku služeb.

5. Společnost realizuje svoje poslání prostřednictvím poskytování obecně prospěšných služeb podle čl. IV, odst. 1 písm. c) a d) toho statutu a doplňkové činnosti uvedených v zakládací smlouvě společnosti.
6. Služby o.p.s. jsou prováděny za úplatu vypočtenou dle ceníku společnosti schváleného Správní radou.
7. Společnost jednotlivé obecně prospěšné služby poskytuje v souladu s platnými právními předpisy České republiky, Metodikou, Zakládací smlouvou a Jednacím řádem. Společnost poskytuje obecně prospěšné služby za stejných podmínek pro všechny jejich uživatele.
8. Společnost je oprávněna odmítout službu, pokud záměr nesplňuje cíle, stanovené v článku č. III. Zakládací smlouvy, jestliže klient nesouhlasí s poskytnutím potřebných podkladů, nebo s požadovanou součinností. Dále je společnost oprávněna odmítout službu, pokud kapacita společnosti je zcela vyčerpána a klient nepřijme nabídku pozdějšího termínu.
9. Společnost je oprávněna od smlouvy o poskytnutí služby odstoupit v případě, že:
  - klient nedodá v dohodnutém termínu a odpovídající kvalitě a úplnosti předem sjednané podklady,
  - nesplní smluvní podmínky nezbytné pro poskytnutí služby, k nimž se písemně zavázal,
  - klient nezaplatí zálohu na úhradu poskytovaných služeb, a to ani v přiměřené lhůtě určené ředitelem společnosti.
10. Společnost je oprávněna požadovat úhradu zálohy u poskytovaných služeb, kromě služeb organizační složky společnosti.
11. Informace o cenových podmírkách, za nichž společnost poskytuje obecně prospěšné služby, jsou k dispozici každému na požádání. S podmínkami je seznámen každý uchazeč o služby společnosti.
12. Kromě služeb výše uvedených může společnost vykonávat doplňkovou činnost pod podmínkou, že bude dosaženo účinnějšího využití majetku a zároveň tím nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb. Zisk z doplňkové činnosti – Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, bude využíván k dofinancování hlavních činností společnosti.

#### **Valná hromada zakladatelů**

Zakladatelé tvoří kolektivní orgán (dále také jako „**Valná hromada zakladatelů**“). Valnou hromadu zakladatelů, kterou tvoří všichni zakladatelé, svolává správní rada, a to nejméně 1x ročně tak, aby se Valná hromada zakladatelů konala nejpozději do 30. 6. příslušného kalendářního roku; nesvolá-li správní rada valnou hromadu zakladatelů v termínu uvedeném ve větě předchozí, je oprávněn ji svolat kterýkoliv ze zakladatelů. Valná hromada se svolává písemnými pozvánkami; písemná forma pozvánky je zachována, je-li pozvánka doručována prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu na aktuální e-mailovou adresu zakladatele. Valná hromada zakladatelů zvolí svého předsedu a zapisovatele; do okamžiku zvolení orgánů valné hromady zakladatelů řídí její jednání předseda Správní rady společnosti nebo Správní radou společnosti pověřený její člen nebo jiná vhodná osoba. Každý zakladatel má na Valné hromadě zakladatelů jeden (1) hlas. Valná hromada zakladatelů je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina zakladatelů. Pro přijetí rozhodnutí Valné hromady zakladatelů je třeba souhlasu většiny přítomných, nevyžadují-li obecně závazné právní předpisy vyšší počet hlasů.

Zakladatel je oprávněn bez omezení převést práva a povinnosti náležející zakladateli na třetí osobu.  
Zakladatel je oprávněn se svých práv a povinností vůči společnosti vzdát.

Do působnosti Valné hromady náleží zejména:

- navrhovat a schvalovat změny zakládací smlouvy, navrhovat změny statutu,
- jmenování a odvolání členů Správní rady a Dozorčí rady; při jmenování a odvolání členů Správní rady a Dozorčí rady se použije čl. VI, odst. 6 tohoto Statutu,
- navrhovat zrušení společnosti s likvidací nebo bez likvidace a navrhovat jmenování likvidátora,
- navrhovat rozpočet společnosti a jeho změny,
- navrhovat výši nákladů na vlastní činnost (správu) společnosti,
- navrhovat schválení řádné a mimořádné účetní závěrky společnosti,
- navrhovat schválení nabytí, zcizení nebo zatížení movité a nemovité věci,
- navrhovat změnu předmětu a rozsahu doplňkových činností společnosti,
- navrhovat schválení jednotlivých projektových záměrů, uskutečňovaných mimo zdroje určené pro realizaci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) prostřednictvím organizační složky
- rozhodovat o veškerých záležitostech, které nejsou vyhrazeny správní radě, řediteli nebo dozorčí radě.

Valná hromada může přijímat rozhodnutí i mimo zasedání valné hromady. V takovém případě může kterýkoli Zakladatel (dále jen navrhovatel) předložit všem Zakladatelům písemný návrh rozhodnutí valné hromady k vyjádření s oznámením, že pokud navrhovateli do 15 dnů nedoručí svůj písemný souhlas s tímto návrhem, platí, že s návrhem nesouhlasí. Navrhovatel zároveň oznámí předsedovi valné hromady termín doručení návrhu poslednímu Zakladateli. Rozhodnutí včetně den jeho přijetí oznámí navrhovatel všem Zakladatelům bez zbytečného odkladu ode dne jeho přijetí.

## Správní rada

Aktuální členové orgánu jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

## 5 členů

Správní rada společnosti je nejvyšším orgánem obecně prospěšné společnosti. Správní rada je pětičlenná. Členy Správní rady společnosti jmenuje a odvolává z funkce Valná hromada zakladatelů, a to z důvodů a za podmínek vymezených v zákonu č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „ZOPS“), zakládací smlouvě a v tomto Statutu. Funkční období člena Správní rady je tříleté a funkci člena Správní rady lze zastávat i opětovně. Členství ve Správní radě je neslučitelné s členstvím v Dozorčí radě. Členové Správní rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání Správní rady.

Za Správní radu společnosti navenek jedná její předseda, a to samostatně.

Členem Správní rady může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná a svéprávná. Členství ve Správní radě společnosti je neslučitelné s členstvím v Dozorčí radě společnosti.

Členství ve správní radě zaniká:

- a) uplynutím funkčního období,
- b) úmrtím,
- c) odstoupením,
- d) odvoláním.

Zakladatel odvolá člena správní rady:

- a) přestane-li tento člen splňovat podmínky pro členství ve Správní radě podle obecně závazných právních předpisů [zejména ZoOPS a občanského zákoníku] nebo porušil-li závažným způsobem nebo opakovaně obecně závazné právní předpisy, zakladací smlouvu společnosti, tento Statut nebo
- b) svým jednáním poškodil společnost nebo z jeho jednání hrozí vzniknout společnosti újma, nebo
- c) neplní-li řádně své povinnosti člena Správní rady nebo je-li nečinný; za řádné neplnění povinnosti člena Správní rady se považuje zejména opakovaná neúčast člena Správní rady na jednání Správní rady (nejméně 3x).

Valná hromada zakladatelů může člena Správní rady odvolat do jednoho měsíce ode dne, kdy se o důvod odvolání dozvěděl, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy tento důvod nastal. Na uvolněná místa členů Správní rady budou nejpozději do 60 dnů od skončení výkonu funkce odvolaného člena Správní rady zvoleni, popřípadě způsobem stanoveným v zakladací smlouvě nebo v tomto Statutu ustanoveni noví členové. Po marném uplynutí této lhůty jmenuje nové členy Správní rady na návrh člena Správní rady nebo na návrh Dozorčí rady společnosti nebo osoby, která osvědčí právní zájem, nebo i bez návrhu soud. Způsob jmenování nových členů Správní rady platí i v případě odstoupení nebo úmrtí člena Správní rady.

Člen Správní rady může ze své funkce odstoupit, a to písemnou formou. Oznámení o odstoupení z funkce musí být doručeno ostatním členům správní rady. Výkon funkce člena správní rady zaniká posledním dnem kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž bylo odstoupení doručeno poslednímu členu Správní rady, nedohodne-li se společnost a odstupující člen Správní rady na jiném okamžiku ukončení výkonu funkce.

Do působnosti správní rady naleží zejména:

- a) dbát na zachování účelu, pro který byla společnost založena,
- b) dbát na řádné hospodaření s majetkem společnosti,
- c) jmenovat a odvolávat ředitele společnosti a dohlížet na jeho činnost,
- d) schvalovat rozpočet společnosti a jeho změny, ceník poskytovaných služeb,
- e) schvalovat náklady na vlastní činnost (správu) společnosti,
- f) schvalovat řádnou a mimořádnou účetní závěrku a výroční zprávu společnosti,
- g) schvalovat nabytí, zcizení nebo zatížení nemovité věci,

- h) schvalovat nabytí nebo zcizení movité věci, zřízení věcného břemene nebo předkupního práva u movité věci, jejíž cena je vyšší než hodnota veřejné zakázky malého rozsahu podle zákona upravujícího veřejné zakázky,
- i) rozhodovat o vydání statutu a jednacího řádu; schvalovat změny statutu, zakládací smlouvy a jednacího řádu,
- j) rozhodovat o zrušení společnosti s likvidací nebo bez likvidace a jmenovat likvidátora,
- k) změnit předmět a rozsah doplňkových činností společnosti,
- l) schvalovat jednotlivé projektové záměry, uskutečňované mimo zdroje určené pro realizaci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) prostřednictvím organizační složky
- m) schvalovat mandátní a pracovní smlouvy související s činností společnosti,
- n) svolávat valnou hromadu zakladatelů
- o) rozhodovat o veškerých záležitostech, které nejsou vyhrazeny valné hromadě zakladatelů, řediteli nebo dozorčí radě.

V případě schválení (vydání souhlasu) právního jednání ve věcech uvedených v čl. VI., odst. 8, písm. g) a h) tohoto Statutu, je správní rada povinna tuto skutečnost oznámit řediteli a dozorčí radě, a to do 7 dnů ode dne schválení (vydání souhlasu).

Správní rada zasedá nejméně dvakrát ročně. Správní rada je usnášenischopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů. K rozhodnutí je třeba souhlasu většiny všech členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy Správní rady.

Zasedání Správní rady svolává její předseda písemnou pozvánkou, která musí být doručena všem členům Správní rady nejméně 15 dnů přede dnem jednání Správní rady. Dodržení písemné formy a lhůty se nevyžaduje, pokud s tím souhlasí všichni členové Správní rady. O jednání Správní rady pořizuje předseda písemný zápis.

Správní rada je usnášenischopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů. Nestanoví-li zakládací smlouva nebo statut společnosti jinak, je k platnosti rozhodnutí Správní rady zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů. Pro rozhodnutí o zrušení společnosti je zapotřebí souhlasu všech členů Správní rady a prosté většiny Valné hromady zakladatelů.

Při rozhodování správní rady má každý její člen jeden hlas. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy Správní rady. V procesu rozhodování se žádný člen Správní rady nesmí zdržet hlasování.

Správní rada může přijímat rozhodnutí i mimo zasedání Správní rady. V takovém případě může kterýkoli člen Správní rady (dále jen navrhovatel) předložit všem členům Správní rady písemný návrh rozhodnutí Správní rady k vyjádření s oznámením, že pokud navrhovateli do 15 dnů nedoručí svůj písemný souhlas s tímto návrhem, platí, že s návrhem nesouhlasí. Navrhovatel zároveň oznámí předsedovi Správní rady termín doručení návrhu poslednímu členovi Správní rady. Rozhodnutí včetně den jeho přijetí oznámí navrhovatel všem členům Správní rady bez zbytečného odkladu ode dne jeho přijetí.

Zasedání Správní rady mají právo se zúčastnit členové Dozorčí rady, ředitel a členové orgánů MAS s hlasem poradním.

### **Ředitel společnosti**

**Aktuálně zvolený ředitel společnosti je uveden na stránkách <http://rymarovsky.cz/>**

Ředitel je statutárním orgánem společnosti, řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem s výjimkou záležitostí vyhrazených zákonem, zakládací smlouvou nebo statutem do působnosti Správní rady či jiného orgánu společnosti.

Ředitele jmenuje nebo odvolává správní rada společnosti.

Za společnost se podepisuje tak, že k vytištěnému nebo napsanému názvu společnosti připojí své jméno, funkci a podpis.

Ředitelem může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná a svéprávná. Ředitel nemůže být členem Správní rady společnosti, členem Dozorčí rady společnosti ani žádného jiného orgánu MAS.

Ředitel je oprávněn se zúčastnit jednání správní rady s poradním hlasem.

Odvolá-li správní rada ředitele společnosti, jmenuje současně ředitele nového. Jestliže se ředitel vzdá funkce, zemře nebo jiným způsobem ztratí způsobilost k výkonu této funkce, pověří předseda Správní rady výkonem funkce ředitele společnosti osobu, která působí v tomto postavení až do jmenování nového ředitele Správní radou. Osoba pověřená funkcí ředitele společnosti má po dobu trvání tohoto pověření shodné pravomoci jako řádně jmenovaný ředitel společnosti. Správní rada musí nového ředitele jmenovat do 30 dnů od uvolnění místa ředitele.

Ředitel je ze své činnosti odpovědný Správní radě.

### **Dozorčí rada společnosti**

**Aktuální členové orgánu jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>**

### **3 členové**

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Jejím členem může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, svéprávná a není sama ani osoby jí blízké se společností v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu. Člen Dozorčí rady nemůže být členem Správní rady společnosti ani žádného jiného orgánu MAS.

Dozorčí rada:

- prezkomává řádnou, mimořádnou, případně konsolidovanou účetní závěrku a výroční zprávu společnosti,
- nejméně jedenkrát ročně podává zprávu řediteli a Správní radě o výsledcích své kontrolní činnosti,
- dohlíží na to, že společnost vyvíjí činnost v souladu s právními předpisy, tímto Statutem a zakládací smlouvou,

- rozhoduje ve věcech společnosti, které nejsou svěřeny Valné hromadě zakladatelů, Správní radě nebo řediteli,
- je oprávněna podat Správní radě společnosti návrh na odvolání ředitele společnosti,
- je oprávněna nahlížet do účetních knih a jiných dokladů a kontrolovat tam obsažené údaje, svolat mimořádné jednání Správní rady, jestliže to vyžadují zájmy společnosti,
- je povinna upozornit ředitele a Správní radu na porušení zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů, ustanovení zakládací smlouvy, na nehospodárné postupy, popřípadě na další nedostatky v činnosti společnosti. Dozorčí rada je oprávněna stanovit řediteli nebo správní radě lhůtu ke zjednání nápravy. Není-li náprava zjednána, dozorčí rada neprodleně informuje o zjištěných nedostatcích zakladatele.

Členové Dozorčí rady mají právo účastnit se jednání Správní rady; musí jim být uděleno slovo, pokud o ně požádají.

Nestanoví-li ZOPS jinak, platí pro způsob ustanovení a členství v Dozorčí radě obdobně ustanovení o Správní radě.

#### **Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD a projektový manažeři společnosti**

Aktuální zaměstnanci kanceláře jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

#### **Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD Projektový manažeři**

Společnost musí mít Vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD v pracovněprávním vztahu; tímto vedoucím zaměstnancem může být ředitel obecně prospěšné společnosti. Vedoucí zaměstnanec vykonává především běžnou činnost (agendu) spojenou s realizací strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Vedoucí zaměstnanec dále také zpracovává rozpočet MAS a výroční zprávu o hospodaření MAS a předkládá je Valné hromadě Partnerů MAS ke schválení.

#### **RÝMAŘOVSKO, o.p.s. - Organizační složka – MAS**

Organizační složka je fakultativním orgánem společnosti, která nemá právní osobnost.

Zakládací smlouva Společnosti zřizuje jako organizační složku společnosti místní akční skupinu (dále také jako „MAS“). Společnost vykonává prostřednictvím MAS místní partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem (dále také jako „Místní partnerství“), které působí na území obcí uvedených v článku III. tohoto Statutu, pro něž navrhuje a provádí strategii komunitně vedeného místního rozvoje, a to zejména na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 (dále také jako „Nařízení Evropského parlamentu“) a metodiky pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období schválené vládou České republiky dne 21. 5. 2014 pod č.j. 368 (dále také jako „Metodika“). Pojmy „veřejný sektor“ a „soukromý sektor“ jsou definovány v Metodice.

Místní partnerství se uskutečňuje na základě smlouvy uzavřené mezi zájemcem na straně jedné (dále také jako „**Partner MAS**“) a Společností na straně druhé (dále také jako „**Partnerská smlouva**“). Partner MAS reprezentuje v místním partnerství především zájmy konkrétní zájmové skupiny (dále také jako „**Zájmová skupina**“) a tyto zájmy také aktivně prosazuje. Partner může být příslušný jen k jedné Zájmové skupině. Příslušnost k zájmové skupině může Partner MAS měnit; podmínky změny příslušnosti Partnera MAS k zájmové skupině upravuje Partnerská smlouva. Partner má zejména právo volit členy orgánů MAS; právo být volen do orgánů MAS a právo účastnit se jednání (zasedání) nejvyššího orgánu MAS a hlasovat na něm. Partner MAS má povinnost chovat se čestně a slušně vůči ostatním Partnerům MAS, obecně prospěšné společnosti a členům jejich orgánů (orgánů MAS); pokud je Partner řádně zvolen členem orgánů MAS, má povinnost se jednání (zasedání) těchto orgánů účastnit a řádně plnit své povinnosti spojené s členstvím v takovém orgánu. Partner MAS má povinnost zachovávat vnitřní řád Počet Partnerů MAS je nejméně 21; v MAS pokrývající území s počtem obyvatel nad 41 999(počet obyvatel ke dni 1. 1. 2014 dle ČSU) musí být dodržen poměr Partnerů MAS na počet obyvatel tak, aby na 1 Partnera MAS připadalo maximálně 2 000 obyvatel. Zájmová skupina představuje skupinu fyzických a právnických osob, které jsou cíleně zaměřeny na určitou problematiku strategie komunitně vedeného místního rozvoje; konkrétní Zájmové skupiny vymezuje Programový výbor MAS, který také vede jejich seznam. Seznam Zájmových skupin vhodným způsobem zveřejňuje (zejména na webových stránkách společnosti). Partnerem MAS může být fyzická nebo právnická osoba, která zastupuje veřejné nebo soukromé místní socioekonomické zájmy; Partner MAS musí mít bydliště, sídlo nebo provozovnu na území některé obce uvedené v článku III. tohoto Statutu nebo musí na daném území místně působit (rozhodnutí o místní působnosti Partnera MAS je v kompetenci Programového výboru MAS)

Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy je povinen podat písemnou přihlášku, vyplnit její obsahové údaje, vlastnoručně ji podepsat a doručit společnosti; formulář přihlášky je k dispozici na webových stránkách společnosti nebo v jejím sídle.

Společnost posoudí, zda přihláška Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy obsahuje veškeré nezbytné údaje. Pokud přihláška Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy neobsahuje veškeré požadované údaje, je neúplná nebo jako řádná neobstojí (dále také jako „**Vady přihlášky**“), vyzve společnost Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy (jen však má-li společnost k dispozici nezbytné údaje o Zájemci o uzavření Partnerské smlouvy) k doplnění přihlášky či k jinému postupu směrem k odstranění vad přihlášky, a to do 1 měsíce od doručení přihlášky společnosti; společnost při tom poskytne Zájemci o uzavření Partnerské smlouvy přiměřenou lhůtu k odstranění Vad přihlášky, ne však delší než 1 měsíc. Neodstraní-li Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy Vady přihlášky ve stanovené lhůtě, nejpozději do 1 měsíce od doručení výzvy k odstranění Vad přihlášky, k přihlášce Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy se nepřihlíží.

Zájemci o uzavření Partnerské smlouvy vzniká právo na uzavření Partnerské smlouvy, pokud:

- splňuje podmínky Partnera MAS uvedené v čl. X odst. 4 tohoto Statutu,
- podal řádnou písemnou přihlášku a
- nejvyšší orgán MAS rozhodl o přijetí zájemce za Partnera MAS (dále také jako „**Podmínky přijetí Partnera MAS**“), nestanoví-li zakládací smlouva nebo statut jinak.
- uhradil společnosti jednorázový vklad ve výši 5.000,- Kč (pět tisíc korun českých)

Nebrání-li žádná překážka uzavření Partnerské smlouvy, zašle společnost do 14 dnů od splnění Podmínek přijetí Partnera MAS Zájemci o uzavření Partnerské smlouvy koncept Partnerské smlouvy. Řádným uzavřením Partnerské smlouvy se Zájemce o uzavření Partnerské smlouvy stává Partnerem MAS; k uzavření Partnerské smlouvy dochází zpravidla v sídle společnosti.

Osoba, která byla ke dni 20. 4. 2015 zakladatelem společnosti, se stává, partnerem MAS (pokud splní podmínky místní příslušnosti) a uzavřením Partnerské smlouvy, uzavře-li Partnerskou smlouvu nejpozději do 30 dnů ode dne přijetí této zakládací smlouvy; takové osoby pak tvoří ustavující Valnou hromadu Partnerů MAS, která má právo volit (jmenovat) první členy jednotlivých orgánů MAS. Ustavující Valná hromada Partnerů MAS musí být tvořena nejméně počtem 21 Partnerů.

Programový výbor vede seznam Partnerů MAS, do něhož zapisuje:

- a) jméno, příjmení, datum narození a bydliště Partnera MAS u Partnera MAS – fyzické osoby a název, sídlo, identifikační číslo u Partnera MAS – právnické osoby a
- b) den uzavření Partnerské smlouvy.

Aktuální seznam Partnerů MAS Společnost vhodným způsobem zveřejňuje (na svých webových stránkách). Zpracování a vedení seznamu MAS provádí vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD .

Partner MAS má právo na čerpání služeb od Společnosti. Služby poskytované společností spočívající také v zajištění správní a finanční činnosti pro platformu místního partnerství. Poskytování těchto služeb je zpoplatněno, a to formou pravidelných ročních příspěvků (dále také jako „**Pravidelný roční partnerský příspěvek**“). Výši Pravidelného ročního partnerského příspěvku určuje vždy pro příslušný kalendářní rok Programový výbor, a to nejpozději do 15. prosince kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, za nějž se Pravidelný roční partnerský příspěvek hradí. Údaj o výši Pravidelného ročního partnerského příspěvku Společnost bezodkladně zveřejní na svých webových stránkách. Pravidelný roční partnerský příspěvek hradí je splatný nejpozději do 31. 3. příslušného kalendářního roku.

Partnerská smlouva zaniká také:

- a) přestane-li Partner MAS splňovat podmínky uvedené v článku X odst. 4 tohoto Statutu; Partnerská smlouva zaniká k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž Partner MAS přestal splňovat podmínky uvedené v článku X odst. 4 tohoto Statutu,
- b) písemnou výpověď Partnerské smlouvy ze strany Partnera MAS - výpovědní doba činí 3 kalendářní měsíce a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla písemná výpověď doručena společnosti; Partnerská smlouva zaniká uplynutím výpovědní doby,
- c) písemnou dohodou uzavřenou mezi Partnerem MAS a společností o zániku Partnerské smlouvy; Partnerská smlouva zaniká dnem uvedeným v písemné dohodě, jinak dnem, kdy nabyla účinnosti,
- d) Valná hromada Partnerů MAS je oprávněna Partnera MAS vyloučit, porušuje-li Partner MAS své povinnosti stanovené tímto Statutem podstatným způsobem, zejména bude-li v prodlení déle jak 2 měsíce s úhradou Pravidelného ročního partnerského příspěvku nebo neúčastní-li se jako člen orgánu MAS opakovaně (nejméně 3x) jednání takového orgánu MAS. Vyloučení Partnera MAS musí být provedeno písemnou formou a musí v něm být uveden důvod vyloučení tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným. Partnerská smlouva v takovém případě zaniká posledním dnem kalendářního

měsíce, v němž bylo vyloučení doručeno Partnerovi MAS. Kontrolu podmínek pro vyloučení Partnera MAS provádí Programový výbor a navrhuje vyloučení Valné hromadě MAS

Zánikem Partnerské smlouvy zaniká status Partnera.

Účetnictví MAS je vedeno odděleně od ostatních činností společnosti. MAS má svůj vlastní rozpočet. Účetnictví a rozpočet MAS je součástí účetnictví a rozpočtu společnosti.

**Organizační složka – MAS má vlastní orgány. Orgány MAS jsou:**

- Valná hromada Partnerů MAS (nejvyšší orgán),
- Programový výbor MAS (rozhodovací orgán),
- Výběrová komise MAS (výběrový orgán),
- Monitorovací komise MAS (kontrolní orgán),
- fakultativně zřízené další orgány MAS.

Členství v orgánu společnosti není překážkou pro členství v orgánu MAS. Partner může být kromě členství ve Valné hromadě Partnerů MAS členem pouze jednoho z dalších orgánů MAS, to neplatí pro další fakultativně zřízené orgány MAS. Všichni členové povinných volených i fakultativních orgánů MAS odpovídají za výkon své funkce s péčí řádného hospodáře s odpovědností za způsobenou škodu. Členem Programového výboru MAS, Výběrové komise MAS a Monitorovacího výboru MAS může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Je-li členem orgánů uvedených v předchozí větě fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu živnostenského zákona; je-li členem těchto orgánů právnická osoba, musí podmínce bezúhonnosti splňovat také fyzická osoba, která tuto právnickou osobu v orgánu MAS zastupuje. Právnická osoba je povinna společnosti písemnou formou sdělit údaje o fyzické osobě, která ji bude zastupovat v příslušném orgánu MAS, (označením jména, příjmení, data narození a bydliště takové osoby), a to do 5 dnů od okamžiku, kdy se právnická osoba stala členem příslušného orgánu MAS; současně je taková právnická osoba povinna v uvedené lhůtě společnosti oprávnění k zastupování takovou osobou řádně doložit (prokázat).

Výkon funkce člena orgánu MAS je bezplatný. Programový výbor MAS může členovi orgánu MAS na jeho žádost přiznat nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů a náhradu hotových výdajů spojených s výkonem funkce v orgánu MAS.

Funkční období členů Programového výboru MAS a Monitorovací komise MAS je tříleté; dojde-li však k zániku funkce člena Programového výboru MAS a Monitorovací komise MAS uplynutím funkčního období, je člen takového orgánu povinen vykonávat svou funkci i po uplynutí funkčního období až do volby nového člena příslušného orgánu MAS. Funkční období členů Výběrové komise MAS je jednorocní.

Určení počtu členů Programového výboru MAS, Výběrové komise MAS a Monitorovací komise MAS a jejich volbu a odvolání provádí Valná hromada Partnerů MAS. Programový výbor MAS, Výběrová komise MAS a Monitorovací komise MAS musí mít vždy nejméně 3 členy, tyto orgány musí mít vždy lichý počet členů. Členem orgánu MAS lze být i opakovaně.

Členství v orgánech MAS vzniká souhlasem člena se jmenováním. Souhlas se jmenováním lze vyjádřit jakoukoliv formou, a to i konkludentním způsobem. Věta první a věta druhá tohoto odstavce neplatí

pro Valnou hromadu Partnerů MAS; v tomto orgánu MAS vzniká členství uzavřením Partnerské smlouvy, nestanoví-li tento statut nebo zakládací smlouva jinak.

Členství v Programovém výboru MAS, Výběrové komisi MAS a Monitorovací komisi MAS zaniká uplynutím funkčního období, odvoláním, odstoupením ze strany člena takového orgánu MAS, smrtí člena takového orgánu MAS, zánikem člena – právnické osoby bez právního nástupce orgánu MAS, popř. jiným způsobem zániku členství v orgánu právnické osoby stanoveným obecně závaznými právními předpisy. Pro zánik členství v těchto orgánech MAS odstoupením nebo úmrtím platí čl. VI. odst. 6 a odst. 7 tohoto Statutu obdobně, to neplatí pro Valnou hromadu Partnerů MAS; v tomto orgánu MAS zaniká členství zánikem Partnerské smlouvy, nestanoví-li tento Statut nebo zakládací smlouva jinak.

O každém jednání (zasedání) orgánu MAS se pořizuje zápis. Zápis pořizuje a podepisuje předseda příslušného orgánu MAS nebo jím pověřená osoba (zapisovatel), nestanoví-li zakládací smlouva, tento Statut nebo jednací řád příslušného orgánu jinak.

### **Valná hromada Partnerů MAS (nejvyšší orgán)**

Valná hromada Partnerů MAS je nejvyšším orgánem MAS. Valná hromada Partnerů MAS je tvořena všemi Partnery MAS.

Každý Partner MAS má na Valné hromadě Partnerů MAS jeden (1) hlas. Partneři MAS představující veřejný sektor ani Partneři MAS připadající na jednotlivou Zájmovou skupinu nesmí mít více než 49% hlasovacích práv. Tato podmínka se sleduje při kontrole usnášení schopnosti. Pokud není tato podmínka splněna, provede se přepočet hlasovacích práv podle tabulky „Hlasovací práva“.

Valná hromada Partnerů MAS je usnášení schopná, je-li přítomna nadpoloviční většina Partnerů MAS. Pro přijetí rozhodnutí Valné hromady Partnerů MAS je třeba souhlasu většiny přítomných.

- v případě ne usnášení schopnosti Valné hromady Partnerů MAS svolá Programový výbor náhradní zasedání do 15 dnů novou pozvánkou s označením náhradního zasedání a stejným programem
- při kontrole usnášení schopnosti náhradního zasedání musí být dodržena zásada, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí mít více než 49 % hlasovacích práv tzn., že se i u náhradního zasedání provede přepočet hlasovacích práv podle tabulky „Hlasovací práva“

Jednání Valné hromady Partnerů MAS se řídí zakládací smlouvou, tímto Statutem a jednacím řádem; jednací řád schvaluje Valná hromada Partnerů MAS na svém prvním jednání (zasedání). Partner MAS se jednání (zasedání) Valné hromady Partnerů MAS účastní osobně nebo prostřednictvím zmocněnce na základě plné moci; podpis Partnera MAS na plné moci musí být úředně ověřen. Zmocněncem Partnera MAS může být i jiný Partner MAS, musí však být ze stejné Zájmové skupiny.

Valná hromada Partnerů MAS se koná nejméně 1x za kalendářní rok. Valnou hromadu Partnerů MAS svolává Programový výbor písemnou pozvánkou, a to zpravidla do 30. 6. příslušného kalendářního roku; písemná forma pozvánky je zachována, je-li pozvánka doručována prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu na aktuální e-mailovou adresu Partnera MAS. Valná hromada

Partnerů MAS zvolí svého předsedu a zapisovatele; do okamžiku zvolení orgánů Valné hromady Partnerů MAS řídí její jednání předseda správní rady Společnosti nebo správní radou Společnosti pověřený její člen nebo jiná vhodná osoba.

O jednání Valné hromady Partnerů MAS se pořídí zápis; zápis vyhotoví bez zbytečného odkladu po jednání Valné hromady Partnerů MAS zvolený zapisovatel a podepisuje jej společně se zvoleným předsedou jednání Valné hromady Partnerů MAS.

Do působnosti Valné hromady Partnerů MAS náleží zejména:

- a) schválení jednacího řádu Valné hromady Partnerů MAS a případných dalších vnitřních předpisů týkajících se činnosti MAS,
- b) odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění strategie komunitně vedeného místního rozvoje ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Metodiky, v územní působnosti MAS
- c) zřízení povinných orgánů MAS,
- d) volba a odvolávání jednotlivých členů orgánů MAS, včetně stanovení jejich počtu, pravomoci (působnosti) orgánů MAS, způsobu volby a odvolávání a způsobu jejich jednání, nestanoví-li tento statut jinak,
- e) schvalování rozpočtu MAS,
- f) schvalování výroční zprávy o činnosti a hospodaření MAS,
- g) distribuce veřejných finančních prostředků – schvalování strategie komunitně vedeného místního rozvoje ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Metodiky, schvalování způsobu hodnocení a výběru projektů (zejména výběrových kritérií pro výběr projektů),
- h) rozhodování o fúzi nebo zrušení MAS
- i) může dle potřeby zřizovat další orgány MAS
- j) přijetí anebo vyloučení partnera MAS

### **Programový výbor MAS (rozhodovací orgán)**

Programový výbor MAS je pětičlenný a je rozhodovacím orgánem MAS. Členem Programového výboru MAS může být jen Partner MAS. Jak veřejný sektor, tak žádná ze zájmových skupin nesmí představovat v tomto orgánu MAS více než 49% hlasovacích práv. Při rozhodování je hlasovací právo členů Programového výboru MAS rovné; každý člen Programového výboru MAS má jeden hlas. Programový výbor MAS je usnášenischopný, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných členů. Programový výbor MAS zvolí z řad svých členů předsedu Programového výboru MAS; předseda Programového výboru MAS svolává a řídí jeho zasedání. Předseda Programového výboru MAS je oprávněn činit opatření k řádnému výkonu činnosti Programového výboru MAS v rámci působnosti Programového výboru MAS; předseda Programového výboru MAS je zejména oprávněn ukládat v mezích své působnosti povinnosti (úkoly) jednotlivým členům Programového výboru MAS. Předseda Programového výboru MAS odpovídá za činnost Programového výboru MAS.

Do působnosti Programového výboru MAS patří zejména:

- a) schválení uzavření a ukončení (rozvázání) pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci strategie komunitně vedeného místního rozvoje,
- b) schválení výzvy k podávání žádostí

- c) výběr projektů k realizaci a stanovení výše alokace na projekty na základě návrhu výběrového orgánu,
- d) svolání Valné hromady Partnerů MAS (minimálně jedenkrát ročně).
- e) vymezuje zájmové skupiny
- f) rozhoduje o místní působnosti Partnera MAS

#### **Programový výbor - organizační složky MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.**

Aktuální členové orgánu jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

#### **5 členů orgánu**

##### **Výběrová komise MAS (výběrový orgán)**

Výběrová komise MAS je sedmičlenná a je výběrovým orgánem MAS. Členem Výběrové komise MAS může být jen subjekt, který na území MAS – na území některé obce uvedené v článku III. zakládací smlouvy a tohoto Statutu místně působí.

Jak veřejný sektor, tak žádná ze zájmových skupin nesmí představovat v tomto orgánu MAS více než 49% hlasovacích práv. Při rozhodování je hlasovací právo členů Výběrové komise MAS rovné; každý člen Výběrové komise MAS má jeden hlas. Výběrová komise MAS zvolí z řad svých členů předsedu Výběrové komise MAS; předseda Výběrové komise MAS svolává a řídí jeho zasedání. Předseda Výběrové komise MAS je oprávněn činit opatření k řádnému výkonu činnost Výběrové komise MAS v rámci působnosti Výběrové komise MAS; předseda Výběrové komise MAS je pak zejména oprávněn ukládat v mezích své působnosti povinnosti (úkoly) jednotlivým členům Výběrové komise MAS. Předseda Výběrové komise MAS odpovídá za činnost Výběrové komise MAS.

Do působnosti Výběrové komise MAS patří zejména:

- a) předvýběr projektů na základě objektivních kritérií – navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

##### **Výběrovou komisi - organizační složky MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.**

Aktuální členové orgánu jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

#### **7 členů orgánu**

##### **Monitorovací komise MAS (kontrolní orgán)**

Monitorovací komise MAS je tříčlenná a je kontrolním orgánem MAS. Členem Monitorovací komise MAS může být jen Partner MAS. Při rozhodování je hlasovací právo členů Monitorovací komise MAS rovné; každý člen Monitorovací komise MAS má jeden hlas. Monitorovací komise MAS je usnášenischopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejich členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných členů. Monitorovací komise MAS zvolí z řad svých členů předsedu Monitorovací komise MAS; předseda Monitorovací komise MAS svolává a řídí její zasedání. Předseda Monitorovací komise MAS je oprávněn činit opatření k řádnému výkonu činnosti Monitorovací

komise MAS v rámci působnosti Monitorovací komise MAS; předseda Monitorovací komise MAS je zejména oprávněn ukládat v mezích své působnosti povinnosti (úkoly) jednotlivým členům MAS. Předseda Monitorovací komise MAS odpovídá za činnost Monitorovací komise MAS. Monitorovací komise MAS nejméně 1x za kalendářní rok, zpravidla k 31. 12. příslušného kalendářního roku, podává Valné hromadě Partnerů MAS písemnou zprávu o výsledcích své kontrolní činnosti.

Do působnosti Monitorovací komise MAS patří zejména:

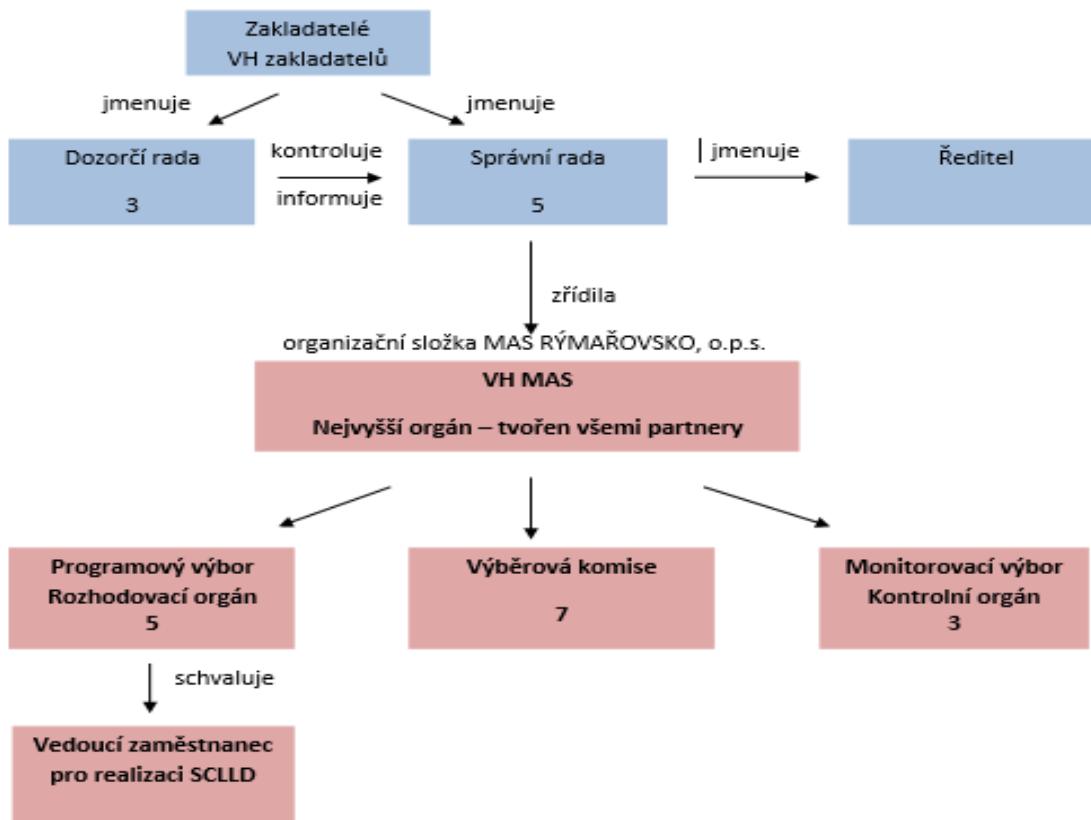
- projednání výroční zprávy o činnosti a hospodaření MAS,
- dohled nad tím, že činnost MAS vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a strategií komunitně vedeného místního rozvoje,
- právo nahlížet do účetních knih a jiných účetních dokladů týkajících se činností MAS a kontrolovat tam obsažené údaje,
- právo svolat mimořádné jednání Valné hromady Partnerů MAS a Programového výboru MAS, jestliže to vyžadují zájmy MAS,
- kontrola metodiky způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS,
- odpovědnost za monitoring a hodnocení strategie komunitně vedeného místního rozvoje (zpracovává a předkládá ke schválení Programovému výboru MAS indikátorový a evaluační plán strategie komunitně vedeného místního rozvoje).

#### **Monitorovací výbor - organizační složky MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.**

Aktuální členové orgánu jsou uvedeni na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

3 členové orgánu

Valná hromada MAS Rýmařovsko



Při zpracování strategie CLLD Rýmařovsko jsme také měli vytvořeny pracovní skupiny pro důležité oblasti zájmu. Zástupci na těchto jednáních přispěli svými podněty, připomínkami a náměty k dopracování strategie.

#### Pracovní skupiny

Aktuální seznam členů pracovních skupin je uveden na stránkách <http://rymarovsky.cz/>

**Zemědělství**

**Lidské zdroje a vzdělávání**

**Životní prostředí a infrastruktura**

**Podnikání a cestovní ruch**

#### 4.1.2 Historie MAS

Společnost je na základě zakládací listiny ze dne 1. dubna 2004 zapsána dne 23. 7. 2004 v rejstříku obecně prospěšných společností u Krajského soudu v Ostravě, v oddílu O, vložce č. 175. Společnost je založena na dobu neurčitou. Společnost působí na celém území České republiky, pokud není příslušnými oprávněními k některým jejím činnostem stanovenno jinak.

Aktivní práce MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s a úspěšná realizace projektů, stejně jako vhodná prezentace, to vše přispívá k průběžnému zvyšování počtu společníků a partnerů. Současný počet společníků po poslední valné hromadě činí 43 členů, s poměrem 15 zástupců veřejného sektoru (obcí) a 28 členů soukromého sektoru (právnických a fyzických osob, neziskových organizací).

Mezitím dochází k navazování vzájemné spolupráce s řadou dalších subjektů, která vede k uzavírání partnerských smluv. Partnery se stávají fyzické osoby, právnické osoby, jiné místní akční skupiny, jimž záleží na prohlubování spolupráce, realizaci projektů na principech Leader.

#### 4.1.3 Zkušenosti s rozvojem území

MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. měla zpracovanou Integrovanou územní strategii již v roce 2004, a to pro období 2004 – 2006, kdy se MAS úspěšně ucházela se žádostí o dotaci v rámci Programu Leader+.

Strategie měla pro stanovené období promyšlenou množinu opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje mikroregionu realizovanou dostupnými finančními zdroji. Na základě zkušeností s čerpáním finančních prostředků jednotlivých členů MAS byly v té době stanoveny hlavní Fiche:

- Posílení tradic
- Propagace turismu
- Vzdělávání

Žádost MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. uspěla v rámci programu Leader+ (Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství) a MAS mohla tedy v letech 2004 – 2006 podpořit rozvoj mikroregionu Rýmařovsko.

Tabulka 1 - Program Leader+ - Přehled realizovaných projektů v letech 2004 - 2006

Název projektu	Předkladatel	Výše dotace
<b>Studie sportovně-kulturního areálu Zahrada Hedva</b>	Město Rýmařov	210 630 Kč
<b>Nedělní škola</b>	Občanské sdružení Stránské	280 000 Kč
<b>Zpevněná plocha u OÚ</b>	Obec Dětřichov nad Bystřicí	179 000 Kč
<b>Skály 2006 – Šance pro tradici</b>	Dagmar Kinclová	220 000 Kč

<b>Dřevařské, lesnické a myslivecké dny</b>	Katr a.s. Stará Ves	649 182 Kč
<b>Rekreační běžecké lyžování v Břidličné</b>	Klub biatlonu Břidličná	190 000 Kč
<b>Bílou stopou do Nové Vsi</b>	Obec Dolní Moravice	165 000 Kč
<b>Poznání zimních krás v podhůří „Pradědu“</b>	SPS-STAS, s.r.o., Malá Morávka	2 836 000 Kč
<b>Od vesnice k vesnici, ve sněhu vánici</b>	Obec Václavov	165 000 Kč
<b>Vytvoření webového portálu <a href="http://www.rymarovsky.cz">www.rymarovsky.cz</a></b>	Sdružení obcí Rýmařovska	1 904 000 Kč
<b>Informační kiosky</b>	Město Břidličná	887 450 Kč
<b>Chvála pohybu v bílé stopě</b>	SKI klub RD Rýmařov	165 000 Kč
<b>Tradiční sovinecké slavnosti</b>	Historické městečko Křížov o.p.s.	414 234 Kč
<b>Hornoměstské hody</b>	Obec Horní Město	371 280 Kč
<b>Vzdělávací semináře</b>	Prodos s.r.o. Olomouc	190 000 Kč
<b>Na běžkách okolím Malé Morávky</b>	FC Kovárna Malá Morávka	201 600 Kč
<b>Zimní krásu přiblíží nová stopa na lyžích</b>	Obec Horní Město	165 350 Kč
<b>Hamříková stáj – Hubertova jízda</b>	Italpe s.r.o.	235 000 Kč
<b>Podpora aktivit cestovního ruchu</b>	Prodos s.r.o. Olomouc	405 000 Kč
<b>Rozvoj lyžařského areálu Karlov pod Pradědem</b>	SKI Karlov s.r.o.	213 000 Kč
<b>Zpracování dokumentace elektroinstalace ob. domu</b>	Obec Velká Štáhle	50 000 Kč

Pro období 2007 – 2013 byl vypracován Strategický plán Leader Rýmařovsko, při jehož zpracování byly využity zkušenosti z předchozího období. Při realizaci byla využita metoda Balanced Scorecard, která umožňuje využití propojení stanovených cílů strategie a jejich následné vyhodnocení.

Byla sestavena strategická komise (v podstatě rozšířený programový výbor) ve složení zástupců obcí a podnikatelů odpovědní za řízení, koordinaci a naplnění principů partnerství. Členové strategické komise potom nominovali do jednotlivých pracovních skupin další členy – své zástupce. Pracovní skupiny byly sestaveny pro čtyři základní problémové oblasti a jmenovaní občané a přizvaní odborníci dostali za úkol analyzovat, identifikovat a doporučovat ve formě opatření konkrétní intervence.

V roce 2007 byla vypracována navazující Strategie mikroregionu Rýmařovsko, kde byla definována problematika základních oblastí, jejich vývoj a stav v době zpracování strategie. Na základě toho byla vypracována SWOT analýza, která definovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby regionu a sloužila jako podklad pro vypracování návrhové části strategie.

Tabulka 2 - Podpořené a realizované projekty MAS RÝMAŘOVSKO 2007 - 2013

Název žadatele	Název projektu	Výše dotace
<b>Fiche 1: Podpora cestovního ruchu – podnikatelské projekty</b>		
- nebyly podpořeny a realizovány žádné projekty		
<b>Fiche 2: Podpora cestovního ruchu – nekomerční aktivity a kulturní dědictví</b>		
- nebyly podpořeny a realizovány žádné projekty		
<b>Fiche 3: Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury</b>		
<b>Obec Velká Štáhle</b>	Rekonstrukce zpevněných ploch u multifunkčního areálu	907 562 Kč
<b>Město Břidličná</b>	Obnova veřejného osvětlení Břidličná	745 525 Kč
<b>Obec Malá Morávka</b>	Obec Malá Morávka – Zřízení bezdrátového rozhlasu	682 254 Kč
<b>Obec Dolní Moravice</b>	Obnova veřejného osvětlení v Dolní Moravici	839 382 Kč
<b>Obec Stará Ves</b>	Obnova a modernizace centra obce Stará Ves	1 304 481 Kč
<b>Obec Tvrdkov</b>	Úprava návsi Tvrdkov	670 836 Kč
<b>Obec Malá Morávka</b>	Obnova autobusových zastávek Malá Morávka – Karlov pod Pradědem	447 440 Kč
<b>Obec Václavov u Bruntálu</b>	Úprava veřejného prostranství	237 650 Kč
<b>Fiche 4: Rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby</b>		

<b>Obec Horní Město</b>	Keramická dílna	234 000 Kč
<b>o. s. Stránské</b>	Pec nám spadla	639 000 Kč
<b>Obec Ryžoviště</b>	Rekonstrukce soc. zařízení	412 456 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Stavba dětských hřišť v místních částech	828 000 Kč
<b>Obec Malá Morávka</b>	Rekonstrukce víceúčelového hřiště v obci Malá Morávka	1 129 615 Kč
<b>Pěvecký Sbor Bernardini</b>	„S Bernardini na Tři krále a pak dále“	189 000 Kč
<b>Obec Dolní Moravice</b>	Pro zdravý život, více sportu	1 141 102 Kč
<b>Sdružení obcí Rýmařovska</b>	Vybudování školící místnosti pro Rýmařovsko	963 232 Kč
<b>Obec Dětřichov nad Bystřicí</b>	Plnohodnotná malotřídní škola v obci	446 218 Kč
<b>Obec Horní Město</b>	Kam za kulturou	671 424 Kč
<b>Město Břidličná</b>	I na Jesenické si budou hrát	316 944 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Mateřské centrum Sluníčko	365 279 Kč
<b>Přátelé Tvrdkovska, o.s.</b>	Pozvánka do Tvrdkova	377 100 Kč
<b>Obec Tvrdkov</b>	Odpovídadlo u vodní nádrže Tvrdkov-Rýmařovsko	1 279 694 Kč
<b>Obec Ryžoviště</b>	Modernizace kanceláří OÚ Ryžoviště	201 325 Kč
<b>Obec Václavov</b>	Ať se lidi baví	188 478 Kč
<b>Obec Dětřichov nad Bystřicí</b>	Částečná rekonstrukce obecního úřadu a vybudování zdravotního střediska	1 680 765 Kč
<b>Obec Malá Štáhle</b>	Keramická dílna	93 749 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Vybudování divadelního sálu pro Rýmařovsko	1 799 100 Kč
<b>Obec Dolní Moravice</b>	Bavme se a poznávejme svůj region	393 262 Kč
<b>Klub biatlonu Břidličná</b>	Zázemí pro sportovní oddíl Klub biatlonu Břidličná	1 376 869 Kč

<b>Obec Jiříkov</b>	„Pojďme si hrát na Sovinec“ – dětská hřiště	231 872 Kč
<b>Český svaz chovatelů základní organizace Břidličná</b>	Máme rádi zvířata – „Přestavba hospodářské budovy“	868 396 Kč
<b>Obec Velká Štáhle</b>	Rekonstrukce hřbitova – část 1 - Kolumbárium	350 000 Kč
<b>Obec Dolní Moravice</b>	Máme rádi sport – sportovní zázemí ZŠ v Dolní Moravici	325 279 Kč
<b>Obec Malá Štáhle</b>	Urbanizace návsi II. etapa – Dětské hřiště	227 500 Kč
<b>Občanské sdružení Stránské</b>	Živá řemesla	432 000 Kč
<b>Obec Dětřichov nad Bystřicí</b>	Multifunkční volnočasový areál pro hru, sport a relaxaci	454 972 Kč
<b>Obec Ryžoviště</b>	Bezpečně dětem	173 150 Kč
<b>Obec Horní Město</b>	Vybavení sportovně-relaxačního areálu	145 600 Kč
<b>Obec Ryžoviště</b>	Podlaha v místní tělocvičně	512 087 Kč
<b>Obec Velká Štáhle</b>	Světlo a bezpečí našim dětem	170 000 Kč
<b>Město Břidličná</b>	Knihovna v novém	1 179 661 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Výstavba sportovišť ZŠ ul. 1. Máje v Rýmařově	1 800 000 Kč
<b>Obec Lomnice</b>	Klubovna pro děti, mládež a seniory	204 820 Kč
<b>Obec Dolní Moravice</b>	Nová školka pro všechny	415 774 Kč
<b>Obec Dětřichov nad Bystřicí</b>	Částečná rekonstrukce KD obce	270 830 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Počítačová učebna pro Rýmařovsko	243 631 Kč
<b>Obec Stará Ves</b>	Základní škola s novou střechou	300 060 Kč
<b>Město Břidličná</b>	Výměna střechy – požární zbrojnici Břidličná	395 096 Kč

**Fiche 5: Kulturní dědictví**

<b>o.s. Společnost přítel muzea Kapličkový vrch</b>	Adaptace Schindlerovi stodoly – výstavní a přednáškový prostor	342 000 Kč
<b>Město Rýmařov</b>	Rozvoj městského muzea Rýmařov	958 500 Kč
<b>Obec Tvrdkov</b>	Restaurování ústředního hřbitovního kříže a výměna vstupní brány na hřbitov v Rudě u Rýmařova	163 845 Kč
<b>Obec Malá Štáhle</b>	Vesnické muzeum Malá Štáhle	370 587 Kč
<b>Město Břidličná</b>	Chráníme kulturní dědictví a tradice na vsi	1 800 000 Kč
<b>Římskokatolická farnost Ryžoviště</b>	Věžní hodiny na kostele sv. Jana Křtitele v Ryžovišti	185 600 Kč
<b>Římskokatolická farnost Dolní Moravice</b>	Kostel čistý bez vody a plísni	365 330 Kč
<b>Obec Václavov u Bruntálu</b>	Zachraňme kulturní památku – hřbitovní zed'	438 857 Kč
<b>Přátelé Tvrdkovska o.s.</b>	Zachraňujme prvky venkovské krajiny kaplička Ruda u Rýmařova	252 994 Kč
<b>Erik Orság</b>	Galerie Marie Kodovské	1 000 000 Kč
<b>Obec Tvrdkov</b>	Zachování kulturní památky v Tvrdkově	167 001 Kč
<b>Obec Malá Štáhle</b>	Rozšíření muzea v Malé Štáhlí, obnova a využití kotelny	332 999 Kč

**Fiche 6: Investice do lesů, lesnická infrastruktura**

- nebyly podpořeny a realizovány žádné projekty

**Fiche 7: Lesnická technika**

- nebyly podpořeny a realizovány žádné projekty

**Fiche 8: Rozvoj zemědělských podniků**

<b>Jan Vinohradník</b>	Modernizace střech zemědělského areálu	1 012 121 Kč
<b>Tvrdkovská zemědělská farma, spol. s r.o.</b>	Technologie pro rostlinnou výrobu – aktivní větrání	117 825 Kč
<b>Fiche 9: Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům</b>		
<b>- nebyly podpořeny a realizovány žádné projekty</b>		

Také jsme se zapojovali do realizace projektů spolupráce jak na národní tak mezinárodní úrovni. Zde uvádíme výčet projektů spolupráce.

Název projektu	Název žadatele	Výše dotace
<b>Muzem Wide Web</b>	MAS Hrubý Jeseník o.s	179 710 Kč
<b>Reg TIM</b>	RÝMAŘOVSKO, o.p.s.	1 470 361 Kč
<b>Moravské a slezské ovocné stezky</b>	MAS Nízký Jeseník o.s.	422 489 Kč
<b>Kde bolo, tam bolo</b>	RÝMAŘOVSKO, o.p.s.	1 125 644 Kč
<b>Sport a hry bez hranic</b>	RÝMAŘOVSKO, o.p.s.	1 050 087 Kč
<b>Jedeme všichni</b>	MAS Orlicko o.s.	177 695 Kč
<b>Oživme bohatství Matky Země a tradice naší minulosti</b>	RÝMAŘOVSKO, o.p.s.	1 600 380 Kč
<b>Vzpomínky na budoucnost - evaluace a monitoring strategického plánování MAS Moravskoslezského kraje</b>	MAS Opavsko o.s.	500 000 Kč

MAS RÝMAŘOVSKO spolupracovalo v letech 2009 - 2015 na těchto projektech i s ostatními MAS:

**Muzem Wide Web:** v tomto projektu se vybudovala naučná stezka s informačními tabulemi, odpočívadly, lavičkami a směrovkami mezi Muzeem v Malé Morávce „Schindlerova stodola“ a Muzeem v Karlovicích „Kosárna“.

- koordinační MAS Hrubý Jeseník, partnerská MAS - RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

**Reg TIM:** projekt vytvořil webový portál se softwarem umožňující návštěvníkovi si zvolit svou trasu do mobilu a zajistit si tak veškeré informace nacházející se na zvolené trase.

- koordinační MAS – RÝMAŘOVSKO, o.p.s., partnerské MAS - Hrubý Jeseník, Nízký Jeseník a Jesenicko.

**Moravské a slezské ovocné stezky:** předmětem společného projektu na území 7 MAS bylo zmapování významných alejí, sadů a jiných prvků s ovocnými stromy, doprovodné infrastruktury, vytvoření propagačních materiálů, realizace propagačních a vzdělávacích akcí a prezentace souvisejících turistických cílů.

- koordinační MAS MAS - Nízký Jeseník, občanské sdružení, partnerské MAS - RÝMAŘOVSKO, o.p.s., MAS – Partnerství Moštěnka, o. s., Místní akční skupina Regionu Poodří, o. s., Místní akční skupina Bojkovska, MAS Horňácko a Ostrožsko, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, o. s.

**Kde bolo, tam bolo:** byly vybudovány nové prvky infrastruktury cestovního ruchu partnerských MAS, realizované společné propagační kulturně společenských akcí za účelem výměny kulturních tradic, pořádány workshopy k výměně zkušeností v oblasti propagace v cestovním ruchu a vydány nové propagační předměty. Vybudovaly se turistická odpočívadla Ryžoviště, naučné stezky Břidličná včetně zázemí pro turisty, to vše na území RÝMAŘOVSKO, o.p.s. Na slovenské straně došlo k obnovení turistické trasy Sivá Brada - Rajtopíky.

- koordinační MAS - RÝMAŘOVSKO, o.p.s., partnerská MAS - MAS LEV, o. z. – Levoča – Slovenská republika.

**Sport a hry bez hranic:** byla vybudována infrastruktura pro volný čas a sport v partnerských MAS, zorganizovány společné sportovní akce dětí, mládeže a dospělých. Vydány propagační předměty a materiály. Došlo k inovaci a zvýšení nabídky zázemí pro sportovní hry u obou partnerských MAS.

- koordinační MAS - RÝMAŘOVSKO, o.p.s., partnerská MAS - Uničovsko, o.p.s.

**Jedeme všichni:** šest místních akčních skupin propojilo svá území společnou cyklotrasou vedoucí z Opavska až do Orlických hor. Aktivita podpořila rozvoj cykloturistiky, propagaci inovačního prvku elektrokola.

- koordinační MAS - ORLICKO, partnerská MAS Šumperský venkov o. s., Horní Pomoraví o.p.s., RÝMAŘOVSKO, o.p.s., Nízký Jeseník o. s. a Opavsko o. s.

**Oživme bohatství Matky Země a tradice naší minulosti:** byla vybudována naučná hornická stezka, uspořádány společné propagační akce se Slovenskem – Malý hornický den (červenec), vydána publikace o historii hornictví na Rýmařovsku, propagační leták k naučné stezce, mapa míst hornické činnosti, propagační předměty.

- partnerské MAS - MAS RÝMAŘOVSKO a MAS LEV ze Slovenska.

**Vzpomínky na budoucnost - evaluace a monitoring strategického plánování MAS**

**Moravskoslezského kraje:** výsledkem projektu spolupráce byl návrh metodického rámce procesu evaluace strategického plánování MAS. Na základě shromážděných podkladů byl vypracován návrh metodiky evaluace především pro posuzování dopadu Strategických plánů LEADER (dále jen „SPL“) realizovaných v letech 2007 – 2013 (2015) na území jednotlivých MAS Moravskoslezského kraje.

- partnerské MAS – Opavsko, Jablunkovsko, Lašsko, Slezská brána, Bohumínsko, Hlučínsko, Hrubý Jeseník, RÝMAŘOVSKO, Rozvoj Krnovska, Pobeskydí.

Na základě těchto zkušeností byla v roce 2013 zahájena příprava na zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014 – 2020. Pro další zpracování byly stanoveny čtyři základní oblasti, podle kterých byly vytvořeny pracovní skupiny, jejichž úkolem bylo řešit pozitiva a negativa z hlediska této konkrétní oblasti ve vztahu k území MAS RÝMAŘOVSKO.

#### 4.1.4 Definování odpovědnosti za realizaci

Hlavní odpovědnost při zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLDD) měl programový výbor s kanceláří MAS, ty celý proces koordinovali a vykonávali svou úlohu dle statutu obecně prospěšné společnosti. Pro zapojení širší veřejnosti, která by se podílela na přípravě SCLDD, byly následně vytvořeny jednotlivé pracovní skupiny pro různé oblasti života v regionu. Pracovní skupiny byly v přímém spojení s širokou veřejností, se kterou byly veškeré výstupy projednávány. Tím byla zajištěna potřebná zpětná vazba.

#### Realizace strategie

Nositelем SLCDD je RÝMAŘOVSKO, o.p.s. její organizační složka MAS. Realizace Integrovaného nástroje spočívá jednak v přípravě a realizaci projektů nositele a jednak v iniciaci a asistenci při přípravě a realizaci projektů jiných subjektů, které naplňují integrovaný nástroj. RÝMAŘOVSKO, o.p.s. může být příjemcem a může provádět projekty v souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje. RÝMAŘOVSKO, o.p.s. také může realizovat projekty spolupráce ve vazbě na SCLLD s jinými MAS v rámci ČR nebo v rámci EU.

#### Monitorování a evaluace

Podmínkou pro úspěšnou implementaci strategie je kvalitní vyhodnocování realizace jednotlivých nástrojů. MAS nastavila indikátory z Národního číselníku indikátorů 2014 – 2020 a v souladu s metodickým pokynem „Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014 – 2020“. Monitoring je průběžné sledování, sběr dat a informací o dosažených cílech strategie MAS, jejich vyhodnocování a v případě potřeby zajištění nápravných opatření. Monitoring zabezpečuje efektivní využití finančních prostředků k naplnění stanovených cílů. Monitoring slouží jak příjemcům podpory, tak i poskytovatelům podpory ke sledování průběhu realizace strategie MAS, k případné včasné identifikaci možných rizik a zabránění chybám a nesrovnalostem v její realizaci.

Základem monitoringu bude vyhodnocování indikátorů, které si MAS nastavila ve své strategii. Indikátory programových rámců budou sledovány prostřednictvím MS2014+, který umožňuje sledovat jednotlivé integrované projekty realizované v rámci SCLLD, plnění programových rámců a také SCCLD jako celek. Stanovené indikátory jsou navázány na specifické cíle programů, pro každý specifický cíl je nastaven minimálně jeden výsledkový a jeden výstupový indikátor. Každý monitorovací indikátor bude vyhodnocován samostatně a průběžně, a to na základě výsledku výběru projektů ve výzvách a dále na základě závěrečné kontroly projektů. Vyhodnocováním provede

pracovník kanceláře MAS, který vyhotoví Zprávu o plnění integrované strategie. Tuto zprávu následně schválí Monitorovací komise MAS. Zpráva bude obsahovat vyhodnocení monitorovacích indikátorů celé šíře strategie, nejenom čerpání dotací z ESI fondů. Výsledky budou zohledněny v dalším postupu realizace strategie a budou podkladem pro případnou úpravu strategie.

Zpráva o plnění integrované strategie bude předkládána řídícímu orgánu (ŘO) 2x ročně (do 15. 1. vždy s použitím údajů k 31. 12., a do 15. 7. vždy s použitím údajů k 30. 6.). Zpráva bude nahrána do systému MS2014+ a zde bude přístupná ŘO, který může vrátit Zprávu k úpravám. V případě vrácení bude zpráva přepracována do 20 pracovních dní.

**Obsah pololetní Zprávy o plnění integrované strategie:**

- informace o celkovém kontextu SCLLD v rámci území MAS
- vývoj realizace SCLLD, přehled schválených a realizovaných projektů
- plnění podmínek SCLLD včetně plnění indikátorů,
- informace o plnění harmonogramu a finančního plánu
- pokud to bude nutné, tak také návrh změn SCLLD

Do 30 pracovních dnů od ukončení posledního projektu bude předložena Závěrečná zpráva o plnění integrované strategie. Struktura a obsah této Zprávy a proces administrace bude stejný jako v případě jako u rádné pololetní Zprávy o plnění integrované strategie.

Nástrojem pro monitorování je jednotný monitorovací systém zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů. MAS bude každoročně předkládat Zprávu o plnění integrované strategie. Součástí zprávy bude přehled schválených a realizovaných projektů a plnění indikátorů, dodržení harmonogramu a finančního plánu. Na základě hodnocení dosaženého pokroku v realizaci strategie a hodnocení kontextu v rámci regionu bude moci MAS v monitorovací zprávě navrhnut změny ve strategii. Po ukončení posledního projektu bude MAS předkládat Závěrečnou zprávu o plnění integrované strategie. Odpovědnost výše popsaných aktivit realizace strategie je rozdělena dle struktury akční skupiny následovně:

**Kompetence / odpovědnost orgánů MAS při realizaci strategie:**

***Nejvyšší orgán – Valná hromada Partnerů MAS***

Ve vztahu k realizaci strategie provádí:

- nese odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) v územní působnosti MAS
- zřizuje povinné orgány: rozhodovací orgán, kontrolní a výběrový orgán
- schvaluje SCLLD, schvaluje způsob hodnocení a výběr projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů.

***Rozhodovací orgán - Programový výbor MAS***

Ve vztahu k realizaci strategie provádí:

- schvaluje výzvu k podávání žádostí
- vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty na základě výběrového orgánu

#### *Výběrový orgán- Výběrová komise MAS*

Ve vztahu k realizaci strategie provádí:

- předvýběr projektů na základě objektivních kritérií – navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD

#### *Kontrolní orgán – Monitorovací komise MAS*

Ve vztahu k realizaci strategie provádí:

- dohlíží na to, aby MAS vyvíjela činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD
- kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS
- zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracovává a předkládá ke schválení rozhodovacímu orgánu indikátorový a evaluační plán SCLLD).

#### *Kancelář MAS*

Ve vztahu k realizaci SCLLD provádí následující aktivity, pokud nejsou přímo svěřeny některému z výše jmenovaných orgánů (případně připravuje podklady pro aktivitu daného orgánu):

- zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracovávání a provádění projektů, včetně jejich schopnosti v oblasti projektového řízení,
- vypracování nediskriminačního a transparentního výběrového řízení a objektivních kritérií pro výběr operací, jež brání střetu zájmů a zajištění, aby nejméně 50 % hlasů při rozhodování o výběru projektů měli partneři, kteří nejsou veřejnými orgány; výběr projektů musí probíhat na základě písemného postupu,
- při výběru projektů zajišťování jejich souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje tím, že stanoví jejich pořadí podle přínosu těchto projektů k plnění záměrů a cílů strategií,
- příprava a zveřejňování výzev k podávání návrhů nebo průběžného postupu pro předkládání projektů, včetně vymezení kritérií výběru,
- přijímání a posuzování žádostí o podporu,
- výběr projektů k realizaci a stanovení výše podpory,
- předkládání seznamů vybraných projektů řídícímu orgánu odpovědnému za závěrečné ověření způsobilosti před schválením projektů k realizaci,
- sledování průběhu provádění SCLLD,
- sledování podpořených projektů,
- vykonávání zvláštních hodnotících činností souvisejících se strategií.

Podrobná definice odpovědnosti za realizaci strategie je obsažena v implementační části strategie, kde jsou definovány konkrétní aktivity a výstupy, rozdelení odpovědností, postupy implementace.

**Pro realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.**  
**bude vytvořen následující realizační tým:**

**Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD** – je pracovník odpovědný za činnost kanceláře společnosti a zároveň vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD

**Manažer MAS** –zajišťuje administrativní činnost kanceláře při vyhlášení výzev, připravuje podklady pro schválení úspěšných žadatelů, připravuje projekty MAS a koordinuje činnost ostatních pracovníků při jejich realizaci

**Projektový manažer MAS** –odpovědný za implementaci SCLLD v rámci IROP a PRV, zajišťuje animační činnost, propagaci a projekty spolupráce

**Projektový manažer MAS** –odpovědný za implementaci SCLLD v rámci OPZ , zajišťuje animační a kontrolní činnost jak při realizaci projektů tak v rámci jejich udržitelnosti, styk s veřejností a konzultační činnost, propagaci a projekty spolupráce

**Účetní MAS** – vede účetnictví a mzdovou agendu společnosti, připravuje ekonomické rozbory včetně roční účetní závěrky, výroční zprávy za účetní rok, a další účetní operace.

#### 4.1.5 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Tým pro přípravu a zpracování strategie byl složen z místních aktérů (manažerů a pracovníků MAS), kteří se podíleli na vytváření obsahu strategie a z externích odborníků, kteří zajišťovali metodický dohled nad procesem a zpracováním strategie.

Tabulka 4 - Přehled hlavních členů týmu pro přípravu strategie

Název pozice	Jméno a příjmení	Vzdělání	Zkušenosti
<b>Manažer MAS</b>	Petr Pecha	Úplné středoškolské s maturitou Absolvent postgraduálního kurzu v oboru Veřejná správa a regionální rozvoj Absolvent kurzu Profesionální	12 let starostou obce Malá Morávka, zkušenost v komunální politice školitel pro oblast Rýmařovsko a přilehlé

		manažer  Absolvent kurzu pro školitele v rámci II. výzvy dotačního programu PRV	okolí
<b>Účetní MAS</b>	Hana Krayzlová	Úplné středoškolské s maturitou	Kontrolor organizací zřizovaných městem Rýmařov
<b>Manažer MAS</b>	Ing. Nikola Pohanělová	Absolventka Vysoké školy hotelové a cestovního ruchu, absolventka Vysoké školy zemědělské v Praze  Absolventka Vyšší odborné školy veřejné správy  Absolventka kurzu Předkladatelé projektu	Aktivní znalost angličtiny

Přehled dalších členů týmu pro přípravu strategie:

Jméno a příjmení	Organizace	Funkce v MAS	Role při zpracování strategie
Ing. Petr Klouda	Město Rýmařov	Ředitel MAS	Kontrola přípravy strategie
Petr Pecha	MAS RÝMAŘOVSKO	Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD	Příprava podkladů pro strategii, tvorba textů
Ing. Nikola Pohanělová	MAS RÝMAŘOVSKO	Projektový manažer MAS	Příprava podkladů pro strategii, tvorba textů
Jaroslav Durchánek	Obec Velká Štáhle	Člen Dozorčí rady	Připomínkování

		MAS	podkladů
<b>RNDr. František Čermák</b>	Městský úřad, Rýmařov	Člen skupiny Životní prostředí a infrastruktura	Tvorba odborných textů, připomínkování podkladů
<b>Ondřej Holub</b>	Obec Malá Morávka	Člen Správní rady MAS	Připomínkování podkladů
<b>Ing. Jaroslav Stránský</b>	Tvrdkovská zemědělská farma, Tvrdkov	Člen Správní rady	Připomínkování podkladů
<b>Mgr. Jan Vinohradník</b>	Podnikatel, Dolní Moravice	Předseda Správní rady	Připomínkování podkladů
<b>Ing. Lucie Strunová</b>	Expirit s.r.o.	Poradce strategie	Metodická činnost, facilitace veřejných projednání, tvorba textů
<b>Ing. Renata Dvořáková</b>	Expirit s.r.o.	Poradce strategie	Metodická činnost, facilitace veřejných projednání, tvorba textů
<b>Otakar Hlaváč</b>	Expirit s.r.o.	Poradce strategie	Metodická činnost, facilitace veřejných projednání, tvorba textů
<b>Mgr. Robert Hromada</b>	Expirit s.r.o.	Poradce strategie	Metodická činnost, facilitace veřejných projednání, tvorba textů
<b>Ing. Petra Andrýšková</b>	Expirit s.r.o.	Poradce strategie	Metodická činnost,

			facilitace veřejných projednání, tvorba textů
--	--	--	---

Zpracování strategického dokumentu MAS je dlouhodobým procesem, na kterém se podílí velká skupina aktérů. Práce na přípravě strategie se odehrály v několika úrovních:

- pracovní schůzky uvnitř MAS,
- pracovní schůzky s externími poradci,
- veřejná projednání,
- jednání pracovních skupin.

#### 4.1.6 Popis způsobu vyhodnocování SCLLD

Zapojením široké škály aktérů z území regionu formou přípravy SCLLD a jeho následné realizace bude zajištěno dosažení naplnění cílů s dlouhodobým efektem a působením. Bude tak zajištěn jeden z hlavních principů uplatňování metody LEADER na území, transparentnost procesů a metod rozvoje regionu založených na rozhodování o zdrojích a cílech rozvoje území.

Veřejné výzvy zajistí co nejtransparentnější nakládání se zdroji a umožní rovný přístup všech relevantních aktérů k naplnění strategie. Za účelem realizace SCLLD bude vytvořen konzultační a poradenský tým, který bude napomáhat potenciálním žadatelům v území a bude pořádat školení a semináře k programu.

Realizace SCLDD jako rozvojového plánu je založena na provázanosti a promyšlenosti jednotlivých opatření, jejich zacílení na nejpřetebnější rozvojové oblasti území. Synergického efektu bude docíleno jejich tematickou a územní provázaností a ztotožněním se celého území s takto nastavenou strategií.

Naplnění cílů bude realizováno na základě jednotlivých programových rámci. MAS bude celý proces koordinovat a řídit. Součástí působení MAS v území bude další zapojení veřejnosti do tohoto procesu a posílení principu územní sounáležitosti a identifikace.

V rámci procesu bude probíhat monitoring a evaluace a tím bude na základě podrobné analýzy dopadů docházet ke zpětné vazbě směrem k nastaveným prioritám a opatřením strategie rozvoje území.

SCLLD rozvoje území MAS bude vyhodnocována zpravidla jedenkrát ročně formou Zprávy o plnění integrované strategie, kterou předloží Monitorovací komise MAS. Tato zpráva shrne výstupy z realizovaných projektů a dalších aktivit prostřednictvím výčtu dosažených hodnot monitorovacích indikátorů. Dále bude uvedeno zhodnocení a doporučení do budoucna. Snahou bude monitorovat strategii v celé šíři, nejen z údajů o projektech, které budou dostávat podporu prostřednictvím MAS.

Zpracováním zprávy budou pověřeni zaměstnanci kanceláře MAS, nebo externí subjekt. Po schválení bude zpráva zveřejněna na webových stránkách MAS.

#### *4.1.7 Nastavení implementace strategie a jejího monitoringu*

MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. si stanovila strategický cíl, jehož naplnění bude sledováno pomocí interních zdrojů se zohledněním dat dostupných na ČSÚ, případně na základě dotazníkového šetření mezi obyvateli.

Naplnění jednotlivých specifických cílů bude MAS sledovat s pomocí indikátorů, které si MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. stanovila pro tyto jednotlivé specifické cíle a váží se přímo ke konkrétním opatřením. Pro práci monitorovací komise MAS bude zaveden monitorovací systém, který bude sloužit ke sledování průběžného plnění nastavených indikátorů.

Monitorovací komise MAS obecně plní funkci monitorovací, členové jsou zvoleni z řad zakladatelů a členů společnosti. Procentní podíl zastoupení jednotlivých sektorů ve společnosti se pohybuje od 20 do 49 %. Jejím úkolem je sledování naplnění cílů a dodržování monitorovacích indikátorů ve vztahu k SCLLD, dále pak aktivně monitoruje realizované projekty, kontroluje plnění podmínek prováděných projektů a zpracovává podklady pro jednání Programového výboru MAS. Monitorovací komise MAS také 2x ročně zpracovává Zprávu o plnění Integrovaných nástrojů. Po ukončení posledního projektu předkládá MAS Závěrečnou zprávu o plnění integrované strategie.

MAS také provádí povinnou Mid-term evaluaci integrovaných nástrojů.

MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. provádí povinnou mid-term evaluaci realizace a plnění SCLLD (procesní a výsledkovou evaluaci) s údaji platnými k 31. 12. 2017.

Řízení a sledování strategie bude probíhat právě na základě monitorování, které má, jak je již zmíněno výše na starosti Monitorovací komise MAS a pracovníci kanceláře MAS. RÝMAŘOVSKO, o.p.s. jako celek a Monitorovací komise MAS obzvlášť bude mít přehled o jednotlivých projektech, které se v rámci SCLLD realizují nebo se již realizovaly. Monitorování projektů bude probíhat na základě monitorovacích zpráv od realizátorů projektů. Informace z monitorovacích zpráv se shromažďují v monitorovacím systému, který může mít formu datovou (excelovský soubor) i formu textovou s komentáři a analýzami získaných poznatků a dat. RÝMAŘOVSKO, o.p.s. informace z monitorovacího systému vyhodnotí a v případě potřeby zpracuje pro Ministerstvo pro místní rozvoj zprávu o plnění Integrovaných nástrojů.

Případná realizace projektů z opatření, které nebudou spadat pod integrovaný nástroj CLLD si bude RÝMAŘOVSKO, O.P.S. monitorovat sama a dobrovolně. Některé aktivity přestože nebudou podpořeny přes integrovaný nástroj CLLD mohou kvůli specifikům oblasti napomoci naplnění vizi SCLLD.

#### *4.2 Popis administrativních postupů pro vyhlášování výzev MAS, hodnocení a výběr projektů s uvedením plánované personální kapacity*

Administrativní postupy vyhlášení, výběru, hodnocení, kontroly projektů a zpracování podkladů pro monitoring jsou v RÝMAŘOVSKO, o.p.s. definovány na základě požadavků kladených na realizaci

SCCLD jak ze strany Řídících orgánů programu LEADER (MZe, MMR, MPSV, MŽP), tak na základě potřeb plynoucích z organizačního uspořádání společnosti a celkového legislativního rámce ČR a EU.

#### 4.2.1 Propagace projektů

Propagace SCLLD a ostatních činností RÝMAŘOVSKO, o.p.s. provádí pracovníci kanceláře. Propagace se soustředuje především na:

- vlastní činnost a poslání MAS a programu LEADER,
- možnosti zapojení nových partnerů a subjektů do činností MAS,
- seznámení veřejnosti s cíli a záměrem SCLLD,
- informovanosti potenciálních žadatelů o možnostech čerpání prostředku z jednotlivých výzev při realizaci SCLLD,
- vyhlašování a uzavírání výzev,
- poskytování informačních zdrojů potřebných pro úspěšné zpracování žádostí i realizaci projektů,
- seznámení s možností poradenství a pomoci při zpracování žádostí v rámci SCLLD i pro jiné programy,
- zveřejnění výsledků a dopadu SCLLD,
- seznámení s partnerskými programy v rámci výměny zkušeností s jinými MAS v ČR i v zahraničí,
- publicitu dotačních titulů a rozvojových politik ČR v EU.

Při propagaci jsou využívány především následující prostředky:

- kompletní internetová prezentace na <http://rymarovsky.cz/> a <https://www.facebook.com/MAS-Rýmařovsko-1463144990574583/>
  - s cílem zrychlit a zpřehlednit přístup ke všem zveřejňovaným informacím o dotačních titulech
- regionální a místní tisk,
- osobní setkávání a poradenství v rámci provozu kanceláře MAS a při jednání s partnery,
- úřední desky a informační kanály obcí v regionu RÝMAŘOVSKO, o.p.s.
- prezentace na akcích regionálního (zejména jednodenní akce), národního i mezinárodního charakteru (veletrhy a výstavy),
- propagace v rámci realizace dalších projektů mimo SCLLD,
- výroční zprávy

#### 4.2.2 Postup při vyhlášení příjmu výzev

Jednotlivé kroky při vyhlašování výzvy

	<b>Administrativní krok</b>	<b>Odpovědná osoba/orgán/subjekt</b>		
<b>Příprava výzvy</b>	Vyhlášení Výzvy příslušného programu	příslušný Řídící orgán		
	Příprava podkladů pro vyhlášení Výzvy MAS	vedoucí zaměstnanec pro realizace SCLLD + projektový manažeři		
	Vytvoření metodiky pro hodnocení projektů a příprava podkladů pro výběr projektů	vedoucí zaměstnanec pro realizace SCLLD + projektový manažeři + Výběrová komise MAS		
	Schválení Výzvy MAS	Programový výbor MAS		
	Potvrzení Výzvy MAS	příslušný Řídící orgán		
<b>Vyhlašení výzvy</b>	Vyhlášení Výzvy MAS	vedoucí zaměstnanec pro realizace SCLLD		
	Zveřejnění Výzvy	manažer MAS		
	Organizace informačního semináře pro potenciální žadatele a poskytování bezplatných konzultací	projektový manažer		
<b>Administrace žádostí</b>	Příjem Žádostí o podporu, administrace žádostí	projektový manažer		
	Administrativní kontrola (kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti)	projektový manažer		
	Přidělení projektů hodnotitelům a stanovení termínu veřejného slyšení	předseda Výběrové komise MAS		
	Veřejná obhajoba projektu žadateli, hodnocení Žádosti o dotaci z pohledu naplnění cílů SCLLD prostřednictvím preferenčních kritérií	členové Výběrové komise MAS		
	Sestavení pořadí projektů	předseda Výběrové komise ve spolupráci s vedoucím zaměstnanec pro realizaci SCLLD		
	Rozhodnutí o výběru projektů, řešení sporných záležitostí	Programový výbor MAS		
	Zveřejnění výsledku hodnocení a seznamu doporučených a nedoporučených projektů, předání doporučených projektů na příslušný řídící orgán	vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD + projektový manažer MAS		
	Administrativní kontrola přijatelnosti a úplnosti projektu	příslušný Řídící orgán, SZIF, CRR, ...		
<b>zac</b>	<b>e</b>	<b>pr</b>	Vydání právního aktu / uzavření dohody	příslušný Řídící orgán, SZIF, CRR, ...

	Organizace informačního semináře pro konečné příjemce a poskytování bezplatných konzultací	vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD společně s projektovými manažery
	Metodická pomoc a administrace projektu v průběhu jeho realizace, analýza rizik	projektový manažer
	Konzultace změn v průběhu realizace	projektový manažer
	Schvalování změn v průběhu realizace	vedoucí zaměstnanec pro realizaci Strategie CLLD, příslušný řídící orgán
	Konzultace pro monitoring, přípravě dokumentace pro Žádosti o platbu	projektový manažer
<b>Kontrola a monitoring</b>	Provádění kontrol	projektový manažer
	Monitoring a kontrola plnění SCLLD	vedoucí zaměstnanec pro realizaci Strategie CLLD, dohlíží Monitorovací komise MAS

## Příprava výzvy

Činnosti spojené s vyhlášením a realizací výzvy v rámci SCLLD začínají po vyhlášení výzvy příslušného programu Řídícím orgánem. Následují práce na administrativní přípravě výzvy a jednotlivých souvztažných dokumentů. Tyto práce zajišťuje vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD a pracovníci kanceláře RÝMAŘOVSKO, o.p.s. propojeně s Programovým výborem. Jedná se zejména o tyto činnosti:

- zpracování výzvy pro jednotlivé oblasti podpory (Opatření CLLD,Fichí) v rámci kterých je Výzva vyhlašována
- nastavení parametrů výzvy, preferenční kritéria pro hodnocení projektů
- vše stanovit podle finančního a časového rámce
- příprava textu výzvy a dalších doplňkových dokumentů (formuláře, pokyny pro žadatele, metodické listy apod.),
- projednání a schválení návrhu výzvy, s ohledem na plánované využití prostředků a termíny stanovené řídícími orgány,
- projednání, úprava a schválení návrhu výzvy

## Preferenční kritéria

Součástí výzvy jsou i preferenční kritéria výběru stanovená s důrazem na soulad projektu s SCLLD a s principy pro určení preferenčních kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD a s důrazem na soulad s daným OP a dle jím definovaných kritérií. Preferenční kritéria nesmějí být diskriminační, jejich nastavení musí být v souladu se zaměřením SCLLD.

Preferenční kritéria by měla umožnit jednoduché hodnocení projektů, transparentní výběr a vyzdvihnout projekty, které svým zaměřením obsahují:

- vytvoření pracovního místa
- uplatňování inovačních principů
- více-odvětvové navrhování a provádění projektu založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství
- zapojení veřejnosti při přípravě projektu
- dopad na rozvoj cestovního ruchu
- spolupráce subjektů na realizaci projektu
- účast na školení nezaměstnaných nad 50 let
- počet účastníků rekvalifikačních kurzů

### **Vyhlášení výzvy**

Poté co je plánovaná výzva schválena, provedou vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD

a projektoví manažeři vlastní vyhlášení výzvy. Vyhlášení probíhá prostřednictvím systému MS2014+. Informace o vyhlášené Výzvě MAS je vždy zveřejněna na internetových stránkách <http://rymarovsky.cz/> a na úředních deskách obcí regionu MAS. Případně může být také rozeslána elektronickou cestou a publikována v regionálním tisku. Rovněž jsou přímým komunikačním kanálem (e-mail) osloveni potenciální žadatelé zaregistrovaní do interní databáze projektových záměrů, kterou RÝMAŘOVSKO, o.p.s. spravuje. Pro konečné žadatele bude vždy uspořádán seminář, na kterém budou seznámeni se základními požadavky a specifiky pro překladání žádostí o dotaci pro jednotlivé oblasti. Pro řešení konkrétních dotazů či problémů budou stanoveny konzultační dny, při kterých bude k dispozici jak vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD, tak projektoví manažeři v kanceláři MAS. Tato činnost je pro žadatele bezplatná.

### **Administrace žádostí**

Přijaté žádosti o podporu je přiřazeno evidenční číslo a je pro ni založena samostatná archivační složka, ve které je archivována veškerá související dokumentace. Samostatná složka je založena také pro příslušnou výzvu a jsou v ní ukládány dokumenty vztahující se ke všem nebo k více projektům. Seznam přijatých žádostí o podporu je po ukončení termínu příjmu zveřejněn na internetových stránkách RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

Přijaté žádosti o podporu procházejí administrativní kontrolou zahrnující kontrolu formálních náležitostí, podmínek přijatelnosti a také dodání všech požadovaných příloh dle specifik vyhlášené výzvy. Kontrolu provádí vždy Programový manažer příslušného programu pod dohledem Vedoucího

kanceláře pro realizaci SCLLD. Výsledek kontroly je zaprotokolován dle podmínek výzvy. O výsledku kontroly je žadatel vyrozuměn. Pokud to podmínky stanovené Řídícími orgány povolují, je žadateli umožněno odstranit případné nedostatky.

Žadatelům, kteří byli neúspěšní, zašle sekretariát MAS doporučený dopis s rozhodnutím a odůvodněním vyřazení projektu.

Žádosti o dotaci, které splnily uvedené podmínky, jsou postoupeny k hodnocení. Předseda Výběrové komise ve spolupráci s vedoucím zaměstnanec pro realizaci SCLLD stanoví termín a místo veřejné obhajoby. Členové Výběrové komise jsou seznámeni s celým textem výzvy, podanými žádostmi o dotaci a se stanovenými preferenčními kritérii pro hodnocení projektů tak aby se mohli připravit na veřejnou obhajobu dle zveřejněných preferenčních kritérií a připravit případné dotazy na jejich předkladatele.

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD zajistí rozeslání pozvánky na veřejnou obhajobu pro všechny úspěšné žadatele o dotaci. Je přesně stanovený časový rozvrh tak, aby byl pro předkladatele zajištěn rovnocenný přístup v rámci hodnocení. Během veřejné obhajoby, má každý člen Výběrové komise možnost klást otázky, které směřují k upřesnění údajů uvedených v žádosti o dotaci ve vazbě na stanovená preferenční kritéria. Člen Výběrové komise po seznámení s přehledem doporučených projektů k hodnocení svým podpisem potvrdí, že je nepodjatý s překladatelem projektu. Jinak bude z hodnocení projektu vyřazen.

Po veřejném slyšení členové Výběrové komise zpracují své hodnocení jednotlivých žádostí o dotaci a sestaví pořadí jednotlivých v sestupném pořadí (od projektu s nejvyšším bodovým ohodnocením po projekt s dosaženým nejnižším bodovým hodnocením). Bodování bude transparentní, dohledatelné, konkrétní a jednoznačné. Tímto okamžikem končí jednání Výběrové komise, z jehož průběhu bude vyhotoven řádný zápis, který následně podepíše předseda Výběrové komise. Zápis musí obsahovat:

- stručný záznam jednání Výběrové komise,
- bodové hodnocení jednotlivých projektů,
- seznam hodnocených žádostí podle bodového hodnocení s rozdělením na projekty doporučené či nedoporučené k realizaci v rámci dané výzvy.

Pro schválení výsledků hodnocení bude svoláno jednání Programového výboru

Jednání Výboru bude přítomen rovněž předseda Výběrové komise, který na tomto zasedání seznámí přítomné s realizovaným výběrovým procesem a jeho výsledkem. Výbor následně schválí nebo v odůvodněných či sporných případech upraví návrh Výběrové komise, když předtím zhodnotí rovněž výši alokace a požadovanou sumární výši podpory doporučených projektů pro realizaci SCLLD.

### Opravné postupy

Žadatel o dotaci může proti závěru administrativní kontroly přijatelnosti podat písemné odvolání. To musí být doručeno na kancelář RÝMAŘOVSKO, o.p.s. do 14 pracovních dnů od data odeslání vyrozumění:

- po kontrole přijatelnosti a formální náležitosti
- po věcném hodnocení

Výběrová komise MAS prozkoumá oprávnění odvolání a vydá doporučující stanovisko, které následně projedná Programový výbor MAS. Ten pak rozhodne o vyřazení či zpětném zařazení projektu do procesu administrace projektů.

### **Realizace projektů**

V rámci jednotlivých výzev budou projekty předány na příslušný řídící orgán. Ten po celkové kontrole projektu vyzve žadatele o dotaci k podpisu právního aktu o financování projektu.

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD zajistí pro úspěšné žadatele školení nebo seminář k pravidlům realizace jednotlivých projektů. Také budou seznámeni se způsobem předkládání dokladů pro proplacení projektů.

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD sestaví plán kontrol jednotlivých projektů během jejich realizace. Během celé realizace budou poskytovány bezplatné konzultace k realizaci a vyúčtování projektů.

Při realizaci projektu bude taky poskytována odborná konzultace při nutnosti podání změny projektu v rámci jeho realizace.

### **Udržitelnost projektu**

Po realizaci projektu je povinen příjemce, žadatele po dobu udržitelnosti (min. 5 let) zachovávat výsledky a výstupy projektu. Zda byly součásti projektu prvky propagace a publicity je nutné je kontrolovat. Během tohoto období MAS bude provádět kontrolu udržitelnosti projektu, bude provádět konzultace změn projektů a spolupracovat s příjemcem, žadatelem při podávání změnových hlášení.

### **Kontrola a monitoring**

#### *Základní ustanovení:*

- monitoring projektů je plánované a řízené sledování toho, jak jsou prostřednictvím realizace projektů naplněny cíle jednotlivých fichí a programových rámců
- cíle jsou kvantifikovány prostřednictvím tzv. monitorovacích indikátorů.
- každý žadatel má povinnost si ve svém projektu stanovit parametry jednotlivých monitorovacích indikátorů
- monitorovací indikátory členíme na indikátory výstupu, výsledku
- každý žadatel – realizátor podpořeného projektu je povinen poskytovat data pro monitoring projektů.

#### *Provádění monitoringu:*

- monitoring zajišťuje kancelář RÝMAŘOVSKO, o.p.s., vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD úkoluje a pověřuje projektové manažery k provádění monitoringu
- monitoring se provádí u každého podpořeného projektu, resp. u každého projektu, u kterého došlo k ukončení realizace projektu
- monitoring se u projektů zahajuje s ukončením fyzické realizace projektu, resp. s podáním žádosti o proplacení dotace a je prováděn následující 3 kalendářní roky po ukončení realizace projektu
- monitoring projektů je prováděn prostřednictvím monitorovacích zpráv (standardizované formuláře + dokládání dokumentů pro prokázání naplňování jednotlivých indikátorů)

#### *Odpovědnost za monitoring*

Odpovědným orgánem za monitoring je Monitorovací komise MAS. Monitoring probíhá v průběhu kontrol ex-post, sledováním naplňování monitorovacích indikátorů. Každý rok je projednána monitorovací zpráva, která by měla být vyhodnocením realizovaných projektů z hlediska naplňování monitorovacích indikátorů, z hlediska nákladové efektivity vynaložených prostředků. Toto zhodnocení by mělo být podkladem pro úpravu SCLLD, zpráva se předkládá Programovému výboru MAS.

#### *Kontrola činnosti MAS*

##### Zajištění kontroly činnosti jednotlivých pracovníků MAS

Kontrolu činnosti společnosti provádí Monitorovací komise MAS dle statutu společnosti. Dále upozorňuje ředitele, vedoucího zaměstnanec pro realizaci SCLLD a Programový výbor MAS na porušení zákona, ustanovení Statutu, na nehospodárné postupy, případně na další nedostatky v činnosti.

##### Zajištění kontroly účetnictví MAS (např. interní či externí audit)

MAS si nechává své účetnictví schválit v rámci statutu společnosti. Účetnictví je podrobeno každý rok kontrole nezávislým auditorem.

#### *Archivace*

##### Plán archivace dokumentace

Plán archivace dokumentace v souladu se zákonem č.97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů, zajistí MAS správu písemností či jiných záznamů (písemných, obrazových, atd.) vzešlých z činností MAS. Cílem je popsat vznik, přijetí, pohyb, odeslání, uložení dokumentu a to takovým způsobem, aby se kdykoliv dal příslušný dokument dohledat; to vše ve spisové složce.

Na každé písemnosti musí být vyznačen skartační znak „A“ (archiv) – písemnosti trvalé dokumentární hodnoty. „S“ (skartace) u písemností dokumentárně bezcenných. „V“ (výběr) v případě, kdy je těžké určit budoucí naložení s dokumentem.

Skartační a archivační řád upravuje postup přijímání, třídění, ukládání a vyřazení písemností. Za realizaci a dodržení Spisového řádu je zodpovědný vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD.

#### Technické zázemí pro archivaci

Veškerá dokumentace je systematicky ukládána v kanceláři RÝMAŘOVSKO, o.p.s., která je umístěna v pronajatých prostorách Městského úřadu v Rýmařově, tato místnost splňuje podmínky jako místo pro archivaci.

#### **Popis animačních aktivit**

Animační aktivity jsou plánovány jako souhrn veškerých činností Kanceláře MAS, orgánů, orgánů organizační složky, a členů společnosti RÝMAŘOVSKO, o.p.s. prováděných v rámci SCLLD pro zvýšení informovanosti, strategické řízení rozvoje regionu a stimulaci absorpční kapacity regionu. Za animační aktivity nejsou považovány činnosti při samotné administraci projektů konečných žadatelů/příjemců. Naopak však předmětem animace může být působení na zvyšování kvality předkládaných žádostí o dotace i realizovaných projektů vycházejí především z nastavení strategických cílů a opatření zahrnutých ve Strategii, přičemž projekty mohou, ale nemusí být realizovány prostřednictvím SCLLD. Ve fázi přípravy Strategie jsou animační aktivity chápány jako činnosti vedoucí ke zvyšování zájmu veřejnosti o zapojení do přípravy a realizace SCLLD.

Zajištění účinné propagace Strategie, koordinace strategického řízení rozvoje regionu, nastavení procesů a usnadnění výměny informací mezi zúčastněnými stranami, koordinace aktivit místních aktérů směřujících přímo či nepřímo k naplňování SCLLD je tedy důležitým příspěvkem RÝMAŘOVSKO, o.p.s. a metody LEADER k rozvoji regionu.

Animační aktivity RÝMAŘOVSKO, o.p.s. budou realizovány v několika základních principech:

- metodickým komunikačním principem je aplikace principů metody LEADER v regionálním rozvoji a při realizaci SCLLD, význam tkví ve zvyšování zájmu veřejnosti o lokální problémy, vzájemnou výměnu informací a zkušeností, spolupráci a vytváření místního partnerství a zvyšování pocitu sounáležitosti, vedoucí k větší identifikaci s územím.
- nadstavbovým komunikačním principem je strategické řízení, komunitní plánování, zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů v regionu, síťování a spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni
- základním komunikačním principem je propagace SCLLD jako takové, jejích cílů a priorit vč. zvyšování informovanosti o možnostech získání dotační podpory z Operačních a komunitárních programů EU a prostřednictvím implementace SCLLD (Programových rámců a Fichí). Sem patří rovněž poskytování informací o vyhlášených výzvách, podpořených projektech, jejich významu a přínosech, použitých integrovaných a inovativních přístupech apod.
- servisním komunikačním principem je podpora místních aktérů při přípravě projektů, ať už z hlediska jejich věcného obsahu (např. osvojováním příkladů dobré praxe, pořádáním tematických seminářů, exkurzí apod.), a také z hlediska technického, tj. zajištěním metodické pomoci při přípravě projektů a žádostí.

*Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce*

*Projekty spolupráce*

V rámci SCLLD jsou realizovány projekty mezi jednotlivými místními akčními skupinami v rámci naší republiky a v rámci evropské unie. Projekty budou realizovány podle schválených pravidel Programu rozvoje venkova.

Pro naplnění cílů SCLLD budou také podávány žádosti o dotaci do jiných oblastí podpory, kde může být spolupráce podpořena. Jako příklad můžeme uvést Fondu mikroprojektů (FMP) v rámci OP INTERREG V-A. Máme zkušenosti s realizací projektů z předchozího období a také navázány vztahy s přáteli z Powiatu Opolského. Projekty spolupráce podporují navázání vztahů a výměny zkušeností mezi MAS, neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty, zemědělci, příspěvkové organizace a fyzickými osobami.

*Oblasti možné spolupráce*

- rozvoj cestovního ruchu
- využití kulturního dědictví, přírodních a technických památek
- ochrana a propagace životního prostředí a venkovského prostoru
- tradice a tradiční řemesla
- výměna zkušeností, navazování vztahů
- vzdělávání
- gastronomie
- zkušenosti se zemědělskou činností

*Spolupráce mezi MAS na národní úrovni*

V projektech národní spolupráce budeme navazovat na bohaté zkušenosti z projektů z předchozího období.

Příklady možných témat spolupráce:

- Rozvoj cestovního ruchu, využití přírodního a kulturního dědictví území
- Ochrana a obnova přírodního prostředí a krajiny, venkovského prostoru a sídel
- Rozvoj regionální značky JESENÍKY originální produkt
- Rozvoj RegionCard Jeseníky
- Rozvoj Geoparku Jeseníky
- Rozvoj tradic, tradičních řemesel, gastronomie a komunity

- Budování místní identity a pozitivního image území, lokálních učebnic a knih
- Rozvoj aktivit v ovocnářství, zelinářství, řemesel a ručních pracích a jejich propagace
- Předávání znalostí a zkušeností, rozvoj kreativity, podnikavosti a umění

#### *Spolupráce na mezinárodní úrovni*

V předchozím období jsme realizovali několik projektů spolupráce s naším partnerem MAS LEV o.z. Levoča. V projektech jsme se snažili navzájem poznávat kulturní tradice v obou územích. Poznávat gastronomii tak rozdílnou pro obě území. Hledat nové cesty v rámci propagace cestovního ruchu a připomenout naši historii nejenom pomocí propagačních předmětů, ale také výstavbou replik strojů pro těžbu (Hornický skanzen). V podobných projektech bychom chtěli pokračovat i v následujícím období 2014-2020.

#### *Přeshraniční spolupráce MAS – mimo SCLLD*

V minulosti jsme již čerpali finance na projekty z Euroregionu Praděd v rámci Fondu mikroprojektů. Projekty oslovily širokou veřejnost od mládeže po dospělé a jejich zaměření na přírodní, kulturní a společenské tradice přispělo k navázání nových přátelství obou národů – českého i polského.

Možnost financování spolupráce nabízí Fond mikroprojektů Euroregionu Praděd v programu Interreg V-A 2014-2020

Projekty spolupráce podporují navázání vztahů a výměny zkušeností mezi MAS, neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty, zemědělci, příspěvkové organizace a fyzickými osobami.

#### Prioritní osa 2: Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti

Mikroprojekty zaměřující se na rekonstrukce, revitalizace a jiná opatření k zachování a obnově přírodních a kulturních atraktivit, opatření směřující k vyššímu zapojení těchto atraktivit do udržitelného cestovního ruchu, obnova a rozvoj místních folklórních tradic, modernizace veřejně dostupné infrastruktury zpřístupňující využití přírodního a kulturního dědictví aj.

#### Prioritní osa 4: Spolupráce institucí a komunit

V rámci této aktivity budou podporovány mikroprojekty zaměřující se na posilování integrace na lokální úrovni, spolupráci občanské společnosti, spolupráce institucí veřejné správy a rozvoje kooperačních sítí, zvýšení úrovně informací o společném území aj. Mohou být realizovány i investiční aktivity doprovodné k jiným neinvestičním záměrům a nezbytné k realizaci cílů mikroprojektu, ale investiční aktivity nemohou být realizovány samostatně.

## 5 Přílohy

### 5.1 Finanční plán a indikátory pro programové rámce

### 5.1.1 e) Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření (příp. podopatření) SCLLD v jednotlivých letech

Souhrn 2017-2023

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)		
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce				
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	2 352,00	1 999,20	352,80	0,00	0,00	0,00		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	2 232,00	1 897,20	223,20	111,60	0,00	0,00		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	8 106,00	6 890,10	1 215,90	0,00	0,00	0,00		
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	1 000,00	375,00	125,00	0,00	500,00	0,00		
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	1 250,00	750,00	250,00	0,00	250,00	0,00		

Souhrn 2017-2023

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Příspěvek Unie (a)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (b)	Národní soukromé zdroje (c)	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	500,00	375,00	125,00	0,00	0,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	28 896,24	8 668,87	2 889,62	0,00	17 337,75	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	7 777,77	2 625,00	875,00	0,00	4 277,77	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	6 666,68	2 250,00	750,00	0,00	3 666,68	0,00	
Posilování partnerství a spolupráce	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	1 196,30	717,78	239,26	0,00	239,26	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol		IROP	4	9d	4.1	7 545,26	7 168,00	0,00	377,26	0,00	0,00	

Souhrn 2017-2023

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Příspěvek Unie (a)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1		14 894,74	14 150,00	0,00	744,74	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3.Sociální služby	IROP	4	9d	4.1		2 105,27	2 000,00	0,00	0,00	105,27	0,00	

\*u OP Z 1 a OP Z 3 očekáváme dle absorpční kapacity pouze zapojení příjemců s 0% účastí a u OP Z 2 je výčet příjemců dle absorpční kapacity omezen na ty s 0% nebo 5%

2015

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Příspěvek Unie (a)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Posilování partnerství spolupráce	a Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2016

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpáteření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsob ilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsob ilé výdaje (tis. Kč)
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Posilování partnerství a spolupráce	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
infrastruktury													
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

2017

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	1 000,00	375,00	125,00	0,00	500,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	625,00	375,00	125,00	0,00	125,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	500,00	375,00	125,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	6 250,00	1 875,00	625,00	0,00	3 750,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	2 600,00	877,50	292,50	0,00	1 430,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	2 222,22	750,00	250,00	0,00	1 222,22	0,00
Posilování partnerství spolupráce	a Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	446,30	267,78	89,26	0,00	89,26	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1	4 210,53	4 000,00	0,00	210,53	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2018

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	1 000,00	850,00	150,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	800,00	680,00	80,00	40,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	4 000,00	3 400,00	600,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	7 000,00	2 100,00	700,00	0,00	4 200,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	2 600,00	877,50	292,50	0,00	1 430,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	2 222,23	750,00	250,00	0,00	1 222,23	0,00	
Posilování partnerství a spolupráce	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER	a	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy		IROP	4	9d	4.1	5 631,58	5 350,00	0,00	281,58	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby		IROP	4	9d	4.1	1 578,95	1 500,00	0,00	0,00	78,95	0,00	

2019

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	500,00	425,00	75,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	1 200,00	1 020,00	120,00	60,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	1 000,00	850,00	150,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	625,00	375,00	125,00	0,00	125,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Posilování partnerství spolupráce	a Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	375,00	225,00	75,00	0,00	75,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol		IROP	4	9d	4.1	4 913,68	4 668,00	0,00	245,68	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby		IROP	4	9d	4.1	526,32	500,00	0,00	0,00	26,32	0,00	

2020

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	346,00	294,10	51,90	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	232,00	197,20	23,20	11,60	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	1 606,00	1 365,10	240,90	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	5 500,00	1 650,00	550,00	0,00	3 300,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Posilování partnerství a spolupráce	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1		1 578,95	1 500,00	0,00	78,95	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpátrání SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
infrastruktury													
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1		4 000,00	3 800,00	0,00	200,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby	IROP	4	9d	4.1		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2021

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Progr am	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	506,00	430,10	75,90	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu		OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí		OP Z	2	IP3	SC2.3	1 500,00	1 275,00	225,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce			
								Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	5 000,00	1 500,00	500,00	0,00	3 000,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	2 577,77	870,00	290,00	0,00	1 417,77	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	2 222,23	750,00	250,00	0,00	1 222,23	0,00
Posilování partnerství spolupráce	a Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	375,00	225,00	75,00	0,00	75,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1		1 052,63	1 000,00	0,00	52,63	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1		1 052,63	1 000,00	0,00	52,63	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby	IROP	4	9d	4.1		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

2022

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)				Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce		
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu	OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu	OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí	OP Z	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)				Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)		
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků		PRV	6	6B	19.2.1	5 146,24	1 543,87	514,62	0,00	3 087,75	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů		PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Posilování partnerství a spolupráce	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER		PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)				Nezpůsobi lé výdaje (tis. Kč)
			Prog ram	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce		
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3. Sociální služby		IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2023

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpatření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora dalšího profesního vzdělávání v regionu	OP Z	2	IP3	SC2.3		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Podpora vzdělávání – rekvalifikace v regionu	OP Z	2	IP3	SC2.3		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Konkurence schopné vzdělávání a vyšší zaměstnanost pro všechny	Zvyšování příležitostí	OP Z	2	IP3	SC2.3		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitnější péče o životní prostředí	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitnější péče o životní prostředí	Lesnická infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitnější péče o životní prostředí	Neproduktivní investice v lesích	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpáteření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Příspěvek Unie (a)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní soukromé zdroje (c)	
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Investice do zemědělských podniků	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podpora podnikání, zemědělství a potravinářství, reg. značka Jeseníky	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Posilování partnerství spolupráce	a Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER	PRV	6	6B	19.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Podpáteření SCLLD	Identifikace programu				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (tis. Kč)	
			Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje Příjemce	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	3 .Sociální služby	IROP	4	9d	4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

## 5.1.2 f) Financování SCLLD v jednotlivých letech podle specifických cílů operačních programů/opatření EZFRV (PRV)

**Souhrn 2015-2023**

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	
				Příspěvek Unie (a)				Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
<b>PR IROP</b>	4	IP 9d	SC4.1	24 545,27	23 318,00	0,00	1 122,00	105,27	0,00
<b>PR ZAM</b>	2	IP3	SC2.3	12 690,00	10 786,50	1 791,90	111,60	0,00	0,00
<b>PR PRV</b>	6	6B	19.2.1.	46 090,69	15 043,87	5 014,62	0,00	26 032,20	0,00
<b>PR PRV</b>	6	6B	19.3.1.	1 196,30	717,78	239,26	0,00	239,26	0,00

2015

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora	Z toho Vlastní zdroje příjemci	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.2.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2016

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)						Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)			
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
PR PRV	6	6B	19.2.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

2017

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	
				Příspěvek Unie (a)			(c)	Národní soukromé zdroje (d)	
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	4 210,53	4 000,00	0,00	210,53	0,00	0,00
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.2.1.	13 197,22	4 627,50	1 542,50	0,00	7 027,22	0,00
PR PRV	6	6B	19.3.1.	446,30	267,78	89,26	0,00	89,26	0,00

2018

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora příjemci	Z toho Vlastní zdroje	Národní veřejné zdroje (SR, SF)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné)	
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	7 210,53	6 850,00	0,00	281,58	78,95	0,00
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	5 800,00	4 930,00	830,00	40,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.2.1.	11 822,23	3 727,50	1 242,50	0,00	6 852,23	0,00
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2019

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
				Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	5 440,00	5 168,00	0,00	245,68	26,32	0,00
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	2 700,00	2 295,00	345,00	60,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.2.1.	625,00	375,00	125,00	0,00	125,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.3.1.	375,00	225,00	75,00	0,00	75,00	0,00

2020

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)						Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora příjemci		Z toho Vlastní zdroje				
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	5 578,95	5 300,00	0,00	278,95	0,00	0,00		
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	2 184,00	1 856,40	316,00	11,60	0,00	0,00		
PR PRV	6	6B	19.2.1.	5 500,00	1 650,00	550,00	0,00	3 300,00	0,00		
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

2021

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci			
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	2 105,26	2 000,00	0,00	105,26	0,00	0,00	
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	2 006,00	1 705,10	300,90	0,00	0,00	0,00	
PR PRV	6	6B	19.2.1.	9 800,00	3 120,00	1 040,00	0,00	5 640,00	0,00	
PR PRV	6	6B	19.3.1.	375,00	225,00	75,00	0,00	75,00	0,00	

2022

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci			
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
PR PRV	6	6B	19.2.1.	5 146,24	1 543,87	514,62	0,00	3 087,75	0,00	
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

2023

Programový rámec	Prioritní osa OP/Priorita Unie	Investiční priorita OP/Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ Operace PRV	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemci		
				Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		
PR IROP	4	IP 9d	SC4.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR ZAM	2	IP3	SC2.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.2.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PR PRV	6	6B	19.3.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

### 5.1.3 h) Financování podle programů a ESI fondů (Podpora v tisících Kč)

**2015 – 2023**

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	23 318,00	0,00	23 318,00
	Celkem EFRR	23 318,00	0,00	23 318,00
ESF	OPZ	10 786,50	1 791,90	12 578,40
	Celkem ESF	10 786,50	1 791,90	12 578,40
EZFRV	PRV	15 761,65	5 253,88	21 015,53
	Celkem EZFRV	15 761,65	5 253,88	21 015,53

2015

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	0,00	0,00
ESF	OPZ	0,00	0,00	0,00
	Celkem ESF	0,00	0,00	0,00
EZFRV	PRV	0,00	0,00	0,00
	Celkem EZFRV	0,00	0,00	0,00

2016

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	0,00	0,00
ESF	OPZ	0,00	0,00	0,00
	Celkem ESF	0,00	0,00	0,00
EZFRV	PRV	0,00	0,00	0,00
	Celkem EZFRV	0,00	0,00	0,00

2017

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	4 000,00	0,00	4 000,00
	Celkem EFRR	4 000,00	0,00	4 000,00
ESF	OPZ	0,00	0,00	0,00
	Celkem ESF	0,00	0,00	0,00
EZFRV	PRV	4 895,28	1 631,76	6 527,04
	Celkem EZFRV	4 895,28	1 631,76	6 527,04

2018

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	6 850,00	0,00	6 850,00
	Celkem EFRR	6 850,00	0,00	6 850,00
ESF	OPZ	4 930,00	830,00	5 760,00
	Celkem ESF	4 930,00	830,00	5 760,00
EZFRV	PRV	3 727,50	1 242,50	4 970,00
	Celkem EZFRV	3 727,50	1 242,50	4 970,00

2019

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	5 168,00	0,00	5 168,00
	Celkem EFRR	5 168,00	0,00	5 168,00
ESF	OPZ	2 295,00	345,00	2 640,00
	Celkem ESF	2 295,00	345,00	2 640,00
EZFRV	PRV	600,00	200,00	800,00
	Celkem EZFRV	600,00	200,00	800,00

2020

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	5 300,00	0,00	5 300,00
	Celkem EFRR	5 300,00	0,00	5 300,00
ESF	OPZ	1 856,40	316,00	2 172,40
	Celkem ESF	1 856,40	316,00	2 172,40
EZFRV	PRV	1 650,00	550,00	2 200,00
	Celkem EZFRV	1 650,00	550,00	2 200,00

2021

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	2 000,00	0,00	2 000,00
	Celkem EFRR	2 000,00	0,00	2 000,00
ESF	OPZ	1 705,10	300,90	2 006,00
	Celkem ESF	1 705,10	300,90	2 006,00
EZFRV	PRV	3 345,00	1 115,00	4 460,00
	Celkem EZFRV	3 345,00	1 115,00	4 460,00

2022

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	0,00	0,00
ESF	OPZ	0,00	0,00	0,00
	Celkem ESF	0,00	0,00	0,00
EZFRV	PRV	1 543,87	514,62	2 058,49
	Celkem EZFRV	1 543,87	514,62	2 058,49

2023

Fond	Program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	0,00	0,00	0,00
	Celkem EFRR	0,00	0,00	0,00
ESF	OPZ	0,00	0,00	0,00
	Celkem ESF	0,00	0,00	0,00
EZFRV	PRV	0,00	0,00	0,00
	Celkem EZFRV	0,00	0,00	0,00

## 5.1.4 Indikátory podle jednotlivých specifických cílů a opatření (příp. podopatření) SCLLD

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	
1	1 Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	IP 9d	SC4.1	7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023		MAS převzala hodnoty z programového dokumentu IROP.
						7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup	0	1.1.2016	4	31.12.2023		Na základě jednání s obcemi je zájem o 4 projekty. Předmětem projektů je vybudování chodníků podél silnic. Průměrný náklad na jednu realizaci 3 mil. Kč Cena byla stanovena na základě dříve realizovaných projektů a zkušeností.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
1	1 Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy	IROP	4	IP 9d	SC4.1	7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	1.1.2016	0,5	31.12.2023		Ze záměru je předpoklad vybudování cyklostezky v délce 0,5km v oblasti Rýmařova. Cena byla stanovena podle orientačního průměrného nákladu na jednotku indikátoru. Náklad na jednotku indikátoru.
						7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7	31.12.2011	10	31.12.2023		MAS převzala hodnoty z programového dokumentu IROP.
	1 Rekonstrukce, modernizace a	IROP	4	IP 9d	SC4.1	7 62 00	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Ze záměru je předpoklad vybudování cyklostezky v délce 1km v oblasti Rýmařova. Cena byla stanovena podle orientačního průměrného nákladu na jednotku indikátoru.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
	výstavba chodníků a cyklostezek s ohledem na bezpečnost dopravy					7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místa	výstup	0	1.1.2016	10	31.12.2023		Cílová hodnota indikátoru byla stanovena na 10 podle připravených projektů. Cena byla stanovena podle orientačního průměrného nákladu na jednotku indikátoru.
1	2. Obnova, rekonstrukce a modernizace základních škol	IROP	4	IP 9d	SC4.1	5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	výstupový	0	1.1.2016	350	31.12.2023	-	Očekáváme, že se do projektů zapojí největší škola v MAS Rýmařovsko a to ZŠ Rýmařov, kde pravděpodobně proběhne úprava bezbariérových prostor. Další 3 školy budou provádět jen rekonstrukce a vybavení učebny včetně bezbariérovosti. Celkem kapacita podporovaných zařízení (celé školy, budovy) dosáhne 350 žáků.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
						5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	výsledek	5,4	31.12.2013	5	31.12.2023	-	MAS převzala hodnoty z programového dokumentu IROP.
						5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	výstupový	0	1.1.2016	4	31.12.2023		Vzhledem k velikosti alokace na toto opatření, očekáváme zapojení 4 škol do realizace projektů. Průměrné náklady na jeden projekt jsou 1 - 2 mil. Ceny byly odvozeny na základě investičních záměrů MAP. Školy budou podpořeny až v roce 2019, tedy hodnota milníku je 0.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
1	3. Sociální služby	IROP	4	IP 9d	SC4.1	6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	výsledek	11	1.1.2016	28	31.12.2023		Kapacita byla nastavena vzhledem k předpokládanému žadateli - Azylový dům.
						5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Předpokládáme, že v rámci opatření Sociální služby bude realizovat projekt Azylový dům. Cena byla stanovena podle orientačního průměrného nákladu na jednotku indikátoru.
						5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	služby	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Azylový dům poskytuje jednu službu.
2	Lesnická infrastruktura	PRV	6	6B	19.2.1	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	počet	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	1	Vzhledem k přidělené alokaci bude možné podpořit jeden podnik/příjemce.
						9 43 02	Celková délka lesních cest (km)	km	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	1	Vzhledem k přidělené alokaci bude možné vytvořit max 1 km lesních cest.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
2	Neproduktivní investice v lesích	PRV	6	6B	19.2.1	9 27 02	Počet podpořených operací (akcí)	počet	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	1	Vzhledem k výši alokace očekáváme jednu akci.
						93001	Celková plocha (ha)	ha	výstup	0	1.1.2016	10	31.12.2023	5	Vzhledem k přidělené alokaci bude možné podpořit návaznost akce na 10 ha.
	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	PRV	6	6B	19.2.1	9 37 01	Počet podpořených podniků/příjemců	počet	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	1	Vzhledem k přidělené alokaci bude možné podpořit jeden podnik/příjemce.
						9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	pracovní místo	výsledek	0	1.1.2016	0,5	31.12.2023	0	Výše alokace umožní vytvoření pracovního místa s úvazkem 0,5
3	Investice do zemědělských podniků	PRV	6	6B	19.2.1	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků a ostatních	počet	výstup	0	1.1.2016	10	31.12.2023	4	Na základě průzkumu u podnikatelských subjektů předpokládáme, že se do realizace projektů na základě

Specifický cíl CLLD	Opatření CLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
3	Investice do zemědělských podniků	PRV	6	6B	19.2.1	9 48 00	příjemců								plánu výzev a jejich alokací zapojí do 31.10.2018 4 podniky a do 31.10.2023 další 6 podniků. Vzhledem k uvedeným projektovým záměrům zemědělských subjektů při zpracování analýzy strategie CLLD se bude jednat o finančně náročnější projekty kolem cca 2 mil. dotace

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
3	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	PRV	6	6B	19.2.1	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků a ostatních příjemců	počet	výstup	0	1.1.2016	3	31.12.2023	1	Na základě průzkumu projektových záměrů očekáváme zapojení 3 podnikatelských subjektů. Do 31.10.2023 bude vzhledem k plánovaným výzvám a jejím alokacím podpořena jeden podnik.
						9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	pracovní místo	výsledek	0	1.1.2016	1,5	31.12.2023	0	V rámci 3 projektů budou vytvořena 2 pracovní místa.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
3	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	PRV	6	6B	19.2.1	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků a ostatních příjemců	podniky	výstup	0	1.1.2016	3	31.12.2023	1	Vzhledem k rostoucímu zájmu o zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů očekáváme, že se uskuteční celkem 3 projekty v rámci tohoto opatření, z toho jeden do 31.10.2023 vzhledem k plánu výzev a jejich alokaci.
	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů					9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	1	V rámci projektu bude vytvořeno 1 pracovní místo.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
6	Podpora dalšího profesního vzdělávání	OPZ	2	IP3	SC2.3	6 00 00	Celkový počet účastníků	osoby	výstup	0	1.1.2016	28	31.12.2023		Předpokládáme, že v rámci období budou vyhlášené 2 výzvy v opatření. V každé výzvě bude dle očekávání podpořen jeden projekt. Oba projekty bude realizovat nezisková organizace nebo sociální partner nebo profesní sdružení. Vzhledem k aktivitám projektu neplánujeme velkou cílovou skupinu, ale spíše intenzivnější práci s klientem, aby se naplnil účel, a proto v každém projektu očekáváme, že 14 osob získá bagatelní podporu
						62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři	Projekty	Výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Předpokládáme, že v rámci období budou vyhlášené 2 výzvy v opatření. V každé výzvě bude dle očekávání podpořen

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů				Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny	
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
6	Podpora dalšího profesního vzdělávání	OPZ	2	IP3	SC2.3	6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	osoby	výsledek	0	1.1.2016	15	31.12.2023		jeden projekt. Oba projekty bude realizovat nezisková organizace nebo sociální partner nebo profesní sdružení.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční priorita OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li RÖ vyžadován)	
6	Podpora dalšího profesního vzdělávání	OPZ	2	IP3	SC2.3	62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	0	1.1.2016	2	31.12.2023	Na základě hodnoty indikátoru 60000 a na základě skladby cílové skupiny očekáváme cílovou hodnotu u tohoto indikátoru 2.
						62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	4	31.12.2023	Na základě hodnoty indikátoru 60000 a na základě skladby cílové skupiny očekáváme cílovou hodnotu u tohoto indikátoru 4.	
	Podpora						Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2016	28	31.12.2023		Vzhledem k situaci v regionu v oblasti nezaměstnanosti očekáváme, že

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
6	vzdělávání - rekvalifikace v regionu	OPZ	2	IP3	SC2.3	6 00 00									hlavní aktivity pro nezaměstnané bude provádět úřad práce. Do projektů CLLD očekáváme zapojení úzké skupiny a intenzivní práce s klientem pro naplnění účelu kurzů bude zapojeno 28 osob během realizace dvou projektů. Výše byla stanovena na základě analýzy trhu práce a předpokládaném zájmu.
6	Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu	OPZ	2	IP3	SC2.3	62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	Výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Minimální projekt bude realizován neziskovou organizací.
						50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy	Podniky	Výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Cílem opatření je i podpořit flexibilní formy práce. Bohužel zaměstnavatelé zatím tyto formy

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
6	Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu						práce								práce nevyužívají a předpokládáme pouze malé zapojení.
							6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	21	31.12.2023	Očekáváme, že z 28 osob ukončí rádně rekvalifikaci 21 osob, tj. z 25% předpokládáme neúspěch cílové skupiny.
							6 27 00*	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	6	31.12.2023	Hlavním cílem projektu by mělo by zapojení cílové skupiny zpět do pracovního procesu. Předpokládáme, že 1/5 zapojených osob toho díky účasti v projektu dosáhne.
							6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	Tato cílová skupina se určitě nachází v regionu, ovšem nejsme si jisti, zda se zapojí

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li RÖ vyžadován)	
6	Podpora vzdělávání - rekvalifikace v regionu	OPZ	2	IP3	SC2.3	6 29 00*	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	5	31.12.2023		do projektů.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li RÖ vyžadován)	
		OPZ	2	IP3	SC2.3	63100*	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Ze zapojených osob očekáváme, že vzhledem ke struktuře nezaměstnanosti bude zapojena i tato CS. Cílová hodnota je 1.
						5 01 30	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Cílem opatření je i podpořit flexibilní formy práce. Bohužel zaměstnavatelé zatím tyto formy práce nevyužívají a předpokládáme pouze malé zapojení.
						63200*	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Ze zapojených osob očekáváme, že vzhledem ke struktuře nezaměstnanosti

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li RÖ vyžadován)	
							ukončení své účasti včetně OSVČ								bude zapojena i tato CS. Cílová hodnota je 1.
6	Zvyšování příležitosti	OPZ	2	IP3	SC2.3	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2016	100	31.12.2023		Toto opatření je zaměřeno na mladé rodiny a protože se očekává zapojení škol v celé regionu, předpokládáme že podporu získá minimálně 100 osob.  Předpokládáme, že se zrealizují min. 4 projekty na školní kluby a/nebo příměstské tábory, V rámci každého projektu se zapojí min. 25 rodičů. Očekáváme, že

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li RÖ vyžadován)	
6	Zvyšování příležitosti	OPZ	2	IP3	SC2.3	62000	Počet projektů, které zcela nebo zčasti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	Výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		rodiče budou jednak aktivity využívat opakově navíc i pro další sourozence.
						5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích	Osoby	Výstup	0	1.1.2016	80	31.12.2023		V řadě menších škol není družina vzhledem finančním možnostem školy vůbec

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
6	Zvyšování příležitosti	OPZ	2	IP3			zařízení								omezeně.  Očekáváme realizaci 4 projektů na školní kluby a příměstské tábory s následující kapacitou: 1) školní kluby – 2x pro 20 žáků, 2) příměstské tábory 2x pro 20 dětí. Celkem 80.
						6 27 00*	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	5	31.12.2023		Nepředpokládáme velké zapojení této CS v rámci těchto projektů.

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
						6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Nepředpokládáme velké zapojení této CS v rámci těchto projektů.
						6 29 00*	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.1.2016	3	31.12.2023		Nepředpokládáme velké zapojení osob z CS nezaměstnan. v rámci těchto projektů.
					50105	Počet	Podniky	Výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023		Cílem opatření je i podpořit flexibilní	

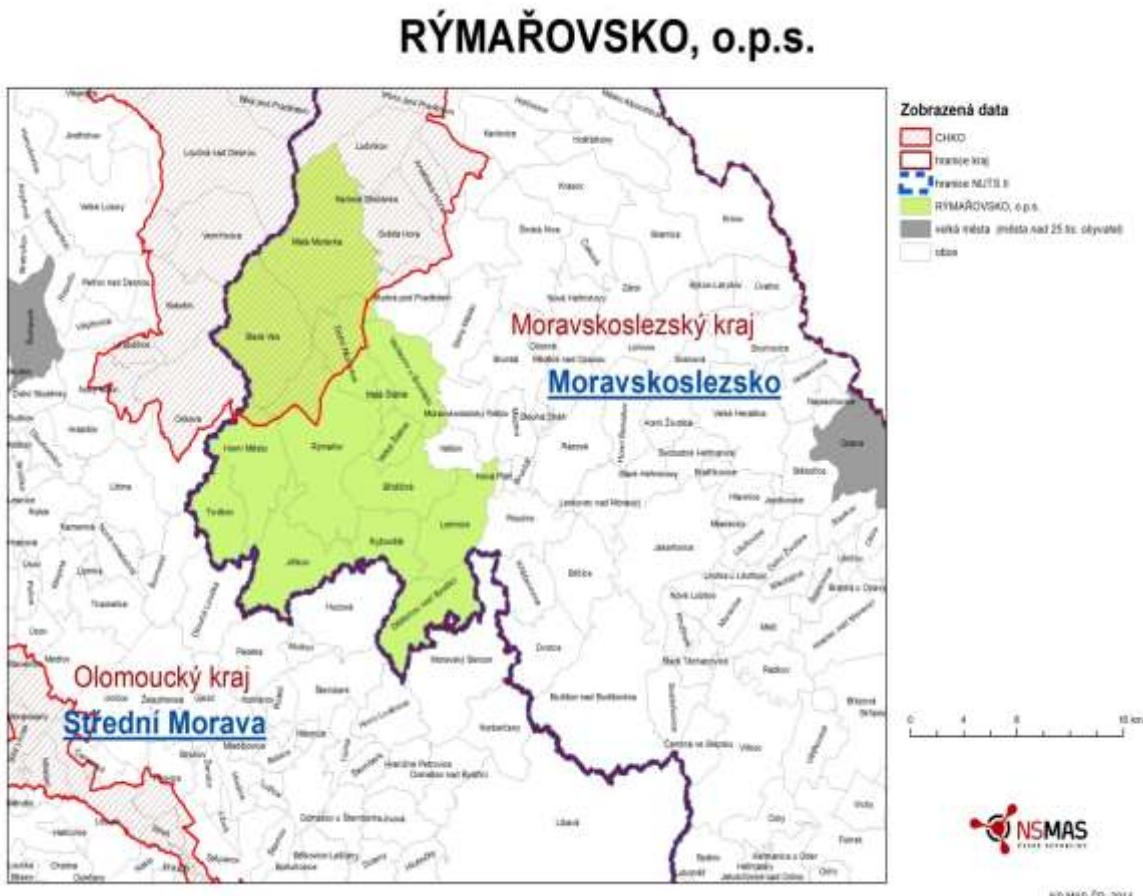
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace programu				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
		Program	Prioritní osa OP/ Priorita Unie	Investiční prioritá OP/ Prioritní oblast	Specifický cíl OP/ operace PRV	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12.2018 (jeli-li RÖ vyžadován)	
							zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce								formy práce. Bohužel zaměstnavatelé zatím tyto formy práce nevyužívají a předpokládáme pouze malé zapojení.
7	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER <b>petravinářství</b>	PRV	6	6B	19.3.1	92501	Celkové veřejné výdaje	EUR	výstup	0	1.1.2016	35383,00	31.12.2023	22 215,00	Stanovené ČR

## 5.2 Mapa území a seznam obcí

Obrázek 1 - Vymezení území Místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO o.p.s.

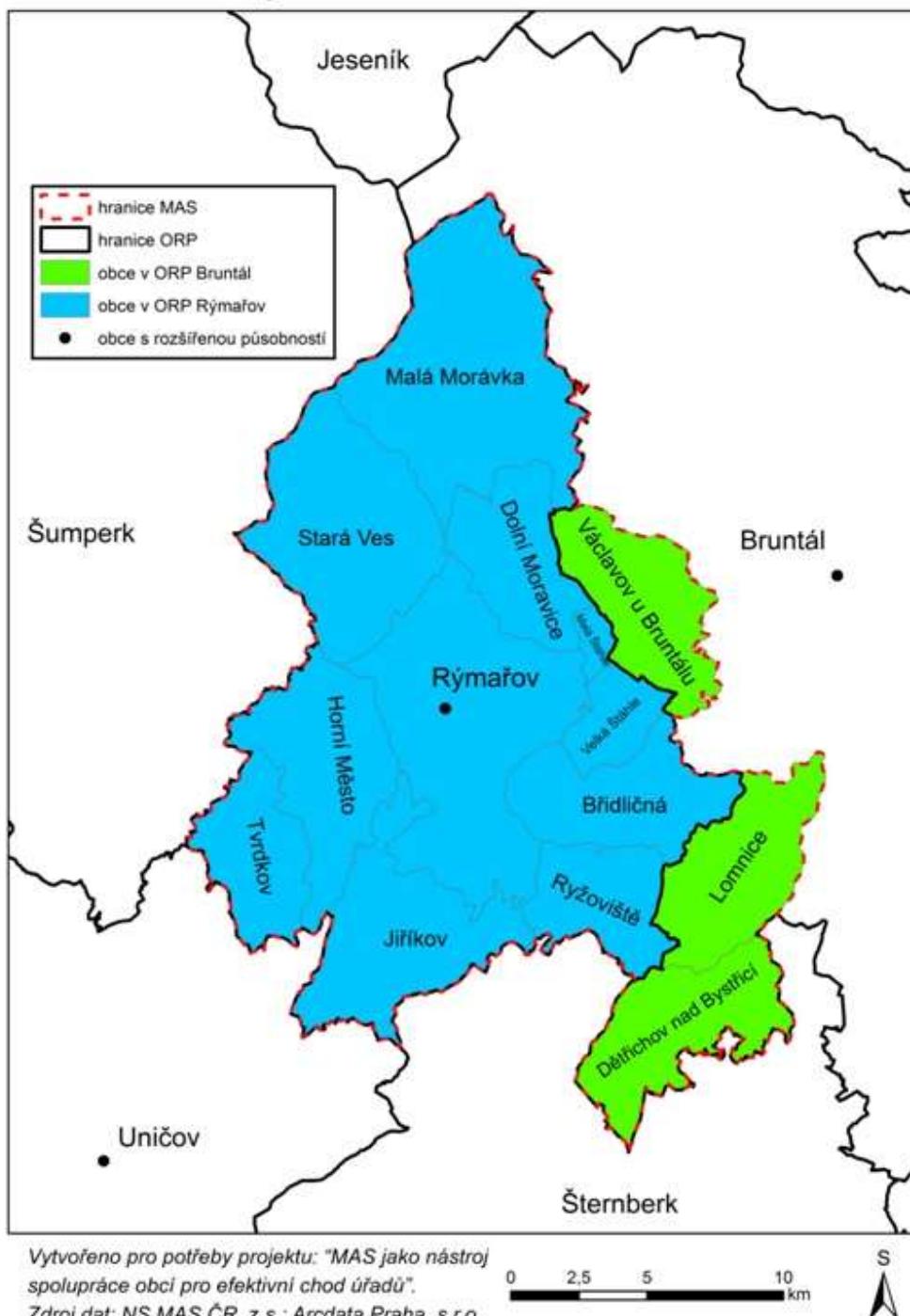


Obrázek 2 - Vymezení jednotlivých obcí spadající pod MAS RÝMAŘOVSKO o.p.s.:



Obrázek 3 - Vymezení jednotlivých obcí spadající pod MAS RÝMAŘOVSKO o.p.s. v kontextu ORP:

### MAS Rýmařovsko v kontextu ORP



Členy místní akční skupiny obce z území:



Členy místní akční skupiny jsou podnikatelé se sídlem provozovny v tomto území:

- AL INVEST Břidličná a.s.,
- Katr a.s. - Stará Ves,
- RD Rýmařov s.r.o.,
- Agrární komora - Bruntál,
- Mgr. Jan Vinohradník,
- Jiří Halouzka - Jiříkov,
- Tvrdkovská zemědělská farma - Tvrdkov,
- Ing. Bohumil Procházka - Malá Morávka,
- Jiří Koudela - Horní Město Dobřečov,
- Jaroslav Palys - Horní Město,
- Infogold s.r.o. Brno - Dolní Moravice,
- Stolařství a výroba nábytku David Kopeček - Rýmařov,
- SKI Karlov s.r.o. - Malá Morávka,

- Horymas SK, spol. s r.o.
- Srdce Jesenického podhůří o.s. Brno – Dolní Moravice,
- Městské muzeum Rýmařov,
- Jan Hoško – Václavov u Bruntálu,
- Jan Hořák - Rýmařov,
- Western Arts Club ČR o.s.
- Občanské sdružení Stránské o.s.
- Srubovka s.r.o.
- Turistické známky s.r.o.
- Farma Dobřečov s.r.o.
- Petr Kročil - Malá Štáhle,
- Dětřichovská spol. s r.o.
- Základní škola Rýmařov,
- Outdoor aliance s.r.o.
- Jaroslava Ftáčková,
- Pavel Vinohradník.

Aktuální seznam členů lze najít na odkaze <http://mas.rymarovsko.cz/clenove-mas>

### 5.3 Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství apod. do přípravy SCLDD

#### Participativní část

Klíčové pro vytvoření faktického místního partnerství bylo zapojení a aktivizace místních zájemců, osob, které se v místním společenství těší přirozené autoritě a jsou schopni k účasti na přípravě regionu motivovat (strhnout) ostatní. K aktivní účasti místních přispívala opakovaná společná setkání a osobní kontakt. Jejich nasazení usnadnilo práci koordinátorům přípravy při vyhledávání a cíleném oslobování dalších potenciálních subjektů.

Do přípravy SCLDD byli zapojeni všichni nejvýznamnější aktéři působící na území MAS RÝMAŘOVSKO. Jde především o zástupce veřejného sektoru (obce), podnikatelského sektoru (podnikatelé zemědělství i nezemědělství) a NNO a spolky.

Všechny výše jmenované skupiny aktérů byly zapojeny do přípravy prostřednictvím programového výboru a pracovních skupin. Programový výbor se pravidelně schází již od roku 2004, kdy se podílel na organizaci a přípravě Integrované strategie MAS RÝMAŘOVSKO, nazvané „Rýmařovsko – malebné podhůří Jeseníků“ schválené na valné hromadě koncem roku 2004. V roce 2007 byl obdobným způsobem vypracován a schválen „Strategický plán LEADER Rýmařovsko“, který byl platný pro období 2007 - 2013. Postupně se při zpracovávání jednotlivých strategií počet schůzek zvýšil, zejména s ohledem na přípravu dokumentů pro období 2014 - 2020, a jeho jednotliví členové garantují úzkou spolupráci a komunikaci s aktéry jednotlivých pracovních skupin. Velmi úzká spolupráce je také realizována prostřednictvím pracovních skupin. Pracovní skupiny v oblastech cestovního ruchu, lidské zdroje, podnikání, zemědělství a životní prostředí a infrastruktura – to jsou týmy lidí pohybujících se v terénu a jsou velmi aktivní v těchto oblastech. Pro jednotlivé sektory zpracovávají průzkumy, analytické podklady a iniciují projekty. Během těchto prací přicházejí do styku s širokou veřejností a se všemi důležitými aktéry v těchto oblastech rozvoje venkovského regionu.

#### Expertní část

Na přípravě strategie se podíleli externí odborníci, kteří zajišťovali metodický dohled nad procesem a zpracováním strategie. Zároveň se účastnili sestavování strategie tak, aby byla zajištěna provázanost, struktura a další náležitosti potřebné k vytvoření požadovaného a dobrého strategického dokumentu.

Místní aktéři včetně manažerů a pracovníků MAS se podílejí na vytváření obsahu strategie, čímž je zaručeno nejen reálné stanovení cílů, ale také jejich porozumění a porozumění postupu realizace strategie.

Níže uvedené aktivity se prolínají jak participativní částí, tak expertní částí, jsou vzájemně provázané a jsou tudíž popsány v samostatných částech:

## Veřejná projednání

Dokumenty k veřejnému projednání SCLLD jsou uloženy na webových stránkách RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

<http://mas.rymarovsky.cz/obdobi-2014-2020/strategie-obdobi/projednani>

V roce 2014 se uskutečnila dvě veřejná projednání k přípravě Integrované strategie rozvoje území MAS RÝMAŘOVSKO o.p.s. pro období 2014 – 2020. Tato veřejná projednání byla realizována ve dvou hlavních regionálních centrech, a to v Rýmařově dne 26. 8. 2014 a v Břidličné dne 28. 8. 2014. Veřejným projednáním předcházelo setkání jednotlivých pracovních skupin, kterých se účastnili experti za dané oblasti, výstupem byly podklady pro tato veřejná projednání.

Obrázek 4 – Veřejné projednání v Rýmařově



Obrázek 5 – Veřejné projednání v Břidličné



## Pracovní skupiny

Pracovní skupiny byly vytvořeny ze zástupců různých sektorů napříč celým regionem. V každé skupině byli zastoupeni zároveň i experti na danou problematiku. Rozdělení do pracovních skupin bylo realizováno na základě zájmové oblasti daných subjektů a na základě stanovených prioritních oblastí. Pracovní skupiny se scházely podle potřeby v průběhu vlastní přípravy strategie a hledaly optimální řešení problémů pro co největší okruh lidí, kterých se problém dotýkal. Výsledky byly zpracovávány zástupci MAS, kteří je s pomocí konzultantů summarizovali a byl tak připraven celkový návrh řešení pro orgán s rozhodovací pravomocí (valná hromada).

Tabulka 3 – Jednání pracovních skupin

Pracovní skupina	Termín konání
Zemědělství	5. 8. 2014 v 9:00 hod.
<b>Účastníci:</b>	
<b>Růžena Hošková, Anna Kyselová, Ing. František Novák, Ing. Jaroslav Stránský, Mgr. Jan Vinohradník, Ing. Miroslav Pospíšil, Jana Flámová, Petr Pecha, Ing. Nikola Pohanělová</b>	
Podnikání a cestovní ruch	5. 8. 2014 v 12:30 hod.
<b>Účastníci:</b>	
<b>Jan Žádek, Josef Hama, Jan Dohnal, Eva Machová, Ing. Petr Klouda, Růžena Zapletalová, Renáta Polišenská, Jaroslav Lukeš, František Vitouš, Jiří Štanglica, Petr Pecha, Ing. Nikola Pohanělová</b>	
Lidské zdroje a vzdělávání	7. 8. 2014 v 9:00 hod.
<b>Účastníci:</b>	
<b>Mgr. Ivana Kapitánová, Linda Bambušková, Renata Mihálová, RNDr. Eva Staňková CSc., Mgr. Ivana Glatterová, Ing. Jiří Dvořák, Mgr. Jiří Taufer, Jana Krčová, Bc. Lenka Žmolíková, Jan Žádek, Ing. Petr Klouda, Ing. Nikola Pohanělová, Petr Pecha</b>	
Infrastruktura a životní prostředí	7. 8. 2014 v 12:30 hod.
<b>Účastníci:</b>	
<b>Ivan Zwach, Vítězslav Zwach, Jan Žádek, Eva Machová, Bohumil Hrnčíř, Jaroslav Durchánek, RNDr. František Čermák, Ing. Petr Klouda, Jan Beneš, Anna Šomodíková, Ing. Iveta Pochylová, Ondřej Holub, Ing. Nikola Pohanělová, Ing. Miroslav Pospíšil</b>	

Obrázek 6 – Jednání pracovní skupiny Zemědělství



Obrázek 7 – Jednání pracovní skupiny Lidské

zdroje a vzdělávání



Obrázek 8 – Jednání pracovní skupiny Podnikání a CR



Obrázek 9 – Jednání pracovní skupiny Infrastruktura a ŽP



Na setkáních byli účastníci seznámeni s harmonogramem, strukturou strategie, dotazníkovým šetřením, případně dalším zapojením veřejnosti do přípravy strategie. Ve spolupráci s veřejností byly definovány klady a zápory vztahující se k území MAS. Tyto klady a zápory byly řešeny s ohledem na definované základní oblasti: zemědělství, infrastruktura a životní prostředí, podnikání a cestovní ruch, lidské zdroje a vzdělávání. Závěrem společného jednání byla tvorba SWOT analýz pro každou jednotlivou oblast.

#### Dotazníková šetření

V letech 2012 – 2014 bylo provedeno dotazníkové šetření mezi obcemi, podnikateli a neziskovými organizacemi a mapování absorpční kapacity, která „podepírá“ jednotlivé navržené priority a opatření.

Z dotazníkového šetření vzešly projektové záměry a informace z pohledu kulturních památek, brownfields, přírodních zajímavostí, infrastruktury a služeb v regionu. Důležitým výstupem dotazníkového šetření byly informace týkající se potřeb v regionu a kvality života. V rámci dotazníkového šetření se shromáždilo cca 530 záměrů.

Doklady o průběhu zapojení veřejnosti a členů partnerství jsou součástí povinných příloh dokumentu.

## 5.4 Analýza rizik

Věcné riziko					
Riziko	Hodnocení rizika			Opatření k eliminaci či snížení významnosti rizika	Nositel rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Neschválení žádosti o podporu pro realizaci SCLLD	4	7	21	Žádost o podporu byla zpracována v souladu s výzvou k předkládání žádostí. Strategie SCLLD obsahuje povinnou strukturu vyžadovanou MPINem.	MAS Rýmařovsko
Nedodržení milníků a cílových hodnot indikátorů	4	5	20	Cílové hodnoty jsou stanoveny přiměřeně na základě předběžného sběru projektových záměrů. K minimalizaci rizika bude sloužit průběžné sledování, vyhodnocování a případné změnou hodnot indikátorů (podstatná změna).	MAS Rýmařovsko
Neplnění harmonogramu dle SCLLD	4	4	16	Plán byl sestaven tak, aby umožňoval větší flexibilitu při vyhlašování výzev a následné realizaci projektu.	MAS Rýmařovsko

Riziko	Hodnocení rizika			Opatření k eliminaci či snížení významnosti rizika	Nositel rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V= P*D		
<b>Nezájem ze stran místních aktérů o projekty</b>	2	5	10	Ve fázi zpracování strategie území byl proveden průzkum absorpční kapacity území a bude prováděna informační kampaň a poradenská činnost.	MAS Rýmařovsko
<b>Časté změny strategie</b>	2	5	10	Jednak jsme se snažili parametry nastavit tak, aby nedocházelo k mnoha úpravám ve strategii a pokud bude nutné provádět změnu, budou zahájeny příslušné kroky zavčas.	MAS Rýmařovsko
<b>Nízká informovanost aktérů v území</b>	2	4	8	Budeme minimalizovat dobrou propagací, pořádáním seminářům, zvýšení informovanosti o získávání dotací a čerpání finančních prostředků.	MAS Rýmařovsko
<b>Plnění povinných aktivit MAS v rámci SCLLD</b>	2	4	8	Před realizací strategie CLLD bude stanovena odpovědnost jedno	MAS Rýmařovsko
<b>Změny v pravidlech ŘO</b>	2	2	4	V návaznosti na případné změny v pravidlech budeme ve výzvách minimalizovat dopady.	MAS Rýmařovsko

## Organizační riziko

Riziko	Hodnocení rizika				Opatření k eliminaci či snížení významnosti rizika	Nositel rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V=P*D			
Náročnost agendy realizace strategie SCLLD	2	6	12		V MAS Rýmařovsko je stabilní tým, který má rozdělené své kompetence a podílel se na realizaci strategie území v minulém období. Tým projede školením a bude se účastnit seminářů k tématice implementace operačních programů.	MAS Rýmařovsko
Nedodržování termínů nutných pro řízení a evaluaci strategie	2	5	10		Budou nastaveny kontrolní mechanismy a dostatečné časové rezervy pro plnění daných podmínek.	MAS Rýmařovsko
Nedostatečná personální kapacita k administraci MAS	2	4	8		MAS Rýmařovsko má zajištěné dostatečné personální kapacity na pokrytí agendy k realizaci SCLLD. Zaměstnanci budou částečně hrazeny z prostředků ERDF. V případě potřeby bude navázána spolupráce s externími poradci.	MAS Rýmařovsko
Prosazování osobních zájmů v okolí	1	4	4		Nastavení kontrolních mechanismů tak, aby nebylo možné prosazovat osobní zájmy.	MAS Rýmařovsko

## Finanční riziko

Riziko	Hodnocení rizika				Opatření k eliminaci či snížení významnosti rizika	Nositel rizika
	Pravděpo dobnost (P)	Dopad (D)	V=P*D			
<b>Nedostatek projektových záměrů pro naplnění cílů strategie</b>	3	6	18	Při zpracování strategie SCLLD bylo provedeno několik dotazníkových šetření s cílem možné projektové záměry, finanční a časové předpoklady u jednotlivých aktérů s cílem správně odhadnout absorpční kapacitu území.	MAS Rýmařovsko	
<b>Nedostatek finančních prostředků na realizaci strategie ze stran realizátorů projektů</b>	3	5	15	Byla prezentována předpokládaná výše spolufinancování.	MAS Rýmařovsko	
<b>Špatné čerpání financí, nenaplnění milníků a finančních plánů</b>	3	4	12	Riziko může být minimalizováno vhodným nastavením a následně správným nastavením výzev. V návaznosti na již uskutečněné výzvy lze vyhodnotit a následně přijmout opatření k nápravě v následných výzvách.	MAS Rýmařovsko	

## Právní riziko

Riziko	Hodnocení rizika				Opatření k eliminaci či snížení významnosti rizika	Nositel rizika
	Pravděpo dobnost (P)	Dopad (D)	V=P*D			
<b>Nejasně vymezené pravomoci pracovníků MAS RÝMAŘOVSKO vůči jednotlivým žadatelům</b>	1	6	6	Jasně vymezená zodpovědnost za jednotlivé kroky při příjmu projektů, administraci, hodnocení, kontroly projektů, kontrola v rámci udržitelnosti	MAS Rýmařovsko	
<b>Projevy korupce při práci pracovníků MAS RÝMAŘOVSKO</b>	1	4	4	Více kontrol projektu při jejich realizaci a využití kontroly čtyř očí.	MAS Rýmařovsko	
<b>Změny v pravidlech a legislativě při čerpání financí</b>	3	6	18	Velmi zásadní změny v podmínkách a pravidlech pro čerpání finančních prostředků na realizaci projektů	MMR, MZe, MPSV a jejich implementační organizace	

## 5.5 Čestné prohlášení

Já, niže podepsaný

Ing. Petr Klouda

bytem Bartákova č. p. 46. Rýmařov 795 01

datum narození: 5. 10. 1959

jako zastupující při výkonu funkce ředitele Místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO, o.p.s.

timto čestně prohlašuji, že údaje uvedené v žádosti o podporu integrované strategie Komunitně vedeného místního rozvoje jsou pravdivé a údaje uvedené v žádosti o podporu integrované strategie jsou shodné s údaji poskytnutými SZIF v rámci procesu standarizace MAS.

V Rýmařově 5. 6. 2017



Ing. Petr Klouda  
Ředitel společnosti  
RÝMAŘOVSKO, o.p.s.